

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

NEHCÜ'L-FERĀDĪS'TE YARDIMCI SÖZLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ELİF GÜLTEKİN

GAZİANTEP
TEMMUZ 2006

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

NEHCÜ'L-FERĀDĪS'TE YARDIMCI SÖZLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ELİF GÜLTEKİN

Tez Danışmanı: Yard. Doç. Dr. Murat Ceritoğlu

GAZİANTEP
TEMMUZ 2006

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

NEHCÜ'L-FERĀDĪS'TE YARDIMCI SÖZLER

ELİF GÜLTEKİN

Tez Savunma Tarihi: 21.07.2006

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Osman ERKMEN
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylıyorum.

Doç. Dr. Vahit TÜRK
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımda (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

(Unvanı, Adı ve SOYADI)
İkinci Tez Danışmanı (varsa)

Yard. Doç. Dr. Murat CERİTOĞLU
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

(Unvanı, Adı ve SOYADI)

İmzası

Doç. Dr. Vahit TÜRK

Yard. Doç. Dr. Murat CERİTOĞLU

Yard. Doç. Dr. Mehmet MURAT

ÖZET

NEHCÜ'L-FERĀDĪS'TE YARDIMCI SÖZLER

GÜLTEKİN, ELİF

Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yard. Doç. Dr. Murat CERİTOĞLU

Haziran 2006, 171 Sayfa.

Nehcü'l-Ferādīs, Harezmi sahasında yazılan önemli eserlerden biridir. Yazarı Kerkerli Mahmut olan eser, 14. yüzyılda yazılmıştır; ve Dil özellikleri bakımından Türk dili tarihi incelemelerinde önemli bir yere sahiptir. Çalışmamızda Türk dili yadigarlarının en önemlilerinden biri olan Nehcü'l-Ferādīs'te yer alan yardımcı sözler, kullandıkları yerde kazandıkları anlam ve cümle içerisinde gördükleri görevler dikkate alınarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nehcü'l-Ferādīs, Yardımcı Sözler, Edatlar, Bağlaçlar, Ünlemler, Yardımcı Fiiller.

ABSTRACT**THE SUBSIDIARY WORDS IN THE NEHCÜ'L-FERĀDĪS**

GÜLTEKİN, ELİF

M. A. Thesis, Department of Turkish Language and Literature

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Murat CERİTOĞLU

June 2006, 171 page

“Nehcü'l-Ferādīs” is one of the most important text in Harezmi area. The text written in 14th century by Kerderli Mahmut and this text has an important situation in historical Turkish language research. In our study subsidiary words in “Nehcü'l-Ferādīs” were studied to meaning and mission in the sentences.

Key Words: Nehcü'l-Ferādīs, Subsidiary Words, Particles, Conjunctions, Exclamation Marks, Helping Verbs.

ÖN SÖZ

“Nehcü’l-Ferâdis’te Yardımcı Sözler” adlı bu çalışmanın temel konusunu, Türk dili yadigârlarının en önemlilerinden biri olan Nehcü’l-Ferâdis’te yer alan yardımcı sözlerin tespiti ve tespit edilen bu yardımcı sözlerin tahlili oluşturmaktadır.

Tezimiz dört bölümden oluşmaktadır. “Giriş” başlığı altında öncelikle Nehcü’l-Ferâdis’in yazıldığı dönem, dil hususiyetleri, yazarı ve nüshaları hakkında genel bilgiler verilmiştir. Daha sonra ise, “Yardımcı Sözler” ve “Yardımcı Sözlerin Sınıflandırılması” üzerinde durulmuştur.

İkinci bölüm “Kaynak Özetleri” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde, çalışmada sıkça kullanılan kaynaklar ve bu kaynakların genel özellikleri ve nitelikleri hakkında bilgi verilmiştir.

“Materyal ve Yöntem” adlı üçüncü bölümde, çalışmaya esas olarak alınan malzeme-metin ve metnin incelenmesinde kullanılan yöntem ve tezin genel düzeninde izlenen yol hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Dördüncü bölüm “Bulgular ve Tartışma” adını taşımaktadır. Bu bölümde “Nehcü’l-Ferâdis’te Yer Alan Yardımcı Sözler” 2. bölümde ele alınan sınıflandırma çerçevesinde değerlendirilmiş ve metinden tespit edilen örneklerden hareketle incelenmiştir. Ayrıca “Nehcü’l-Ferâdis’te Yardımcı Sözler İndeksi”ne yer verilmiştir.

“Sonuç” başlığı altında Nehcü’l-Ferâdis’te yer alan yardımcı sözler ile ilgili tespitlerimize ve incelememiz neticesinde ulaştığımız sonuçlara yer verilmiştir.

İncelememiz esnasında yararlandığımız kitap, makale ve bildiriler “Kaynaklar” başlığı altında verilmiştir.

Gerek ders aşamasında gerekse tez konumun tespiti sırasında desteğini ve yardımlarını gördüğüm Hocam Doç. Dr. Vahit TÜRK’e ve bu tezin başlangıcından tamamlanmasına kadar sorularıma sabırla cevap veren ve bana yol gösteren danışman Hocam Yard. Doç. Dr. Murat CERİTOĞLU’na teşekkürü bir borç bilirim.

Elif GÜLTEKİN

Temmuz, 2006

İÇİNDEKİLER

Sayfa no

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖN SÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
1. GİRİŞ	1
1.1. GİRİŞ.....	1
1.2. NEHCÜ’L-FERĀDĪS	3
1.3. YARDIMCI SÖZLER	8
1.3.1. Yardımcı Sözlere Sınıflandırılması	9
1.3.1.1. Çekim edatları	10
1.3.1.2. Gösterme edatları	12
1.3.1.3. Soru edatları	12
1.3.1.4. Seslenme edatları	12
1.3.1.5. Cevap edatları.....	12
1.3.1.6. Bağlaçlar	12
1.3.1.7. Ünlemler.....	15
1.3.1.8. Yardımcı fiiller.....	17
2. KAYNAK ÖZETLERİ	22
2.1. KAYNAK ÖZETLERİ	22
3. MATERYAL VE YÖNTEM	25
3.1. MATERYAL	25
3.2. YÖNTEM	25
4. BULGULAR VE TARTIŞMA.....	26
4.1. NEHCÜ’L-FERĀDĪS’TE YER ALAN YARDIMCI SÖZLER	26
4.1.1. Çekim Edatları	26
4.1.2. Gösterme Edatları	52
4.1.3. Soru Edatı	52
4.1.4. Seslenme Edatları.....	53
4.1.5. Cevap Edatları.....	54
4.1.6. Bağlaçlar	54
4.1.7. Ünlemler	75
4.1.8. Yardımcı Fiiller.....	77

4.1.8.1. İsimlere yanaşarak birleşik fiil oluşturan yardımcı fiiller.....	77
4.1.8.1.1. Geçişli birleşik fiil oluşturanlar.....	77
4.1.8.1.2. Geçişsiz birleşik fiil oluşturanlar	84
4.1.8.2. Fiil şekillerine yanaşarak onların durumunu bildiren yardımcı fiiller.....	99
4.1.8.2.1. Süreklilik bildiren fiiller.....	99
4.1.8.2.2. Yeterlilik bildiren yardımcı fiiller.....	103
4.1.8.2.3. Tezlik bildiren fiiller.....	105
4.2. NEHCÜ’L-FERĀDĪS’TE YARDIMCI SÖZLER İNDEKSİ	110
4.2.1. Çekim Edatları	110
4.2.2. Gösterme Edatları	118
4.2.3. Soru Edatları.....	118
4.2.4. Seslenme Edatları.....	119
4.2.5. Cevap Edatları.....	120
4.2.6. Bağlaçlar	121
4.2.7. Ünlemler	131
4.2.8. Yardımcı Fiiller.....	132
4.2.8.1. İsimlere yanaşarak birleşik fiil oluşturan yardımcı fiiller.....	132
4.2.8.1.1. Geçişli birleşik fiil oluşturanlar:.....	132
4.2.8.1.2. Geçişsiz birleşik fiil oluşturanlar:	144
4.2.8.2. Fiil şekillerine yanaşarak onların durumunu bildiren yardımcı fiiller.....	162
4.2.8.2.1. Süreklilik bildiren yardımcı fiiller	162
4.2.8.2.2. Yeterlilik bildiren yardımcı fiiller.....	165
4.2.8.2.3. Tezlik bildiren yardımcı fiiller.....	167
SONUÇ.....	171
KAYNAKLAR.....	172
ÖZ GEÇMİŞ.....	174

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. GİRİŞ

Harezmi, günümüzde Türkmənistan ve Özbekistan sınırları içinde kalan ve Amuderya Irmağı boyunca uzanan tarihî bölgeye verilen addır. Harezmi Devleti'nin varlığının M. Ö. 500 yıllarına kadar uzandığı çeşitli tarih kitaplarında belirtilmiştir. Harezmi, M. Ö. 6-4. yüzyıllar arasında İran Ahameniş İmparatorluğu'nun bir parçasıdır. M.S. 7. yüzyılda Arapların eline geçince, yörede İslam dini yayılmaya başladı. 11. yüzyılın sonlarından 13. yüzyılın başlarına kadar bağımsız Harezmişahlar hanedanının egemenliği altında kaldı. Daha sonra sırasıyla Moğolların, Timurluların ve Şeybanilerin eline geçti. 16. yüzyılın başlarında Özbek İlbars Hanedanının egemenliği altında, Hive Hanlığı'nın merkezi oldu. 1717 ve 1839'da Rus saldırılarını geri püskürten Hive Hanlığı, 1873'te yenilerek Rusya'nın korumasına girdi. Sovyet Devrimi'nden sonra hanlık kaldırılarak yerine Harezmi Sovyet Halk Cumhuriyeti kuruldu (1920-1924). Harezmi daha sonra SSCB'ye katıldı. Urgenç, Harezmi vilayetinin kültürel ve yönetim merkezidir. Nüfusu, 1995 yılı sayımına göre 136.900'dür. Amuderya'dan gelen bir kanal, içinden geçtiği kenti güney ve kuzey olmak üzere iki kısma ayırır. Kentin kuzey kısmında konutlar, eğitim kurumları ve çeşitli hizmet birimleri bulunmakta; üretim işletmeleri ise, güneyde yer almaktadır. Kentin iki kısmı köprüyle birbirine bağlanmıştır. Şeybaniler hanedanından olan Hive Hanı Abülğazi Bahadırhan, 17. yüzyılın ortalarında eski Urgenç halkını, kendinin kurduğu şimdiki Urgenç kentine göç ettirmiştir. Daha sonra, önceki kent "Eski Urgenç" adıyla tanınmıştır. Büyük din ve fen adamları olan Ebu Reyhan Biruni, Muhammed bin Musa el Harizmi, Ebu Ali ibni Sina gibi alimler bu kentten çıkmış ya da bu kentte yaşamıştır.

Orta-Asya Türk dünyası, XII. yüzyılda başlayan bazı kaynaşma, karışma ve ayrışmaların sonucu olarak, yavaş yavaş Türk dilinin genel yapısında birtakım

değişme ve gelişmelere sahne olmuştur. Bu değişme ve gelişmeler yeni yazı dillerinin oluşmasına ortam hazırlamıştır. Böyle bir oluşum ve dallanmaya beşiklik eden asıl bölge Harezmi bölgesidir. Bu bölge, dil tarihimize, bir taraftan Karahanlı Türkçesi ile Harezmi Türkçesini birbirine bağlayan bir köprü vazifesi görürken, diğer taraftan da Eski Türkçenin yeni şartlar altında devamını sağlayan ve Doğu Türkçesini başlatan Çağataycanın oluşmasına ortam hazırlamıştır.

Harezmi bölgesinde kurulup gelişmiş olan Harezmi Türkçesi, XIII. yüzyıla kadar birbirinin devamı niteliğinde tek kol halinde ilerleyen Türk yazı dilinin Çağatay, Oğuz ve Kıpçak temelinde yeni dallanmalarına kaynaklık etmiştir. Bu dallanmanın gerekli kıldığı şartlara elverişli bir ortam hazırlamıştır. Esasen bu devir Türkçesine Orta Türkçe denir. Bunun sebebi de Eski Türkçe ile Yeni Türk dili kolları arasında bir geçiş devresi niteliği taşımasıdır. Harezmi Türkçesi, 13. ve 14. yüzyıllarda Batı Türkistandaki yazı diline verilen isimdir. Edebî gelenek bakımından Karahanlı Türkçesine dayanan bu yazı dili, Oğuz ve Kıpçak lehçelerinden de etkilenmiştir. Karahanlı Türkçesinden Çağatay Türkçesine geçiş olarak değerlendirilen bu dönemde, dil tarihi bakımından önemli eserler yazılmıştır (Komisyon, 1985:27; Ercilasun, 2004:359-371; Hacıeminoğlu, 1997:1-4).

Harezmi'de yazılan, Dîvânü Lûgati't-Türk'ten sonra Orta Türkçe döneminin en zengin söz varlığına sahip, ilk sözlük olma özelliği taşıyan (Bayat, 2003:128) Zemahşerî tarafından 1127-1144 yılları arasında yazılarak Harizmşah Atsız'a sunulan Mukaddimetü'l-Edeb, Türklere Arapçayı öğretmek amacıyla yazılmış, Arapça'nın grameri hakkında bilgi verilmiş ve Arap, Fars, Moğol ve Türkçe kaynaklarla zenginleştirilmiştir (Bayat, 2003:129). Rabguzî tarafından yazılarak 710 (1310)'da Emir Nasrüddin Tok Buğa'ya sunulan Kur'an-ı Kerim'de adı geçen peygamberlere ait kıssaların yanı sıra Hz. Muhammed, dört halife, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e ait menkıbelerin anlatıldığı Kısasü'l-Enbiyâ da bu dönem eserleri arasında yer alır. Arapça bilmeyen Türkmenlere İslâm fikhını ve tasavvufu öğretmek amacıyla Şeyh Şerif Hoca tarafından 1313 yılında yazılan 900 beyitlik manzum bir eser olan Muînü'l – Mürid, Kaşgar lehçesinde yazılmakla beraber yerli Harezmi şivesine bağlı kalınmış Harezmi sahası eserlerindedir (Bayat, 2003:129). 1353'te Harezmi tarafından yazılan manzum, aşk konusunu işleyen Muhabbetnâme, dil bakımından Nehcü'l-Ferâdis'i tamamlayan, Kaşgar lehçesinden uzak Kıpçak lehçesine yakın bir eserdir (Bayat, 2003:129). Kutb tarafından Harezmi'de yazılan, Türkmenlerin ve Kıpçakların dili hakkında bilgi veren (Bayat, 2003:130), Hüsrev ü

Şirin adlı eser Harezmi sahası eserleri arasında değerlendirilir. Harezmi Türkçesi'nin dil özelliklerini yansıtan fakat yazarı belli olmayan (Bayat, 2003:130) Miracname de Harezmi sahası eserlerindedir. Harezmi Türkçesi'nin en güzel örneğini teşkil eden en önemli eser ise Nehcü'l Ferâdis'tir.

1.2. NEHCÜ'L-FERÂDİS

Harezmi sahasında yazılan ve Türk dil yadigarlarının en önemlilerinden biri olan Nehcü'l-Ferâdis üzerine birçok çalışma yapılmasına rağmen, eserin yazıldığı yer, tarih ve eserin müellifi hakkında kesin bilgiler yoktur. Köprülü'nün Türk Edebiyatı Tarihi (2003:313) adlı eserinde “Nehcü'l-Ferâdis'in Harizm'de yazıldığı, lisânı mahiyetinden başka, orada söylenen rivâyetlerin hepsinin Türkistan, Uş, İspicâb, Harizm alimlerinden nakledilmiş olmasından anlaşılıyor.” şeklindeki sözleri, eserin Harezmi sahasında yazılmış olduğu görüşünü güçlendirmektedir.

Eserin müellifi olarak, birçok araştırmacının ortak görüşüne göre, Kerderli Mahmut kabul edilse de kesin belgelerle bu bilgiye sahip değiliz. Togan, eserin müellifi hakkında kesin bir şey söylemeyeceğini ama Şahabeddin Mercânî'nin bahsettiği nüshaya göre, müellifin ve müstensihinin Mahmud bin Aliü's-Sarâyiü'l-Bulgâriü'l-Kerderî olduğunu ve bizim de şimdilik bu şekilde kabul etmemiz gerektiğini ifade etmiştir (Köprülü, 2003:313). Eserin müellifinin tam olarak bilinmemesi, yazılış tarihi ve yazılış yeri konusunda da bir tartışma yaratıyor. Araştırmacılar tarafından kabul gören görüşler şu şekildedir. Mercânî, bulduğu nüshaya göre eserin müellifinin Mahmud bin Aliü's-Sarâyiü'l-Bulgâriü'l-Kerderî olduğunu, eserin Altın-Ordu sahasında yaşayan Volga Türkleri arasında meydana geldiğini, eserin dilinin ise “Osmanlı, Türkmen, Çağatay ve Kazakistan lisanlarına mübayin bir dil”, yani Bulgarca, eski Volga Bulgar Türk devletinde konuşulan Türkçe olduğunu kabul etmektedir (Sağol, 2004:320). Togan (Köprülü, 2003:314), Mercânî'nin eserin yazılış yeri ve dili ile ilgili görüşlerine katılmaz. Togan'a göre eser Harezmi Türk lehçesinde yazılmış ve müellifi 761 yılında vefat etmiştir. Ona göre, İstanbul nüshasının kağıdı, Ürgenç'te yazılıp da İstanbul kütüphanesinde bulunan eserlerin kağıdına benzemektedir. Ama Ürgenç ile Saray kağıtları farklıdır. O nedenle eser Harezmi'de istinsah edilmiştir. Köprülü (Köprülü, 2003:314), Nehcü'l-Ferâdis'in yazılış yeri ve müellifi hakkında Togan'ın görüşlerine aynen katılmaktadır. Eckmann (2004:VII) ise, eserin yazılış yeri olarak genelde Harezmi bölgesinin kabul edildiğini; ancak bunun kesin olmadığını, ortaya çıkabilecek yeni

bir nüshanın veya belgenin sayesinde eserin yazılış yeri ve müellifi hakkında kesin bilgi sahibi olabileceğimizi ifade etmiştir. Ayrıca “Harezmi Türkçesi” adlı yazısında eserin müellifinin Mahmud b. Ali olduğu ve 1358’de önce Harezmi ve Saray’da yazdığını ifade etmiştir (Eckmann, 1979:188). Nadjib, “Nehcü’l-Ferâdis ve Dili Üzerine” adlı yazısında eserin müellifinin, St. Petersburg SSCB İlimler Akademisi Şarkiyât Enstitüsünde 316 kayıtlı nüshaya göre, “Mahmud b. Ali b. Şeyhe’s Sarayı menşe’en’l Bulgari mevliden ve’l Kerderi” ifadesinden Saray şeyhinin oğlu Bulgar doğumlu ve Kerder ile ilgisi bulunan Mahmud b. Ali olduğunu kabul etmektedir. Nadjib’e göre; Kerder Kazak aşiretinden olan müellif, Bulgar’da doğmuş, Saray’da yaşamış ve eserlerini Saray’da yazmıştır (Sağol, 2004:323). Gülensoy (2000:114) “Türkçe El Kitabı” adlı eserinde Mahmud bin Aliü’s-Sarāyü’l-Bulgāriü’l-Kerderi’nin eserini, 1358’den önce Harezmi ve Saray’da yazmış olduğunu ifade etmiştir.

Nehcü’l-Ferâdis, konusu itibariyle dinî nitelik taşıyan bir eserdir. Eserde Hz. Muhammet’ten (S.A.V.), dört halifeden, ehl-i beytten, dört imamın faziletlerinden ve iyi-kötü amellerden bahsedilmiştir. Eser adından da (Nehc: 1. doğru yol 2. yol, usûl Ferâdis: 1. bahçeler 2. cennetler, uçmaklar -Cennetlerin Doğru Yolu-) anlaşılacağı gibi insanların hem dünyada hem de ahirette mutluluğu için hazırlanmış bir kılavuzdur. Eser dört bapta oluşmaktadır. Her bap da kendi arasında on fasıldan meydana gelir. Birinci bapta peygamberin hayatından ve faziletlerinden; ikinci bapta dört halifeden, ehl-i beytten ve dört imamın faziletlerinden; üçüncü bapta Allah’a yaklaştıran iyi amellerden; dördüncü bapta Allah’tan uzaklaştıran kötü amellerden bahsedilmektedir (Eckmann, 2004:XIII, XIV).

Nehcü’l-Ferâdis’in kıymeti, konusundan ziyade dil özelliklerinden kaynaklanır. Eser insanlara yararlı olmak amacıyla yazıldığından dil oldukça sade, ifade açık ve nettir. Nehcü’l-Ferâdis, yazıldığı dönemde konusu itibariyle insanların çok fazla önem verdiği bir eserdir. Bu durum, o dönemde İslamiyet’in insanlar üzerindeki etkisiyle açıklanabilir. İlim alemi tarafından eserin konusundan ziyade dil özellikleri değer taşımaktadır. Köprülü (2003: 314) eserin muhteva bakımından pek değer taşımadığını “Türk Edebiyatı Tarihi” adlı eserinde şu şekilde ifade etmiştir: “Nehcü’l-Ferâdis müellifi, okuyucusunu eğlendirmek değil, onlara faydalı olmak gayesini takip etmiştir. Şu halde bu eserde bedi’i bir mahiyet bulmak imkansızdır. Buna rağmen, dinî kıymeti itibariyle bu eserin epeyce şöhret kazandığı, daha müellif hayatta iken Saray’da istinsah edilmiş nüshasına tesadüf edilmesi ile sabittir.” Ayrıca

eserin dil özelliklerinin muhtevadan daha ön planda olduğunu ve esere edebî kıymetini dil özelliklerinin kattığını, “Nehcü’l-Ferâdis bilhassa lisanî tarihi noktasından, fevkalâde dikkate değer: Eldeki sahih ve eski nüshanın Harizmlî biri tarafından baştan başa Harizm şivesine göre ve büyük bir dikkatle harekelenmiş olması, imlâ hususunda da edebî lehçenin muttarid imlasına daima riayet edilmeyerek, ekseriyetle mahallî şive te'sirinde kalmış olması bu ehemmiyeti bir kat daha arttırmaktadır.” (Köprülü, 2003: 314), sözleri ile ortaya koymaktadır.

Nehcü’l-Ferâdis’in yazılış yeri tam olarak bilinmemesine rağmen, eserin dilinin Harezmi Türkçesi olduğu konusunda araştırmacıların çoğu hemfikirdir. Köprülü (2003:314) Nehcü’l-Ferâdis için “14. asır esnasında edebî Hakaniye Türkçesi’nden Çağatayca’ya doğru giden tekâmül silsilesinin mahsullerinden biri ve lisan tarihi bakımından en önemlisidir.” demiştir. Caferoğlu’na (2001:112) göre, Nehcü’l-Ferâdis, “içerisine aldığı kelime serveti ve şive özellikleri bakımından muayyen bir şiveye münhasır olmayıp, daha fazla birkaç şivenin karması mahsulüdür. Bu takdirde Nehcü’l-Ferâdis’in şivesi, Harezmi sahasında birleşmiş ve edebî şive mahiyetini almış olan Kaşgar, Kıpçak ve Oğuz şiveleri unsurlarından meydana gelmiştir.” Nehcü’l-Ferâdis “Müellifi hayattayken istinsah edilen İstanbul nüshası, oldukça düzgün ve edebî ananevi bir imla ile yazılmış ve baştan sona kadar Harezmi lehçesine göre harekelenmiştir.” (Sağol, 2004:332). Hacimli ve mensur bir eser olan Nehcü’l-Ferâdis’in gramer özellikleri üzerine en kapsamlı çalışmaları, Caferoğlu ve Karamanlıoğlu yapmıştır. Karamanlıoğlu (1968, 1969a, 1969b, 1971) “Nehcü’l-Ferâdis’in Dil Hususiyetleri I-II-III-IV” adlı yazılarında eseri “Ses bilgisi, sözcük bilgisi ve cümle bilgisi” açısından geniş bir çerçevede incelemiştir. Caferoğlu (2001:114-115) da eseri “İmla özellikleri ve sözlük özellikleri” başlıkları altında incelemiştir.

Nehcü’l-Ferâdis’in bilinen birkaç nüshası vardır. Bunlardan bazıları kaybolmuş, bazıları ise kaçırılmıştır. Bu nüshalardan ilki eser hakkında ilk defa bilgi veren, ilim alemine bu eserin varlığını duyuran Şahabeddin Mercânî’nin kütüphanesinde yer alan nüshadır. Bu nüsha sonradan kaybolmuştur. 759 (M.1357-1358) tarihini taşıyan yazma, Altın Ordu devletinin başkenti Saray’da istinsah edilmiştir (Sağol, 2004:316). Gülten Sağol (2004:316) “Nehcü’l-Ferâdis Üzerine” adlı çalışmasında Mercânî nüshasıyla ilgili şu bilgiye yer vermiştir: “1877 yılının Ağustos ayında Kazan’da düzenlenen 4. Rusya Arkeoloji Kongresi çerçevesinde düzenlenen sergide gösterime sunulan el yazmalarından on ikincisi Nehcü’l-

Ferādis'tir. S.G. Vahidov'a göre bu nüsha Mercanî'nin elinde bulunan ve daha sonra kaybolan nüshadır.”

Eserin bir diğer nüshası, İstanbul'da Süleymaniye Yeni Cami kütüphanesinde 879 numarada kayıtlı bulunan nüshadır (Köprülü, 2003:313). Bu nüsha Zeki Velidi Togan tarafından ilim alemine kazandırılmıştır. Bu nüshanın 761/1360 yılında istinsah edildiği ve tamamen harekeli olduğu (Gülensoy, 2000:114) bilinmektedir. Herhangi bir eksiğinin olmaması, tam ve iyi bir yazma niteliği taşıması (Sağol, 2004:313) nedeniyle J. Eckmann tarafından tıpkıbasımı yapılmıştır. Eserin transkripsiyonunu da hazırlayan J. Eckmann çalışmasını yayınlamadan vefat etmiştir. Eser daha sonra Semih Tezcan ve Hazma Zülfikar tarafından yayına hazırlanmıştır.

Bu nüshada eserin adı ile ilgili iki farklı durum vardır. Eserde “Tağı bu kitābke Nehcü'l Ferādis at bērdük, manası uşmağlarınġ açık yolu tēmek bolur.” (2,1b) cümlesi yer alırken, ilk sayfada kitabın adı “Kitābu Fazā'ili Mu'cizātī'n Nebī” (1,1a) olarak yazılmıştır. Eser, Z. V. Togan'ın bulunduğu kütüphanede de önce “Kitābu Fazā'ili Mu'cizātī'n Nebī” şeklinde kayıtlı iken, daha sonra düzeltilerek Nehcü'l Ferādis şeklinde kaydedilmiştir (Sağol, 2004:313). Bu nüshadan hareketle, eserin Harizimli Mehmed bin Mehmed bin Hüsrev tarafından yazılıp sonradan Mısır'a geldiği ve orada Melikü'z-Zāhir Ebū Said Çakmak (1438-1445)'ın oğlu Mehmed'in kütüphanesinde bulunduğu anlaşılmaktadır (Köprülü, 2003:313).

Nehcü'l-Ferādis'in diğer bir nüshası da Yalta nüshasıdır. Bu nüsha ilim alemine Yakup Kemal tarafından “14.Asır Türk-Tatar lisanı Abidesi Nehcü'l-Ferādis, 1930” adlı eseriyle tanıtılmıştır (Caferoğlu, 2001:112). Eserin sadece iki bölümünün yer aldığı bu nüsha 792/1390 yılında istinsah edilmiştir (Gülensoy, 2000:115). Eserin müstensihi Kasım b. Muhammed'dir. Yazıldığı yer ve müellifi belli değildir. Yakup Kemal eserin, Kırimda ortaya çıkmış olması, istinsah tarihinin Kırim'ın Altın Ordu devletinin kültür merkezi olduğu zamana denk gelmesi, müstensihin Solhatlı olması gibi kıstaslara dayanarak müellifin Mahmut b. Ali olacağını ifade etmiştir. Şu an için bu yazma kayıptır (Sağol, 2004:317).

Eserin diğer bir nüshası Paris nüshasıdır. Paris Bibliothec Nationale 1020 numarada muhafaza edilen nüsha J. Eckmann tarafından bulunmuş ve ilim alemine tanıtılmıştır (Eckmann, 1963). Bu nüsha başı ve sonu olmayan eksik bir nüshadır. Eser birinci babın üçüncü faslının son kısmı ile başlamakta, üçüncü babın ikinci

fasıyla sona ermektedir (Sağol, 2004:314). Başı ve sonu kayıp olan eserin müellifi, müstensihisi, yazıldığı tarih ve istinsah tarihi hakkında bir bilgi yoktur. Nüshanın dil özelliklerinden hareketle İstanbul nüshasından sonra istinsah edildiği düşünülmektedir (Sağol, 2004:315).

Nehcü'l-Ferâdîs'in diğer bir nüshası da Kazan nüshasıdır. Kazan'da üç tane nüsha bulunmaktadır. Üçü de Kazan Devlet Üniversitesi Kütüphanesinde kayıtlıdır. İlki 60261 numarada yer almaktadır. Bu nüsha 1928 yılında Prof. Gotvald'ın yakınları tarafından kütüphaneye hediye edilmiştir. 536 sayfadan ibaret olan nüsha, çok kötü durumdadır. Nüshayı Yafarov tanıtmıştır (Sağol, 2004:317). İkinci nüsha, İski Selmen köyünün caminde bulunan ve aynı kütüphanede 3060 numarada kayıtlı olan nüshadır ve bu nüsha da Yafarov tarafından tanıtılmıştır (Sağol, 2004:317). Kazan Devlet Üniversitesi Kütüphanesinde yer alan nüshalardan üçüncüsü 12100 numarada kayıtlıdır. Bu nüsha 1930 yılında Tataristan'ın Bavli bölgesinde gazeteci İ. Semiyev'in şahsi kütüphanesinde bulunmuştur. Bu nüsha 1185 (M.1771-1772) yılında Feyzullah Caferoğlu tarafından istinsah edilmiştir. İlk sayfası eksik olan nüshanın ilk birkaç sayfası, başkası tarafından yazılmış ve nüshaya sonradan eklenmiştir (Sağol, 2004:318).

Gülden Sağol (2004:318), “Nehcü'l-Ferâdîs Üzerine” adlı çalışmasında R. F. İslamov'un “Altın Ordu Hem Memlûkler Mısırı: Yazma Miras, Medeni Bağlılıklar” yazısında bahsettiği Nehcü'l-Ferâdîs'in farklı üç nüshasından da söz etmiştir. R. F. İslamov Nehcü'l-Ferâdîs'in farklı bir nüshasının da Kazan Pedagogika Üniversitesinde bulunduğunu ifade etmiştir.

Nehcü'l-Ferâdîs'in diğer bir nüshası da St. Petersburg nüshasıdır. St. Petersburg SSCB İlimler Akademisi Şarkiyât Enstitüsünde iki nüsha bulunmaktadır. Bunlardan biri 316 numarada yer almaktadır. Eksik olan nüsha, birinci babın dördüncü fasıyla başlamaktadır. Nüshada, 759 yılının sefer ayının sekizinci gününde yıllık yılında Saray'da yazıldığı ve kitabı toplayan kişinin “Mahmud b. Ali b. şeyhe's Sarayi menşe'en'l Bulgari mevliden ve'l Kerderi akden” olduğu bilgisi yer almaktadır (Sağol, 2004:319). SSCB İlimler Akademisi Şarkiyât Enstitüsünde bulunan ikinci nüsha 2590 numarada kayıtlıdır. Bu nüsha da tam olmayıp, başı ve sonu eksik bir nüshadır (Sağol, 2004:319).

1.3. YARDIMCI SÖZLER

Bu bölümde Türk dili incelemelerinde sözlerin sınıflandırılması ile ilgili dil bilimcilerin görüşlerine yer verildikten sonra, yardımcı söz terimi tanımlanacak ve hangi sözlerin bu tanımlama içerisinde sınıflandırılabileceği değerlendirilecektir.

Bir varlığı, bir nesneyi, bir düşünceyi, bir duyguyu ve hareketi tam olarak ifade eden ses topluluğuna söz denir. Sözler dil bilimi açısından ifade ettikleri anlam ve yükledikleri görev itibariyle çeşitli sınıflandırmalara tabi olurlar. Dil bilim araştırmacıları sözleri, anlam ve görevleri yönünden değerlendirmişler ve kendilerine göre tasniflerde bulunmuşlardır. Türkiye Türkçesi üzerine çalışan gramercilerin yapmış oldukları söz tasnifleri şu şekildedir.

Ergin (1993:205-206), kelimeleri anlamları ve görevleri bakımından isimler, fiiller ve edatlar olmak üzere üçe ayırmakta; isimlerin ve fiillerin tek başlarına anlamları olduğunu, edatların ise tek başlarına anlamlarının olmadığını, ancak isimlerin ve fiillerin yanında kullanıldıklarında bir derece anlam kazandıklarını veya cümle içerisinde bazı gramer vazifelerini yerine getirdiklerini belirtmektedir.

Sözleri genel olarak yukarıdaki gibi sınıflandıran Ergin (1993: 205-329), sıfat, zarf ve zamirleri de isim veya isim soylu kelimeler içerisinde değerlendirmekte; edatları ise ünlem edatları, bağlama edatları ve son çekim edatları olmak üzere üçe ayırmaktadır.

Banguoğlu (2000:319), Türkçenin Grameri adlı eserinde kelimeleri sekiz gruba ayırmaktadır. Bunlar ad, sıfat, zamir, zarf, takı, bağlam, ünlem ve fiildir.

Denny (1941:144-705), Türkçedeki kelimeleri isim, zamir, sıfat, zarf, fiil, edatlar, bağlaçlar, nidalar olmak üzere sekiz başlık altında değerlendirmektedir.

Hacıeminoğlu (1984: 9-10) ise Türkçede kelime sınıflandırmaları ile ilgili görüşleri verdikten sonra, kelimeleri menşe, yapı ve özellikleri bakımında isimler, fiiller ve edatlar olarak üçe ayırmakta; diğer araştırmacılar tarafından ayrı ayrı değerlendirilen sıfat, zamir ve zarfları isimler başlığı altında; ünlem ve bağlaçları da edatlar başlığı altında toplamaktadır.

Bilgegil (1963:166), “lafızların yargıya kabiliyeti bakımından ” kelimeleri isimler, fiiller ve edatlar olmak üzere üçe ayırmaktadır. Bu sınıflandırma ile Ergin ve Hacıeminoğlu'nun sınıflandırmaları arasında benzerlik görülmekle birlikte Bilgegil, edatlar, bağlaçlar, zarflar, ünlemler ve ekleri de edatlar başlığı altında incelemektedir.

Yukarıdaki araştırmacıların yaptıkları tasniften hareketle sözleri, sahip oldukları anlam ve yüklendikleri görev bakımından bağımsız söz (isim, sıfat, zarf ve fiiller) ve yardımcı söz (edatlar, bağlaçlar, yardımcı fiiller, ünlemler) olmak üzere gruplandırabiliriz. Bağımsız sözler, tek başına anlam taşıyan, varlığını başka söze gerek kalmadan koruyan ve kullanabilen sözlere dir. Bunun karşısında ise tek başına anlam ifade etmeyen, sadece gramer vazifesi bulunan ve ancak bu şekilde varlığını kullanabilen bağımlı sözler vardır. Bunlara yardımcı söz diyoruz. Yardımcı sözler Dil bilgilik anlamlarıyla ön plana çıkar ve değer taşır. Türkiye Türkçesinde sözler, genel olarak bağımsız ve yardımcı söz olarak değil de, anlam ve görevleri bakımından; isimler, fiiller, sıfatlar, zamirler, zarflar, edatlar, bağlaçlar ve ünlemler olarak ayrıntılı bir şekilde sınıflandırılır. Bizim yaptığımız bağımsız sözler ve yardımcı sözler ayırımında zamirler belli bir guba dahil olmayıp her iki grubun da özelliklerini taşımaktadır. Zamirler, bir nesnenin veya durumun gerçek adı değil de adlandırmaların yardımcısıdır. Yardımcı sözlere göre bağımsızlığının daha kuvvetli olması ve anlamlarının yalnızca cümlede anlaşılıyor olması gibi nedenlerden dolayı da her iki grubun özelliğini taşımaktadır ve bu nedenle ayrı tutulmuştur.

Çağdaş Türk Lehçeleri gramerlerinde (Ahanov, 1993:92-95, 312-314; Pamir, 2001:127; Kalyuta, 2004:2004; Nurmahanova, 1971:131-139 ; Gürsoy, 1997:20, 36, 81, 83; Coşkun, 2000:200-205, 213; Yaman, 2005:21, 35-134;) yardımcı sözler grubu içerisinde edatlar, bağlaçlar, ünlemler ve yardımcı fiiller yer almaktadır.

Biz , sözleri anlam ve görevlerine göre bağımsız ve yardımcı sözler olarak ayırıp “Nehcü'l-Ferâdis'te Yer Alan Yardımcı Sözler” adı altında, çekim edatlarını, gösterme edatlarını, soru edatlarını, seslenme edatlarını, cevap edatlarını, bağlaçları, ünlemleri ve yardımcı fiilleri yardımcı söz olarak kabul edip anlam ve görevlerini seçilen örnekler yardımıyla inceledik.

1.3.1. Yardımcı Sözlerin Sınıflandırılması

Yukarıda yaptığımız yardımcı söz tanımından ve sınıflandırmasından sonra bu bölümde bahsedilen terimler hakkında bilgi verip araştırmacıların bu terimleri nasıl tanımladığı ve tasnif ettikleri üzerinde duracağız.

1.3.1.1. Çekim edatları

Türk dilinde var olan yardımcı söz türlerinden biri de edatlardır. Edatlar; tek başına anlamı olmayan, yanaştığı söz veya söz grubuyla değer kazanan ve onlara cümle içerisinde işlerlik kazandıran sözlerdir.

İsimleri isimlere veya fiillere bağlayan, tek başına anlamı olmayan çekim eki vazifesi gören sözlere çekim edatı denir. Dil bilimi araştırmacılarının bazıları çekim edatı terimini kullanmış bazıları kullanmamıştır. Biz edatları, anlam ve görevlerine göre kendi arasında gruptandırdığımız için isimleri, isimlere ve fiillere bağlayan vazifeli sözler için çekim edatı terimini kullanmayı uygun gördük.

Bu bölümde Dil bilimi araştırmacılarının edatlarla ilgili tanım ve sınıflandırmalarına yer verdikten sonra Nehcü'l-Ferâdis'te yer alan edatlar hakkında bilgi vereceğiz.

Türk dilinin incelenmesinde özveriyle çalışan önemli araştırmacılardan biri olan Ergin (1999, 365-373), çekim edatlarını son çekim edatı olarak adlandırmış, “İşletme eki vazifesi gören, isimlerden sonra gelerek onların çeşitli zarf hallerini yapan, fonksiyonları bakımından hal eklerine benzeyen edatlardır.” şeklinde tanımlamış ve çekim edatlarını; kullanışlarına göre son çekim edatları ve fonksiyonlarına göre son çekim edatları olmak üzere iki başlık altında sınıflandırmıştır.

Hacıeminoğlu (2003: 75) edatları “Tek başına anlamları olmayıp ancak cümledeki diğer kelime ve kelime grupları arasında çeşitli ilgi kurmaya yarayan alet sözlerdir.” şeklinde tanımlamıştır. Hacıeminoğlu'na göre edatlar; “Dilin mantuki kuruluşunu teşkil eden cümle yapısının harcıdır.” Hacıeminoğlu (1992:1-2) çekim edatlarını, “İsimlerden sonra gelerek , bağlı olduğu isimle cümlenin diğer unsurları arasında zaman, mekan, cihet, tarz, benzerlik, başkalık vb. gibi bakımlardan çeşitli ilgiler kuran kelimelere denir.” şeklinde tanımlamıştır. Hacıeminoğlu çekim edatlarını yapı- menşe ve kullanışları bakımından gruplara ayırmıştır.

Korkmaz (2003:79), “Gramer Terimleri Sözlüğü”nde çekim edatlarını şu şekilde açıklamıştır: “Alm. partikel; Fr. postposition, particule; İng. postposition, particle. Yalnız başına bir anlam taşımayan; ancak, ad ve ad soylu kelimelerden sonra gelerek sonuna geldiği kelime ile cümledeki başka kelimeler arasında anlam ilişkisi kuran gramer görevli bağımsız kelimedir.” Ayrıca Hasan Eren Armağanı'na yazdığı “Türkçede Edat Konusu ve Gramerlerimizde Bu Konu ile İlgili Sınıflandırma Sorunu” başlıklı makalesinde de çekim edatları “Yalnız başlarına anlamları olmayan,

isim ve isim soylu kelime ve kelime gruplarından sonra gelerek bağılı buldukları bu kelimeler ile cümlelerin öteki öğeleri arasında çeşitli anlam ilişkileri kuran sözler” olarak tanımlanmaktadır. (Korkmaz, 2000: 234).

Banguoğlu (2000:385) çekim edatlarını, “takı” adıyla adlandırmış ve şu şekilde tanımlamıştır: İsimlerden sonra gelip onların söz içinde başka unsurlarla ilişkilerini kuran kelimelere takı denir.”

Gülensoy (2000:425) çekim edatlarını “Bir kelimedden sonra gelerek, o kelimeyle ötekiler arasında bağlantı kuran, manaları olmayan gramer vazifeli kelimelerdir.” şeklinde tanımlamıştır.

Bilgegil (1963:220), çekim edatlarını “Anlamlarının eksikliği yüzünden tek başına bir hükme hedef olmayan veya haklarında hüküm verilmeyen, esasen nefislerindeki mahsur anlam da takip ettikleri isim soylu kelimedden sonra meydana çıkabilen sözlere edat (Postpositions) denir.” şeklinde tanımlamıştır. Edatları da kendi aralarında “Benzetme edatları, Sebep edatları, Vasıta edatları, İntiha edatları, Yönelme edatları, İlgi edatları ve Üstlük edatları” olarak yedi grupta sınıflandırmıştır (Bilgegil,1963:220-226).

Tiken’e (2004:1) göre çekim edatı “Tek başına anlamı olmayıp, daha çok isimlerden sonra gelerek onlarla diğer kelimeler arasında sıfat, zarf ilgisi kuran görevli kelimelerdir.”

Coşkun (2000:213), “İsim ve isim soylu kelimelerden sonra gelerek sonuna geldiği kelimeyle cümledeki başka kelimeler arasında zaman, yer, yön, tarz, benzerlik ve başkalık gibi bakımlardan anlam ilişkisi kuran gramer görevli müstakil kelimelere edat (kömekçi) denir.” diye çekim edatlarını tanımlamıştır.

Öztürk (2005:87-89), edatları iki guruba ayırarak şu şekilde tanımlamıştır. “Son Çekim edatları; İsimlerin yalın, ilgi, Yönelme ve ayrılma halli şekillerinden sonra gelerek onları zarflaştırılan edatlardır. Sona Gelen edatlar; Kelimelerin, kelime gruplarının veya cümlelerin sonuna gelerek onları soru, şüphe, tereddüt, sınırlama, tasdik ve pekiştirme yönünden etkileyen edatlardır.”

Ferit Devellioğlu’nun Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat’ında, edat maddesi şu şekilde açıklanmıştır. “1.âlet, 2. başlı başına mânâsı olmayan kelime veya harf.” (Devellioğlu, 1997:203).

Türk Dil Kurumu’nun sözlüğünde ise, “Tek başına anlamı olmayan, sonuna geldiği sözle cümledeki diğer kelimeler arasında ilişki kuran kelime türü, ilgeç.” olarak tanımlanmıştır (TDK, 2005:599).

Çekim edatları, kendinden önceki sözün hal ya da çekim eki almasını isteyerek isimlere yanaşmış bir nevi, hal ve çekim ekinin anlamını kuvvetlendirip pekiştirme görevi üstlenmiştir. Nehcü'l Feradis'te yer alan çekim edatlarını, anlam ve yapıları bakımından örneklerle inceledik.

1.3.1.2. Gösterme edatları

Ergin (1992:351) gösterme edatlarını, “birini, bir şeyi göstermek için kullanılan, işaret sırasında başvuru edatlarıdır” şeklinde, Hacıeminoğlu (1992:306) ise “sıfat ve zamirlerden farklı olarak isimleri, şahısları veya eşyayı değil, hareketleri işaret suretiyle gösteren sözlerdir.” diye tanımlamıştır.

1.3.1.3. Soru edatları

Ergin (1992:350) soru edatları için “sorma ifade eden, soru için kullanılan sözler” tanımını yapmış, Hacıeminoğlu (1992:269) ise “kelime, kelime grubu yahut cümlelerden önce veya sonra gelerek soru mefhumu ifade eden sözler” şeklinde tanımlamıştır.

1.3.1.4. Seslenme edatları

Ergin (1999:350) “hitap edatlarıdır.” şeklinde ifade ederken, Hacıeminoğlu (1992:284) “isimlerden veya ünvanlardan önce gelerek hitap hareketini bilhassa belirtmekten başka hiçbir manaları olmayan sözler.” şeklinde tanımlamıştır.

1.3.1.5. Cevap edatları

Ergin (1992:351) cevap edatlarını, “tasdik veya red ifade eden edatlar” Hacıeminoğlu da (1992:290) “cümle içinde başka kelimelere bağlı olmadan, tek başlarına bir mefhum ifade edebilen sözler” olarak tanımlamışlardır.

1.3.1.6. Bağlaçlar

Dil bilimi araştırmacılarının bağlaçlarla ilgili görüşleri ve yaptıkları tanımlar şu şekildedir:

Muharrem Ergin (1993: 352-356) “Bağlaç” terimini kullanmayıp, bağlaçları edatlar sınıfında görerek, bağlama edatları tabirini kullanmıştır. “Bağlama edatları; kelimedeki küçük dil birliklerini, kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri şekil ve mana bakımından birbirine bağlayan, onlar arasında bir irtibat kuran edatlardır.”

Ergin, bağlama edatlarını kendi arasında ifade ettiği anlam bakımından; sıralama edatları, denkleştirme edatları, karşılaştırma edatları, cümle başı edatları -fakat ifadesini taşıyanlar, eğer ifadesini taşıyanlar, gerçi ifadesini taşıyanlar, çünkü ifadesini taşıyanlar, mademki ifadesini taşıyanlar, netice ve izah ifade edenler, benzerlik ifade edenler, şarta ve dereceye bağlanma edatları, aksi halde ifadesi taşıyanlar, hele edatı- olmak üzere dört guruba ayırmıştır.

Hacıeminoğlu (2003:94-95), Ergin gibi bağlama edatları tabirini kullanmış ve bağlama edatlarını şu şekilde tanımlamıştır. “cümleleri veya cümle içindeki kelimeleri ve kelime gruplarını ya anlam bakımından, yahut şekli itibariyle birbirine bağlayan sözlere dir.” Anlam ve görevleri bakımından bağlama edatları üç guruba ayırmıştır: Cümle başı edatları, asıl bağlama edatları, denkleştirme edatları.

Korkmaz (2003:32) Gramer Terimleri sözlüğünde, bağlaç için şu tanımlı yapmıştır. (Alm. Konjunktion, Bindewort; Fr. conjunction; ing. conjunction; Osm.rabit.) Söz içinde birden çok kelimeyi kelime grubunu veya cümleyi birbirine bağlayarak aralarında çeşitli yönlerden ilgiler kuran görevli kelimeler.”

Banguoğlu (1979:111) Ana Hatlarıyla Türk Grameri adlı eserinde bağlaçları “Söz içinde kelimeleri, kelime öbeklerini, cümleleri bağlamaya yarayan kelimelere bağlam (conjunction) adı verilir.” şeklinde tanımlayarak bağlama ilişkileri açısından iki guruba ayırmıştır: Yan yana bağlantı ve alt alta bağlantı. Yan yana bağlantı gurubunu kendi arasında; ulama bağlamları, ayırtlama bağlamları, karşıtlama bağlamları, almaşma bağlamları, üsteleme bağlamları ve açıklama bağlamları olmak üzere altı bölüme, alt alta bağlantı gurubunu da; salt bağlam, yer verme bağlamları, sebep bağlamları, sonuç bağlamları, amaç bağlamları ve şart bağlamları olarak altı guruba ayırmıştır (Banguoğlu, 1979:112-115).

Gülensoy (2000:426), “Türkçe El Kitabı” adlı eserinde bağlaç terimi için “Kelimelerden küçük dil birliklerini, kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri şekil veya mana bakımından birbirine bağlayan, onlar arasında irtibat kuran edatlara bağlama edatları adı verilir.” tanımını yaptıktan sonra, onları Muharrem Ergin gibi; sıralama edatları, denkleştirme edatları, karşılaştırma edatları, cümle başı edatları ve sona gelen edatlar olmak üzere beş guruba ayırmıştır.

Bilgegil (1963:227) bağlaçları; “Cümleler, belirtme grupları ve kelimeler arasında irtibat kurmaya yarayan lâfızlardır.” diye tanımlamış ve bağlaç gruplarının üç yolla kurulabileceğini ifade etmiştir. Bunları; “Araya bir vasıta katmaksızın veya değiştirmeksizin kelimeleri yan yana getirmekle, birinci terimin sonuna bağ fiil

getirmekle, terimlerin arasına veya başlarına bağlaçlar getirerek.” şeklinde gruplandırmıştır (Bilgegil, 1963:147-148).

Tiken (2004:50) bağlaçları, “başlıca görevleri kelime, kelime gurubu ve cümleleri birbirine bağlayan sözcükler” olarak tanımlamış ve Türk dilinde -az olmakla birlikte eski Türkçe devrinden 20. yüzyıla kadar- bağlaçların çok fazla kullanıldığı ifade etmiştir.

Coşkun (2000:200-205) Özbek Türkçesi Grameri adlı eserinde, bağlaçları (bağlâvçi) “kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri anlam ve şekil bakımından birbirine bağlayan sözlerdir.” diye tanımlamış ve sıralama bağlaçları, denkleştirme bağlaçları, karşılaştırma bağlaçları ve cümle başı bağlaçları olmak üzere dört gruba ayırmıştır.

Öztürk (2005:85-86) Özbek Türkçesi El Kitabı adlı eserinde, Coşkun’un bağlaçla ilgili yaptığı tanım ve sınıflandırmayı aynen kabul etmiştir.

Koç ve Doğan’ın birlikte hazırladığı (2004:318-319) Kazak Türkçesi Grameri adlı eserde bağlaçlar; “Aynı görevdeki anlam yönüyle birbiriyle ilgili sözcükleri, sözcük guruplarını ve cümleleri birbirine bağlayan sözcüklere bağlama edatı (bağlaç) denir.” diye tanımlanmış ve görevleri bakımından; aitlik ve ilgili olma ilişkisi kuranlar, benzerlik, tıpkılık ve denklik ilişkisi kuranlar, belirtme yoluyla başkalık ilişkisi kuranlar, beraberlik ve vasıta ilişkisi kuranlar, miktar ve derece ilişkisi kuranlar, uygunluk, denklik ve nispet ilişkisi kuranlar, sebep, maksat, gaye, hedef ilişkisi kuranlar, karşılık, karşılaştırma, zıtlık ilişkisi kuranlar, yön gösterme ilişkisi kuranlar ve öncelik, sonralık, zaman ilişkisi kuranlar olmak üzere on gruba ayrılmıştır.

Türk Dil Kurumu’nun sözlüğünde bağlaç, “Eş görevli kelimeleri veya önermeleri birbirine bağlayan kelime türü, rabıt, rabıt edatı olarak açıklanmıştır.” (TDK, 2005:180).

Nehcü’l-Ferâdis’te yer alan bağlaçların çoğu yabancı asıllı bağlaçlardır. Özellikle İslamiyetten sonra her alanda görülen etkileşim, dilde de kendini göstermiş ve Arapça, Farsça kelimeler Türk diline yerleşmiştir. 11. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlanan Arapça, Farsça kelimeler arasında bağlaçlar da önemli bir yer tutmaktadır.

Cümle içerisindeki sözleri, söz gruplarını veya birbirleriyle anlam ilişkisi olan cümleleri bağlamaya yarayan sözlere bağlaç denir. Türk dilinin tarihi devirlerinden beri kullanılan bağlaçlar, cümle içerisinde isimler ve fiiller gibi tek bir

nesneyi veya hareketi karşılamayan, sadece onların cümlede kullanımlarına yardımcı olan ve bu şekilde bir anlam ve görev vasfı yüklenen sözlere dir.

Nehcü'l-Ferâdis'te zengin bir yere sahip olan bağlaçlar, kelimeleri ve cümleleri bağlama işlevinde, çeşitli anlamlarıyla kullanılmıştır.

1.3.1.7. Ünlemler

Ünlemler her dilin yapısında kesinlikle var olan söz türleridir. Zengin bir dil olan Türkçede çok fazla ünlem vardır. Dil bilimi araştırmacılarının, ünlem tanımları şu şekildedir.

Ergin (1993:331-332), ünlemleri genel bir başlık altında değil de gramer işlevi bakımından edatlarla eşdeğer olduğunu düşünerek edat çeşitleri arasında göstermiştir. Ünlem edatları diye adlandırdığı ünlemleri de kendi arasında; ünlemler, seslenme edatları, sorma edatları, gösterme edatları, cevap edatları olmak üzere beş bölüme ayırmıştır. Muharrem Ergin; ünlemler ile seslenme edatlarının birinci derecede ünlem edatları, diğerlerinin ise ikinci derecede ünlem edatları olduğunu ifade etmiştir.

Hacıeminoğlu (1992:293) ünlemleri, edatların bir alt dalı olarak görüp “her türlü duygu ve heyecanı ifade etmek için kullanılan sözler” olarak tanımlamıştır. Hacıeminoğlu'na göre ünlemler, menşe ve yapı bakımından ya tabiat seslerini taklit etmek ya da hislerin yorumlanıp ses şeklinde terennümü şeklinde oluşmuştur.

Korkmaz (2003: 224), Gramer Terimleri sözlüğünün ünlem maddesinde “(Alm. Interjektion, Ausruf Empfindungswort; Fr. interjection; İng. interjection; Osm. nidâ) Konuşanın korku, sevinç, acıma, şaşkınlık gibi her türlü duygu ve heyecanı etkili ve kısa bir biçimde anlatmaya, seslenmeye, çağırmaya yarayan ve kısmen bağımlı kelimeler sınıfına giren kelime veya kelimeler” açıklamasını vermiştir. Ayrıca Korkmaz (2003: 224) ünlemleri kendi arasında üçe ayırmıştır. 1. İçe dönük ünlemler, 2. Dışa dönük ünlemler, 3. Ses yansımaları ünlemler.

Banguoğlu'na (1979: 398-402) göre “bir duyuyu, bir dileği canlı bir şekilde ve bazen tek başına anlatmaya ve bir kimseye seslenmeye yarayan kelimelere” ünlem (interjection) denir. Ünlemleri de kendi arasında asıl ünlemler -duyuş ünlemleri, soruşturma ünlemleri- ve ünlem olan başka kelimeler -ünlemleşen isimler, ünlemleşen fiiller, birleşikler -üremeler- olmak üzere iki gruba ayırmıştır.

Gülensoy ünlemleri, Ergin gibi edatların bir bölümü olarak ünlem edatları başlığı altında “Bir duyguyu (his, heyecan, sevinç, keder, ızdırap, hayıflanma,

coşkunkluk, üzüntü) bir düşünceyi anlatan veya bir tabiat sesini, seslenmeleri; tasdik, ret, sorma, gösterme gibi beyan şekillerini ifade eden edatlar” diye tanımlamıştır. Ünlem edatlarını da kendi arasında ünlemler, seslenme edatları, sorma edatları, gösterme edatları, cevap edatları olarak beş bölüme ayırmıştır (Gülensoy, 2000: 425-426).

Bilgegil’e (1963: 228-229) göre ünlemler; “Çeşitli duygu ve arzularımızla zaptolunamayan heyecanlarımızı yüklenen, bazen örneği tabiatta bulunan ve anlatım kabiliyeti bir cümleinkine denk olabilen insan ses, çığlık ve sözleridir.” Ünlemleri kendi arasında; doğrudan doğruya ünlem olan kelimeler, ünlem yerinde kullanılan sözler ve taklidi sesler olmak üzere üçe ayırmıştır.

Tiken (2004: 113) ünlemleri, “Duygu, hitap ve tabiat sesini taklit ifade eden sözlerdir.” şeklinde tanımlamıştır. Kamil Tiken’e göre duygu ifade eden ünlemlerden bazıları, söyleniş sebebi bilinmedikçe veya kendilerinden sonra açıklayıcı bir söz getirilmedikçe ne anlama geldikleri anlaşılmaz ama bir hüküm ifade eder; bazıları da yalnızca cümle içerisinde kullanılır ve içinde yer aldığı cümle hükmünü destekler veya pekiştirir.

Öner (1998: 263) “Bugünkü Kıpçak Türkçesi” adlı eserinde ünlemleri, cümle içinde şekil fonksiyonları olmaksızın, bilhassa insan duygularını ifade eden unsurlar”olarak tanımlamıştır.

Coşkun (2000: 226-233), ünlem için “Konuşanın korku, sevinç, acıma, şaşkınlık gibi her türlü duygu ve heyecanını etkili ve kısa bir biçimde anlatmaya veya seslenmeye ve çağırmaya yarayan edat türüdür.” tanımını yapmış ve ünlemleri, duygu ünlemleri, seslenme ünlemleri, gösterme ünlemleri, cevap ünlemleri olarak dört gruba ayırmıştır.

Öztürk (2005:91-93), Özbek Türkçesi El Kitabı adlı eserinde ünlemleri; duygu ünlemleri, yönlendirme ünlemleri, seslenme ünlemleri, gösterme ünlemleri, cevap ünlemleri olmak üzere beş gruba ayırmış ve incelemiştir.

Koç ve Doğan’ın (2004:319) Kazak Türkçesi Grameri adlı eserde ünlemler, “İnsanların beğenme, korku, sevinç, çaresizlik, şaşkınlık, pişmanlık, kıskançlık, hayret, keder, dua gibi çeşitli ruh hallerini, duygularını kısa ve etkili bir şekilde belirten, çoğunlukla tabiat taklidi sözlerdir.” şeklinde tanımlanmıştır.

Türk Dil Kurumu’nun sözlüğünde ünlem, “Türlü duyguları anlatan veya bir doğa sesini yansıtan kelime, nida diye tanımlanmıştır.” (TDK, 2005:2058).

Korku, heyecan, üzüntü, şaşkınlık gibi duyguları, seslenmeleri, tabiat seslerini ifade eden sözlere ünlem denir. Nehcü'l-Ferâdis'te, ünlemler, çok kullanılan söz türlerinden değildir. Daha çok, duyguları ifade eden sözler, oluşturdukları söz öbekleriyle birlikte cümlede zarf görevinde kullanılmışlardır. Biz, Nehcü'l-Ferâdis'te yer alan ünlemleri; duyguları ifade eden sözler ile seslenmeleri ifade eden sözler adı altında ayrı ayrı başlıklarda değil de, genel olarak ünlem başlığı altında bir arada inceledik

1.3.1.8. Yardımcı fiiller

Türk dilinde sözler, ifade ettikleri anlam ve sahip oldukları görev bakımından çeşitli şekilde adlandırılırlar. Bu adlandırmalardan biri de iş, oluş hareket bildiren sözler içindir. Böyle sözlere fiil diyoruz. “Fiil kök ve gövdeleri; hareketleri nesnesiz, mücerret olarak karşılayan, manalı; fakat tek başına kullanılmayan dil birlikleridir.” (Ergin, 1993:266) Bu dil birliklerinin tek başına kullanılabilmesi için, “Çeşitli nesnelere bağlanması, bu bağlanmayı ifade etmek için de kendilerinin çeşitli münasebet kalıplarına dökülmeleri, hareketi nesneye bağlayan çekimli şekillere girmeleri gerekir.” (Ergin, 1993:266) Bu vasıflara sahip olan fiiller, kullanış sahasına tek başına -asıl fiil olarak- çıkabildikleri gibi yardımcı unsur -yardımcı fiil- olarak da çıkabilmektedir. Fiillerin yardımcı fiil olarak kullanılmasıyla oluşan yapıya birleşik fiiller diyoruz. Türkçenin; kelime türetmede başvurduğu, kelime birleştirme yolu ile kurulan bu yapıya yani birleşik fiillere Türk dilinin bütün tarihi devirlerinde rastlamak mümkündür. Birleşik fiiller oluşumları bakımından kendi aralarında gruplara ayrılırlar. İsimlere gelerek onların hareket ifade etmelerini sağlayan et-, eyle-, kıl-, ol- yardımcı fiilleriyle oluşan birleşik fiil grupları; fiillere gelerek, -e bil-, -i ver-, -e gel-, -e kal-, -e dur-, -e yaz- yardımcı fiillerin, asıl fiilin anlamını koruması şartıyla onları tasvir etmesiyle oluşan birleşik fiil grupları; isim ya da isim soylu bir veya birden çok kelimenin birleşerek bir anlam kaymasına uğrayıp kalıplaşması, daha doğrusu deyimleşmesiyle oluşan birleşik fiil grupları olmak üzere üç bölüme ayırabiliriz. Yardımcı fiiller, yanaştığı sözcüğün anlamını değiştirmeyip, onlarla bir anlam bütünlüğü içerisinde birleşirler. O nedenle üçüncü grupta yer alan anlam kaynaşmasıyla deyimleşmiş birleşik fiilleri bu bölümde incelemeyeceğiz. Yardımcı fiillerle oluşan kelime gruplarında anlam yardımcı fiilden önceki isim veya fiil unsurunun üzerindedir, yardımcı fiiller ise kendi işlevinde çekim unsuru vazifesini

görür. Dil bilimi araştırmacılarının birleşik fiillerle ilgili tanımları ve gruplandırmaları şu şekildedir.

Ergin (1993:364) birleşik fiili, “Bir yardımcı fiille bir ismin veya bir fiil şeklinin meydana getirdiği kelime grubudur.” şeklinde tanımlayıp, yardımcı fiilin başına getirilen unsurun isim veya fiil olmasına göre iki gruba ayırmıştır.

Hacıeminoğlu (1992: 257-278), birleşik fiillerin, manaca bir bütünlük teşkil eden, cümlede tek kelime muamelesi gören, bir tek kavramı karşılayan kelime grubu olduklarını ifade etmiştir. Hacıeminoğlu, “Türk Dilinde Yapı Bakımından Fiiller” adlı eserinde birleşik fiil kavramını örneklerele anlatmış ve Türk dilinin tarihi devirlerinde birleşik fiillerin hangi yolla, ne şekilde kurulduklarını ve ne şekilde sınıflandırıldıklarını örneklele anlatmıştır.

Korkmaz (1998: 3-14); birleşik fiilleri, “Bir isim ile bir yardımcı fiilin veya iki ayrı fiil şeklinin yahut da isim soylu bir veya birden fazla kelime ile bir esas fiilin birleşmesinden oluşan ve tek bir kavrama karşılık olan fiil türleridir.” şeklinde tanımlamış ve birleşik fiilleri, taşıdıkları ve birbirinden ayrı yapı ve anlam özelliklerine göre kendi içinde dört alt sınıfa ayırmıştır. 1. Bir isim ile *et-*, *ol-* yardımcı fiillerinin veya esas fiil olma dışında yardımcı fiil olarak da kullanılan *bul-*, *buyur-*, *eyle-*, *kıl-*, *yap-* fiillerinin birleştirilmesi yoluyla kurulan birleşik fiiller: *akın et-*, *göç et-*, *kul ol-*, *mecbur ol-*, *son bul-*, *kabul buyur-*, *dikkat buyur-*, *namaz kıl-*, *icra kıl-*, *doğum yap-*, *hesap yap-* gibi. 2. İki fiilin birleşmesinden oluşmuştur. Burada birinci fiil şekilce bir zarf-fiil kuruluşundadır. Buna yardımcı fiil olarak kullanılan ve esas fiile bitişik olarak yazılan *bil-*, *ver-*, *dur-*, *yaz-*, *gel-*, *gör-*, *kal-* gibi fiiller eklenmiştir: *görebil-*, *alıver-*, *gidedur-*, *düşeyaz-*, *söylenegel-*, *yalvaragör-*, *bakakal-* gibi. 3. "karmaşık fiil" (Osm. mudil fiil) diye adlandırılan birleşik fiillerdir. Bunlar bir sıfat-fiil ile “öncelik”, “başlama” ve “niyet” gösterme işlevlerindeki *ol-* yardımcı fiilinin birleşmesinden oluşmuştur: *anlamış ol-*, *bitirmiş ol-*, *utanır ol-*, *uğramaz ol-*, *söyleyecek ol-* gibi. 4. İsim veya isim soylu bir veya birden çok kelimenin, belirli gramer kalıpları içinde, bir esas fiil ile birleşerek bir anlam kaymasına uğrayıp kalıplaşması ile oluşan birleşik fiillerdir: *göze gir-*, *gözden düş-*, *çile çek-*, *üste çık-*, *pamuk ipliğine bağla-* gibi.

Korkmaz (2003:241) Gramer terimleri sözlüğünde yardımcı fiil maddesini şu şekilde açıklamıştır: (Alm. Hilfsverb; Fr.verbe auxiliaire; ing. auxikary verb; Osm. fi'l-i iâne) Ad soylu veya adlaşmış fiil soylu Türkçe kelimelerle, yabancı kaynaklı ad soylu kelimelerin fiilleştirilmesinde kullanılan imek, etmek, olmak,

eylemek, kılmak fiilleri ve esas fiile tasvir anlamı katan ver-, dur-, kal-, yaz- gibi yardımcı fiiller.

Ercilasun (1984:48) Kutadgu Bilig Grameri adlı eserinde birleşik fiillerin birer kelime grubu olduğunu ve asıl manalarından az veya çok uzaklaşarak yeni bir mana ifade ettiklerini söylemiştir. Ercilasun, birleşik fiilleri Kutadgu Bilig Grameri adlı eserde ; bir tarafı isim bir tarafı fiil olan birleşik fiiller ve iki tarafı fiil olan birleşik fiiller olmak üzere iki grupta incelemiştir.

Banguoğlu (2000:482-494), birleşik fiil tabanlarını üç gruba ayırır. 1. Zarf fiili öbeğinde olanlar; ileri sürmek, boş vermek gibi. 2. Çekim öbeği kalıbında olanlar; dile düşmek, baştan çıkmak gibi. 3. Bağlam öbeğinde olanlar; vermek veriştirmek, kasıp kavurmak gibi. Tasviri fiiller adı altında bil-, ver-, dur-, kal-, gör-, gel-, yaz- gibi yardımcı fiillerle yapılan birleşik fiilleri ve karmaşık fiiller adı altında sıfat fiil eki alarak fiillerle birleşen birleşik fiilleri ayrıca değerlendirmiştir.

Bilgegil (1963:280-281), birleşik fiilleri; yardımcı fiiller ve onlarla teşkil olunan birleşik fiiller, iki fiilin birleşmesiyle teşkil olunan birleşik fiiller ve kaynaşma yoluyla teşkil edilen birleşik fiiller olmak üzere üç bölüme ayırmıştır.

Ediskun (1984:46), Yeni Türk Dilbilgisi adlı eserinde birleşik fiilleri dört gruba ayırmıştır.1. Bir yada daha fazla fiilden meydana gelmiş birleşik fiiller, 2. Bir ortağ ile ol- yardımcı fiilinden meydana gelmiş birleşik fiiller, 3. İsim kök veya gövdesinden bir kelime ile et-, eyle-, kıl-, buyur-, ol- yardımcı fiillerinden biriyle meydana gelen birleşik fiiller, 4. Anlamca kaynaşmış birleşik fiiller.

Gencan (1984:46), Dilbilgisi adlı eserinde birleşik fiilleri, kurallı birleşik fiiller ve anlamca kaynaşmış birleşik fiiller olarak ikiye ayırır. Kurallı birleşik fiilleri de özel birleşik fiiller- zar-fiillerle yapılanlar- ve yardımcı fiillerle yapılan birleşik fiiller -et-, eyle-, kıl-, ol- ile yapılanlar- adında iki alt bölüme ayırır.

Coşkun (2000: 242), Özbek Türkçesi Grameri adlı eserinde birleşik fiilleri; “Hem isim soylu veya isimleşmiş fiil soylu Özbek Türkçesi kelimelerle hem de yabancı kaynaklı isim soylu kelimelerle kıl-, et-, bol-, ber-, al-, sal- gibi yardımcı fiillerin birleşmesinden veya iki ayrı fiil şeklinin anlamca kaynaşmasından oluşmuş fiil türü olarak tanımlamış ve birleşik fiilleri , tasvir fiilleriyle yapılan birleşik fiiller ve bir isim ile bir fiilden meydana gelen birleşik fiiller olmak üzere iki bölümde incelemiştir.

Koç ve Doğan’ın (2004: 239-241)Kazak Türkçesi Grameri adlı eserinde, birleşik fiilleri; “İki veya daha fazla fiilin yahut bir isim ve bir yardımcı fiilin

birleşmesinden doğan yeni bir anlam ifade eden söz gruplarıdır.” şeklinde tanımlamış ve Kazak Türkçesindeki birleşik fiilleri, iki ya da daha çok fiilin oluşturduğu birleşik fiiller ile bir isim ve bir yardımcı fiilin oluşturduğu birleşik fiiller olmak üzere iki bölüme ayırmıştır.

Dizdaroğlu (1963:30-36) birleşik fiilleri, “Birden artık sözcükten oluşan fiillere denir.” şeklinde tanımlamış ve birleşik fiilleri kuruluşu bakımından üç bölüme ayırmıştır. 1. İki fiilden yapılmış birleşik fiiller (Özel birleşik fiiller) 2. Yardımcı fiillerle yapılan birleşik fiiller 3. Anlamca kaynaşmış birleşik fiiller.

Acarlar (1972:307-311) “Ol- fiilinin Özellikleri” adlı yazısında, ol- fiilinin tek başına anlamlı olduğu asıl fiil ve tek başına anlamlı olmadığı yardımcı fiil durumlarını maddeler halinde örneklerle açıklamıştır. Ayrıca sıfat-fiil eklerini alan ol- fiilinin başka bir fiille oluşturduğu kelime gurplarını da anlamlarına göre açıklamıştır. (Acarlar, 1972:312-313)

Dil bilimi araştırmacılarının birleşik fiillerle ilgili tanımlarını ve sınıflandırmalarını söyledikten sonra Nehcü'l-Ferâdis'te birleşik fiillerin sınıflandırılması ile ilgili şunları söyleyebiliriz. Nehcü'l-Ferâdis'te birleşik fiiller iki yolla kurulmuşlardır.

1. Bir isimle bir fiilden teşekkül eden birleşik fiiller: Türkçe veya yabancı kökenli bir isim unsuruna kıl-, tur-, er-, bol-, ber- yardımcı fiilerinin gelmesiyle oluşan kelime grubuna birleşik fiil denir. Bu şekilde kurulan birleşik fiillerde anlam birinci kelime üzerinde olup isim unsuru fiilleştirilmiş, yardımcı fiil çekim unsuru vazifesini görmüştür. Nehcü'l-Ferâdis'te kıl- fiili Türkçe ve yabancı sözlere yanaşıp geçişli birleşik fiiller oluşturarak geniş bir kullanıma sahip olmuştur. *Namaz kılğay, oğrılık kıldım* gibi. Bol- fiili de ifade ettikleri anlam ve yanaştıkları söz bakımından geniş bir kullanıma sahiptir. Cümlede asıl fiil olarak çok kullanılan bol- fiili, Türkçe ve yabancı isimlere ve sıfat-fiillere gelerek geçişsiz birleşik fiiller oluşturmuştur. *Musulmân bolsañgı kaytur bolsağ* gibi. Bazı gramercilerin karmaşık fiiller olarak adlandırdığı, sıfat-fiillere gelen ol- fiilinin oluşturduğu birleşik fiilleri biz, ayrı bir başlık altında değil de isimlere yanaşan fiillerin oluşturduğu birleşik fiiller grubu içerisinde değerlendireceğiz.

2. İki fiilden teşekkül eden birleşik fiiller: İki fiilin arasına zarf-fiil unsurunun girmesiyle oluşan fiillere denir. Bu şekildeki birleşik fiillerde, ikinci kelime birinci kelimenin anlamını değişikliğe uğratmış ve çekim unsurunu üzerine

almıştır. Bu yolla kurulan birleşik fiiller, ifade ettikleri anlam bakımından dört grupta incelenir.

a. Yeterlilik ifade eden fiiller: Nehcü'l-Ferâdis'te yeterlilik işlevi tamamen bil- fiili ile yapılmıştır. Birinci fiile -e, -a zarf fiil ekini alırken ikinci fiil çekim eklerini almıştır.

b. Tezlik ifade eden fiiller: Nehcü'l-Ferâdis'te tezlik işlevi tamamen ber-fiili ile yapılmıştır. Birinci fiil -i zarf fiil ekini alırken ikinci fiil çekim eklerini almıştır.

c. Süreklilik ifade eden fiiller: Nehcü'l-Ferâdis'te süreklilik işlevi tur- ve kal- fiili ile yapılmıştır. Birinci fiil -e, -a zarf fiil ekini alırken ikinci fiil çekim eklerini almıştır.

d. Yaklaşma ifade eden fiiller: Türk dilinde yaklaşma ifade eden “-e yaz-“ yardımcı fiili Nehcü'l-Ferâdis'te kullanılmamıştır.

Yukarıda tanımını ve tasnifini yaptığımız birleşik fiiller, Nehcü'l-Ferâdis'te zengin bir kullanıma sahiptir. Özellikle isimlerin fiilleştirilmesiyle oluşturulan birleşik fiil gruplarına çok fazla rastlanmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM KAYNAK ÖZETLERİ

2.1. KAYNAK ÖZETLERİ

Çağdaş Türk yazı dillerinin grameri yönünde bilgi verilen E. N. Nurmahanova'nın *Türkî Tillerinin Salıştırmalı Grammatikası* (1971) adlı eseri şu bölümlerden oluşmaktadır.

1. Türk Dilleri hakkında kısaca bilgi verilmiştir.
2. Ses Bilgisi
3. Söz Bilgisi
4. Şekil Bilgisi
5. Cümle Bilgisi

Şekil Bilgisi bölümünde yer alan; odagaylar, modal sözder, kömekşi sözder, septeplikter, jangavlıktar ve demevlikter alt başlıklarında verilen bilgilerden yararlanılmıştır.

Necmettin Hacıeminoğlu'nun *Türk Dilinde Edatlar (En Eski Türkçe Metinlerden Zamanımıza Kadar)* (1992) adlı eseri Türkiye'de edatlar üzerine yapılmış en önemli ve en kapsamlı çalışmadır. Türkiye Türkçesi dil incelemelerinde bazı araştırmacılarca Edatlar, Bağlaçlar ve Ünlemler olarak üç başlık halinde değerlendirilen kelime türleri, Hacıeminoğlu tarafından bu eserde Edatlar başlığı altında bir arada değerlendirilmiştir. Eserin başlığında da ifade edildiği gibi, eserde en eski Türkçe metinlerden günümüze doğru tarihî bir sıra takip edildiğinden Türkçede bu kelime türlerinin tarihî dönemlerdeki gelişimi ve tarih içerisinde geçirmiş olduğu değişimleri göstermesi açısından önemli bir eserdir.

Muharrem Ergin'in *Türk Dil Bilgisi* (1993) adlı, Türk dili incelemelerinde bir klasik haline gelmiş olan eser, gerek felsefî ve fikrî açıdan, gerekse muhtevası bakımından dikkate değer bir eserdir. Eser, Türk dili tarihi, Türkçenin ses ve şekil özellikleri, kelime türleri ve cümle yapısı hakkında kapsamlı bilgiler içermektedir. Özellikle, eserde yer verilen unsurların geçmişten günümüze tarihî dönemlerdeki

değişme ve gelişmelerinin belli bir sıra içerisinde verilmiş olması bakımından güncelliğini yitirmeyen bir eserdir.

Emine Gürsoy Naskali tarafından editörlüğü yapılan *Türk Dünyası Gramer Terimleri Kılavuzu'nun* (1997) hazırlanması esnasında, her Türk şivesi ile ilgili terimler o sahasının yerli uzmanları tarafından hazırlanmıştır. Eserde; Azerbaycan, Türkmen, Gagauz, Özbek, Uygur, Tatar, Başkurt, Kumuk, Karaçay-Malkar, Nogay, Kazak, Kırgız, Altay, Hakas, Tuva, Şor Türkçesi gramer terimleri dizini yanında Rusça gramer terimleri dizinine ve ayrıntılı bir kaynakçaya yer verilmiştir. Türk dünyasının bütünü kapsayacak genişlikte olması nedeniyle önemli bir eserdir ve Türkiye’de alanında ilk olma özelliğine sahiptir.

İki ciltten oluşan Meyirbek Orazov’un *Kömekşi Sözcükler I-II* (1997) adlı eserinde öncelikle yardımcı sözcükler üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra Kömekşi Sözcükler terimi üzerinde durulmuştur. Kitapta ayrıca yardımcı sözcüklerin sözcük anlamları, dilbilgisi anlamları, sınıflandırılması, gelişmesi ve kalıplaşması konularında bilgi verildikten sonra yardımcı isimler ve yardımcı fiiller hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Janos Eckmann tarafından tıpkıbasımı yapılan eserin dizin ve sözlüğü, Aysu ATA (1998). *Nehcü'l-Ferâdis Uştmanlarning Açuk Yolu cennetlerin Açık Yolu III Dizin-Sözlük* şeklinde basılmıştır.

Berker Vardar yönetiminde Nüket Güz, Emel Huber, Osman Senemoğlu ve Erdim Öztokat tarafından hazırlanan *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*; “Sunuş”, “Sözlük”, “Almanca-Türkçe Dizin”, “Fransızca-Türkçe Dizin”, “İngilizce-Türkçe Dizin” ve “Kaynakça” bölümlerinden oluşmaktadır. Eser, Dil bilimle ilgili terimlerin bir arada verilmesi ve her terimin İngilizce, Almanca ve Fransızca dizininde gösterilerek kullanımının kolaylaştırılması açısından önemli bir eserdir.

Eski Türkçeden günümüz Türk şivelerine kadar fiillerin yapı bakımından incelendiği Necmettin Hacıeminoğlu’nun *Türk Dilinde Yapı Bakımından Fiiller (En Eski Türkçeden Çağdaş Türk Şivelerine Kadar)* (2003) adlı eser, kapsamı ve muhtevası açısından önemli bir eserdir. Eserde; En Eski Türkçe, Eski Türkçe, Karahanlı Türkçesi, Harezmi Türkçesi, Kıpçak Türkçesi vb. gibi tarihî ve çağdaş Türk şivelerinde fiiller üzerinde durulmuştur.

İncelememize esas olan metin Janos Eckmann’ın *Nehcü'l-Ferâdis I-II Uştmanlarning Açuk Yolu Cennetlerin Açık Yolu* (2004) adlı eseri bu yayında yer alan

metindir. Janos Eckmann'ın tıpkıbasımı ve önsözü ile yayınlanan bu eser Hazma Zülfikar ve Semih Tezcan tarafından yayına hazırlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. MATERYAL

İncelememizde Nehcü'l-Ferâdîs'in Janos Eckmann tarafından tıpkıbasımı yapılan nüshası kullanılmıştır. Ayrıca, Aysu Ata tarafından hazırlanan Nehcü'l-Ferâdîs III Dizin-Sözlük adlı eserden de istifade edilmiştir.

Yardımcı sözlerin sınıflandırılması ve tanımlanmasında çağdaş Türk şiveleri üzerine Türkiye'de ve yurt dışında yapılmış olan çalışmalardan istifade edilmiştir.

3.2. YÖNTEM

Tezimizin başlangıcında öncelikle yardımcı söz olarak adlandırılan kelime türleri tespit edilmiştir. Daha sonra tespit edilen yardımcı sözler Nehcü'l-Ferâdîs taranarak sınıflandırılmış ve malzeme incelemeye hazır hale getirilmiştir.

Tespit edilen ve sınıflandırılan yardımcı sözler, kullanıldıkları cümle içerisindeki görevlerine ve anlamlarına göre ayrı ayrı ele alınmış ve incelenmiştir.

Yardımcı sözlerin Nehcü'l-Ferâdîs içerisindeki dağılımlarının gösterildiği dizin hazırlanarak çalışmaya eklenmiş, cümleleler Türkiye Türkçesine aktararak verilmiştir.

Nehcü'l-Ferâdîs'ten alınan örnekler transkripsiyonlu olarak gösterilmiştir. Metinde q ile gösterilen sesler  ile gösterilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. NEHCÜ'L-FERÂDİS'TE YER ALAN YARDIMCI SÖZLER

4.1.1. Çekim Edatları

Tek başına anlamı olmayan, yanaştığı söze dilbilgisi anlamı yükleyen yardımcı sözlere edat denir. Nehcü'l-Ferâdis'te Türkçe ve yabancı asıllı bir çok edat vardır. Biz incelememizde edatları çekim edatları, gösterme edatları ve soru edatları seslenme edatları ve cevap edatları olmak üzere beş bölümde inceledik. Her edatı da, ifade ettiği anlam bakımından başlıklar altında sınıflandırmayıp, her edat hakkında bilgi verirken ifade ettiği anlam ve görevi ile ilgili açıklamalarda bulunduk.

ara : arasında

Eski Türkçe, Karahanlı, Harezmi, Çağatay, Kıpçak ve Batı Türkçesinde görülen bu edatın Ergin (1993: 351), isim menşeli Hacıeminoğlu (1992: 5) ise isim ve fiil menşeli olabileceğini ileri sürmektedir.

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış haliyle:

a. "arasında" anlamında yalın haldeki isim unsuruyla birlikte dolaylı tümleş göreviyle yükleme bağlanmıştır.

tağı Yezîdning fışkı, fucûrı hâlk ara zâhir bolup turur erdi (Yezid'in Allah'a isyanı, günahkar oluşu insanlar arasında bilinmektedir.); 183-6.

Eger hatunlar ara tüzlük kılu bilmese...(Eğer hanımlar arasında dürüstlük sağlayamazsa...);192-15

İsimlerin iyelik ekli şekilleriyle:

peygâmbar hatunları ara benim arıqlıkmğa kökdin âyat nâzil boldı (Peygamberin hatunları arasında benim temizliğime gökten ayet nazil oldu.); 419-3

Zamirlerin ilgi hal ekli şekilleriyle:

a. “arasında” anlamında yalın haldeki isim unsuruyla birlikte yer-yön zarfı göreviyle yükleme bağlanmıştır.

Siziñg taķı anıñg ara yer kök arasındaki tég tefāvut bar.(sizin ve onun arasında yer gök arasındaki gibi fark var.); 191-1

artuķ :fazla, çok

art- fiilinden -k ekiyle türetilmiş bir isimdir (Tiken, 2004: 1). Eski Türkçe, Karahanlı Türkçesi, Harezmi Türkçesi ve Kıpçak Türkçesinde “artuk” şekliyle kullanılan kelime Batı Türkçesinde “artık” şekliyle kullanılmıştır. “Artuk” Batı Türkçesinde -den fazla, -den başka anlamlarında kullanılırken Harezmi Türkçesinde -den fazla, -den sonra anlamlarında; diğer sahalarda ise -den fazla anlamında kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:7).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den fazla” anlamında çıkma ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde miktar zarfı olarak kullanılmıştır.

İbādatını üküş körüp yazuķlarını unıtıp öñginlerdin artuķ körüp, hoş körse, ol vaķtta men ğalib olur-men (Günahlarını unutarak diğerlerinden çok ibadet edip iyi şeyler yaptığında, o zaman ben galip olacağım.) ; 350-2

... yārānlardıñ anı artuķ sewer erdi.(Arkadaşlarından fazla severdi.); 428-6

b. “-den fazla, -den üstün” anlamlarında çıkma ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde miktar-derece zarfı olarak kullanılmıştır.

Ėmdi bu yigit kimerse sizke ne miķdār ĥıdmat kılmıķ bolğay kim siz bu yigitni cümlemüzdin artuķ ta'zīm kıılır-siz? (Şimdi bu yigit kişi nasıl- ne kadar hizmet etti ki siz onu hepimizden üstün tutarsınız.); 428-8

... bir kulinga mahabbat artuk turur bizlerdin..(bu kuluna olan sevgin bizlere olan sevginden fazladır.); 430-7

şehid bolğan savabıdın taķı anlar savabı artukrak turur. (Onların sevabı şehit olanların sevabından fazladır.) ; 308-7

c. “-den fazla” anlamında çıkma ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Ol kılnuñg cemālı taķı öñginlerdin artuķ ermez erdi (O kulun güzelliği de diğerlerinden fazla değildi.); 429-9.

...Abū Bekrni özgelerdin artuḡ tutar erdi. (Ebu Bekir'i hepimizden değerli tutardı.); 94-1

manga tamugdın artukrak bolgay erdi. (bana cehennemden fazla olacaktı.); 184-156

d. "-den değerli, -den fazla" anlamlarında çıkma ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde yüklem olarak kullanılmıştır.

Taḡı seniḡ ummatıḡnı cümle peygābarlar ummatıdın artuḡ kıldı (Ve senin ümmetini bütün peygamberlerin ümmetinden değerli- fazla kıldı.); 10-9

...cümlemüzdün özi artuḡ turur.(..kendisi, hepimizden değerlidir.); 94-10

...peygābar 'as Cebre'ildin Taḡrı te!ālā ḡazratında artuḡ turur. (Tanrı Teala'nın yanında peygamber 'as' Cebrail 'as'den değerlidir.); 99-5

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. "-den fazla" anlamında çıkma ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...bu kimerse ḡaḡ te!ālā ḡazratında mēndin artuḡ bolḡay, tēp aysaḡ (Bu kişi Hak Taala'nın yanında benden değerli olacak, diye söylesen.); 378-8.

b. "-den fazla" anlamında çıkma ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde özne olarak kullanılmıştır.

Helāketlik bolsun saḡa mundın artuḡrak kerek. (sana bundan fazlası gerek, yok ol.); 137-7

c. "-den fazla" anlamında çıkma ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde miktar-derece zarfı olarak kullanılmıştır.

mundın artuḡrak söz aysa hem taḡı inanur-men...(Bundan fazla söz söylese de inanırım.); 99-7

asra : alt, aşağı

"as" ismine -ra yön ekinin gelmesiyle oluşmuş bir mekan zarfıdır. Gabain, Brockelmann ve R.R.Arat'a göre de kelime isim soyludur (Hacıeminoḡlu, 1992:8). Karahanlı sahasında "isre", Harezmi sahasında "asra", Çaḡatay sahasında "esre" Batı Türkçesinde "asra" (Osmanlı Türkçesinde asra, esre, ısrā şekilleri görülür.) şekilleriyle çekim edatı olarak kullanılmıştır (Hacıeminoḡlu, 2003:82). Harezmi sahasında sık kullanılmamıştır.

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den aşağıda” anlamında çıkma hal ekli isim unsuru, yer-yön zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

..men tahtdın asra turup sizke cevāb aymaķım munāsib ermez..(ben tahttan aşağıda durup size cevap vemem doğru olmaz.); 204-10

astın : alt, aşağı

“ast” ismine vasıta ekinin gelmesiyle oluşmuş bir mekan zarfıdır. Harezmi sahasında sık görülmeyen kelime, çekim edatı olarak kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den altında” anlamında çıkma hal ekli isim unsuru, yer-yön zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

İmām dın astdın ābdast kıldı. (İmamın alt tarafında abdest aldı.); 222-2

İmām dın astdın yundum erse..(İmamın alt tarafında yıkandım ise.); 222-4

aşnu : önce

“aşın-” fiiline “-u” zarf-fiil ekinin gelmesiyle oluşmuştur. (Hacıeminoğlu, 2003:83) Eski Türkçe, Karahanlı ve Harezmi sahaslarında görülen bu edat isimlerin çıkma haliyle kullanılmaktadır. (Hacıeminoğlu, 1992:10)

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den önce” anlamında çıkma ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

Peygāmbar tuğmazdın aşnu vefāt bolup turur erdi (Peygamber doğmadan önce ölmüştü.); 4-13.

Muhammed tuğmazdın aşnu örümçük bu évini toķumış bolğay (Örümcek Muhammed doğmadan önce bu evi yapmış.); 21-15

başka : başka, diğer

Eski Türkçede, Harezmi ve Batı Türkçesinde görülen “başka”, isim olup edat olarak kullanılan bir kelimedir. Nehcü’l Ferādis’tte bir-iki örneğine rastlanır.

İfade ve işlevleri

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den başka” anlamında çıkma ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...mêndin başka neteg tapşurduñguz?...(benden başkasıyla nasıl teslim ettiniz?); 203-6

b. “-den başka” anlamında çıkma ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde dolaylı tümleşç olarak kullanılmıştır.

andın başka teslim kılmak bolmas. (ondan başkasına teslim edilmez.); 203-13

berāber : aynı, denk

Farsça olan bu edat Batı Türkçesinde çok kullanılmış, diğer sahalarda pek görülmemiştir. Harezmi sahasında da nadiren görülür.

İfade ve işlevleri

İsimlerin belirtme hal ekli şekilleriyle:

a. “denk, eşit” anlamlarında belirtme hal ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümlede durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...sizlerdin êllig kimerse şavābı birle ol yañglız kimersenin şavābı barābar bolğay...(sizlerden elli kişinin sevabıyla tek başına o kişinin sevabı denktir.); 304-12

Birle edatıyla:

a. “ ile beraberdir, denktir” anlamlarında birle edatıyla oluşturduğu edat grubu cümlede yüklem olarak kullanılmıştır.

...önğın yerlerde on miñ namāz birle berāber turur(diğer yerlerde on bin namazla denktir.) ; 274-10.

...önğın yerlerdeki yüz miñ namāz birle berāber turur(...diğer yerlerdeki yüz bin namazla denktir.) ; 274-10.

berü : -den beri, -den itibaren

Kelimenin “ber-ü” fiil köklü zarf filli şeklinde veya Gabain ve Brockelmann’a göre de be-rü isim köklü şeklinde olduğu düşünülmektedir (Hacıeminoğlu, 2003:83). Bütün sahalarda görülen bu edat; berü, beri, birü, biri şekilleriyle kullanılmıştır. Harezmi sahasında berü, beri, birü şekillerinde görülür.

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den beri, -den önce” anlamlarında çıkma hal ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

ol vefâtı bolğandın berü körer-men, üküş zaḥmat tegrü tururlar (O öldükten sonra çok eziyet ettiklerini görürüm.); 13-11.

munça yıldın berü hēç Muḥammeddin ḥiyānat, yaman fi'l, kerekmez iş körmişinḡ bar-mu? (Bunca yıldır Muhammet'in hiyanet, kötü, gereksiz iş yaptığını gördün mü?); 16-2.

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den beri,” anlamında çıkma hal ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

andın bērü birer vaḫtlarda birer zaḥmat bēür erdi manga (Ondan beri bana biraz zahmet (hastalık olarak) verirdi. ; 34-12

bēsre : başka, gayrı

Nehcü'l Ferādis'te sadece 230-4 numaralı cümlede görülür.

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den başka” anlamlarında çıkma ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümlede özneyi pekiştirmiştir.

taḡrı te'ālādın bēsre sizke nuşrat bērgey? (Size tanrıdan başka kim yardım edecek?); 230-4

bile : ile, birlikte, beraber

Arat'a, Ergin'e, Mansuroğlu ve Hacıeminoğlu'na göre bile, birle şeklinde olup -r sesi düşmüştür. (Hacıeminoğlu, 2003:84). Nehcü'l Ferādis'te birkaç yerde kullanıldığı görülmektedir.

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “ ile” anlamında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Yā Resūlallahi, ḥālī bu oḡlanı açuḡ yüz bile oḡşayur erdinḡiz. (Ya rasulallah, şimdi bu oḡlanı açıkça ile okşuyordunuz.); 178-17

b. “ile, birlikte, beraber” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Baḡarlar, bir kişi ölüp yatur taḡı Barsīsā eśrüp bu avret bile iḡe olturur. (Bakarlar, bir kişi ölmüş yatıyor ve Barsisa sarhoş olmuş, içeride bir kadınla

oturur.); 370-12

birle : ile, birlikte, beraber

Bu edatın teşekkülü hakkında farklı görüşler söz konusudur. Bu görüşlerden bazıları şunlardır.

1. M. Mansuroğlu, M. Ergin ve Necmettin Hacıeminoğlu'na göre, birle (ile) birleşimiyle oluşmuşmuştur (Tiken, 2004:8).

2. A.V.Gabain'e göre, bir+i-l- (birleşmek, bir olmak) fiiline -e zarf fiil ekinin gelmesiyle oluşmuştur (Gabain, 2000:93).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “ile, vasıtasıyla” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Menim aymağanımnı bilip kaçd birle benim üze yalğan sözlep...(Benim söylemediğimi bilerek, kasıtlı olarak benim hakkında yalan söyleyerek...); 2-8

..mañga arıĝ itikād birle bir kıata aytur.(...bana, temiz- saf inancınla bir defa söyle.); 4-9

...hatnı kıalam birle öğretti. (...yazıyı kalem ile öğretti.); 8-6

...taş birle urdı. (...taşla vurdu.); 12-16

Haĝ te'ālā sizlerni ol ot birle āzāb u uķūbat kılgay, tedi erse..(Hak Teala sizleri o ateş ile cezalandıracak, dediyse...); 17-3

Peyĝambar 'as' ileginge bir kıadaĝ birle suw kıoydı. (Peygamber 'as'ın eline bir bardakla su koydu.); 26-9

b. “birlikte, beraber” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.,

...peyĝambar 'as' Ĥadīca birle bardılar. (...peyğamber 'as' Hatice ile beraber gittiler.); 8-15

...ķāfirler bıķkü birle ěkki pāra kıılır erdiler. (...kafirler bıçkı ile iki parçaya ayırırlardı.); 11-6

c. “gibi, benzer” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...ķāfirlik birle bolsa...(...kafirler gibi olsa.); 14-11

d. “sayesinde” anlamında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...za'ifa kimerse cüftlenmek birle dīnī ḥiṣārqa kirür. (...kadın kişi evliliği sayesinde dini kale gibi olur.); 15-2

Ne amel birle bu maḳamı buldı? (Hangi amel sayesinde bu mertebeye yükseldi?); 283-5

İsimlerin iyelik ekli şekilleriyle:

a. “ile, birlikte” anlamlarında iyelik ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...bu kitāp sözleri birle amel kılgaylar...(Bu kitaptaki sözler üzerine amel işleyecekler.); 2-17

...olturup turur yārānları birle...(...arkadaşları ile oturuyordu.); 6-3

...ḳaravaşları birle şahrāğa çıkar erdiler...(...hizmetçileriyle birlikte sahraya çıkarlardı.); 17-10

Men oğlum birle inġen ḳaḳğurduḳ. (Ben oğlumla birlikte çok kaygılandık.); 25-8

Yahūdīler çerigi birle taḳı öz çerigleri birle Medīneke bardılar. (Yahudiler askerleriyle ve kendi askerleriyle Medine'ye gittiler.); 27-15

b. “ile, vasıtasıyla” anlamlarında iyelik ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...közüm birle kördüm...(Gözümle gördüm.); 12-13

Zamirlerin ilgi hal ekli şekilleriyle:

a. “beraber, birlikte” anlamlarında ilgi ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Men seniġ birle bir ewde turmağay-men tedi. (Ben seninle aynı evde durmayacağım.); 16-9

Men taḳı siziġ birle barayın tēp aydı erse...(Ben de sizinle gideyim diye söylediyse...); 20-3

b. “birliktedir, beraberdir” anlamlarında ilgi ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde yüklem olarak kullanılmıştır.

...Tanġrı te'ālā biziġ birle turur.(Tanrı Taala bizimle birliktedir.); 20-12

Ḥaḳ te'ālā bizim birle turur ..(Hak teala bizimle birliktedir.); 21-11

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “-e karşı” anlamında yalın haldeki zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...bir kimerse birle huşūmat kılsa ... (...bir kimseye karşı düşmanca davransa...); 284-16

bur(u)n : önce

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den önce” anlamında çıkma ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

taķı kıyāmat kün bolsa āvs cümle ḥalāyıkđın burun avval gūr yarılıp gūrdın baş kıaldurğan men bolğay-men (Kıyamet gününde bütün insanlardan önce mezarı yarıp da mezardan çıkan ben olacağım.); 36-15

taķı munuñg ümmetleri meniñg ümmetimdin burun uçmaḥķa kirgey tedi erse...(Ve bunun ümmeti benim ümmetimden önce cennete girecek, dediyse...); 55-14

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den önce” anlamında çıkma ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

...sizdin burunraķ alsam taķı tenāvul kılsam...(sizden önce alsam da yesem.)289-4

Bu şaḥabalarķa kim sizlerdin burun destūr bērdim. (Bu sahabelere sizlerden önce izin içre verdim.); 110-17

ķadar : kadar

Arapça bir kelime olan “kadar” Harezmi ve Batı Türkçesi sahalarında çok kullanılan bir edattır (Tiken, 2004:35).

İfade ve işlevleri

Zamirlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “kadar” anlamında yalın haldeki zamir unsurunun (ol) oluşturduğu edat grubu cümle içinde miktar-derece zarfı olarak kullanılmıştır.

...ol ķadar aydı kim...(o kadar söyledi ki..) 75-14

...tamuğnuñg teriñgliki ol ķadar turur kim tamuğ azābı ve ūķubatı iñgen uluğ turur.(cehennem derinliği o kadar büyük ki cehennem azabı çoktur.); 66-5

b. “bu şekilde” anlamında yalın haldeki zamir unsurunun (bu) oluşturduğu

edat grubu cümle içinde benzerlik , durum ifade eden bir durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Bizler bilmedük kim bu kadar söylemek haram turur (Bizler böyle söylemenin haram olduğunu bilmedik.); 385-12.

c. “miktar, miktarda” anlamlarında yalın haldeki zamir unsurunun (ne) oluşturduğu edat grubu, azlık-çokluk ifade eden bir soru zarfı olarak kullanılmıştır.

Bu hatğa ne kadar neerse bürürler?(Bu yazıya ne kadar değer verirler?); 246-6

Yā Cābir, ʔaʔamuᅇᅇ ne kadar turur? (Ey cabir ne yiyeceğin var?); 28-15

karşu : karşı

Karahanlı, Harezmi, Çağatay, Özbek, Kıpçak ve Batı türkçesinde görülen bu edat “karşu” ve “karşı” şekilleriyle kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:52).

İfade ve işlevleri

İsimlerin yönelme hal ekli şekilleriyle:

a. Yönelme anlamında yönelme hal ekini pekiştirmektedir.

neteg kim közi zaʔif kimerse künge karşu baᅇmaᅇni taᅇammül kılu bilmez.(nasıl ki gözü zayıf kimse güneşe bakmaya tahammül edemez.); 3-15

“karşu” edatı asıl göreviyle; “künge karşu baᅇmaᅇni” kelime grubu içerisinde cümlenin nesnesi görevinde kullanılmıştır.

b. “-e doğru” anlamında yönelme ekli isim unsurunu yer-yön zarfı olarak yükleme bağlamaktadır.

Tağka karşu keldük erse o tağdın āvāz keldi.(Dağa doğru geldiğimizde o dağdan ses geldi.; 27-9

Taᅇi daraᅇtka karşu keldük erse, ol daraᅇtdın āvāz keldi kim...(ağaca doğru yöneldiğimizde o ağaçtan ses geldi ki..)

c. “rağmen” anlamında yönelme ekli isim unsurunu durum-hal zarfı olarak yükleme bağlamaktadır.

...ᅇaᅇ rizāsi üçün özlerini kılıkça taᅇi süngüke karşu ᅇodup munça gazāt kıldılar.(Allah rızası için; kendilerini, kılıca-silaha rağmen esirgemeyip savaştılar.); 111-2

d. “-a karşı, karşılık” anlamında yönelme ekli isim unsurunu durum-hal zarfı olarak yükleme bağlamaktadır.

...cāndın keᅇip tenimizni kāfirleriᅇᅇ kılıcınğa karşu ᅇodup turur-

miz...(Canımızdan, bedenimizden vazgeçip kendimizi kafirlerin kılıncına karşı koyarız.); 408-15

e. “-e muhalif olarak, -e karşı gel-” anlamında yönelme ekli isim unsurunu durum-hal zarfı olarak yükleme bağlamaktadır.

Abū Sufyan Peygāmbarka karşı çıktı erse.(Ebu Sufyan peygamberi karşıladıysa.); 49-3

f. “ karşılık ver-” anlamında kendinden sonraki çekimli fiil unsuruyla cümlede yüklem görevinde kullanılmıştır.

mañga rāhat taķı kerāmet birle karşı aldı. (Ve beni kerametle karşıladı.); 131-17

ķata : defa, kere

Eski Türkçe, Karahanlı ve Harezmi Türkçesi dönemlerinde görülen bu edat, *kat-* fiilinden -a zarf fiil ekiyle yapılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:52).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a.”defa, kere” anlamında sayı sözlere ile birlikte oluşan edat grubu cümlede miktar zarfı görevinde kullanılmıştır.

...taķı üç ķata aydı. (...ve üç defa söyledi.); 12-11

Yana peygamber *as* êkinçi ķata sağdı. (Tekrar peygamber *as* ikinci defa sağdı.); 22-12

...tep üç ķata aydı. (...diye üç defa söyledi.); 383-17

ķayra : tekrar, yeniden

Harezmi sahasında görülen bu edat, *Nehcü’l Ferādis*’te 9-8; 11-14; 134-1 numaralı cümlelerde görülür (Hacıeminoğlu, 1992:312).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

Taķı cümle ķayra Medīneke ķayıttılar. (Ve herkes tekrar Medine’ye döndü.); 134-1

ķeđin : sonra

Nehcü’l Ferādis’te sadece 29-17 numaralı cümlede görülür.

İfade ve işlevleri

İsimlerin bulunma hal ekli şekilleriyle:

a. “sonra” anlamında ismin bulunma haliyle oluşturduğu edat grubu cümle

içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

ahşam bolmışta kēdin taķı küweçte bir ança ʔa'am ʔaldı.(Akşam olduktan sonra, daha güveçte bir sürü yemek vardı.); 29-17

köre : göre

“gör-“ fiiline -e zarf fiil ekinin gelmesiyle oluşmuştur. Harezmi, Kıpçak ve Çağatay sahalarında “köre” şekliyle kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

Zamirlerin yönelme hal ekli şekilleriyle:

a. “-e bakarak”, “gibi” anlamalarında zamire gelen yönelme hal ekiyle, cümle içerisinde durum-hal zarfı olarak yükleme bağlanmıştır.

Siz uykuᅇguz içinde üküş yıᅇladınᅇız erse, bizler taķı sizke köre yıᅇladımız tēdiler.(Siz uykunuzda çok aᅇladınız, biz de size bakarak aᅇladık dediler.); 103-8

... munlar imān ve İslām keltürseler, munlarᅇa köre önᅇin ᅇalāyıᅇlar taķı İslām keltürse tep ʔama'ı bar erdi.(...bunlar inanasalar ve bunlara bakıp diᅇer insanlar da inansa diye, düşünüyordu.); 110-14,

b. “-a bakarak”, “-a uyarak” anlamında isme gelen yönelme hal ekiyle birlikte oluşturduᅇu grup, karşılaştırma ifadesiyle durum-hal zarfı olarak yükleme bağlanmıştır.

...eger musulmān bolmasaᅇᅇ, saᅇᅇa köre kim kim musulman bolmasa, cümlesinᅇe ne iᅇāb bar erse, yalᅇuz saᅇᅇa ol iᅇāb bolᅇay tēdi. (...eᅇer sen Müslüman olmasan, başkaları da sana uyup Müslüman olmasa onlara verilecek azabın hepsi sana verilecektir, tēdi.); 79-4

meᅇᅇizlig : gibi

“benᅇᅇ” kökünden “-z” ekiyle türetilmiş bir çekim edatıdır. Eski Türkçe, Karahanlı, Kıpçak ve Çağatay sahalarında az kullanılan bu edat, Harezmi sahasında çok kullanılmıştır (Hacıeminoᅇlu, 1992:61). Harezmi sahasında “meᅇᅇiz” ve “meᅇᅇizlig” şekli bir arada kullanılırken Necü'l Ferādis'te sadece “meᅇᅇizlig” şekliyle kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “gibi” anlamında isimin yalın haliyle oluşturduğu edat grubu, cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Abū Ṭalib meṅgizlig atası qarındaşı turur-sen. (Abu Ṭalip gibi babasının kardeşi sensin.); 13-12

Taḳı kim kim Abdu'l-Muṭṭalib meṅgizlig kāfirlik birle bolsa...(Ve, kim ki Abdu'l-Muṭṭalib gibi kafirlerden olsa...); 14-10

b. “-e benzer” anlamında ismin yalın haliyle oluşturduğu edat grubu, cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Ol taştın yıldırım meṅgizlig ot çıktı. (O taştan yıldırıma benzer ateş çıktı.); 30-5

Yana bir yıldırım meṅgizlig nūr çıktı...(Yine yıldırıma benzer nur çıktı.); 30-7

c. “-e eşdeğerdir” , “-i andırır” anlamlarında ismin yalın haliyle birlikte cümlenin yüklemi olmuştur.

İmām Şāfi’i ḥalāyığga kün meṅgizlig turur. (İmām Şafi insanlara güneş gibidir.); 202-7

d. “-cesine” işlevinde; sıfat fiilleri, karşılaştırma ifade eden bir durum-hal zarfı olarak yükleme bağlamıştır.

...taḳı ḳılımış yazuḳları ol mü'mindin töklür neteg kim daraḳtdın yapurḡaḳlar tökülmiş meṅgizlig. (O müminin işlediği bütün günahlar ağaçtan yapraklar dökülür gibi dökülür.); 299-6

İsimlerin iyelik ekli şekilleriyle:

a. “-e benzer” anlamında iyelik ekli isim unsuruyla oluşturduğu edat grubu, cümle içinde yüklem olarak kullanılmıştır.

Yapurḡaḳları fil ḳulaḳları meṅgizlig turur...(Yaprakları fil kulakları gibidir.); 57-3

b. “gibiydi”, “-e benzerdi” anlamında anlamında iyelik ekli isim unsuruyla oluşturduğu edat grubu cümle içinde yüklem olarak kullanılmıştır.

Anlarınṅ amalları peygābarlar amalları meṅgizlig erdi. (Onların amelleri

peygamberlerin amelleri gibiydi.); 306-3

c. . “gibi” anlamında iyelik ekli isim unsuruyla oluşturduğu edat grubu, cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

...umarā ve mulūk kapuğları meñgizlig...(Bey, sultan kapıları gibi...); 235-9

d. “gibi” anlamında iyelik ekli isim unsuruyla oluşturduğu edat grubu cümle içinde yüklem olarak kullanılmıştır.

sen benim Һazratımda bu yazuksuz ferıştelerim meñgizlig tēg turur-sen.(Sen benim yanımda günahsız melekler gibisin); 263-17

Zamirlerin ilgi hal ekli şekilleriyle:

a. “-e benzer”, “-eş” anlamında ilgi ekli zamir unsuruyla oluşturduğu edat grubu, cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

biz taķı anıñ meñgizlig bolup dünyanı sewdük. (Biz onun gibi dünyayı sevdik.); 395-9

b. “-e benzer”, “eşdeğer” anlamında ilgi ekli zamir unsuruyla oluşturduğu edat grubu, cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

men taķı bu ölümni munuñ meñgizlig buldum...(Ben de bu ölümü bunun gibi buldum.); 438-11

oza : önce

oza- fiiline -a zarf-fiil ekinin gelmesiyle oluşmuştur. Karahanlı ve Harezmi sahalarında görülen kelime bir zaman ve mekan zarfı olarak kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:67).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den önce” anlamında eklendiği isim unsuruyla birlikte cümle içerisinde zaman zarfı olarak kullanılmaktadır.

Ol Zeynep Peygāmbar ‘as’dın oza vefāt boldı.(O Zeynep peygamber (as)’dan önce vefat etti.); 5-4

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den önce” anlamında eklendiği zamir unsuruyla birlikte cümle içerisinde zaman zarfı olarak kullanılmaktadır.

Peygāmbar ‘as sünnetini andağ tırgüzgey-sen kim sendin oza hem bir

kimerse andağ tircüzmiş bolmağay.(peygamber as'ın sünnetini öyle canlandırıcaksın ki senden önce hiç kimse öyle canlandırmış olmayacak.); 192-5

Sizlerdin oza keçgen ümmetlerniñ edğüleriniñ ādatı taķı tünle oyağlık kılmağ erdi. (Sizlerden önceki ümmetlerin iyi amellerinden biri de geceleri uyanık olmaktı.); 313-7

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “önce idi” anlamında kendisinden sonraki er- fiili ile yüklem olmuştur.

Peygāmbardın kırk yıl oza erdi.(Peygamberden kırık yıl önceydi.); 41-4

öñg : başka, gayrı

Yalnızca Harezmi ve Çağatay sahalarında görölmektedir (Hacıeminoğlu, 1992: 65).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den başka”, “-den sonra” anlamlarında ismin çıkma haliyle kullanılan edat grubu, cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

Ya Fāṭıma atañğa bu kündin öñg emgek tegmegey...(Ey Fatıma, atan bu günden sonra zahmet çekmeyecek.); 89-16

öñgin : başka, diğeri.

İlk örneklerine Kutadgu Bilig’de rastlanan “öñgin” edatı Karahanlı sahasında kullanılmakla beraber daha çok Harezmi sahasında kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den başka” anlamında zamirlerin çıkma haliyle kullanılan edat grubu cümle içinde özne görevinde kullanılmıştır.

...andın öñgin tañrı yoğ turur. (ondan başka tanrı yoktur.); 58-9

...bir u bar Tañrıdın öñgin(Tek olan Tanrıdan başka...); 83-15

Sizdin öñgin kimerse lāyık ermez. (sizden başkası layık değil.); 145-10

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den başka” anlamında isimlerin çıkma haliyle kullanılan edat grubu, cümle içinde nesne görevinde kullanılmıştır.

Taķı eger men Rebbümdin öngin kimersenı dōst tutsa erdim. (Ben eğer rabbimden başkasını dost tutsaydım...); 91-13

b. “-den başka” anlamında isimlerin çıkma haliyle kullanılan edat grubu, cümle içinde özne görevinde kullanılmıştır.

Zekātdın öngin neerse bērmek farīza ermes. (Zekattan başka bir şey vermek farz değildir.); 129-3

ötrü : ötürü, dolayı

ötür- fiiline –e zarf-fiil ekinin gelmesiyle oluşmuştur. Eski Türkçe, Karahanlı, Harezmi ve Batı Türkçesi’nde “ötrü” şekliyle kullanılan kelime, Türkiye Türkçesi’nde “ötürü” şekliyle kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:71).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den dolayı”, “-den ötürü”, “sebebiyle” anlamlarında ismin çıkma ekli haliyle cümle içinde durum-hal zarfı görevinde kullanılmıştır.

Bu ma'nīdin ötrü peygāmbār ‘as’ka muştafā at bērildi. (bu nedenden dolayı peygamber as’a Mustafa adı verildi.); 3-7

b. “-den dolayı idi” anlamında ismin çıkma ekli haliyle cümle içinde yüklem görevinde kullanılmıştır.

Bu velīlarnı helāk kıılmaķ ne ma'nīdin ötrü erdi. (Bu velileri neden dolayı helak kıılmaktaydı.); 306-4

özge : başka, diğer

İlk olarak Harezmi sahası metinlerinde görülen kelime, daha çok Çağatay, Eski Anadolu ve Osmanlı sahalarında geniş ölçüde kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992-67).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den başka” anlamında çıkma hal ekli isim unsuruyla cümle içinde özne görevinde kullanılmıştır.

Yā Resūlallāh sizdin bizke eđgūlikdin özge tegmedi. (Ya Rasulallah, sizden bize iyilikten başka bir şey gelmedi.); 85-17

Sen bilür-sen kim bu bir goydın özge neersemiz yoķ. (Sen bilirsin ki bu koyundan başka bir şeyimiz yok.); 253-16

sonġ : son, sonra

Eski Türkçe, Harezmi ve Kıpçak sahalarında görülen *sonğ* bir çekim edatı olarak kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:82).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den sonra” anlamında çıkma hal ekli isim unsuruyla oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

Bir kaç eyyāmdın *sonğ* kâfile ittifāk kıldılar. (birkaç günden sonra kafiledekiler anlaştılar.); 15-3

Abū Leheb dünyādın barmışdın *sonğ* tüşimde körer-men. (Ebu Leheb öldükten sonra düşümde görürüm.); 18-8

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den sonra” anlamında çıkma hal ekli zamir unsuruyla oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

Mekke de on üç yıl turdı, andın *sonğ* medîneke bardı. (Mekke’de on üç yıl kaldı, ondan sonra Medine’ye gitti.); 6-1

sonğra : sonra

“*sonğ*” ismine “-ra” cihet ekinin getirilmesiyle oluşmuştur. Harezmi, Çağatay, Özbek, Batı Türkçesinde “*sonğra*” şekliyle kullanılan kelime Türkiye Türkçesinde “sonra” şekliyle kullanılmıştır (Tiken, 2004:41).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den sonra” anlamında çıkma hal ekli isim unsuruyla oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır. Nehcü’l Ferādis’te “*sonğra*” kelimesi sadece aşağıdaki cümlelerde çıkma hal ekli isim unsuruyla kullanılmıştır.

...bir zamāndın *sonğra* soğmış bolsa... (bir zamandan onra sokmuş olsa.); 189-

7

tağı bu sâ’atdın *sonğra* mu cānım çıkar? (Ya bu zamandan sonra mı canım çıkar?); 436-17

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den sonra” anlamında çıkma hal ekli zamir unsuruyla oluşturduğu edat grubu cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır. Nehcü'l Ferādis'te “songra” kelimesi sadece andın songra şekliyle kullanılmıştır.

Andın songra Osmān razhu halifa boldı erse..(Ondan sonra Osman halife olduğunda.); 78-4

tapa : -a/-e doğru, -a/-e

tap-(bul-'tan) fiiline -a zarf fiil ekinin gelmesiyle oluşmuştur (Gabain, 2000:94). Batı Türkçesi dışında “tapa” şekliyle kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992-86).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a.” -e doğru” anlamında yalın haldeki isim unsurunu yer-yön zarfı olarak fiile bağlamaktadır.

Yā Cebre'il, barğıl taqı uçmaḥ tapa naḫar kılğıl tedi erse...(Ey Cebrail, git de cennete doğru bak, dediğinde.); 61-9

...musulmānlık tapa üdegil. (Müslümanlığa çağır.); 139-7

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

Yā Abā Bekr, iştiyākım seniḅg tapa uzadı. (Ya Ebu Bekir,); 102-9

İsimlerin belirtme hal ekli şekilleriyle:

Rebbünḅnünḅ şavābı tapa ḫaḫ te'ālādın ḫoşnūd bolğan ḫalda ...(Rabbinin sevabı için hak tealadan hoşnut olduğunda....); 197-6

teg : gibi

Türkçenin her sahasında görülen “teg” edatı te- fiilinden türemiş bir isimdir. Eski Türkçede ve Karahanlı Türkçesinde “teg”li şekli, Harezmi Türkçesinde “teg, tig”li şekli, Kıpçak Türkçesinde “tig, dey”li şekli (Hacıeminoğlu, 1992:92), Çağatay Türkçesinde “dek, dik, dag, day, dey, teg, tey”li şekli, Azeri Türkçesinde “tek, teki, tekin”li şekli (Tiken, 2004:44) kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “-dığı gibi” anlamında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Abū Ṭālib saḳlamış tēg sen taḳı saḳlasaŋġ...(Ebu Talip'in koruduđu gibi sen de korusan...); 13-12

Yüzi tolun ay tēg ḳumıyur. (Yüzü dolunay gibi parlıyor.); 23-6

b. “ gibi, -e benzer” anlamında yalın haldeki çoğul isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır

...ya'nī pehlevānlar tēg ėkki şaf arasında....(...yani pehlivanlar gibi iki saf arasında...); 47-2

Zamirlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “gibi, -e benzer” anlamında yalın haldeki çoğul ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde nesne görevinde kullanılmıştır.

hēç erenlerde anlar tēg kişiler körmüşim yoḳ erdi. (...erenlerin içinde onlar gibi kişiler görmedim.); 102-7

İsimlerin iyelik ekli şekilleriyle:

a. “-dığım gibi” anlamında iyelik ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Yā Muḳammed, men yunmışım tēg yunđıl...(Ey Muhammed, benim yıkandığım gibi yıkan...); 10-12

b. “-ı gibi” anlamında iyelik ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde durum-hal zarfı olarak kullanılmıştır.

Ol tüřlerniŋ yoruḳı teg aḳıḳ rāst kelür erdi. (o düşlerin yorumu gibi doğru çıkardı.); 7-5

Taŋrı te'ālā ol kāfirlarnı urulmış ėkinniŋ uřaḳ yapraḳı tēg helāk ḳıldı. (Tanrı teala, o kafirleri ezilmiş ekinin küçük yaprağı gibi helak etti.); 43-14

Zamirlerin ilgi hal ekli şekilleriyle:

a. “-nın gibi” anlamında ilgi ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu cümle içinde özne olarak kullanılmıştır.

munuŋ tēg mu'ciza peýġāmbarlardın özgede bolmaz. (bunun gibi mucize peygamberlerden başkasında olmaz.); 23-2

bu kāfirler munuŋ tēg üküş mucizalar kördiler. (bu kafirler bunun gibi çok mucizeler gördüler.); 35-9

...anıŋ tēg bir ėw binā ḳılsam....(...onun gibi bir ev yapsam.); 41-9

tegi : kadar

teg- fiiline -i zarf fiil ekinin getirilmesiyle oluşmuştur. Eski Türkçe, Karahanlı Türkçesi ve Harezmi Türkçesinde görülmektedir (Hacıeminoğlu, 1992:94).

İfade ve işlevleri

İsimlerin yönelme hal ekli şekilleriyle:

a. “-e kadar” anlamında yönelme hal ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır.

Bir yılka tegi êkkişer rek'at namâz kıldı. (Bir yıla kadar iki rekat namaz kıldı.);

10-13

Erteke tegi namâz kıldı erdi. (sabaha kadar namaz kıldı.); 321-9

b. “-e kadar” anlamında yönelme hal ekli isim unsuruyla oluşturduğu edat grubu, cümle içinde yer-yön zarfı olarak kullanılmıştır.

Şan'â atlıg yerdin Hâzramavt atlıg yerke tegi yalğuz atlıg bargay. (Şan'â adlı yerden Hâzramavt adlı yere yalnız atlı gidecek.); 11-9

ba'zılanı tēmür tarğaq birle etlerini tarar erdiler sünğüklerinġe tegi . (bazıları demir tarak ile kemiklerine kadar etlerini çekerlerdi.); 11-8

...başındın ađađınġa tegi uluğ başlar çıktı. (...başından ayağına kadar büyük yaralar çıktı.); 345-15

c. “-e kadar, -e yakın” anlamında yönelme hal ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, cümle içinde miktar zarfı olarak kullanılmıştır.

...yüzke tegi hēç rahmat āyatı keçmez erdi...(okuduğu yüze yakın ayet içinde hiç “rahmet” ayeti geçmedi.); 198-15

Ėmdi munı belinġe tegi kömünġ...(Şimdi buni beline kadar gömün.); 349-6

Zamirlerin yönelme hal ekli şekilleriyle:

a. “-e kadar” anlamında yönelme hal ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu, cümle içinde yer-yön zarfı olarak kullanılmıştır

ēwünġdin bizke tegi bāzār turur. (evinden bize kadar -buraya kadar- pazar yeri kuruludur-vardır.); 432-5

tegrü : kadar

teğür- fiilinin (değirmek, ulaştırmak) -ü zarf fiille oluşmuş halidir (Gabain, 2000:95).

Eski Türkçe (tegre), Karahanlı (tegre), Harezmi (tegrü, tigrü), Çağatay

(tegrü, tigrü), Kıpçak (tegrü, tigrü, tigrü, dergi, deyrü) sahalarında kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:96,97).

İfade ve işlevleri

İsimlerin yönelme hal ekli şekilleriyle:

a. “-e kadar” anlamında yönelme hal ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, cümle içinde yer-yön zarfı olarak kullanılmıştır

Bu yerke tegrü oqıdı erse men taqı oqıdım. (Bu yere kadar okuduğunda ben de okudum.); 8-2

b. “-e kadar” anlamında yönelme hal ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, cümle içinde zaman zarfı olarak kullanılmıştır

Ummatlarınga buyurdı kim kıyāmatka tegrü saṅga durüz u şenā ayğaylar. (Ümmetlerine buyurdu ki, kıyamete kadar seni saygıyla anacaklar.); 10-9

Erteke tegrü ibādat ve ʔāʔat birle keçürür erdi. (Sabaha kadar ibadetle vaktini geçirirdi.); 186-3

tep : diye

“te-” fiiline zarf fiil ekinin gelmesiyle oluşmuştur.

İfade ve işlevleri

a. “diye” anlamında iki cümle arasında bağlantı kurar.

...tamuğdın olturğu yerini āmāda kılsun tēp aydı. (...cehennemde oturacak yerini hazırlasın diye söyledi.); 2-9

...velikin taşındaki üvüslükünü körerler taqı bilürler kim bu meşk içinde suw bar tēp. (...Fakat, dışındaki ıslaklığı görürler ve bu kabın içinde su var diye bilirler.); 3-11

teyü : diye

“te-” fiiline zarf fiil ekinin gelmesiyle oluşmuştur. Harezmi ve Batı Türkçesi sahalarında “teyü, deyü, diyü, diye” şekilleriyle görülür (Hacıeminoğlu, 1992-198).

İfade ve işlevleri

a. “diye” anlamında iki cümle arasında bağlantı kurar.

Ḳulaqımka avaz kelür: Yā Muḥammed yā Muḥammed tēyü. (Kulağıma Ya Muhammed Yā Muhammed, diye ses gelir.); 9-6

b. “için” anlamında iki cümle arasında bağlantı kurar.

Avval Ḥaḳ te’ālāka üküş ḥamd u şena kıldı dünyanı taqı dünyanıṅ mālı tawarını bērdi tēyü, taqı aḥiratnı ögdi, dervişlikni ögdi taqı aydı. (Önce Hak tealaya

dünyayı ve dünya malını verdiği için çok dua etti ahiretin dervişliğini övdü; 76-4

üçün : için

Bu edatın teşekkülü hakkında farklı görüşler söz konusudur. Bu görüşlerden bazıları şunlardır.

1. “uç”(nihayet) ismine vasıta ekinin gelmesiyle oluşmuştur (Ergin, 1993:349).

2. “uç”(sebeup) ismine vasıta ekinin gelmesiyle oluşmuştur. (Korkmaz, 1995:94-97).

3. “uç”tan türemiş uçu-/ üçü- (hedef almak) fiilinin -n’li zarf fiil şeklidir (Gabain, 2000:97).

Eski Türkçe, Karahanlı, Harezmi, Çağatay, sahalalarında üçün; Kıpçak sahasında üçün, için, işün; Özbek sahasında için; Batı Türkçesinin Eski Anadolu ve Osmanlıca devresinde için; Türkiye Türkçesinde için şekilleri kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:100,101,102).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “sebebiyle, gayesiyle” anlamında yalın haldeki isim unsurunu durum-hal zarfı olarak fiile bağlamaktadır.

Hağ te’ālā meni rahmat için ıdı. (Beni, Hak Teala rahmet için gönderdi.); 13-1
Velikin peygāambarğa yārī için çıkmadılar. (Fakat peygambere yardım için çıkmadılar.); 71-8

b. “-den dolayı, sebebiyle, yüzünden” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunu durum-hal zarfı olarak fiile bağlamaktadır.

...şevāb için kargamadı. (...sevabı için beddua etmedi.); 13-8

c. “uğruna, yoluna” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu yüklem görevinde kullanılmıştır.

Peygāambar ‘as’nuñg kargamağı tağı dīn ve İslām için erdi. (Peygamber ‘as’ın bedduası, din ve İslam içindi.); 15-1

d. “gayesiyle, maksadıyla, sebebiyle” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

Medīneniñ dört yanında uruşmağ için kōnup turur erdiler. (Medinenin dört yanına savaşmak için yerleşiyorlardı.); 30-17

e. “-e has, -e mahsus, -e özel” anlamlarında yalın haldeki çoğul isim

unsurunun oluşturduğu edat grubu, durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

... Muḥammedni ešetgil taḳı mu'minler üçün āmāda kılmış uḫtmaḫḳa nazār kılsun...(Muhammed'i götür de mü'minler için hazırlanmış cennete baksın.); 62-2

Ḥaḳ *tvt* mu'min ḳulları üçün andağ maḳamlar āmāda kılmış...(Hak Teala mümin kulları için öyle yerler hazırlamış ki..); 63-17

f. “uğruna, yoluna, yerine” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, durum-hal zarfı olarak yükleme bağlanmıştır.

Peygāambar üçün oğlum Ḥasanı taḳı Ḥüseyni ursun.(Peygamberin yerine Hasan ve Hüseyin'i öldürsün.); 86-8

g. “sebepten dolayı, nedenden dolayı” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, durum-hal zarfı olarak yükleme bağlanmıştır.

...ol ma'ni üçün kim ağzımdaḳı sarımsak yıdığı ḫalifanınġ burnınğa tegmesün.
(...o sebepten dolayı ağzımdaki sarımsak kokusu halifenin burnuna gitmesin.); 421-8

İsimlerin iyelik ekli şekilleriyle:

a. “-nin uğruna, -nin adına” anlamlarında ilgi ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

Perverdigārınġ üçün namaz kılgıl. (Sana rızık veren için namaz kıl.); 62-11

Kimerse kim mālını Ḥaḳ rizāsı üçün bërse ...(Kim ki malını Allah uğruna verse.); 95-14

b. “sebebindendir, nedenindendir” anlamlarında iyelik ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, cümlede yüklem görevini üstlenmiştir.

Menim ḳađğum, ḫasretim ol asī ve cāfi ümmetim üçün turur. (Benim kaygım, asilik ve eziyet eden ümmetim sebebindendir.); 89-7

c. “-den dolayı, sebebiyle, yüzünden” anlamlarında iyelik ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

Eger kökdin azāb kelse erdi bu ḫaḫā kılgan işimiz üçün, cümleke ol azāb teggey erdi...(Yaptığımız bu kötü iş için eğer gökten azap gelirse, hepimiz o azaptan nasibimizi alacağız.); 117-10

“ne” soru edatı ile:

a. “niçin” anlamında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, soru zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

Ey yahūdiyye, ne üçün mundağ iş kıldınġ? (Ey Yahudi kadın, niçin böyle

bir şey yaptın?); 34-5

Ne için bermediñ? (Niçin vermedin); 422-3

Ey ammun ne için yığlar-sen? (Ey amcam, niçin ağlarsın?); 84-3

Zamirlerin ilgi hal ekli şekilleriyle:

a. “o sebebe, o nedenle” anlamlarında ilgi hal ekli zamir unsurunun oluşturduğu edat grubu, durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

Anıñ için öz mülkimni talab kıılır-men. (Onun için kendi malımı isterim.); 42-10

b. “-nin uğruna, -nin adına” anlamlarında iyelik ekli isim unsurunun oluşturduğu edat grubu, durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

Bu kulum bu amālını benim için ihlās birle kıılmadı. (Bu kulum bu işi benim için yapmadı.); 402-12

üstün : üst, yukarı

İfade ve işlevleri

Zamirlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

a. “-den yukarı” anlamında çıkma hal ekli isim unsuru, durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

mundın üstün uşmañka hēç kimerseke icābat yoğ. (Cennette buradan yukarıda hiç kimseye izin yok.); 57-1

İsimlerin çıkma hal ekli şekilleriyle:

İmāmdın üstün ābdast kıılı başladı.(İmamın ilerisinde- üst tarafında- abdest almaya başladı.); 221-17

üze : üzeri, üst, üstünde, üzerine, - da/-de, ile, için

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “olarak, -da, -de” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunu durum-hal zarfı olarak fiile bağlamaktadır.

...bu kitabını dört bab üze kııldığ... (Bu kitabı dört bölüm olarak yazdık.); 2-

11

kıayu biriniñ mezhebi üze namāz kılsañğ ... (herhangi birinin mezhebinde namaz kılsan...); 228-17

b. “üstünde, -de, -de” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunu yer-yön zarfı

olarak fiile bağlamaktadır.

...ol taht üze Cebrā'il oturmuş. (O taht üstünde Cebrail oturmuş.); 9-7

Ḥaḡ te'ālā ḡudratı birle taḡı saḡ ēlgi üze taḡı sol ēlgi üze taḡı köksi üze ḡaḡ peydā boldı. (Hak Teala'nın gücüyle saḡ elinde, sol elinde, göğsünde bir yazı belirdi.);

197-3

c. “-e, üstüne” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunu yer-yön zarfı olarak fiile bağlamaktadır.

...balta birle taş üze urmaḡ için. (Baltayla taşa vurmak için.); 28-8

minber üze yıḡıldı erse.. (Minber üzerine düştüğünde...); 106-7

d. “da, üstünde, üzerinde” anlamlarında yalın haldeki isim unsurunun oluşturduğu edat grubu yüklem olarak kullanılmıştır.

...kim ne aḡvāl üze tururlar. (...ki ne durumdadırlar.); 31-15

rūza üç derece üze turur. (oruç üç derece üzerinedir.); 264-5

e. “için, ilgili olarak” anlamlarında yalın haldeki çoḡul isim unsurunun oluşturduğu edat durum-hal zarfı grubu olarak kullanılmıştır.

mekkelig muḡācirler üze bir ḡalīfa bolsun. (Mekkelig muḡācirler için bir halife olsun.); 93-11

İsimlerin iyelik ekli şekilleriyle:

a. “-dendir, üzerinedir” anlamlarında iyelik ekli isim unsuruyla oluşturduğu grup yüklem olarak kullanılmaktadır.

İsa ‘as’ dīni üze turur. (İsa peygamber’in dinindedir.); 8-14

Peyḡāambar burunḡı ḡālī üze erdi. (Peygamber önceki hal üzereydi.); 123-6

b. “için, hakkında” anlamlarında, iyelik ekli isim unsuru durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

Ḥaḡ te'ālānıḡ resūli üze...(Hak Tealanın resulü için.); 74-14

c. “-e doḡru, üzerine” anlamlarında, iyelik ekli isim unsuru durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

Āyişe razḡā ‘as’ nıḡ köksi üze başını ḡoḡdı.(Hz. Ayşe'nin göğsü üzerine başını koydu.); 87-4

d. “üstünde, -de, -de” anlamlarında iyelik ekli isim unsuru durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

...öz dinimiz üze turalıḡ. (...kendi dinimizde olalım.); 144-14

Zamirlerin ilgi hal ekli şekilleriyle:

a. “için, hakkında” anlamlarında, ilgi ekli zamir unsuru durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

...menim üze yalğan sözlep ...(...benim üzerime yalan söyleyip...); 2-8

...anıñg üze on raḥmat ıdğay. (...onun üzerine on rahmet gönderecek.); 4-10

Ḥaḫ te'ālānıñ luḫı keremi meniñg üze mundağ turur. (Hak Teala'nın lütfü ve keremi benim için böyledir.); 36-7

üzre : üstünde

Harezmi sahasından itibaren görülen bu kelime Eski Türkçede “öze” kelimesine -re cihet ekinin gelmesiyle oluşmuştur (Ergin, 1993-319).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “üzerinde, üstünde” anlamında çekim eki almamış isim unsuruyla oluşturduğu edat grubu yer-yön zarfı olarak yükleme bağlanmıştır.

Ḳaçan kim bu taḫt birle havā üzre yörümek tilese...(Ne zaman ki havada bu taht ile yürümek istese...); 210-8

Ey ābid, benim bu taḫtım havā üzre uçup kelürde...(Ey kul, benim bu tahtım hava üstünde uçup geldiğinde...); 392-7

İsimlerin iyelik ekli şekilleriyle:

a. “-e doğru” anlamında iyelik ekli isim unsuru, durum-hal zarfı olarak fiile bağlanmaktadır.

neçeme kim bıçaḫnı boğzı üzre tartar. (ne zaman bıçağı boğazına doğru çeker.); 215-14

yolı : defa, kere

Eski Türkçe, Harezmi Türkçesi ve Çağatay Türkçesinde “yolı” şekliyle kullanılan edat, Batı Türkçesinde “yol” şekliyle kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992: 315).

İfade ve işlevleri

İsimlerin çekim eki almamış şekilleriyle:

a. “defa, kere” anlamında oluşturduğu edat grubu cümlede miktar zarfı olarak görev yapar.

...cümleñgiz bir yolı ḫamle kılsañgız...(...hepiniz bir defa da

saldırısanız...); 69-14

...bir yolu kılıç birle hamle kıldılar erdi...(bir defa kılıçla saldırdılar.);

71-16

Ol kimerseler cümlesi bir yolu kirse...(o kişilerin hepsi bir defa girse...);

109-14

4.1.2. Gösterme Edatları

tā : ta, kadar, değin.

Farsça bir kelime olan “ta” gösterme ifade eden bir edattır.

İfade ve işlevleri

a. Gösterme, işaret anlamlarında edat olarak kullanılmıştır.

tā mudām kim Başar-i Hāfī hayatta bolğay. (işte mudām ki Başar-i Hafī hayatta olacak.); 225-6

tā mudām kim ol köñgök bu kimerse üze bolsa. (işte mudām ki o gömlek bu kişi üzerinde olacak.); 294-14

uş :işte

Karahanlı, Harezmi, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahalarında görülen “uş” gösterme ifade eden bir edattır (Hacıeminoğlu, 1992:307).

İfade ve işlevleri

a. “işte” anlamında gösterme edatı olarak kullanılmıştır.

Uş qarındaşıñg Abbas imān keltürdi.(İşte kardeşin Abbas iman getirdi.);16-4

...uş men baru turur-men. (...işte ben giderim.); 37-3

uş siz cümle tanuq boluñguz...(işte siz, hepiniz tanık olun.); 94-7

4.1.3. Soru Edatı

mu, mü, mı, mi : soru edatı

Nehcü'l Ferādis'te soru edatı olan “mı, mi, mu, mü” çok fazla kullanılmıştır. Daha çok “mu, mü”lü şekilleri kullanılırken, “mı”li şekli sadece bir yerde kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

Yā Varqa, mēni Mekkedīn-mü çıqargaylar? (Ya Varka, beni Mekkeden mi çıkaracaklar?); 9-3

Hāq te'ālā bir qılıñga munça mı üküş ilm rüzī kıılır ermiş? (Hak teala bir kuluna bu kadar ilim asip eder miymiş?); 190-6

..sizke şavāb taqı derece ermez-mü? (...size sevap verilmez mi?); 226-4

4.1.4. Seslenme Edatları

ey : ey

Eski Türkçe(ay), Karahanlı(ay), Harezmi(ey, iy), Çağatay(ay, ey), Kıpçak(ay, ey) ve Batı Türkçesi(ay, ey, iy) sahalarında hitap edatı olarak kullanılmıştır. Nehcü'l Ferādis'te "ey" şekliyle karşımıza çıkmaktadır (Hacıeminoğlu, 1992:285).

İfade ve işlevleri

1. "ey" anlamında hitap ifadesiyle edat grubu oluşturmaktadır.

Ey mu'minler, sizler peygāmbār as'ka durūz ve şalavāt ve selam ayta bering tep emir keldi erse...(Ey mü'minler, peygamber as'a selavat ve selam söyleyin diye emir geldiğinde...); 4-4

Ey perverdigārim, yer yüzünde kāfırların tezgingen yörigen қоdmağıl. (Ey rızık veren Allahım, yer yüzünde gezen-dolaşan kafirleri koyma.); 116-5

Ey oğlum, ol şeytān turur. (Ey oğlum, o şeytandır.); 214-11

Ey şehir halkı, tep. (Ey şehir halkı, diye); 395-1

eyā : ey

"ey" hitap edatıyla, isimlerin sonuna gelen "-ā" hitap edatının birleşmesiyle oluşmuştur (Tiken, 2004:118) ve Karahanlı (ayā), Harezmi (eyā), Çağatay (eyā), Kıpçak (eyā) ve Batı Türkçesi (ayā, eyā) sahalarında hitap edatı olarak kullanılmıştır (Hacıemioğlu, 1992:286).

Nehcü'l Ferādis'te sadece 76-4 numaralı cümlede karşımıza çıkmaktadır.

İfade ve işlevleri

1. "ey" anlamında hitap ifadesiyle ünlem grubu oluşturmaktadır.

...dervişlikni öğdi tağı aydı: Eyā enşārılar, āgāh boluñg. (...dervişliği övdü ve söyledi: Ey Ensariler, haberdar olun.); 76-4

yā :ey

"ey" anlamında bir hitap edatıdır. Türk dilinin Karahanlı, Harezmi, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahalarında yaygın bir şekilde hitap edatı olarak kullanılmıştır (Hacıemioğlu, 1992:289).

İfade ve işlevleri

1. "ey" anlamında hitap ifadesiyle edat grubu oluşturmaktadır.

Yā Resūllalāh, sizke selam bērmekni bildük. (Ya rasulallah, size selam vermeyi öğrendik.); 4-5

Yā Umm-i Mu'id, êwde kersân bar erse, keltürgil! tedi. (Ya Umm-i Mu'id, evde çanak-kap varsa getir! dedi.); 22-9

Yā Muḥammed sen mēndin kūtuldunġ...(Ya Muhammet, sen benden kurtuldun...); 100-2

Yā Ali, sēndin maṅġa Fāṭıma sewüglügrek turur. (Ya Ali, benim için Fatma senden daha sevimli gelir.); 160-4

4.1.5. Cevap Edatları

belī : evet

Farsça olan “ belī ” ; “evet, elbette, peki” anlamlarında Türk dilinin Harezmi, Çağatay, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahalarında cevap edatı olarak kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

1. Tasdik etme ifadesiyle cevap cümlesini kendinden önceki soru cümlesine bağlayan bir cümle dışı unsurdur.

Varḡa aydı: Belī, yā Resūlallāh, sēni Mekkedim-mü çıġarġaylar. (Varḡa söyledi: evet, ya Rasulallah, seni mekkeden çıkaracaklar mı?); 9-3

Ol aydı: Belī men Abū Hanīfeningġ şaġirdi turur-men, tedi erse..(o söyledi: evet, ben Ebu Hanife'nin öğrencisiyim.); 190-13

Ömer *razhu* aydı: Belī, Yā Resūlallāhi...(Ömer *razhu* söyledi: Evet ya Rasulallah...); 324-10

4.1.6. Bağlaçlar

Eski Türkçe devrinde beri kullanılan bağlaçların başlıca görevleri, kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri birbirine bağlamaktır. Nehcü'l-Ferâdis'te Türkçe ve yabancı asıllı -Arapça, Farsça kökenli- çok fazla bağlaç yer almaktadır. Biz incelememizde Nehcü'l-Ferâdis'te yer alan bağlaçları, alfabetik sırayla ifade ettikleri anlamları ve görevlerini açıkladık.

ammā : ama, yalnız sadece

Harezmi, Çağatay, Kıpçak, Batı Türkçesi sahalarında görülen “ammā” Arapça bir kelimedir. Bütün tarihi sahalarda “ammā” şekliyle kullanılan kelime, Türkiye Türkçesinde “ama” şekliyle kullanılmıştır. Ayrıca Batı Türkçesinde “ammā ki” pekiştirilmiş şeklinin “ammā” ile yan yana kullanıldığı görülür (Hacıeminoğlu, 1992:116,117).

İfade ve işlevleri

1. “fakat, yalnız, sadece” anlamlarında, iki olumlu cümleyi birbirine bağlar.

Nêçeme kimerseler bolğay kim rûza tutmaz erken rûzadârlar cümlesidin bolğaylar. Ammâ bilgil, āgāh bolğıl, bu rûzadın murad nefske qahr kılmak turur. (nice kimseler var ki, oruç tutmadıkları halde oruç tutanlar arasında olacaklar; yalnız şunu bil ki, oruç tutmadaki amaç nefsi köreltmektir.); 265-10

İmām Muḥammed-i Kātib *rahmhi* öziniḡ Maḡāzī atlıḡ kitābıdın naql kıldı. Ammâ bu kitābnı oqıḡanlardın iltimās ol turur kim...(İmām Muḥammed-i Kātib kendisinin Maḡāzī adlı kitabından nakletti; fakat bu kitabı okuyanlardan istenen odur ki.); 444-9

bārī : bari, hiç olmazsa

Harezmi, Çağatay, Kıpçak, Batı Türkçesi sahalarında görülen “bārī” Farsça bir kelimedir. “temenni, yetinme” anlamlarında kullanılan bir cümle başı bağlacıdır (Hacıeminoğlu, 1992:123).

İfade ve işlevleri

1. “ hiç olmazsa” anlamında olumsuz şart cümlelerini kendinden sonraki olumlu cümlelere bağlar.

Eger sen anı körmeseḡ, ol bārī seni şeksiz köre turur, tēp bilsēḡ, tēdi. (Eğer onu görmeden bile hiç olmazsa “şüphesiz seni görüyordur” diye bil,dedi.); 428-4

Ḳamuḡ vaḡtta köḡḡlini ḡāzır kılu bilmese, ḡıdmat vaḡtında bārī köḡḡlini ḡāzır kılmak kerek. (Her zaman (ibadete) gönlü hazır olmasa da, hiç olmazsa ibadet vakitlerinde gönlü hazırlamak gerekir.); 429-6

Eger ḡul ḡōcasını körmese, ḡōcası bārī ḡulını köre turur. (Kul hocasını görmese de hiç olmazsa hocası kulunu görür.);429-7

Yā Ömer, ḡele sen bārī rebbüḡ birle rāst bolduḡ mu kim ḡalāyıkḡa aytur-sen. (Ey Ömer, sen rabbine dosdoḡru oldun mu ki insanlara söylersin?); 249-11

bel-hod : belki de, bilhassa, özellikle

“belki, belkim” kelimelerinin aslını oluşturan “bel” kelimesi (Hacıeminoğlu, 1992:124) ile Farsça –de, -da anlamlarında bir kuvvetlendirme edati olan “ḡod” un birleşmesiyle oluşmuş bir cümle başı bağlacıdır. Nehcü’l Ferādis’te sadece bir yerde “bel ḡōd” şeklinde kullanılan bağlaç, diğer üç yerde, kim -belḡōd

kim- bağlacıyla birlikte kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

1. “belki de, bilhassa, özellikle” anlamlarında olumsuz cümleyi kendinden sonraki olumlu cümleye bağlar.

Bu Muḥammed melik ermez, bel ḥōd peygāmbār turur. (Bu Muhammet, melik değil, belki de peygamberdir.); 45-5

...ol māl aṅgar hēç ziyān kılmagay, belḥōd kim āhiratta fāyida kılgay. (...o mal ona hiç zarar ettirmeyecek, belki de ahrette yarar sağlayacak.); 209-10

...hem menfa'atıṅ taķı tegmez,tep? Belḥōd kim Ḥacerü'l-esvedniṅ ādemīka ziyānı taķı teḡer, menf'atı taķı teḡer. (...faydası da olmaz diye,bilhassa Hacer'ül esved'in insana faydası da olur zararı da olur.); 273-2

kōrer-men cümlesi hēç ticārat üçün kelmediler, belḥōd Ḥaķ te'ālāniṅ fermāniṅa muṭī' bolup ḥoşnūdluķını taḡab kılu keldiler. (Hepsini görürüm ki ticaret için gelmediler, özellikle Tanrının isteḡini yerine getirmek, onu hoşnut etmek için geldiler.); 275-2

eger : eḡer, ŧayet

Karahanlı, Harezmi, Çaḡatay, Kıpçak, Batı Türkçesi sahalarında görülen “eger” Farsça bir kelimedir (Hacıeminoḡlu, 1992:142). Genellikle cümle başlarında kullanılan bir bağlaçtır.

İfade ve işlevleri

1. “eḡer, ŧayet” anlamlarında ŧart cümlesini ana cümleye bağlar. ŧart kipinin anlamını pekiŧtirir.

eger maṅga ŧalavāt aytur bolsanıḡız, mundaḡ aytıṅız kim. (eḡer bana salavat getirecekseniz, böyle söyleyiniz.); 4-7

eger kıdratım bolsa erdi, peygāmbār üzesindeki necāstnı kētergey erdim. (Eḡer gücüm yetseydi, peygamberin üzerindeki pisliḡi temizlerdim.); 12-6

eger ol neersenı tutar bolsanıḡız, hēç köni yoldın azmaḡaysız. (Eḡer o ŧeyi tutarsanız, doḡru yoldan hiç ayrılmazsınız.); 168-15

ēmdi : ŧimdi

Karahanlı, Harezmi, Çaḡatay, Batı Türkçesi sahalarında görülen bir bağlaçtır (Hacıeminoḡlu, 1992:162).

İfade ve işlevleri

1. “bundan sonra, artık” anlamlarında sonuç cümlesini sebep cümlesine bağlamaktadır.

Ey ammum, mañga terbiyetinğiz inğen üküş boldı; emdi tilermen kim kelime-i şehadat aysañğız. (Ey amca, bana, yetişmemde çok emeğiniz geçti, bundan sonra kelime-i şehadet söylemenizi isterim.); 6-3

Bizler emdi bu oğlum aħvālı neteg bolğay? Têp kaçğurdı. (Bizler bundan sonra bu oğlanın durumu ne olacak dite kaygılanırız.); 14-17

Emdi sañga taķı yārānlarınğa Tañrı te'ālādın fermān ol turur kim...(Bundan sonra, sana ve arkadaşlarına Tanrı tealadan ferman odur ki.); 33-3

Emdi andın maħrūm boldum. (Artık, mahrum oldum.); 38-1

Haķ te'ālā seni maħrūm kaytarmağay erdi. Emdi kim kabūl kıldınğerse, haķ te'ālā ümmetlerinğe tevfiķ bergey...(Hak teala seni, mahrum etmeyecekti ki, artık kabul ettin, hak teala ümmetine yardım edecek...); 59-14

2. “öyleyse, o halde” anlamlarında sonuç cümlesini sebep cümlesine bağlamaktadır. “kim” bağlacının görevini pekiştirmektedir.

Emdi kim қонduñguz, zīnhār u zīnhār bu kēçe yatmañg, oyağ turuñg. (Öyleyse yerleştiniz, bu gece asla yatmayın uyanık olun.); 15-9

Emdi Mekkeke kirmedin neteg kaytur-miz? tēdi erse...(Öyleyse Mekke'ye girmeden niçin dönüyoruz, dedi ise.); 46-12

3. “bu sebepten, bu yüzden” anlamlarında sonuç cümlesini sebep cümlesine bağlamaktadır.

Emdi cüftlerimiz sizke bey'et berdiler... (Bu sebepten eşleriniz size inandılar, bağlandılar...); 26-6

...mañga kökdin Furķān endürdi. emdi kerek kim bir u bar Tañrıķa bütsēñ taķı mēni peygāmbar tēp inansañg. (...bana gökten Kur'an-ı Kerim indirdi. Bu yüzden tek olan tanrıya ve beni onun peygamberi diye bilip inansan.); 79-1

...anı mañga alıp keliñg! Tēp. Emdi biz keldük kim sizni Kesri melike eleteliñg tēp. (...onu bana getirin! diye, bu sebepten biz sizi Kesri melike götürmek için geldik.); 81-17

...Ukāşeni bilmedin urmış. Emdi Ukāşe peygāmbardın kışaş kıtur tēdi

erse...(...Ukaşe'yi bilmeden vurmuş. Bu sebepten Ukaşe peygamberden öcünü almak istiyor, dediğinde...); 86-6

erki :belki, acaba, kimbilir

Eski Türkçe, Karahanlı, Harezmi, Çağatay sahalarında kullanılan (Hacıeminoğlu, 1992:242) , şüphe ve tereddüt anlamıyla cümleleri birbirine bağlayan bir bağlaçtır. Nehcü'l Feradis'te sadece 47-11; 320-6 numaralı cümlelerde kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

1. “acaba” anlamında şüphe ve tereddüt ifadesiyle cümleleri birbirine bağlamıştır.

...taķı cebre'ilke intizār kılur erdi ne ĥabar kelür erki tēp. (Ne haber gelecek acaba diye Cebrail'i beklemekteydi.); 47-11

Ol unnuṅ ĥamīri keldi-mü erki? tēp endiše kıldıṅ erse...(O unun hamuru oldu mu acaba? diye endişelendinse...); 320-6

erkin : acaba, yoksa

Nehcü'l Feradis'te sadece 213-1,2 numaralı cümlelerde kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

1. “acaba, yoksa” anlamlarında şüphe ve tereddüt ifadesiyle cümleleri birbirine bağlamıştır.

Ne acab tüş kördüm, raĥmānī mü erkin yā taķı şeytānī mü erkin? (Tuhaf bir rüya gördüm, rahmani midir yoksa şeytani midir?); 213-1,2

hele :özellikle, öyleyse, o halde

İfade ve işlevleri

1. “öyleyse, o halde” anlamlarında konuşma cümlelerini kendinden önceki olumlu cümlelere bağlamıştır.

Āķibat nefsi ġālib boldı taķı aydı kim: Helā ĥabul kıldım bu şart birle kim kılıĥ birle bir ĥata urayın, kerek ölsün, kerek ölmesin, tēdi erse..(Sonunda nefsi kazandı da söyledi ki, öyleyse bir şart ile kabul ettim. Kılıĥla bir defa vurayım, ister ölsün, ister ölmesin.); 152-12

Raĥmat aydı: Hele andaġ kılġıl, tēdi erse...(Rahmat söyledi, o halde öyle yap, dediye...); 332-7

...ol ābid aydı: halā tevbe kıldım, barmaz-men tēdi. (O kul söyledi: öyleyse tevbe ettim, gitmem dedi.); 411-4

hem : hem

Farsça bir kelime olan “hem”, Karhanlı, Harezmi, Çağatay, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahalarda bağlaç olarak kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:244).

İfade ve işlevleri

1. “ ve, de,” anlamlarında sıralama ifadesiyle yan yana cümleler arasında bağlantı kurar.

ol vakti içinde hēç muqarreb ferīşte sığmas hem Mürsel peygāmbār taqı sığmas. (o vakit içine hiçbir melek sığmaz, ve Mürsel peygamber de sığmaz.); 3-17

Munda hem gıybat bar hem taqı riyā bar. (Burada gıybet de var, riya da var.); 387-17

2. “ve, ile ” anlamlarında sıralama ifadesiyle bağlaç gurubu oluşturur.

...saṅga hem peygāmbārlik hem pādīşāhlik rūzī kılgay taqı bu karındaşlarıñg zār bolup saṅga kelgeyler. (...sana hem peygamberlik hem de padişahlık nasip edecek de bu kardeşlerin ağlayıp yalvararak yanına gelecek.); 356-13

3. “de” anlamında zarf unsurunun sonuna gelerek pekiştirme görevi yapar.

yana şenbe tūni hem zāhir boldı taqı yekşenbe tūni zāhir boldı. (Tekrar cumartesi günü de görüldü, pazar günü de görüldü.); 5-9

...gürke kirmište hem esrük kirgey. (...mezara girerken de sarhoş olarak girecek.); 363-17

4. “de” anlamında isim unsurunun (nesnelerin) sonuna gelerek pekiştirme görevi yapar.

Haqıkatda Tañgrı te'alā bilgen turur siziñg aḥvālınıñızni taqı hem bilgen turur siziñg sırlarınıñızni. (Gerçekten Tanrı taala sizin durumunuzu bilendir ve sırlarınızı da bilendir.); 51-13

...taqı perākende bolmış işlerini hem cem' kıılır. (...ve darma dağınık işlerini de toparlar.); 401-13

5. “de” anlamında isimlerin (öznenin) sonuna gelerek pekiştirme görevi yapar.

...kaçan kim bu hecniñg emgeki taqı meşakkatı uluğ boldı erse, şavabı taqı derecesi hem uluğ boldı. (...ne zaman bu haccın eziyeti ve zorluğu çok olduysa sevabı da çok olmuştur.); 270-7

..taķı āħiriñġ hem murdār ölüġse bolġay. (...ve ölümin de murdar ölü olacak.); 373-17

6. “ayrıca, üstelik,” anlamlarında yan yana cümleler arasında bağlantı kurar.

Yā Resūlallāh, bu Abū Sufyān hem kayınıñġız hem taķı Mekkeniñġ beġi turur. (Ya Rasulallah, Ebu Sufyan hem kaynınız, hem de Mekkenin beyidir.); 49-8

... ādamīniñġ közi körmişi yoķ, kulaķı eşiymişi yoķı taķı ādamīniñġ hem köñġlinge tüşiymişi yoķ. (insanoġlunun gözü görmemişi, kulaġı duymamişi, üstelik hayal bile etmemişi- gönlüne düşiemişi-); 64-1

...hēç merkebe minmişi yoķ hem minmekke i'tiķādım yoķ. (...asla eřiġe binmedim, üstelik binmeye hevesim de yok.); 209-3

...hem tünñüñġ ba'zısını taķı ımızġanur-men. (...ayrıca bazı gecelerde uyurum.); 369-9

7. “de, hem de,” anlamında şart cümlesini ana cümleye bağlarken şart unsurunu pekiştirir.

Oltursa, aniñġ birle turur ; tursa, hem taķı aniñġ birle turur; yatsa, hem taķı aniñġ birle turur. (Oltursa, onunladır; dursa da onunladır; yatsa da onunladır.); 429-1

8. “de, hem de,” anlamlarında yan yana cümleler arasında bağlantı kurar.

...ziyāfat kılġaymen hem taķı sañġa ziyāfat kılġaymen...(...ziyafet vereġim, hem de sana ziyafet vereġim.); 394-7

...taķı baħil kimerse Ĥaķ te'ālā ġazratıñdın yıraķ bolur hem taķı uçmaħdın yıraķ bolur.(...ve cimri kişi Tanrı'dan uzak olur hem de cennetten de uzak olur.); 251-7

herġiz : asla, hiçbir zaman

Karahanlı, Harezmi, Çaġatay, Kıpçak, ve Batı Türkçesi sahalarında görülen kelime Farsça'dır. Cümle başi bağlacı olarak karşımıza çıkan “herġiz” kuvvetlendirme vazifesi görür (Hacıeminoġlu, 1992:157).

İfade ve işlevleri

1. “asla, hiçbir zaman” anlamlarında olumlu cümleyi olumsuz cümleye bağlamıştır.

tewesi çökti, hergiz qopmaz. Neçeme kim şahābalar qatıǵlandılar erse, hēç qopmadı.(Devesi çöktü, asla hareket etmedi, sahabeler ne kadar zorladıysa asla hareket etmedi.); 40-15

2. “asla, hiçbir zaman” anlamlarında şart cümlesini kendinden sonraki olumsuz cümleye bağlamıştır.

Kim imāndın yüz ewrüp artıǵa qayıtsa, hergiz taŋrı te'ālāka neerse ziyān qılmadı. (Kim ki imandan yüz çevirip, geriye döndüyse, Tanrı teala, ona hiçbir zaman zarar vermedi.); 90-5...

...neçeme üküş yazuqlar qılsa, hergiz tamuǵka kirmegey. (Ne kadar çok günah işlese de asla cehenneme girmeyecek.); 284-14

... neçeme üküş t'at ibādat qılsa, hergiz uçmaḡka kirmegey, tēp aydı.(Ne kadar çok tanrıya ibadet etse, asla cennete girmeyecek, diye söyledi.); 284-15

illā : illa, mutlaka

Arapça bir kelime olan “illā” Harezmi, Çağatay, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahalarında karşılaştırma ifade eden bir bağlaç olarak kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:160).

İfade ve işlevleri

1. “ancak, mutlaka” anlamlarında, olumlu anlamlı fiil cümlesini kendinden önceki olumsuz anlamdaki fiil cümlesine bağlar.

Ġaybat birle taqı öŋin yazuqlar birle rūzası bozulmaz illā meger yemek taqı içmek taqı şuḡbat qılmaq birle bozulur. (Gıybet ile diğerk günahları ile oruç bozulmaz, mutlaka yemek, içmek ve sohbetle oruç bozulur.); 265-3

2. “mutlaka, çünkü” anlamlarında olumlu anlamdaki isim cümlesini kendinden önceki olumlu anlamdaki isim cümlesine bağlar.

Anıŋ için kim ḡamr içmek taqı uluǵ yazuqlardın turur, illā meger anıŋ zararını özümüzke turur. (Onun içindir ki içki içmek de büyük günahlardandır, mutlaka onun zararı kendimizdir.); 366-17

qaçan : ne zaman

Eski Türkçeden beri bütün sahalarda görülen kelimenin kökeni hakkında farklı görüşler vardır. S. Çağatay, vasıta ekli bir kelime olduğunu ileri sürerken (Tiken, 2004-82), Gabain ise “ka” kökünden türemiş bir kelime olduğunu ifade eder (Gabain, 2000:72).

İfade ve işlevleri

1. “-dığı zaman, -ınca, dığında” anlamlarında şart ifadesiyle yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamaktadır. Şart kipinin anlamını pekiştirir.

Kaçan bu habar peygâmbar ‘as’ ға tegdi erse, şaĥabaları yıldı taķı meşveret kıldı erse...(Bu haber peygamber ulaştığı zaman, sahabeleri topladı da istişare ettiyse...); 27-15

Taķı bir rāyım ol turur kim, kaçan êkki şaf karşı turuşsalar...(benim düşüncem şudur ki, iki saf karşı karşıya geldiği zaman...); 69-11

Kaçan bu āyat nāzil boldı erse, cümle şaĥabalar raĥbat kıldılar ġazātķa çıķmaqġa. (Bu ayet nazil olduġunda bütün sahabeler savaşmak için istekli oldular.) 124-6

Bizler taķı sizlerke muvāfaķat kıtur-miz tediler. Kaçan ĥasan Ĥüseyin mundaġ tédiler erse, Fuzza taķı aydı. (Bizler de sizinle anlaşalım dediler. Hasan ve Ĥüseyin böyle dediġinde Fuzza da söyledi.); 141-14

2. “-dığında, -dıktan sonra” anlamlarında yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamaktadır.

Yā Mūsā, aşānġnı deryāġa urġıl! Kaçan Mūsā peygâmbar Ĥaķ te'ālā emri birle deryāķa urmuş erdi. (ey Musa asanı deryaya vur! Dediġinde Musa peygamber, Hak tealanın emri ile asasıyla deryaya vurmuştu.); 73-8

kaçan kim : ne zaman ki

“kaçan” ve “kim” kelimelerinin birleşmesiyle oluşmuş bir bağlaçtır.

İfade ve işlevleri

1. “-dığında, -ınca” anlamlarında şart ifadesiyle şart kipini pekiştirip, yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamaktadır.

kaçan kim bu āyat nāzil boldı erse...(Ne zaman bu ayet nazil olduysa.); 3-17

kaçan kim on sekiz yaşķa tegdi erse, Abdu'l Muţtalib sökel boldı. (-peygamber-On sekiz yaşına geldiġinde Abdü'l Muttalip hastalandı.); 4-15

kaçan kim çerig ġazat kılu Şāmķa bardılar erse, özi taķı Ömerdin destür tilep çerig birle bardı. (Asker savaşa katılmak için Şama gittiġinde , kendisi de Ömer'den izin isteyip asker ile gitti.); 128-1

2. “-dığında, -dıktan sonra” anlamlarında yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamaktadır.

kaçan kim zāifa kimerse cüftlenmek birle dīnī ĥişārķa kirür, ĥarāmdın ma'siyātdın saķlanur.(Kadın kişi evlendiġinde dini etrafında kale örölmüş gibi olur, haramda korunur.); 15-1

kim : ki

Farsça “ki” bağlacıyla anlam ve görev bakımından eşdeğer olan “kim” Eski Türkçeden beri yaygın olarak kullanılan bir bağlaçtır. Osmanlıcanın son dönemlerinde “kim” yerini “ki”ye bırakmış ve Türkiye Türkçesinde tamamen kullanımdan kalkmıştır (Ergin,1993-343).

İfade ve işlevleri

1. “ki” açıklama ifadesiyle yardımcı cümleyi ana cümleye özne görevinde bağlamaktadır.

ümîd ol turur kim bu kitâbnı oqığanlar bolğay kim bu kitâb sözleri birle amel kılgaylar. (Ümit edilir ki, bu kitabı okuyanlar olacak ve bu kitabın söyledikleriyle amel işleyecekler.); 2-17

bu tesbîh ma'nîsi ol bolur kim: arıqlık pāklik saᅇga turur. (Bu tesbihin manası odur ki; temizlik, paklık sizinleedir.); 83-13

Peygāambar as tiledi kim şaᅇbalarᅇa vaᅇiyyatlar kılsa. (Peygamber as sahabelere vasiyet etmek istedi.); 85-8

2. “ki” açıklama ifadesiyle yardımcı cümleyi ana cümleye nesne görevinde bağlamaktadır.

ᅇisāb ilmi bilgen ulemālar andaᅇ aydılar kim İᅇā peygāambar as'dın altı yüz yigirmi keᅇmiş erdi kim Muᅇammed Resūlullāᅇ dünyāke keldi. (Hesap ilmi bilen ulemlar söylediler ki İᅇā peygamberden sonra altı yüz yıl geᅇtiᅇinde Muhammed Rasulallah dünyaya gelmişti.); 4-11

Cum'a kūn peygāambar as ᅇalāyıklarlaᅇa ᅇabar bērdi kim ᅇaᅇ te'ālā maᅇga peygāambarlıᅇ rūzī kıldı tēp. (Cuma günü peygamber as insanlara Hak teala bana peygamberliᅇi layık gördü diye haber verdi.); 5-13

Bildim kim sizler dīnleriᅇgiz iᅇinde iᅇgen ᅇābit-ᅇadam turur-siz tēp munlarnı öᅇüp ᅇil'atlar keydürdi. (Gördüm ki sizler dininiz iᅇin kararlı durursunuz diye bunları övüp yüceltti.); 80-11

3. “-dıᅇında, -dıktan sonra” anlamlarıyla yardımcı cümleyi ana cümleye zarf göreviyle bağlamaktadır.

ᅇisāb ilmi bilgen ulemālar andaᅇ aydılar kim İᅇā peygāambar as'dın altı yüz yigirmi keᅇmiş erdi kim Muᅇammed Resūlullāᅇ dünyāke keldi. (Hesap ilmi bilen ulemlar söylediler ki İᅇā peygamberden sonra altı yüz yıl geᅇtiᅇinde Muhammed Rasulallah

dünyaya gelmişti.); 4-11

taķı peygāmb̄ar as altı yaŗka yetmiŗ erdi kim anası Emīne vefāt boldı. (Ve peygamber as altı yaŗına geldiğinde annesi Emine vefat etti.); 4-14

4. “ ve, de ” anlamlarında sıralama ifadesiyle cümleler arasında bağlantı kurmaktadır.

ümīd ol turur kim bu kitābnı ođıġanlar bolġay kim bu kitāb sözleri birle amel kılġaylar. (Ümit odur ki, bu kitabı okuyanlar olacak ve bu kitabın söyledikleriyle amel işleyecekler.);2-17

ol amel kılġanlar berekātında bolġay kim Haķ te'ālā bu kitābnı cem kılġan āŗı ve cāfi kılını yarlıķaġay. (O amel işleyenlerin içinde olacak ve de Hak teala bu kitabı toplayan asi kullarını affedecek); 3-1

5. “ki” ifadesiyle konuşma cümlesini kendinden önceki cümleye bağlar.

...bizke bitigi keldi tēdi taķı ol bitigni oğıdı taķı aydı kim: Ey baŗıŗlar, ey uluġlar, cümle ittifaķ kılıp... (...bize fermanı geldi de o fermanı okudu ve söyledi ki: Ey patrikler, ey ululari hepiniz toplanıp...);80-7

...bu Herķul aydı kim: Feryād kılmañġ. (..bu Herkul söyledi ki: Feryat etmeyin...); 80-9

...taķı Diħyeke sordı kim: Bu Ahmetniñġ sıfatlarını mañġa aytu bērgil! (ve Diħyeke söyledi: Bu Ahmet'in sıfatlarını bana söyle!); 80-15

6. “-dıġı için, -mesinden dolayı” anlamlarında sebep cümlesini zarf durumunda olan “anun için” kelime gurubu ile birlikte ana cümleye bağlar.

bu ġecke ġeccetü'l-vidā tēnür, anıñġ için kim Peyġāmb̄ar as'nuñġ soñġ ġec kılġanı bu erdi. (Peygamber as'ın son gittiġi hac, bu olduġu için bu haca veda haccı denir.); 83-2

7. “ki” sıralanan cümleler arasında pekiŗtirme unsuru olarak görev yapar.

Ey ġālayıķ, biliñġ āġāh boluñġ kim Peyġāmb̄ar as dūnyādın bardı. (Ey insanlar, bilin haberdar olun ki peygamber bu dūnyadan göçtü.); 105-5

henüz tenāvul kılmadın turur erdiler kim ġapuġdın āvāz keldi: (henüz yemek yememiŗlerdi ki kapıdan ses geldi.); 141-9

lācerem : šüphesiz

Farsça bir kelime olan “lācerem”, Nehcü'l Feradis'te sadece 424-5 numaralı cümlelerde kullanılmıŗtır.

İfade ve işlevleri

1. “şüphesiz, mutlaka anlamlarında cümleleri birbirine bağlamaktadır. munlar *ķavlingā ittibā* *ķılmazlar, lācerem helāk bolurlar.* (Bunlar sözlerine tabi olmaz. Şüphesiz helak olurlar.); 424-5

meger : meğer, yalnız, sadece, eğer, o halde, öyleyse, demek ki Karahanlı, Harezmi, Kıpçak, Çağatay ve Batı Türkçesi sahalarında görülen “meger” Farsça kökenli bir bağlaçtır (Hacıeminoğlu, 1992:178).

İfade ve işlevleri

1. “meğer” anlamında olumsuz anlamlı bir cümleyi şart ifadeli başka bir cümleye bağlamıştır.

Peyğāambar *as* *sirringe hēķ kimerse muṭṭali'* bolmadı, meğer ol miķdār kim meşelā bir meşķ toluğ suw bolsa taķı ol meşķniñg ağzı bağlığ bolsa..(peygamber as'ın sırrını kimse öğrenemedi, meğer o kadar ki ağzı dolu su olsa da o kabın ağzı bağlı olsa...) 3-9

2. “sadece, ancak” anlamlarında zıtlık ifadeli cümleleri birbirine bağlamaktadır.

...hēķ kimerse din *ķorkmađay.* Meger Tanrıdın *ķorkđay;* taķı *ķoyluđ* *ķişi* *börüdin* *ķorkđay.* (hiç kimseden korkmayacak, sadece Tanrıdan korkacak ve de koyunlu *ķişi* kurttan korkacak.) 11-9

...bēhüş bolur erdi, hēķ *ķarđamas* erdi, meğer aytur erdi: (...kendinden geçerdı ama hiç beddua etmezdi:);13-2

taķı mescid içindeki *ķapuđlar bāķi* *ķalmasun,* bağlansun, meğer Abū Bekr *ķapuđı* bağlanmasun *tēdi.* (Mescitteki bütün kapılar baki kalmasın, kapansın. Sadece Ebu Bekir'in kapısı sonsuza kadar açık kalsın.); 91-16

3. “demek ki öyleyse, o halde” anlamlarında yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamaktadır.

Halāyıkını Hāķ yolinga ünder *tēp* ayturlar erdi. Bu ayđanınđ meğer ol bolđay. (insanları hak yoluna çağırır diye söylerlerdi, bu söylenen demek ki o olacak.); 23-1

... meğer benim *ēlgim* Alī *ēlginde* bolđay, *tēdi.* (...öyleyse benim elim Ali'nin elinde olacak.); 120-4

Ey hatun, međer sen Abū Hānifeke barıp su'āl *ķıldınđ* ... (Ey hatun, madem ki Ebu Hanife'ye gidip sordun...); 189-16

Bu melik aydı: meger sen melekü'lmevt bolğaysen, tedi erse...(bu melek söyledi: o halde sen Azrail olacaksın, dediyse...); 441-17

4. “sadece, yalnızca” anlamlarında sonuç cümlesini sebep cümlesine bağlamaktadır.

...hēç tañrı yok meger sen bir u bar tañrıdın öñgin,...(Tek olan Tanrıdan başka tanrı yok.); 83-15

5. “-dığı zaman, -dığında” anlamlarında şart ifadesiyle sonuç cümlesini sebep cümlesine bağlamaktadır.

...taķı maķbül bolmaz. Meger ol ma'şiyatdın tevbe kılrsa, andın soñ maķbül bolğay. (ve makbul olmaz, o günahdan tevbe kıldıktan sonra ancak kabul olur.); 265-7

ne kim : ne ki

“ne” ve “kim” sözlerinin birleşmesinden oluşmuştur.

İfade ve işlevleri

1. “ne kadar, nasıl” anlamında

Nè kim oğul kız boldı, cümle Ĥadīca hatundın boldı. (Ne kadar oğlu kız oldu, hepsi Hatice hanımından oldu.); 6-12

neçe kim : nasıl ki

“nice” ve “kim” sözlerinin birleşmesinden oluşmuştur. Harezmi, Çağatay, Kıpçak ve Batı Türkçesi'nde kullanıldığı görülür (Hacıeminoğlu, 1992-184).

İfade ve işlevleri

1. “ne kadar çok” anlamında zıtlıklı şart ifadesiyle cümleleri birbirine bağlamaktadır.

neçe kim peygāmbar 'as'ka kāfırlar zaħmat u meşakķat tegürseler, hēç iltifāt kılmas erdi. (Peygamber 'as'a ne kadar çok zahmet, eziyet etseler de hiç onlara karışmazdı.); 15-15

imāmğa kuvvat boldı neçe kim urdılar erse, bu sözünğdin rucū' kılğıl, tep, hēç rucū' kılmadı. (imama dayak atmaya başladılar. Bu sözden dön diye ne kadar çok vurdularsa da bu sözünden dönmedi.); 226-4

2. “gerçi, o kadar çok” anlamlarında zıt anlamlı cümleleri birbirine bağlamaktadır.

...taķı neçe kim tafahķus kıldı, hēç bilmedi. (...de o kadar çok araştırdı ki, öğrenemedi.); 146-2

neçeme kim : ne zaman ki, nasıl ki

“neçeme” ve “kim” sözlerinin birleşmesiyle oluşmuş bir bağlaçtır.

İfade ve işlevleri

1. “ ne kadar çok” anlamında yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamıştır.

andağ kıldılar. Neçeme kim bu küveçdin aş çıkarurlar tağı bu tandürdin etmek çıkarur erdiler, (öyle yaptılar, bu güveçten o kadar çok yemek ve ekmek çıkarırlardı.);29-12

2. “o kadar çok, bir çok” anlamlarında zıt anlamlı cümleleri birbirine bağlamaktadır.

neçeme kim şahabālar katığlandılar erse hēç kıpmaz. (O kadar sahabe zorladılar ise kaldıramadılar.); 40-15

neteg kim : nasıl ki

ne-teg soru zarfı ve kim bağlacının birleşmesiyle oluşmuştur (Tiken, 2004-98). Karahanlı, Harezmi, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahalarında “niteg / neteg” şekliyle kullanılan bağlaç, Batı Türkçesi’nin Eski Anadolu ve Osmanlı devrelerinde “niteki” şekliyle kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:186,187).

İfade ve işlevleri

1. “nasıl ki” anlamında karşılaştırma ifadesiyle, yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamaktadır.

neteg kim közi za’if kimerse küne karşı bakmağını tağammül kılu bilmez. (nasıl ki gözü zayıf olan kişi güneşe karşı bakamaz.); 3-14

neteg kim Mekke halāyıkınğa nāğāh keldi tağı anlarını aldı. (nasıl ki Mekke halkını ansızın aldı.); 69-4

ya’ni neteg kim Harūn, Musā peygāmbarnıḡ veziri erdi, sen tağı benim vezirim sen. (yani nasıl ki Harun Musa pygamberin veziri idi, sen de benim vezirimsin.); 137-11

2. “nasıl” anlamında soru ifadesiyle yardımcı cümleyi ana cümleye bağlamıştır.

ya’ni pehlevānlar teg ekki şaf arasında özini haşmğa neteg kim kuvvat körgüzü yürüsünler tedi erse..(Yani pehlivanlar arasında kendini düşmanlarına karşı nasıl kuvvetli göstererek yürüsünler, dediyse...); 47-3

3. “ ne zaman ki, -dığında” anlamlarında sebep cümlesini sonuç cümlesine

bağlamıştır.

neteg kim yığlamalarını eşittim, könglüm mecrūh boldı. (ne zaman ki ağlamalarını işittim, gönlüm yaralandı.); 107-17

oğ – ök : da, de

İfade ve işlevleri

1. “da, de” anlamlarında kuvvetlendirme ifadesiyle kelimeleri bağlamıştır.

tañrı te'ālādın ālimler oğ öz kullarındın. (Tanrı tealanın alimlerinden, öz kullarından.); 233-4

anda özi ök ölgey, tedi erse...(Orada kendisi de ölecek, dediye...); 355-12

tağı : daha, da/de, ve

Türkçenin bütün devrelerinde görülen bir bağlaçtır.

İfade ve işlevleri

1. “ve” anlamında sıralı cümleler arasında bağlantı kurar.

Ālimler zümresinde bitigey tağı kıyāmat kün bolsa āvs şehīdler cümlesinde kōparğay tağı kayu kimerse men aymamış hadīşni benim aymağanımnı bilip...(Alimler katına yazacak ve kıyamet koptuğunda); 2-7

Hāğ Te'ālā yalguz sañğa ol şevāb bergey; tağı kim kim mañğa imān keltürdi erse ...(Hak Teala o sevabı sadece sana verecek ve kim bana inandıysa...); 100-7

Abū Bekr *raḫhu* kirdi tağı olturdu. (Ebu Bekir girdi ve oturdu.); 123-6

Bizke yıllık māl bering tağı ol töreñgiz üze turuñg. (Bize yıllık mal verin ve kendi düzeninize göre yaşayın.); 139-9

2. “-da, sonra da” anlamında cümleler arasında bağlantı kurar.

...Abū Ṭālibka tapşurdi. Tağı vefāt boldı. (Ebu Talip'e teslim etti de vefat etti.); 4-16

ol Zeyneb peygāambar as'dın oza vefāt boldı. Takı Ruḫayyanı Oşmānka cüftlendürdü. (o Zeynep peygamber as'den sonra vefat etti de Rukiye'yi Osman'la evlendirdi.); 5-4

Abū Bekr *raḫhu* kapuğka keldi tağı kirmekke destūr tiledi erse, peygāambar as destur berdi. (Ebu Bekir *raḫhu* kapıya geldi de girmek için izin istedi, peygamber as izin verdi.); 123-5

3. “üstelik, ayrıca” anlamlarında iki cümleyi birbirine bağlamaktadır.

... Muḫammed resūlullāh dünyāke keldi. Tağı peygāambar as'un atası Abdullah,

peygâmbar tuğmazdın aşnu vefât bolup turur erdi. (Muhammed Rasulallah dünyaya geldi. Ayrıca peygamberin babası Abdullah peygamber doğmadan önce vefat etmişti.); 4-12

4. “ve, ile ” anlamlarında birbirleriyle ilgili sıralanan kelime ve kelime gruplarını birbirine bağlar.

...törti erkek taķı törti kız erdi. (Dördü erkek ve dördü kız idi.); 5-1

taķı tört bintning biri Zeynep taķı Ruķayya taķı Ümm-i Külşüm taķı Fâtıma.

(Ve bu dört kızı; Zeynep ve Rukiye ve Ümmü Gülsüm ve Fatma.); 5-3

Erkeki Abdullah taķı Kāsım erdi, taķı Tayyib taķı Zāhir. (Erkekleri, Abdullah ile Kasım ve Tayip ile Zahir.); 5-2

Yārānlarım, altun çanaķ taķı kümüş çanaķ birle tena'um kıлмаķ taķı yipek ton keymek dünyāda kāfırlarğa turur taķı ...(Dostlarım, dünyada altın ve gümüş çanak da yemek yemek ile ipek kıyafet giymek kafirler içindir.); 309-15

5. “bile” anlamında sonuna geldiği isim unsuru daha önce geçen isim unsuruna veya unsurlarına benzerlik ilgisiyle bağlar.

Hem Mürsel peygâmbar taķı sığmas. (Hem Mürsel peygamber de sığmaz.); 3-17

6. “-da, sonra da” anlamlarında kelime ve kelime grupları arasında bağlantı kurar.

ol taķı mendin ıraķ ketti taķı aydı kim: (o da benden uzaklaştı da söyledi ki:); 100-2

...vācib bolur mu yā taķı yoķ mu? Tēp su'al kılgıl. (vacip olur mu ya da olmaz mı diye sor.); 194-7

Bu taķı haķā turur, tedi erse...(Bu da hatadır dediğinde...); 194-11

...hem taķı kōnġli birle yigrenmez. (hem de gönlüyle nefret etmez.); 309-5

ve : ve

Arapça'dan dilimize geçmiş olan bu bağlaç Orta Türkçe devresinden itibaren Türkçenin bütün sahalarında görülmüştür. Harezmi sahasında “ve, vü, u,ü” şekilleriyle kullanılan bağlaç, Nehcü'l Feradis'te “ve” şekliyle kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:201).

İfade ve işlevleri

1. “ve” anlamında sıralama ifadesiyle kelime ve kelime grupları arasında bağlama görevi yapar.

ğayı mu'min ve muvaḥḥid kırk ḥadīşni benim ḥadīşlerimdin işitmegenlerke tēgürse...(hangi mümin benim hadislerimden kırk hadisi işitmeyenlere ulaştırırsa...); 2-5

...ḥağ te'ālā bu kitabnı cem' kılğan āsī ve cāfi ḡulını yarlıḡağay. (Hak teala asi ve isyankar kulunu cezalandıracak.); 3-1

Ey mu'minler, sizler peygāambar as'ka durūz ve şalavāt ve selam ayta bēring tēp emir keldi erse...(Ey mü'minler, peygamber as'a selavat ve selam söyleyin diye emir geldiyse...); 4-5

2. “ve” anlamında sıralama ifadesiyle cümleler arasında bağlama görevi yapar.

Cüftünḡnünḡ tağı ḡağkı bar. Ve eger ewde ḡonuç bolsa, anınḡ tağı ḡağkı bar. Tağı ḡur'an oḡsanḡ, ayda birer ḡatm kılḡıl, tedi. (Eşinin de hakkı var. Ve evde misafir varsa onun da hakkı var. Kur'an okusan da ayda bir hatim etsen, dedi.) ; 260-17

Tağı bilgil kim ömür rūzasını tutḡanḡa şavāb yoğ. Ve eger ömür rūzasınınḡ şavābını ḡaşıl ḡılayın tēsenḡ...(Bil ki ömür orucunu tutana sevap yoktur, eğer ömür orucunun sevabını kazanayım dersin...);261-1

...tağı bu mazlūmḡa bērgeyler; ve eger ḡasanātı bolmasa, bu mazlūmnunḡ yazuğlarını ol ḡālimḡa yüklegeyler. (bu mazluma verecekler, ve iyilikleri, hayırlı işleri yoksa bu mazlumun günahlarını o zalime gönderecekler.); 390-2

velī : fakat, lâkin

Farsça kökenli olan kelime; Harezmi, Kıpçak, Çağatay ve Batı Türkçesi sahalarında görülür (Hacıeminoğlu, 1992-204,205).

İfade ve işlevleri

1. “fakat, lakin” anlamlarında zıt anlamlı cümleleri birbirine bağlamaktadır.

Yā Mālik, nē ḡükm ḡıldınḡ? Velī men munḡa çerigde yüridim, mununḡ tēg hēç körmedim. (Ey Malik, neye karar verdin? Fakat ben bu kadar asker gördüm, bunun gibisini hiç görmedim.); 70-3

velikin : yalnız, sadece, fakat, ama, böylece, kısaca

Farsça'da geniş bir kullanım sahası olan “velikin” Arapça “lakin” kelimesinin “ve” ile pekiştirerek birleştirilmiş şeklidir. Türkçenin tarihi bütün

sahalarında “velākin, velīkin” şekilleriyle görülen kelime Harezmi sahasında - Nehcü'l Feradis'te- “velīkin” şekliyle kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:206).

İfade ve işlevleri

1. “üstelik, ayrıca” anlamlarında ard arda sıralanan cümleleri birbirine bağlar.

peygāmbarlarnıḡ ḫatamı sen bolğay-sen, velīkin cümle peygāmbarlarnıḡ uluḡı sen bolğay-sen. (Sen peygamberlerin öncüsü olacaksın, üstelik bütün peygamberlerin büyüğü olacaksın.); 9-1

Murādları du'a ermez, velīkin bir mü'minni ğıybat kılmak turur taḡı özlerini pāklik birle yāḡ kılmak turur. (İstekleri dua değil, üstelik bir mü'min hakkında ğıybet etmek ve kendilerini tertemiz olark hatırlamaktır.); 387-17

2. “fakat, ama” anlamlarında sıralanan cümleleri anlam bakımından birbirine bağlar.

...peygāmbarlarnıḡ emgekleri ḫatıḡ bolur, velīkin şevābları üküş bolur taḡı dereceleri artuḡ bolur. (...peygamberlerin sıkıntıları çok olur, fakat sevapları daha fazla olur, ve dereceleri yüksektir.); 10-16

...cümle şaḫābalar raḡbat kıldılar ğazātka çıḡmaḡa, velīkin munāfıḡlar biri birine aytur erdiler.(...bütün sahabe savaşmak istediler, fakat münafıklar birbirine söylediler.); 124-7

...üküş ārzūlaḡay, velīkin bolmaḡay. (...çok arzulayacak, ama olmayacak); 274-5

Ey za'ifa, ta'āmuḡ ḫalāl erdi velīkin ol ta'āmnı maḡa keltürgen zālīm erdi. (Ey kadın, yemeḡin helal idi, ama o yemeḡi bana getiren zalim biriydi.); 297-8

yā : ya, ve

Karahanlı, Harezmi, Çğatay, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahaslarında karşımıza çıkan “ya”, daha çok karşılaştırma ifadesiyle bağlaç olarak kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:209).

İfade ve işlevleri

1. “ya da” anlamında kelime veya kelime gruplarını birbirine bağlar.

Arab tilinçe ḫammālatu'l- ḫaḡab otun yā tiken keltürgenke ayturlar. (Arap diline göre “ḫammālatu'l- ḫaḡab” odun ya da diken getirene denir.); 17-12

Sizlerde et yā ḫurmā satlıḡ bar-mu? (Sizler et ya da hurma satıyor

musunuz?); 22-1

Bir yarmağ yā taqı ḥabba yā ṭassūc alğay erdiler.

2. “ya da, veya” anlamlarında karşılaştırma ifadesiyle cümleleri birbirine bağlar.

Yigit kişi-mü turur yā garı-mu turur?(Genç midir yaşlı mıdır?); 23-3

3. “ya da, veya” anlamlarında seçme ifadesiyle cümleleri birbirine bağlar.

Eger ecel kelür bolsa, cedding Muştafāğa barur-sen yā babañg emirü'l mü'min'in Alīke barur-sen. (Eğer ecel gelirse atan Mustafa'ya veya müminlerin emiri baban Ali'ye gidersin.

Yā benim birle la'nat kılışınğız yā taqı musulmān bolunğuz. (Ya benimle savaşınız, ya da Müslüman olunuz.); 144-11

Yā benim butumğa secde kılınğ yā taqı erimni öltürünğ...(ya butlarıma secde edin, ya da kocamı öldürün...); 266-14

4. “yoksa” anlamında karşılaştırma ifadesiyle soru cümlelerini birbirine bağlar.

Bu küweç içindeki ta'am murdār bolur-mu yā yok mu? (Bu güvecin içindeki yemek mundar mıdır yoksa değil midir?); 193-8

Hağ te'ālānıñ maḥabbatı üçün mālındın keçer-mü yā yok mu? (Hak teala için malından geçer mi yoksa geçmez mi?); 212-14

Bu Qur'an maḥluğ mu yā yok mu? (Bu Kur'an yaratılmış mıdır, yoksa yaratılmamış mıdır?); 225-11

Bu işdin kayıtur-mu-sen yā yok mu? (Bu işten vazgeçecek misin yoksa vazgeçmeyecek misin?); 411-3

5. “ve” anlamında kelime veya kelime gruplarını birbirine bağlar.

Bir yarmağ yā taqı ḥabba yā ṭassūc alğay erdiler. (Bir altın ya da danik'in sekizde birini ve direm'im yirmi dörtte birini alacaklardı.); 246-8

...ana oğulnı yā kıznı bir kün kim karnında köterip emgendi. (anne oğlunu ve kızını karnında taşıyıp sıkıntı çekti.); 283-13

ya taqı :ya da

Farsça “ya” bağlacı ile, Türkçe “takı” bağlacının birleşmesiyle oluşmuştur (Tiken, 2004:107).

İfade ve işlevleri

1. “ya da” anlamında kelime veya kelime gruplarını birbirine bağlar.

arslanlar sizlerke yā da taqı kölüklerinġizke zaħmat tēgürmesün tedi erse..(aslanlar size ya da hayvanlarınıza zarar vermesin, dediyse...); 15-10

2. “yoksa” anlamında karşılaştırma ifadesiyle soru cümlelerini birbirine bağlar.

Ne acab tüş kördüm, raħmānī mü erkin yā taqı şeytānī mü erkin?

3. “ya da, veya” anlamlarında seçme ifadesiyle cümleleri birbirine bağlar.

Yā taqı ħalqlarġa risālat tegürmek içinde şabur kılgıl, yā taqı kāfirler āzārınġa ħaħ sözi fermānını tegürmek içinde şabur kılgıl. (ya da insanlar risaleti ulaştırmak için sabret, ya da kafirlerin kötü sözlerine, Hak tealanın sözünü ulaştırmak için sabret.); 9-16

Yā taqı ħatunı bar erken zinā kılsa, yā taqı musulmān bolmışdın soñġ kāfir bolsa...(ya da hanımı varken zina etse, ya da Müslüman olduktan sonra kafir olsa...); 335-3

yā-ħod : yahut, veya

Harezmi, Çaġatay, Kıpçak ve Batı Türkçesinde kullanılan bağlaç Farsça’dır (Hacıeminoġlu,1992:210). Nehcü’l Feradis’te bir yerde görülen kelime “veya” anlamında kullanılmıştır.

İfade ve işlevleri

1. “veya, yahut” anlamında soru cümlelerini birbirine bağlamıştır.

Andaġ erse, men Tañġrı te’ālānıñġ dōstınġa ħased kıлмақım neteg lāyık bolġay yāħōd bu dünyā ni’meti uçtaħ muġābilasında hēç neerse ermez. (Öyleyse,); 420-5

ya`nī : yani

Arapça bir bağlaç olan “ya'nī” Harezmi, Çaġatay, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahalarında kullanılmıştır (Hacıeminoġlu,1992-212,213).

İfade ve işlevleri

1. “demek ki, şöyle ki” anlamlarında açıklama ifadesiyle açıklama cümlesini hüküm cümlesine bağlar.

Ol yandın Oşmānġa *raħhu* saħāba Zū'n-Nürreyn tēr erdiler, ya'nī peyġāmbar as'nunġ ěkki nūr-i dīdesinġe cüft boldı tēp. (O nedenle sahabe Osman’a

Zū'n-Nūrreyn derlerdi, şöyle ki peygamber as'ın iki göz nuruyla - kızıyla- evlendi diye.); 5-6

Ol yerinîng atı cehennem turur, ya'nî tamuğ otı turur tēp aydı. (O yerin adı cehennemdir, şu demek ki cehennem ateşidir diye söyledi.); 14-10

Bu Qur'an maḥlūḳ mu yā yok mu, ya'nî bu Qur'an yaratılmış mu turur öñgin maḳlūḳāt meñgizlig yā taḳı yaratılmamış mu? (Bu Kur'an yaratılmış mıdır yaratılmamış mıdır, şu şekilde , bu Kur'an diğēr yaratılanlar gibi yaratılmış mıdır yoksa yaratılmamış mıdır?); 225-11

Uşbu illet mu'min dīnini yülügen turur, ya'nî hēç dīni içinde şavābı ḳalmaz. (işte bu illet mü'minin dinine zarar verir, şöyle ki, dininin sevabı hiç kalmaz.); 412-5

yana : yine

Türkçenin bütün devrelerinde kullanılan bir bağlaçtır. “yana, yine, yene” şekilleriyle karşımıza çıkarken Nehcü'l Feradis'te “yana” şekliyle kullanılmıştır (Haciemimoğlu, 1992:107).

İfade ve işlevleri

1. “yine” anlamında ard arda sıralı cümleleri birbirine bağlar.

Andın soñg özi içti. Yana peygāmbar as ekkinçi ḳata sağdı.(Ondan sonra kendisi içti, yine peygamber ikinci defa sağdı.); 22-17

Yana Haḳ teālādın tilegeyin kim ol kimersenı uşmaḥda benim ḳoldaşım ḳılsun tēp nidā ḳıldı. (Yine Hak tealadan isteyin ki o kişi cennette benim arkadaşım olsun, diye seslendi.)

Andın çıḳtuḳ, yana barduḳ. (Oradan çıktık, yine gittik.); 64-13

2. “şimdi, böylece, öyleyse” anlamlarında cümleleri birbirine bağlar.

Yana bilgil, āgāh bolḡıl: (Öyleyse bil, haberdar ol:); 4-10

Yana peygāmbar as kırk yaşḳa yetmiş erdi. (Böylece peygamber kırk yaşına gelmişti.); 5-8

3. “tekrar” anlamında cümleleri birbirine bağlar.

Yana keldi, aytur: (tekrar geldi, söyledi); 7-10

Yana boşadı, yana aydı: (tekrar serbest bıraktı, tekrar söyledi:); 7-17

Ḳabul ḳıldıḳ. Yana peygāmbar as aydı: (kabul ettik, tekrar peygamber as söyledi.); 26-13

4.1.7. Ünlemler

Üzüntü, sevinç, korku, pişmanlık, şaşkınlık gibi duyguları, tabiat seslerini, ifade eden sözlere ünlem denir. Nehcü'l-Ferâdis'te duyguları ifade eden ünlemler var olsa da nicelik bakımından sınırlıdır. Tabiat seslerini ifade eden kelimeler ise kullanılmamıştır. Biz incelememizde, ünlemleri alfabetik sırayla verirken, ifade ettikleri anlamları da açıkladık.

āh : ah!

Üzüntü ve acıma duygusu ifade eden bir ünlemdir. Eski Türkçe, Harezmi Türkçesi, Çağatay ve Batı Türkçesinde görülür (Hacıeminoğlu, 1992:294).

İfade ve işlevleri

1. Acı ve üzüntü ifadesiyle kendisinden sonra gelen çekimli fiille birlikte cümlede yüklem görevinde kullanılmıştır.

Taķı bir āh kıldı taķı bēhūş boldı. (Bir ah etti de kendinden geçti.); 147-14

2. Acı ve üzüntü ifadesiyle cümlede nesne görevinde kullanılmıştır.

Taķı bir āh tedi taķı bāzār içinde yıkıldı. (Ve bir ah etti de pazarda yere yıkıldı.); 237-17

Veheb: Āh, tedi taķı bēhūş bolup yıkıldı. (Veheb: Ah dedi ve kendinden geçip bayıldı.); 298-3

āmīn : amin, ya Rab duamızı kabul eyle!

Arapça kökenli olup dilek, dua, temenni ifade eden bir ünlemdir.

İfade ve işlevleri

1. İstek, dua, temenni ifadesiyle, anlam bakımından kendinden önceki cümleyi tamamlayıcı cümle dışı unsur olarak kullanılmıştır.

...taķı tamuğdın emān bērip sekiz uçmaķķa şāyista kılgıl! Āmīn. (Ve cehennemden haber verip sekiz cennete layık et. Amin.); 68-12

Ĥaķ te'ālā cümle yazuķlarıñı yarıķağay taķı tamuğdın seni kırtğargay taķı sañga rūzī kılgay. Āmīn Rabbe'l-ālamīn. (Hak teala bütün günahlarını affedecek ve seni cehennemden kurtaracak ve seni rızıklandırarak. Āmīn Rabbe'l-ālamīn.); 229-3

2. İstek, dua, temenni ifadesiyle cümlede nesne görevinde kullanılmıştır.

Şaķābalar cümlesi āmīn tēyür erdiler. (bütün sahabe amin dedi.); 316-11

Yana şaķābalar āmīn tēdiler. (Tekrar, sahabeler amin dediler.); 105-12

heyhāt : heyhat! Ne yazık ki!

Arapça bir kelime olan “heyhat” pişmanlık ve üzüntü ifade eden bir ünlemdir. Nehcü’l Ferādis’te sadece 198-1; 283-11 numaralı cümlelerde karşımıza çıkmaktadır.

İfade ve işlevleri

1. “Yazık, ne yazık ki” anlamlarında konuşma cümlesini kendinden önceki cümleye bağlayan cümle dışı unsurdur.

Muḥammed ibnü Ḥasan aydı: Heyhāt heyhāt, Abū Hanīfe maḥamı a’lā illiyinde turur, tēp aydı. (Muḥammed ibnü Ḥasan söyledi: Heyhāt, Ebu Hanife’nin yeri cennetin en üst katıdır, diye söyledi.); 198-1

Peygāmbar *as* aydı: Heyhāt heyhāt, eger bir kimerse anasīnġa ḥıdmat kılsa...(Peygamber *as* söyledi: yazık ki, eğer bir kişi annesine hizmet etse...); 283-11

kāşkī : keşke!

Farsça bir kelime olan “kāşkī” pişmanlık ve temenni ifadesiyle Türk dilinin; Harezmi (kāşkī), Kıpçak (keşke) ve Batı Türkçesi (kāşkī, keşki, keşke) sahalarında kullanılmıştır. Nehcü’l Ferādis’te “kāşkī” şekliyle karşımıza çıkar (Hacıemioğlu, 1992-300).

İfade ve işlevleri

1. “n’olurdu, nolaydı” anlamlarında temenni ifadesiyle ünlem olarak kullanılmıştır.

Kāşkī men yigit bolsa erdim...(Keşke, yiğit olsaydım...); 9-1

Kāşkī munlar öseler taḫı men bu zaḫmatdın ḫurtulsam...(keşke bunlar ölseydi de ben de bu sıkıntıdan kurtulsaydım.);284-3

2. “n’olurdu, nolaydı” anlamlarında pişmanlık ifadesiyle cümlede ünlem olarak kullanılmıştır.

Yolda ḥāḫırınġa tüştı kim kāşkī Medīne yolınġa barsam...(Yolda aklına geldi ki keşke Medine yoluna gitsem...); 180-16

vāy : vay!

Teessüf ve pişmanlık ifade eden Arapça bir kelimedir. Türk dilinin, Harezmi, Çağatay ve Batı Türkçesi sahalarında kullanılmıştır (Hacıemioğlu, 1992:304).

İfade ve işlevleri

1. “yazıklar olsun” anlamında kendinden sonra gelen çekimli fiille

birlikte cümlede yüklem olarak kullanılmıştır.

Vāy bolsun ol bedbahtğa kim hamr içip tevbe kılmadın öler bolsa...(Yazıklar olsun o bedbahta ki, içki içip de ölmeden tevbe etmezse...); 364-4

zinhâr : sakın ha!, kesin, muhakkak

Arapça olan kelime menfi manalı bir ünlemdir. Türk dilinin daha çok Çağatay, Kıpçak ve Batı Türkçesi sahalarında kullanılmıştır (Hacıeminoğlu, 1992:260).

İfade ve işlevleri

1. sakın ha! anlamında tembih ifadesiyle ünlem olarak kullanılmıştır.

velikin zīnhār, ey olğum nāmaḥram avrat artınga yörimegil. (Fakat sakın ha! ey oğlum namahrem kadının peşine düşme.); 351-8

4.1.8. Yardımcı Fiiller

Bir isim ve fiil veya iki fiil unsurunun birleşerek tek bir söz olması ve tek bir anlamda bütünleşmesiyle oluşan kelime grubuna birleşik fiil diyoruz. Birleşik fiili oluşturan unsurlardan yardımcı unsur -yardımcı fiil- asıl unsurun anlamını tam olarak değiştirmeden yeni bir söz oluşumunu sağlamaktadır. Nehcü'l-Ferâdis'teki cümle kuruluşlarında, çok fazla yardımcı fiil cümlenin ögesi olarak kullanılmıştır. Biz incelememizde yardımcı fiilleri, yaşadıkları söz türlerine göre ve kendi aralarında işlevlerine göre sıralayıp inceledik.

4.1.8.1. İsimlere yanaşarak birleşik fiil oluşturan yardımcı fiiller

4.1.8.1.1. Geçişli birleşik fiil oluşturanlar

Kıl- Yardımcı Fiili

Kıl- fiili isim veya isim soylu söz öbeklerine yanaşarak, onları “et-, yap-“ anlamlarında fiilleştirir. Kıl- fiiliyle yapılan birleşik fiil gruplarında isim unsuru Türkçe ve yabancı kelimelerden oluşur. “Kıl- fiiline koşulan kelime, daha çok Türkçe asıllı olmakla beraber yabancı menşeli olanlara da sıkça rastlanır.” (Ercilasun,1984:56).

Kıl- fiili Türkiye Türkçesi'nde kalıplaşmış birkaç kelime dışında (icra kıl-, mecbur kıl-) kullanılmamaktadır. “Yazı dilimizde bu yardımcı fiille kurulmuş

birleşik fiiller artık unutulmuş gibidir. Kalıp halinde birkaç sözde geçer.” (Dizdaroğlu, 1963:35).

Nehcü’l Ferādis’te, kıl- fiiliyle oluşturulan geçişli birleşik fiil grupları çekim eklerini alarak yüklem; isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil eklerinden herhangi birini alarak özne, nesne, dolaylı tümleç, zarf tümleci görevlerinde kullanılmıştır.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

İsmlere yanaşarak geçişli birleşik fiil oluşturan kıl- fiili şekil zaman ekleri ve şahıs eklerini alarak cümlede yüklem olarak kullanılmıştır. Nehcü’l Ferādis’te; kıl- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil grupları, bütün kip ve kişi eklerinde basit ve birleşik zamanlı çekimleriyle “yap-” ve “et-” anlamlarında yüklem olarak kullanılmıştır.

Men Hāḡ te’ālaḡa münācāt ḡılır-men. (Ben Hak Teala’ya yalvarırım.); 25-11

Uḡtmaḡ içinde tana’um ḡılır-sen. (cennette rahat edersin.); 280-5

Hāḡ te’ālā ol ḡulḡa lezzet rŭzī ḡılır kim...(Hak teala o kula o zevki nasip etti.); 315-12

...taḡı bizler tesbīḡ ve taḡlīl ve taḡdīs ḡılır-biz arıḡ-biz, tediler erse...(bizler Tanrı’nın adını her zaman anar onu zikrederiz, bizler günahsızız, dedilerse...); 277-5

Bizler taḡı sizlerke muvafāḡat ḡılır-miz tēdiler. (Bizler de sizlere uyarız dediler.); 141-14

Ey baba, eḡitŭr-men, tegme bir namāz soḡında İmam Şāfi’iḡa du’a ḡılır-siz, tēdi erse,(Ey baba, duydum ki her namaz sonunda İmam Şāfi’ ye dua edersiniz, dediḡinde.); 202-6

Hācīlar derḡōst ḡılsalar, ḡıḡarurlar, ziyārat ḡılırlar. (Hacılar isterlerse, ḡıkarırlar, ziyaret ederler.); 135-15

Ėmdi siz ḡabŭl ḡılır mu siz? (Şimdi siz kabul eder misiniz?); 195-10

Ey ḡarındaşım, barḡa mālınḡnı zāyi’ ḡılmış-sen. (Ey kardeşim, sen malını mahvetmişsin.); 425-9

...andaḡ maḡāmlar āmāda ḡılmış kim...(öyle yerler hazırlamış ki...); 64-

Yā Hātam, eşittim kim camā'atnı favt kılmış-siz. (Ey Hatem, duydum ki insanlara eziyet etmişsiniz.); 242-4

Men gāyat sewündüm, bir qaravaşnı āzād kıldım. (Ben o kadar sevindim ki bir köleyi serbest bıraktım.); 18-12

Yā Muḥammed, kim bu beş namāznı qabul kıldıñg, (Ey Muhammet, bu beş vakit namazı kabul kıldın ki...);59-16

Cebre'il as taqı bardı, nazār kıldı. (Cebrail as da gitti, baktı.); 61-4

Yā emire'l- mu'minīn, biz munça ḥalāyık kuvvat kılduq, hēç tepretü bilmedük. (Ey mü'minlerin emiri, bu kadar insan birlikte kaldırmaya çalıştık, ama yerinden bile kıpırdatamadık.); 149-13

Ėmdi siz mañga-mu qaşd kıldıñgız? (Şimdi siz bana mı kastettiniz?); 135-7

Erte yana rūza niyyet kıldılar nezrleridin. (Sonra yine oruca niyet ettiler.); 141-6

Peyğambar as su'al kılsa kim zinā kılduñg mu tep? (Peygamber as sordu ki zina ettin mi?); 381-14

Namāz kıldıñgız mu? tēp aydı erse...(Namaz kıldınız mı diye söylediğinde...); 242-12

Uḥud toquşındaki tēg sizlerni hezimet kılgay-men tēmiş-sen. (Uhut savaşındaki gibi sizleri bozguna uğratacağım, demişsin.); 32-13

Sen bir sā'atdın soñg mañga āvāz kılgaysen..(Sen bana bir saat sonra sesleneceksin...); 167-5

...taqı tevbesini qabul kılgay. (...ve tevbesini kabul edecek.); 276-17

...Oşmānnı ḥalīfahıkdın ma'zul kılgay-miz tēp ayturlar. (Osmanı halifelik görevinden alacağız diye söylediler.); 132-14

...kelür yıl ziyārat kılgay-siz. (...gelecek yıl ziyaret edeceksiniz.); 39-17

qorqar-men kim bu ümmetlerim Ḥaḳ te'ālāqa ortak kılgaylar. (Korkarım ki bu ümmetlerim Hak tealaya ortak koşacaklar.); 403-10

Bu ēkin tamām bolğınça seniñg ömrüñg vefā kılgay-mu yā yoq mu? (bu ekin olgunlaşınca kadar senin ömrün yetecek mi yetmeyecek mi?); 435-10

...men seni qabul kılayın, tēdi erse...(ben seni kabul edeyim dediğinde...); 152-9

...nefsüm aytur kim bu dünyanı terk kılgıl. (nefsim söyler ki bu dünyayı terk et.); 263-11

Haq te'ālānıng la'natı aᅇgar kelsün taqı helāk kılsun, tēdi erse...(Hak tealanın rahmeti öylece gelsin de helak etsin, dediğinde...); 144-7

Ka'beke ziyārat kılalıng taqı kurbānlar boğuzlağalıng tēdiler erse...(Kabe'yi ziyaret edelim ve kurban keselim dedilerse...); 39-16

Biz taqı cümle yārānlarqa i'lām kılalıq...(Biz de bütün dostlarımıza anlatalım...); 40-7

Siz beyān kılıng tēdiler erse...(Siz açıklayın dediklerinde...); 14-3

...cümleᅇgiz icābat kılmıgız! (...hepiniz kabul ediniz!); 29-1

Sizler tenāvül kılınglar! (Sizler yemek yeyiniz.); 25-4

Bilip yalğannı aytur kim maᅇga ᅇalāyık ᅇürmet kılsunlar, tēp.(Bilerek yalan söyler ki bana ᅇürmet etsinler diye.)

Yā ᅇāriᅇ, taqı ziyāda kılayın-mu? tēdi erse...(Ey Haris, yine ziyaret edeyim mi?); 201-2

Erte namāzıdın soᅇg kavmumga va'z ve naᅇihat kılsam. (Her namazdan sonra kavmime nasihat etsem.); 372-6

...sen ᅇalayık arasında va'z ve naᅇihat kılsaᅇg. (...sen insanlara nasihat etsen.); 372-8

Azrā'il cānını kabz kılu ağaz kılsa.(Azrail canını almaya başlasa.); 439-13

...Rebbümüzke ibādat kılsaᅇ, tēp. (...Rabbimize ibadet etsek.); 318-15

Haq te'ālānıng kudratınga muᅇāhida kılsaᅇgız. (Hak Teala'nın gücüne şahit olsanız.); 205-6

...uruᅇmaᅇka ᅇaᅇd kılsalar.(...savaᅇmayı düşünseler.); 69-12

...men ᅇaᅇa kıılır ermiᅇ-men. (...ben hata yaparmıᅇim.); 172-4

Haq te'ālā bir kılınga munᅇa mı üküᅇ ilm rüzī kıılır ermiᅇ, tēp. (Hak teala bir kuluna bu kadar çok ilim mi nasip edermiᅇ.); 190-7

...ᅇalāyıklar ol daraᅇtka ibādat kıılır ermiᅇler. (...insanlar o ağaca kulluk ederlermiᅇ.); 410-4

...tēp endiᅇe kıılır erdim. (...diye endiᅇelenirdim.); 129-17

...têp du'â kıılır erdi. (...diye dua ederdi.); 13-4

Ol kelimâtlar kim hâlâyıkğa kıılır erdük. (O.); 321-1

...tenâvül kıılır erdiñgiz. (...yemek yerdiniz.); 25-9,

Cümle Medîneniñ uluğları taqı mün'imleri ârzü kıılır erdiler. (Medine'nin büyükleri, zenginleri de isterlerdi.); 24-12

Yâ Resûlalâhi, bu kimerseler namâz kıılır-mu erdiler. (Ey Resulallah, bu kişiler namaz kıırlar mıydı.); 398-15

...kim kim peygâmbarka kıılluk kıılır erdi erse. (... kim ki peygambere kıılluk ederse.); 92-15

...kim kim peygâmbarnıñ Rebbiñge kıılluk kıılır erse. (...kim ki peygamberin rabbine kıılluk ederse.); 92-16

Sizke nazar kıılmış erdim. (Size nazar etmiştim.); 430-3

Ey âlim, munça ilmler kim hâşıl kıılmış erdiñg. (Ey alim, bu kadar çok ilim tahsil etmiştin.); 231-12

Ol kâfir urmaqqa kıasd kıılmış erdi. (O kafir savaşımayı düşünmüştü.); 299-12

Biz êkegü şart kıılmış erdük kim...(Biz ikisini şart etmiştik ki...); 203-6

Mekke kâfırları meni öltürmekke kıasd kıılmış erdiler. (Mekke kafırları beni öldürmeyi düşünmüşlerdi.); 49-16

Vaqtî men oğrılıq kııldım erdi. (Vaktiyle hırsızlık yaptım.); 226-1

Hâk rızası üçün kıasd kııldıñg erdi. (Hak rızası için düşündü.); 411-7

Andın soñg yana iltifât kııldı erdi. (Ondan sonra yine dönüp baktılar.); 439-3

Va'de kııldıq erdi kim..(söz verdirdik ki.); 54-9

Yâ şeyh, siz bir şart kııldıñgız erdi kim..(Ey şeyh, siz bir şart kııldınız ki...); 428-15

Bizke va'de kııldılar erdi kim..(Bize söz verdirdiler ki.); 64-7

Men hâcatımnı arza kııldım erse..(Ben isteğimi arzettiysen.); 169-5

2. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf tümleci olarak kullanılması

Kıl- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu, zarf-fiil eklerini alarak zaman, neden-sebep anlamında cümlede zarf tümleci görevinde kullanılmıştır.

Yā Azrā'il, ziyārat kılu-mu keldiŋ. (Ey Azrail, ziyaret etmeye mi geldin?);

88-10

Ba'zılarından Hāq te'ālā afv kılıp uçmaḥḥa barsunlar. (Hak teala bazılarını affedip cennete gönderecek.); 250-13

Bir kün İbrāhīm peygāambar as'ka melekü'l-mevt keldi ziyārat kılgalı.(Bir gün İbrahim peygamber as'a Azrail ziyaret için geldi.); 438-16

Üküş namāz kılmışdın soŋg āvāz kıldı. (Çok namaz kıldıktan sonra seslendi.); 31-8

Peygāambar as dünyadın naqıl kılmışta toquz ḥatun qaldı. (Peygamber as vefat ettiğinde dokuz hatunu kalmıştı.); 6-9

3. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede dolaylı tümleç olarak kullanılması

Kıl- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu ismin bulunma, yönelme, ayrılma hal eklerini de alarak, tek başına ya da sıfat tamlamalarında sıfat unsuru olarak, yer-yön, sebep-durum ifadesiyle cümlede dolaylı tümleç görevinde kullanılmıştır.

Mu'minler üçün āmāda kılmış uçmaḥḥa nazar kılsun, tedi erse..(Müminler için hazırlanmış cennete baksın, dediğinde.); 62-3

Ol edgü iş kılganğa nē şāvāb bolsa...(O iyi işi yapana ne sevap olsa...); 188-2

Ol kimerse su'al kılganınğa pişimān boldı. (O kişi soru sorduğuna pişman oldu.); 170-2

Anlar saŋga gāzāt kıлмақға destūr berdiler-mü? (Onlar senin savaşımana izin verdiler mi?); 290-3

...bir kün mescidke kirdi namāz kıлмақға. (...bir gün mescide namaz kılmk için girdi.); 249-5

4. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede özne olarak kullanılması

Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiilin yüklem olduğu isim fiil grubu (belirtili / belirtisiz) özne görevinde kullanılmıştır

Munça ilm ḥaşıl kılganınġ fāyidası ne turur kim...(Bu kadar ilim tahsil etmenin faydası nedir ki...); 246-10

...taķı cedel kılgan bolsa...(ve münakaşa ediyorsa...); 233-1

Taŋrıķa secde kılmıķı yoķ. (Tanrıya ūkrettiđi hali yok.); 118-15

...ūikāyat kılgı yerimiz sen turur-sen. (...ūikayet edecek yerimiz sensin.);72-13

Uçtmaķķa taķı tamuķđa teferrüç kılmakı beyānı turur. (Cennet ve cehenneme gidiū anlatılır.); 60-14

5. Kıl- yardımcı fiiliyle oluūturulan birleūik fiil gruplarının cümlede nesne olarak kullanılması

Kıl- fiilinin oluūturduđu birleūik fiil gurubu ismin belirtme hal ekini de alarak cümlede nesne görevinde kullanılmıūtır.

Yā Muħammed, kāfırlar sēni bu kēçē kelip helāk kılmak tilerler. (Ey Muhammet, kafirler bu gece gelerek seni öldürmek isterler.); 20-1

Yigirmi yıl tünle ibādat kılmakınnıĝ emgekini taķı meūaķķatını taħammul kıldım. (Yirmi yıl boyunca ibadet etmenin sıkıntısını ve zorluğunu çektim.); 315-13

...namāz kılmakını farıza kılgay erdim. (...namaz kılmayı yerine getirecektim.); 321-8

Tur- Yardımcı Fiili

Tur- fiili, isim ve isim soylu sözlere gelerek onların yüklem olarak kullanılmasını sađlamıūtır. Nehcü'l Ferādis'te, tur- fiiliyle oluūturulan birleūik fiil grupları çekim eklerini alarak yüklem; zarf-fiil eklerini alarak zarf tümleci görevinde kullanılmıūtır.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Tur- yardımcı fiiliyle oluūturulan birleūik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Tur- fiili isimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sađlar. Bildirme görevindeki bu yardımcı fiil; Nehcü'l Ferādis'te altı ūahıs ekiyle çekimlenmiū olarak cümlede yüklem görevinde kullanılmıūtır.

Yā Ömer, men Taŋrı te'ālānnıĝ kılu turur-men taķı resül turur-men. (Ey Ömer, ben Tanrının hem kuluyum hem de resulüyüm.); 45-13

Andağ hatununġ halāl turur taķı uętmaħlık turur-sen. (Öyleyse hatunun helaldir ve cennetliksin.); 204-14

...uruşmak için kelip turur -miz. (...savaşmak için geliriz.); 112-1

...bu ġanīmatlardan biz maħrūm turur biz. (...bu ganimetlerden biz mahrumuz.); 76-1

Yā Ayyūb, siz peyġāambar turur-siz. (Ey Eyüp, siz peygambersiniz.); 331-8

Anlar bir öġür ġalāyık tururlar sizlerdin. (Onlar, sizlerden bir grup insanlardı.); 418-10

2. Tur- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf tümleci olarak kullanılması

Tur- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu, zarf-fiil eklerini alarak zaman, neden-sebep anlamında cümlede zarf görevinde kullanılmıştır.

Sizke karşı turup sözleşmişde ündenġ. (Size karşı durarak söylediğinde çağırın.); 421-1

Kör- Yardımcı Fiili

İsmlere yanaşarak onları fiilleştiren yardımcı fiillerden biridir. Geçişli birleşik fiiller oluştururlar

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. İsmlere yanaşan kör- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil grubunun yüklem olarak kullanılması

Neteg mundağ ġaramnı özünġke revā körer-sen? (Nasıl bu kadar haramı kendine layık görürsün?); 246-10

...Azāb ve uķubāt körgey. (...azap ve ukubat görecek.); 237-1

...tep özini uluġ kördi. (...diye kendini büyük gördü.); 372-16

2. Kör- yardımcı fiiliyle oluşan birleşik fiil grubunun cümlede zarf olarak kullanılması

...üküş zaħmat ve meşakķat körüp turur-men. (...çok zahmet ve zorluk çekip dururum.); 58-14

4.1.8.1.2. Geçişsiz birleşik fiil oluşturanlar

Er- Yardımcı Fiili

Cevheri fiil veya isim fiili adıyla anılan, tek başına kök olarak kesin ve belirli bir manası olmayan er- fiilinin gramatikal iki görevi vardır: Biri, belirli çekim şekilleri ile vazife görerek birleşik fiil çekimlerinin temelini kurma, diğeri ise isim ve isim

şekillerini fiil kalıbına sokarak, onları fiilleştirerek isim cümleleri oluşturma. (Ergin,1993:296)

Türkiye Türkçesi'nde ek fiil terimiyle de anılan bu fiil, Nehcü'l Ferādis'te her iki göreviyle kullanılmaktadır. Yani hem yanaştığı isim ve isim soylu sözlerin yüklem olarak kullanılmasını sağlamış hem de birleşik zamanlı fiil çekimlerinin oluşumunda yardımcı fiil olarak kullanılmıştır.

1. İsme yanaşan er- fiilinin oluşturduğu birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Er- fiili yanaştığı isim ve isim soylu sözlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlar. Nehcü'l Ferādis'te dört kipte çekimi vardır. Bunlar; geniş zaman ve olumsuz, öğrenilen geçmiş zaman, görülen geçmiş zaman ve şart çekimleridir.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

a. Er- fiilinin geniş zamandaki basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Yā Rebbī, sen bizim Rebbümüz erür-sen. (Ya rabbim, sen bizim rabbimizsin.); 273-5

Ey hōca, siz Abū Ḥanīfeniḡ şāğirdi erür-mü siz? (Ey hoca, siz Ebu Hanife'nin öğrencisi misiniz?); 190-13

b. Er- fiilinin geniş zamandaki olumsuz basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Men oқиḡan ermes-men tēdim. (Ben okuyamam, dedim.); 7-15

Sendin hēç hoşnūd ermez-miz. (Senden hiç memnun değiliz.); 440-3

c. Er- fiilinin öğrenilen geçmiş zamandaki basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Bildim kim sen āriflardın ermiş-sen. (Bildim ki sen ariflerdensin.); 431-6

...ḡecniḡ şavābı taқи derecesi inḡen uluḡ ermiş. (...hacın sevabı da mertebesi de çok büyükmüş.); 270-2

d. Er- fiilinin görülen geçmiş zamandaki basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

...velikin uluḡ atası Abdu'l-Muḡḡalib bar erdi. (...fakat dedesi Ebu Muttalip vardı.); 4-13

Bir kün Ḥirā taḡında erdim. (Bir gün Hira dağındaydım.); 9-6

e. Er- fiilinin şart kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Eger sen bu sözlerdin bēzār ersenġ...(Eğer bu sözlerden rahatsızsan...);

416-16

...eger ḥacatıġ bar erse...(...eğer ihtiyacın varsa...); 441-9

2. Çekimli fiile yanaşan er- fiilinin oluşturduğu birleşik zamanlı fiillerin yüklem olarak kullanılması

a. Er- fiilinin rivayet birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Yā Rebbenā, bizlerni tamuġka fermālayur ermiş-sen. (Ey Rabbim, bizleri cehenneme göndermişsin.); 408-2

Ḥaḡ te'ālā bir ḡlınġa munça mı üküş ilm rüzī ḡlur ermiş, tep. (Hak teala, bir kuluna bu kadar ilim nasip eder miymiş?), 190-7

Yā Resūlallāhi, men eşittim kim oġlanlar ēwde üç künden bērū aç turur ermişler. (Ya Resulallah, duydum ki oġlanlar evde üç gündür aç dururlarmış.); 125-14

b. Er- fiilinin hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Sēni Mekke kāfırları Mekkedin ḡıḡarmışda ḡatıġda bolsa erdim. (Mekke kafirleri seni Medine'den ḡıkardıġında yanında olsaydım.); 9-2

Yā Fāḡıma, bir kün içinde munça işler ḡılmaz erdiġ. (Ey Fatıma, bir gün içinde bu kadar işler yapmazdın.); 166-9

Namāz taḡı ḡlur erdiler. (Namaz da kılardı.); 393-16

c. Er- fiilinin şart birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Eger tiler ersenġ...(Eğer dilersen...); 370-15

Taḡı kim kim Peyġāmbarnıġ Rebbinge ḡulluḡ ḡlur erse...(Ve kim ki Peygamberin Rabbine kulluk ederse...); 92-15

Eger meni sewer ersenġiz...(Eğer beni severseniz...); 367-2

Bol- Yardımcı Fiili

Ol- fiili, Türkçenin bütün tarihî devirlerinde asıl fiil veya yardımcı fiil olarak kullanılmıştır.

Ol- fiilinin cümlede, asıl fiil mi veya yardımcı fiil mi olarak kullanıldığını ifade ettiği anlama göre belirleriz. Ol- fiili eğer isim veya isim soylu bir sözcüğe yanaşıp onu fiilleştiriyor ve anlam bütünlüğü içerisinde bir fiil gurubu oluşturuyorsa o zaman yardımcı fiil görevindedir. Aksi halde kendi anlamında kullanılan asıl fiil görevindedir. Kaya Bilgegil'e göre "Ol-" sözü "yetişmek, kemale ermek, yetkin hale gelmek" anlamı taşıdığı takdirde, çekimli hali, yardımcı fiil değildir." (Bilgegil, 1964: 280).

Ol- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil grupları Dil bilimi araştırmacıları tarafından farklı tanımlanmıştır. Ahmet B. Ercilasun "Kutadgu Bilig Grameri" adlı eserinde, ol- fiili için "İsim, sıfat, sıfat-fiil ve zarflarla kullanılarak geçişsiz fiiller meydana getirir." (Ercilasun, 1984:52) tanımını yapmıştır. A. V. Gabain "Eski Türkçenin Grameri" adlı eserinde ol- fiilini "Hiçbir zaman zarf fiillerle değil, çekimli fiillerle yani tercihen isim durumunda olanlarla ve bundan dolayı da diğer bütün isim çeşitlerine bağlanır." (Gabain, 2000:88) şeklinde açıklamıştır. Tahsin Banguoğlu "Ana Hatlarıyla Türk Grameri" adlı eserinde ol- fiilinin birleşik fiil oluşturduğu durumu şöyle açıklamıştır. "Bir salt oluş fiili olan ol- isimlere yardımcı fiil olarak gelip birleşik fiiller teşkil eder ve bazı sıfat-fiillere gelerek yaptığı birleşikler anlamca oluş ve kılışın zamanı ve tarzı ile ilgili özellikler taşır. Bunlara karmaşık fiiller denir." (Banguoğlu, 1979:152-153).

Biz Nehcü'l Ferâdis'te yer alan yardımcı fiilleri incelerken ol- fiilini , isimlere yanaşıp birleşik fiil grubu oluşturan fiiller arasında değerlendirip görevlerini maddeler halinde örneklerle açıkladık.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

İsimlere yanaşarak geçişsiz birleşik fiil oluşturan bol- fiili şekil zaman ekleri ve şahıs eklerini alarak cümlede yüklem olarak kullanılmıştır. Nehcü'l Ferâdis'te; bol- fiilinin oluşturduğu birleşik fiiller bütün kip ve kişi eklerini alarak, basit ve birleşik zamanlı çekimleriyle yüklem olarak kullanılmıştır.

Men helâk bolur-men tedi erse. (Ben mahvolurum, dediyse.); 15-12

...kim musulmān bolsañg , yok erse helāk bolur-sen tēdi erse...(...ki Müslüman olsan, yoksa mahvolursun, dediyse.); 49-5

Yā resūlallāh, elçiler ıdmağnıñ ādatı ol bolur kim..(Ya resulallah, elçi göndermenin usulü odur ki...); 77-14

...hukmuguzka rāzī bolur-miz. (...hükümünüze razı oluruz.); 192-9

...taķı bizim tiriğlikimizdin melül bolurlar. (...ve bizim yaşamamızdan sıkıntı alırlar.); 291-15

Añga ittibā kılmağım revā bolur-mu yā yok mu? (Ona tabi olmam uygun mudur değıl midir?); 261-14

ħarīf bolmış-sen. (bayağılaşmışsın.); 288-4

Bağar hatun yüzi sarığ bolmış teni aruğ bolmış. (Bakar, hatunun yüzi sararmış, teni beyazlaşmış.); 234-1

...taķı üküř savābdın maħrūm bolmıř-siz. (...ve birçok sevaptan mahrum olmuřsun.); 242-5

...cümle peygābarlar ħāzır bolmışlar. (...bütün peygamberler hazırlanmışlar.); 53-5

...dünya üçün dōst bolmadım. (...dünya üçün dost olmadım.); 223-14

Ey ata, abuşka bolduñg. (Ey baba, yaşlandın.); 288-4

...musulmān boldı...(...Müslüman oldu.); 75-6

Yā şeyħ , imām ħāzır bolmadı.

...ķısmatınğā rāzī bolduğ. (...kısmetine razı olduk.); 77-1

Yā şeyħ ne iş erdi kim bēhūř bolduñguz taķı yıķıldıñgız? (Ey şeyħ, bu iş nasıl bir işti ki sersemleyip yıķıldınız.); 249-10

...taķı Şaķīf ķabılası taķı musulmān boldılar. (...ve Sakif kabilesi de Müslüman oldular.); 75-6

meni öldürse taķı öltürsün, şehīd bolğay-men. (beni öldürürse öldürsün, şehit olacağım.); 375-16

...aħvālınğ ķavī bolğay. (...durumun iyi olacak.); 9-4

Yā Resūlalāh, bizler musulmān bolğay-miz. (Ya Resulallah,bizler Müslüman olacağız.); 45-11

...taķı ķorķar-men kim siz ğāfil bolğaysız. (...ve korkarım ki sizler gafil olacaksınız.); 354-6

...taķı tā'atlarınınğ şavābların maķrūm bolğaylar. (...ve yaptıklarının sevaplarından mahrum olacaklar.); 414-3

Kōk ālemidin yer ālemike nāzil bolayın. (Gōk aleminden yer alemine gönderileyim.); 170-11

Bilğil, āġāh bolğıl. (Bil, haberdar ol.); 166-17

...kerek ol ma'nī ħayr bolsun. (...gerek, o hayır olsun.); 36-11

Keliġ , muġa mu'ti bolalıġ.Gelin, buna tabi olalım.); 45-5

Biliġ, āġāh boluġ. (Bilin, haberdar olun); 81-1

Yā taķı musulmān boluġuz. (Ya da Müslüman olunuz.); 144-12

...taķı musulmān boluġlar. (...ve Müslüman olsunlar.); 82-14

...cümlesi helāk bolsunlar. (...hepsi yok olsun.); 13-1

Men taķı igdin ħalāş bolsam...(Ben de hastalıktan kurtulsam...); 221-6

Maşlahat bu turur kim musulmān bolsāġ...(Durum budur ki müslüman olsan.); 49-5

Kıyāmat kün bizke şefā'at kılmaķ revā bolsa. (Kıyamet günü bize şefaāt etmek nasip olsa...); 6-4

...mundın ķaytur bolsaķ...(...bundan vazgeçsek...); 40-2

...eger maġa aytur bolsāġız...(...eğer bana söylerseniz...);4-7

Eğer ķatılır bolsalar, ol kişilerke mundaġ ķılġay-men. (Eğer katılırlarsa, o kişilere de böyle davranacaġım.); 13-14

...ēđisi uluġ şavābların maķrūm bolur ermiş. (Sahibi büyük sevaplardan mahrum olurmuş.); 300-5

...tā'at ve ibādat birle meşġul bolur erdi. (...itaat ve ibadetle uğraşırđı.); 315-4

...peyġambar *as'* ķa ma'lūm bolmuş erdi. (...peygamber *as'*a malum olmuştu.); 178-6

...taķı musulmān boldılar erdi. (...ve Müslüman oldularđı.); 83-1

İġen müteġayyir boldum erse...(Çok şaşırdıġımda...); 121-1

Qur'ānning haqayıkdın mahrūm bolgay erdim. (Kur'an'ın gerçeklerinden mahrum kaldım.); 202-4

Eger dūnyāni sewmiş bolsa erding...(Eğer dünyayı sevmiş olsaydın...);
173-8

2. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf tümleci olarak kullanılması

Bol- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu zarf-fiil eklerini alarak neden-sebeup ve zaman anlamlarında cümlede zarf görevinde kullanılmıştır.

...қаdғулуғ bezmān bolup yıǵlar. (...Kaygılanıp, perişan olup ağlar.); 53-14

Ol vefātı bolğandın berü körer-men. (O vefat ettiğinden beri görürüm.); 13-11

Velikin Hüseyin *razhu* taqı şehid bolmazdın oza şehadatınıñ eseri Peygāambar *as'*қа ma'lum bolmış erdi.(Fakat Hüseyin *razhu* da şehit olmadan önce şehadetinin eseri peygambere malum olmuştu.);178-6

...neteg kim hatunlarğa ārzūsı bolmış menğizlig, tedi.(...nası ki hatunlarını arzulamış gibi, dedi.); 351-13

...aqlı zā'il bolǵu teg boldı erse...(...aklı kaybolmuş gibi olduğunda...);
224-17

3. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede nesne olarak kullanılması

Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiilin yüklem olduğu sıfat fiil grubu ya tek başına ya da isim tamlamalarında tamlanan unsur veya sıfat tamlamalarında sıfat unsuru olarak (belirtili / belirtisiz) nesne görevinde kullanılmıştır.

Umayya *ibnü* Halaf *al* Bilālnıñ musulmān bolğanını bildi. (Umayya *ibnü* Halaf Bilal'ın Müslüman olduğunu bildi.); 96-3

Ey za'ifa, ne bildiñ oǵluñ uçmaqlıǵ bolğanını. (Ey kadın, oğlunun cennetlik olduğunu nasıl bildin?); 382-7

...fāni bolur neerseni berse taqı bāqı bolur neerseni alsa. (...ölümlü olan şeyi verse de sonsuz olan şeyi alsa.); 148-5

4. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede özne olarak kullanılması

Bol- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu ya tek başlarına ya da sıfat tamlamalarında sıfat unsuru olarak cümlede özne görevinde kullanılmıştır.

Eger Bedr tokışında hazır bolğan şahabalar ittifāk kılsalar...(Eğer Bedir savaşında olan sahabeler toplansalar...); 145-6

Alnı üze peydā bolğan hat bu erdi. (Alnı üzerinde oluşan hat buydu.); 197-4
...hēç sizke ğalib bolğan yoğ turur. (...hiç size galip olan yoktur.); 230-3,

5. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede dolaylı tümleç olarak kullanılması

Bol- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu ismin bulunma, yönelme, ayrılma hal eklerini alarak yer-yön, sebep-durum ifadesiyle cümlede dolaylı tümleç görevinde kullanılmıştır.

Ķıyāmatda közsüz bolmağdın qorqar-men. (Kıyamet günü gözsüz olmaktan korkarım.); 361-5

Ayyüb peygāambar munça māl tawar helāk bolğanınĝa hēç qağğurmadı. (Eyyüp peygamber o kadar malının ve hayvanlarının yok olmasına kaygılanmadı.); 329-17

Ķurayş qabilasında yanĝla musulmān bolğanlarĝa bu ĝanīmatdın üküş māl tawar bērdi. (Kureyş kabilesinde önce Müslüman olanlara bu ganimetlerden çok mal-davar verdi.); 75-8

Ber- Yardımcı Fiili

Ber- fiili isim veya isim soylu söz öbeklerine yanaşarak birleşik fiiller meydana getirir. Ber- fiiliyle yapılan birleşik fiil gruplarında isim unsuru Türkçe ve yabancı kelimelerden oluşur.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

İsmlere yanaşarak geçişsiz birleşik fiil oluşturan ber- fiili şekil zaman ekleri ve şahıs eklerini alarak cümlede yüklem olarak kullanılmıştır. Nehcü'l Ferādis'te; ber- fiilinin oluşturduğu birleşik fiiller, bütün kip ve kişi eklerinde basit ve birleşik zamanlı çekimleriyle yüklem olarak kullanılmıştır.

İnġen deŝtūr berūr-men. (Hemen izin veririm.); 22-6

...miskinlere yārī bēūr-sen. (...miskinlere yardım edersin.); 8-12

Peyġambar *as* andın ħaber bēūr ŝahābalarġa kim...(Peygamber *as* saġabelere ondan haber verir.); 43-14

Biz eġġülük ħılġanlarġa eġġü cezā bēūr-biz. (Biz iyilik yapanlara iyi davranırız.); 216-1

Ķayu cemā'atġa burun deŝtūr bēūr-siz? (Hangi cemaate önce izin verirsiniz?); 109-15

...taġı peyġambar *as*'ġa yārī bēūrler. (...ve peyğamber *as*'a yardım ederler.); 4-4

...deŝtūr bēūr-mü-sen anı saġmaġġa? tedi erse...(onu saġmaġa izin verir misin?); 22-6

Hēġ cevāb bērmez...(Hiġ cevap vermez...); 152-10

...ġatunıġa ħayz ħālında ŧalāġ bērmiŝ, andaġ gerekmez. (...hatununu hayz halindeyken boşamıŝ.); 122-4

...deŝtūr bērdim, tedi erse...(...izin verdim, dediġinde...); 89-13

...cümleke deŝtūr bērdinġ...(...herkese izin verdin..);110-11

Ķaġ te'ālā nuŝret bērdi. (Hak teala izin verdi.); 47-8

Siz maġġa ħorġuġumdın emān bērdinġiz. (Siz bana korktuġum ŝeyden uzaklaŝtırıp, güven verdiniz.); 76-14

Andın soġġ deŝtūr bērdiler. (Ondan sonra izin verdiler.); 311-9

Anlar saġġa ġazāt ħılmaġġa deŝtūr bērdiler-mü? (Onlar sana savaŝman için izin verdiler mi?); 290-3

Hēġ kimerse, ħabar bērmedi kim. (Hiġ kimse haber vermedi ki.); 146-3

Men taġı aġġa ħisābsuz ŝavāb ve cezā bērmeġey-men. (Ben de hiġ kimseye sormadan ceza vermeyeceġim.); 260-6

Anlarġa ħabar bērġey-sen, tedi erse...(Onlara haber vereceksin.); 356-14

Kim bolġay kim Taġġı te'ālādın besre nuŝret bērġey. (Kim ki size Tanrıdan önce izin verecek?); 230-4

Fulan kimerseke ħabar bērġey-siz kim..(Falan kiŝiye haber vereceksiniz ki.); 206-3

...sizlerke zaḥmat bêrgeyler. (...sizlere zahmet verecekler.); 116-17

Yamanlık kılganğa yaman cezā bêrmegey. (Kötülük yapana kötü ceza verilmeyecek.); 151-17

Uş men ṭalāk bêreyin . (işte ben boşayayım.); 182-11

Men taḳı siziñ fermānıñğa boyun bêreyim. (Ben de izin isteklerinize uyayım.); 366-14

Medīne içindeki dervişlerke ḥabar bêrgil. (Medine içindeki dervişlere haber ver.); 29-15

...kelsün taḳı sañğa selām bêrsün, têmış erdi. (...gelsin de sana selam versin demişti.); 35-14

Bizler taḳı be'yet bêreliñ tediler. (Bizler de kabul edelim dediler.); 26-1

Mañğa mühlet bêriñg. (Bana izin verin.); 186-15

Tañrı te'ālā sañğa eḍgü cezā bêrmesün. (Tanrı teala sana iyi davranmasın.); 440-1

Men sañğa ḥabar bêreyin-mü...(Ben sana haber vereyim mi?); 260-13

Eger men sizke ḥabar bêrsem kim...(Eğer ben size haber versem ki...); 16-16

...añgar ṭalāk bêrsenğ taḳı anı oğlum Yezīdke cüftlendürsem...(onu boşasan da , onu oğlumla evlendirsem...); 180-8

Tañrı te'ālā sizke nuşrat bêrse...(Tanrı teala size izin verse...); 230-3

Mañğa taḳı icāzat bêrsenğiz. (Bana da müsaade etseniz.); 15-4

...Tañrı te'ālā ḥükminge boyun bêrseler. (...Tanrı tealanın hükümlerine uysanız.); 250-4

Eger sañğa cevāb bêrmesem. (Eğer sana cevāp vermesem.); 167-5

...taḳı munlarğa birle bişārat bêrür erdi. (...ve bunlara fetihle müjde verirdi.); 71-14

...andağ tevfiḳ bêrmiş erdi. (...öyle yardım etmişti ki...); 289-7

...sañğa yārī bergey erdim. (...sana yardım edecektim.); 9-2

...biri biringe yārī bêrse erdiler. (...biribrine yardım etselerdi.); 275-7

Peygāmbar *as*'қа ҳабар бёрдим ерсе..(Peygamber *as*'a haber verdiğimde...); 32-5

2. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf tümleci olarak kullanılması

Ber- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu zarf-fiil eklerini alarak zaman, neden-sebep anlamında cümlede zarf görevinde kullanılmıştır.

...bizke boy béríp yıllık cizye bérseler, (...bize uyup yıllık vergi verseler.); 335-13

Añğa destūr bérmedin çāra yoқ. (Ona izin vermekten başka çare yok.); 88-7

Men sizni selām bérmişde mescide kördüm. (Ben sizi selam verdiğinde mescitte gördüm.); 100-14

Biz cümle yārī bérmeк için keldük. (Biz hepimiz yardım etmek için geldik.); 27-12

Bizler taқı keldük sizke bey'et bérmeкke tedi еrse. (Bizler size tabi olmaya geldik, dediğinde...); 26-7

3. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede özne olarak kullanılması

Ber- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu cümlede özne görevinde kullanılmıştır.

...қувват бérgen ol turur. (...ve güç veren de odur.); 32-14

Ol bey'et bérgenler aytur еrdiler kim... (O biat edenler söylediler ki...); 25-16

...zekāt bérmeгенler baқıllar zümresindin turur. (...zekat vermeyenler cimriler sınıfındandır.); 251-5

Men aңgar bey'et bérmeğim şer'an revā bolur. (Benim ona biat etmem şeran uygundur.); 174-13

4. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede nesne olarak kullanılması

Ber- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu cümlede nesne görevinde kullanılmıştır.

Peygāmbar *as* öz ёlgi birle ol bey'et bérgeñniñ ёlginі tutar taқı aytur еrdi. (Peygamber *as* o biat edenin elini tutar ve söylediydi.); 25-13

...kim bu zekāt bērmegen kişini aḍaqlarınġız birle basınġ taķı tışlerinġız birle ısırınġ, tep. (...ki bu zekat vermeyen kişileri ayaklarınızla ezin, dişlerinizle ısırın.); 250-16

...sizke selām bērmekni bildük. (...size selam vermeyi bildik.); 4-6

5. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede dolaylı tümleş olarak kullanılması

Ber- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu ismin bulunma, yönelme, ayrılma hal eklerini de alarak, ya tek başlarına ya da isim tamlamalarında tamlayan unsur olarak yer-yön, sebep-durum ifadesiyle cümlede dolaylı tümleş görevinde kullanılmıştır.

...bu zekāt bērmegenlerninġ alınġa taķı yanlarınġa taķı arķalarınġa başġaylar. (...bu zekat vermeyenlerin alınına , yanlarına ve arkalarına basacaklar.); 250-9

...zekāt bērmegenlerke uluġ aźāb ve uķūbat bolġay. (...zekat vermeyenlere büyük azap olacak.); 251-3

...sañġa yārī bermekke keldim. (...sana yardım etmek için geldim.); 369-15

...altı minġ yarmaķnı sadaķa bērmekimdin yaķşıraķ turur. (...altı bin yarmak vermemden daha iyidir.); 298-17

...önġinlerninġ yārī bērmekidin muñġsuz ķıldı. (...diğerlerinin yardım etmesinden sıkıntı duydu.); 110-16

Tut- Yardımcı Fiili

Tut- fiili, isimlere yanaşarak onları fiilleştiren bir yardımcı fiildir.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Tut- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Tañġrı İbrāhīm peyġāmbarnı dōst tuttu. (Tanrı teala, İbrahim peygamberi dost tuttu.); 211-7

...taķı melikdin canlarını dirġ tutmaġaylar. (...ve melekten canlarını kurtaramayacaklar.); 45-5

Belī yād tutar-men. (Evet, hatırlarım.); 320-14

Haḳ te'ālānıḡ buyruḳını osal tutsaḡ. (Hak tealanın emrini yerine getiremesen.); 372-4

2. Tut- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiilerin cümlede özne olarak kullanılması;

...ḳanı maḡa uyḡanlar taḳı meni dōst tutḡanlar. (...bana uyanlar, beni dot görenler nerede); 399-12

3. Tut- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiilerin cümlede zarf olarak kullanılması

...men yād tutup turur erdim. (...ben hatırlayp dururdum.); 202-2

Teg- Yardımcı Fiili

İsimlere yanaşarak onların fiil olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiildir.

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Teg- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Peyḡambar as'ḡa ig tegdi. (Peygamber as hastalandı.); 84-15

Yā Fāḡıma, ataḡa bu kündin öḡḡ emgek tegmegey. (Ey Fatıma, bu günden sonra atan zhmec çekmeyecek.); 89-16

...anlarga zaḡmat tegmesün tep. (...onlara zahmet olmasın.);48-16

2. Teg- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiilerin cümlede zarf olarak kullanılması

taḳı yamanlık tegmişte sewünmek münafıklar sıfatı boldı erse. (ve kötülük geldiḡinde sevinmek münafıkların sıfatı olduḡunda...); 412-15

Ḳal- Yardımcı Fiili

İsimlere yanaşarak onları fiilleştiren yardımcı fiillerden biridir. Geçişsiz birleşik fiiller oluştururlar.

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Ḳal- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Taḳı heḡ mescid içindeki ḳapuḡlar bāḳı ḳalmasun. (ve mescitteki hiçbir kapı sonsuza kadar açık kalmassun.); 91-15

2. Ḳal- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede nesne olarak kullanılması

taķı baķı ķalġan ta'āmnı sizinġ mübārek elinġiz tegdi tep. (.ve hiġ bitmeyen yemeġi sizin eliniz deġdi diye ...); 25-9

3. al- yardımcı fiiliyle kurulan birleŖik fiil gruplarının cümlede zarf olarak kullanılması

...sahrada ġalvat alıp yawuz iŖni kılıp turur erdiler. (...sahrada yalnız kalıp kötü Ŗeyler yaparlardı.); 415-17

aldur- Yardımcı Fiili

İsimele yanaŖarak onları fiilleŖtiren yardımcı fiillerden biridir. GeġiŖsiz birleŖik fiiller oluŖtururlar. Nehcū'l Ferādis'te bir yerde kullanılmıŖtır.

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.aldur- yardımcı fiiliyle kurulan birleŖik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Cümle büyük taġlar baŖ aldurdılar. (Bütün büyük daġlar baŖkaldırdılar.); 378-11

Al- Yardımcı Fiili

İsimele yanaŖarak onları fiilleŖtiren yardımcı fiillerden biridir. GeġiŖsiz birleŖik fiiller oluŖtururlar.

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Al- yardımcı fiiliyle kurulan birleŖik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

taķı ibret aldı taķı yüz altunı ol ġatunġa berdi. (ve ibret aldı da yüz altınını o hatuna verdi.); 205-11

üküŖ kimerseler sendin fāyida alġay. (çok kimseler senden faydalanacak.); 352-17

erenlerdin bey'et alsam...(erenlerden beyet alsam.); 26-10

2. Al- yardımcı fiiliyle kurulan birleŖik fiil gruplarının cümlede özne olarak kullanılması

i'tibār almak ġalallıķ birle bolsa. (itibar almak ġalallikle olsa.); 205-14

Keltür- Yardımcı Fiili

İsimele yanaŖarak onları fiilleŖtiren yardımcı fiillerden biridir. GeġiŖsiz birleŖik fiiller oluŖtururlar

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Keltür- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Taḳı maṅga bu kafirlerdin habar keltürgil. (ve bana bu kafirlerden haber getir.); 31-15

...ol vaḳtta imān keldürmemiş erdi. (...o zamanda iman getirmemişti.); 39-12

Kel- Yardımcı Fiili

İsmlere yanaşarak onları fiilleştiren yardımcı fiillerden biridir. Geçişsiz birleşik fiiller oluştururlar

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Kel- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Ḥaḳ te'ālādın fermān keldi. (Hak tealadan fermen geldi.); 38-17

...ecel kelse taḳı ölseṅg. (...ecel gelse de ölsen); 258-1

taḳı bukün yarın ölüm kelgey. (ve bugün yarın ölüm gelecek.); 374-10

Tüş- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Tüş- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Ḥaḳ ḥazratındın ırāḳ tüşer. (Hak hazretlerinden ayrı düşer.); 227-13

Ḥaḳ te'ālā ḥazratındın yıraḳ tüştüm. (hak teala hazretinden ayrı düştüm.); 247-10

Ḳılın- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Ḳılın- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

avvalḳı babnuṅg altıncı faşında beyān ḳılındı. (evvelki babın altıncı faslında beyan kılındı.); 240-16

Kıldur- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Kıldur- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

...öñgin kimerseke imāmluḡ kıldırsalar...(...diğer kişilere imamlık yaptırsalar.); 94-3

...dünya alemni mañga seyr kıldurdılar. (dünya alemi bana seyrettirdiler.); 317-17

Ḳoy-/ Ḳođ Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Ḳoy- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

Taḡı ekegüni ḡalvat Ḳoydılar. (Ve ikisini yalnız bıraktılar.); 365-5

...meni ḡālī Ḳođḡay-siz. (Beni hali koyacaksınız.); 87-7

Yet-Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Yet- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

taḡı mañga ecel yetse...(ve bana ölm gelse...); 298-14

Yap- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Yap- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

...arpanı öḡüteyin taḡı etmek yapayın. (...arpayı öḡüteyim de ekmek yapayım.); 28-12

4.1.8.2. Fiil şekillerine yanaşarak onların durumunu bildiren yardımcı fiiller

4.1.8.2.1. Süreklilik bildiren fiiller

İki farklı fiil unsurunun bir araya gelerek oluşturduğu birleşik fiil grupları taşıdıkları anlama göre çeşitli gruplara ayrılmaktadır. En az iki fiilin bir araya gelerek -yeni bir anlam bütünlüğü dahilinde- oluşturduğu birleşik fiillerde mana esas itibariyle bu birleşimin oluşumunu sağlayan zarf fiiller üzerindedir. Muharrem Ergin, yardımcı fiillerin, manaları ile değil sadece yardımcı fiil fonksiyonu ile çekim unsuru olarak vazife gördüklerini (Ergin, 1993: 365) belirtmektedir. Aynı konuda Gabain ise, “fiiller, -u yahut -p almış mantıki esas fiilden sonra kullanılırsa, kendi manalarını

kaybedebilir ve manaları tasvir edilir.” (Gabain, 2000: 90) diyerek aynı duruma işaret etmektedir.

Gerçekleşen eylemin süreklilik işlevine bağlı olarak “sürüp gitme”, “bir şey yapma”, “bir geçmişten sürüp gelme” ifadelerinde birleşik fiil oluşumunu sağlayan yardımcı fiile süreklilik fiili denir. Hikmet Dizdaroğlu, süreklilik anlamının “fiil tabanlarına bir geniş-düz sesliden sonra dur-, kal-, koy-, gel- fiillerinden biri getirilerek” (Dizdaroğlu,1963: 32) sağlandığı görüşündedir.

Zarf-fiil eki alarak yanaştığı fiillerin anlamına süreklilik ifadesi katan yardımcı fiiller şunlardır.

Tur- Yardımcı Fiili

Tur- yardımcı fiili, kendinden önceki fiile -e, -a zarf-fiil ekini alarak yanaşıp birleşik fiil oluşturur. Tur- fiiliyle oluşan birleşik fiil gruplarında tam bir devamlılık ifadesi vardır. Nehcü'l Ferādis'te tur- fiili, çekim eklerini alarak basit ve birleşik zamanlarda yüklem, isim-fiil ekini alarak özne, zarf-fiil ekini alarak zarf görevinde kullanılmıştır.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Tur- yardımcı fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Müteḥayyir bolup turur-men. (Şaşırp kalırım.); 195-5

...künder künder za'if bolu turur-sen. (...günden güne zayıflarsın.); 360-2

...bu Muḥammed işi künder künder ziyāda bolu turur. (...Muhammed'in bu işi günden güne artar.); 19-5

... maḥḡa bāḡi ḡalıp mu turur? (...bana sonsuza kadar kalır mı?); 290-9

Ḥaḡ te'ālā köre turur.(Hak teala görüp durur.); 428-1

...bu ēwnüḡyıkıḡları anam birle işlāḡ ḡılı turur-miz. (...bu evin yıkılan yerlerini annem ile onarıp dururuz.); 436-13

...taḡı sizler ağır çeriḡ birle bara turur-siz. (...ve sizler çok askerlerle gide durursunuz.); 48-16

...taḡı artında üküş ḡalāyık baru tururlar. (...ve arkasında çok insan gide durur.); 200-10

...baḡayın munlar dīni içinde tōlenip mü tururlar yā taḡı tōlenmedin mi tururlar. (...bakayım, bunlar dinlerinde sabit olarak dururlar mı yoksa sabit olarak durmazlar mı?); 80-10

2. Tur- yardımcı fiilinin hikaye geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

...taķı baķıp turdılar. (...ve baka kaldılar.); 147-15

Ābdast ķılmadın turdı. (Abdest almadan durdu.); 222-1

3. Tur- yardımcı fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Yā Āyişe uçtmaķ ķapugını ķaķa turġıl. (Ey Ayşe cennet kapısını zorlayadur.); 265-14

...taķı elġinġi musulmānlardın yıġıp turġıl. (...ve elini Müslümanlardan uzak tut.); 129-7

4. Tur- yardımcı fiilinin şart kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

...özünġni ma'siyatdın saķlayu tursaġ...(.kendini gūnahtan uzak tutsan...); 428-1

...taķı kōnġlinde yawuz endişeler keķürmedin şabur ķılıp tursa...(...ve gönlünde kötü şeyler yerleşmeden sabredebilse...); 325-1

5. Tur- yardımcı fiilinin geniş zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

...men saġa bērip turur erdim. (...ben sana verip dururdum.); 158-11

...hemīşe titreyü turur erdi. (...sürekli titreyip dururdu.); 102-9

...henüz ölmedin turur erdi. (...daha ölmeden dururdu.); 136-1

...āmāda bolup turur erdük. (...hazırlanıp dururduk.); 241-12

...ēkeġü turup tururlar erdi. (... ikisi durup dururlardı.); 172-15

Munlar yıġlışıp baķıp turur erdiler. (Bunlar toplanıp bakıp dururlardı.); 12-4

...taķı peygāambar *as* öġinde şaķābalar örü ķopup turmaz erdiler. (...ve peygamber *as*'ın önünde ayaġa kalkıp turmazlardı.); 373-8

6. Tur- fiilinin oluşturduġu birleşik fiil gurubunun cümle içinde zarf olarak kullanılması

Bir kün Osmān *raẓhu* ķuđuġ yakasında ķuđuġķa baķıp tururda elġindeki yüzükni ķuđuġķa tüşürmiş. (Bir gün Osman *raẓhu* kuyu kenarında kuyuya bakıp dururken elindeki yüzüġü kuyuya düşürmüş.); 78-5

7. Tur- fiilinin oluşturduġu birleşik fiil gurubunun cümlede özne olarak kullanılması

Hemîşe Hâk te'âlâ hâzratına sığınu turmak kerek. (Sürekli Hak te'âlâ hazretine sığınmak gerekir.); 227-15

Kal- Yardımcı Fiili

Kal- fiili, kendinden önceki fiil unsuruna -e, -a zarf fiil ekiyle bağlanarak birleşik fiil grubu oluşturmuştur. Kal- fiili yanaştığı fiile devamlılık, süreklilik ifadesi katar. Nehcü'l Ferâdis'te kal- fiili ile oluşturulan birleşik fiillere çok fazla rastlanmaz.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Kal- yardımcı fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Bu kimerse anlar artınga bağa kalur. (Bu kişi onların arkasından bakıp kalır.); 439-17

2. a. Kal- yardımcı fiilinin geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Meger bir kimerse olturmadı, örü kaldı. (Meğer hiç kimse oturmadı, ayakata durdu.); 400-1

Mütehayyir bolup kaldı. (Şaşırıp kaldı.); 333-17

2. b. Kal- Fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede nesne olarak kullanılması

...uyup kalğanlarını oyğatmak için . (...uyuyup kalanları uyandırmak için.); 414-17

Başla- Yardımcı Fiili

Kendinden önceki fiile zarf-fiil eki alarak yavaşan başla- yardımcı fiilinin oluşturduğu birleşik fiil grubu anlam olarak süreklilik, daimilik ifadesi taşır.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Başla- fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

...ol oğlan yığılayu başlar. (...o oğlan ağlamaya başlar.); 395-9

2. Başla- fiilinin görülen geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

...titreyü başladım. (...titremeye başladım.); 9-8

Necâşi közindin kıtarat ve abarat ağa başladı. (Necaşi'nin közünden kanlı yaşlar akmaya başladı.); 79-10

3. Başla- fiilinin gelecek zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

közleri kan ağa başlağay. (gözleri kan akmaya başlayacak.); 66-11

4. Başla- fiilinin geniş zamanın hikayesi birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

taķı titreyü başlayur erdi. (ve titremeye başladı.); 243-2

5. Başla- fiilinin geçmiş zamanın hikayesi birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Bu oğlanı kim oğşayu başladım erdi(Bu oğlanı okşuyordum ki...); 179-1

6. Başla- fiilinin geçmiş zamanın şartı birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Takı yığlayu başladım erse..(ve ağlamaya başladığımda...); 417-14

4.1.8.2.2. Yeterlilik bildiren yardımcı fiiller

Bil- Yardımcı Fiili

İktidârî fiil olarak da anılan bil- fiili yanaştığı fiil unsuruna bir hareketi yapmaya muktedir olma anlamı katar. Eski Türkçede u- yardımcı fiili ile yapılan iktidârîlik, daha sonra unutulmuş ve yerini bil- fiili almıştır. Olumlu fiillerde bil- yardımcı fiilini kullanırken, olumsuzlarda, uma- fiili eklenmiş ve zamanla -ama, -eme şekline dönüşmüştür. Nehcü'l Ferâdis'te u- fiilinin kullanımı görülmemektedir. İktidârî şekil bil- fiili ile yapılmaktadır. Bil- fiilinin oluşturduğu birleşik fiiller, çekim eklerini alarak basit ve birleşik çekimlerde yüklem olarak kullanılmıştır.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Bil- yardımcı fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Sizler şabur kılu bilir-siz. (Sizler sabredebilirsiniz.); 76-8

...cümle ħalâyık eşitü bilmez, tep. (...bütün insanlar duyamaz, diye); 90-15

...bizler taķı peygâmbar teg tirilü bilmez-miz. (...bizler peygamber gibi yaşayamayız.); 128-13

...anlar kerekinçe bęglikni saklayu bilmesler...(onlar gerektiği gibi beyliği saklayamazlar.); 121-14

Men andın çıķa bilmez-men, tedı. (Ben oradan çıkamam dedi.); 45-13

Sen ol kimersenı sewer-sen, köndürü bilmes-sen. (Sen o kişiyi seversin, doğru yola sevkedemezsin.); 6-7

...kimerse **Ḥaḡ te'ālānīḡ** ilmīni tamām kılu bilmes. (...kimse hak tealanın ilmīni tamamlayamaz.); 194-17

2. Bil- yardımcı fiilinin gelecek zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

..ḡalīfālīḡ neteg kılu bilgey? (...nasıl halifelik yapabilecek?); 122-3

...şüphelig ṡa'āmlardın saḡlanu bilgey. (...şüpheli yiyeceklerden sakınabilecek.); 300-10

Ve eger bu ḡatunlar arasında tüzlük kılu bilmegeymen . (Ve bu hanımlar arasında doğrulukla davranamayacağım.); 193-1

...ṡāḡat tuta bilmegeysen. (...güç bulamayacaksınız.); 439-1

Hēḡ kimerse bu taşnı kötürü bilmegey. (Hiç kimse bu taşı kaldıramayacak.); 150-3

Ümmetim benim sünnetimni tuta bilmegeyler. (Ümmetim benim sünnetimi tutabilmecekler.); 304-10

3. Bil- yardımcı fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Biz ol ḡasanātḡa neteg muḡāfat kılu bileliḡ? (Biz o hayırlı işlere nasıl mükafat verebiliriz?); 390-7

...kim yürüyü bilmesün. (...ki yürüyemesin.); 265-13

4. Bil- yardımcı fiilinin şart kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Velīkin bu ḡatunlar ara adl kılu bilse. (Fakat bu hanımları arasında adaletli davranabilse.); 192-12

Eger ḡatunlar ara tüzlük kılu bilmese. (Eğer hanımları arsında doğrulukla davranamasa.); 192-15

Eger ümmetleriḡ tün kün içinde on namāznı öteyü bilmeseler. (Eğer ümmetin gece gündüz içinde on vakit namazı kılamazlarsa.); 59-8

5. Bil- yardımcı fiilinin hikaye-geçmiş zaman kipinin olumsuz basit fiil çekimiyle yüklem olarak kullanılması

Bu miḡ mes'eledin biringe cevāb bitiyü bilmedim. (Bu bin sorudan birine cevap yazamadım.); 190-3

Ol kêçe taķı namāzıñgı kılı bilmediñg. (O gece namazlarını dahi kılamadım.); 268-4

...esrārıñg miķdārıñga hēç kimerse muṭṭali bolu bilmedi. (...sırrının derecesine hiç kimse sahip olamadı.); 3-12

...sañga ibādet kılı bilmedik. (...sana ibadet kılamadık.); 327-13

...hēç cevāb bēru bilmediler. (...hiç cevap veremediler.); 188-17

6. Bil- yardımcı fiilinin geniş zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

...kimse karşı kelü bilmez erdi. (...kimse karşı gelemezdi.); 184-9

Hēç kimerse añgar karşı turup baḥş kılı bilmez erdiler. (Hiç kimse ona karşı çıkıp konuşamazdı.); 231-11

7. Bil- yardımcı fiilinin hikaye-geçmiş zamanın şart birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

...hēç kimerse baru bilmedi erse... (...hiç kimse gidemediyse...); 151-13

...hēç cevāb aytu bilmediler erse... (...hiç cevap veremedilerse...); 193-10

8. Bil- yardımcı fiilinin gelecek zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

...ḥācatını mañga arza kılı bilmegey erdi. (...durumunu bana anlatamayacaktı.); 123-14

9. Bil- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede zarf olarak kullanılması

Bil- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu zarf-fiil eklerini alarak neden-sebep ve zaman anlamlarında cümlede zarf görevinde kullanılmıştır.

Ḳoylar birle baru bilmedin munda yatur tēdi erse. (Koyunlar ile gidemediğinde burada yatır, dediye...); 22-5

Ol ṭāğdın bir uluğ tācnı asıp başını kötrü bilmegeni üçün başı üzesinde keydürüp turur erken... (O dağdan bir ulu tacı alıp da başına takabilmek için başının üzerinde taşıyıp duruken...); 82-4

...ol āşılarnı men' kılı bilür erken... (...o asileri men ederken...); 304-1

10. Bil- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede özne olarak kullanılması

Ya'nī hēç kimerse nuşrat bēru bilmegey temek bolur. (Yani hiç kimse izin vermeyecek demektir.); 230-4

4.1.8.2.3. Tezlik bildiren fiiller

Ber- Yardımcı Fiili

Ber- yardımcı fiilinin zarf-fiil ekini alan fiil unsuruna yanaşmasıyla oluşan birleşik fiil gruplarında, ber- fiili asıl fiilin anlamına tezlik, çabukluk anlamı katar. Nehcü'l Ferādis'te ber- fiili ile kurulan birleşik fiiller çekim eklerini alarak basit ve birleşik zamanlarda yüklem olarak kullanılmıştır.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Ber- yardımcı fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Ve eger mundağ kılmasaŋız, ağır çerig ıda bërür-men. (Ve eğer böyle davranmazsanız, kuvvetli asker gönderiveririm.); 82-15

2. Ber- yardımcı fiilinin rivayet geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

Velîlerniŋ ba'zısı ba'zısına bitig ıda bërmiş. (Velilerden bazıları bazı kişilere yazı göndermişti.); 408-5

3. Ber- yardımcı fiilinin hikaye-geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

..oğlum Yezîd için ıda bërdim. (...oğlum Yezit için gönderdim.); 181-13

...anlarınŋ dîvânında taqı ol şavâblarnı bitüyü bërdi. (...onların kitaplarında o sevapları yazıverdi.); 409-6

...tana'um kılmaq için mü ıda bërdük? (...yemek yemek için mi gönderiverdik?); 146-12

Peyğambar as'қа minbar kılu berdiler. (Peygamber as'a minber yapıverdiler.); 35-6

4. Ber- yardımcı fiilinin gelecek zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

...ol kılğa Hâk te'ālā tvt uçtmağ içinde yüz derece yüksek kılu bergey. (...o kula Hak te'ala cennet için yüz sevap fazla verecek.); 324-16

5. Ber- yardımcı fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

...ol aybını aytu bëreyin. (...o ayıbını söyleyiveriyim.); 382-13

...Fâtıma için ew esbâblarnı alu bërgil! (...Fatma için ew kıyafetlerini aliver.); 159-5

Ol Mālikni maṅga ündeyü bēriṅg. (O Maliki bana çağırverin.); 70-3

...men saṅga bir acab hikāyat aytu bēreyin-mü? (...ben sana acayip bir hikaye söyleyiveriyim mi?); 52-17

6. Ber- yardımcı fiilinin şart kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

...atı çıkmışda raḥmat ıda bērsēṅg. (...adı çıktığında rahmet gönderiversen.); 229-1

...Yemen pādşāhı Necāşi melike bitig ıda bērse. (...Yemen padişahı çaşı melike mektup gönderirse...); 78-10

Bizke va'z ve naşihat kılu bērsēṅgiz. (Bize vaaz ve nasihat ediverseniz.); 201-7

7. Ber- yardımcı fiilinin geniş zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

...yetimlerke, tullarğa ṭabaḫ birle ıda bēür erdi. (...yetimlere, dullara tabakla gönderirdi.); 253-7

8. Ber- yardımcı fiilinin rivayet geçmiş zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

...atlıg kimersenı bēglikke ıda bērmış erdi. (...adlı kişiyi valiliğe göndermişti.); 132-2

9. Ber- yardımcı fiilinin hikaye-geçmiş zamanın şart birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

...taḫı cümle kıssanı aytu berdim erse... (...ve bütün hikayeyi anlatıverdimse...); 163-6

...tēp ıda bērdi erse, ol ḥatun aydı. (...diye gönderiverdiyse, o hatun söyledi.); 151-14

Ėmdi sēni biz Başra ēlinge ıda bērdük erse. (Şimdi biz seni Basra iline gönderiverdiysek.)

...taḫı suw almaḫ için delv ıda bērdiler erse. (...ve su almak için kova gönderiverdilerse...); 112-12

10. Ber- fiilinin zarf fiil ekini alarak oluşturduğu birleşik fiil gurubunun tur- yardımcı fiiliyle birlikte yüklem olarak kullanılması

Muḳavḳıs melik hediyyeten ıda bërıp turur erdi. (Mukavkıs sultan hediye gönderirdi.); 70-14

11. Ber- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede zarf olarak kullanılması

Ber- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubu zarf-fiil eklerini alarak ve zaman anlamında cümlede zarf görevinde kullanılmıştır.

...Yemen élinge imāmıluḳḳa ıda bërmişde aytdı. (Yemen iline imam olarak gittiğinde söylemişti.); 250-1

Ḳop- Yardımcı Fiili

Ḳop- yardımcı fiilinin zarf-fiil ekini alan fiil unsuruna yanaşmasıyla oluşan birleşik fiil gruplarında, ḳop- fiili asıl fiilin anlamına tezlik, çabukluk anlamı katar.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Ḳop- Fiilinin Hikaye-Geçmiş Zaman Kipinin Basit Çekimiyle Oluşan Birleşik Fiillerin Yüklemler Olarak Kullanılması

Ṭalḥa yerindin öre ḳoptı taḳı aydı (Talha hemen yerinden kaktı ve söyledi.); 132-9

2. Ḳop- Fiilinin emir Kipinin Basit Çekimiyle Oluşan Birleşik Fiillerin Yüklemler Olarak Kullanılması

...örü ḳopsun, temiş erdi. (...ayaḡa kalksın, demişti.); 399-14

3. Ḳop- fiilinin zarf-fiil ekini almasıyla oluşan birleşik fiillerin cümlede zarf tümleci olarak kullanılması

Peyḡambar as öñinde sahabalar örü ḳopup turmaz erdiler. (Peygamber as'ın önünde sahabeler ayaḡa kalkıp durmazlardı.); 373-8

Tur- Yardımcı Fiili

Tur- yardımcı fiilinin zarf-fiil ekini alan fiil unsuruna yanaşmasıyla oluşan birleşik fiil gruplarında, tur- fiili asıl fiilin anlamına tezlik, çabukluk anlamı katar.

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Tur- fiilinin hikaye-geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklemler olarak kullanılması

...öre turdı. (...ayaḡa kalktı.); 235-16

2. Tur- fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklemler olarak kullanılması

...örü tursunlar, özgeler oltursun. (...ayaḡa kaksınlar, başkaları otursun.); 399-15

3. Tur- fiilinin zarf-fiil ekini almasıyla oluşan birleşik fiillerin cümlede zarf tümleci olarak kullanılması

...ileyinde örü turup hıdmat kılmış bolsa...(...önünde ayağa kalkıp hizmet etmiş olsa...); 283-13

4.2. NEHCÜ'L-FERÂDİS'TE YARDIMCI SÖZLER İNDEKSİ¹

4.2.1. Çekim Edatları

ara ara; zaman, süreç

Ø a.183-6; 192-12,15; 205-3; 304-6; 373-10; 387-6, 8; 388-3, 4, 9, 10;

-nİng a. 191-1;

-lArİ a. 419-3

a.-sında 25-16; 151-3; 155-11; 168-4; 179-16; 192-7; 193-1; 223-8; 231-1; 243-17; 246-3, 4; 262-1,2; 267-1; 271-5; 278-6; 307-1; 366-5; 372-8; 404-11; 406-4, 15; 407-12; 415-10, 17; 427-1, 6; 428-5;

artuğ fazla, çok; değerli, kıymetli

-dın a. 10-9; 92-5; 94-1; 94-10; 99- 5;148-7; 184-15; 260-9; 333-6; 350-2; 353-13; 372-5; 373-2; 378-8; 428-6, 8; 429-9; 430-7 ; 430-11

-dInartuğrak 99-7; 137-5; 184-15; 308-7; 351-10;

asra alt, aşağı

-dIn a. 204-10

astın alt, aşağı

-dIn a. 222-2,4

aşnu önce

-mAzdIn a. 4-13; 21-15; 60-1

-mAdIn a. 241-16.

başka başka, diğer

-dIn b. 203-6,13

berāber aynı, denk

-I b. 304-12,

birle b. 274-10,11, 304-13; 408-13

berü beri

-dIn b. 13-11; 16-2; 34-12; 107-11; 113-13; 125-12, 14; 148-16; 149-4; 170-11; 182-10; 209-2; 220-9; 221-2, 9; 245-1; 247-8; 297-15; 317-15, 16; 341-16; 368-17; 391-16; 404-10; 428-6; 438-7; 441-7

besre başka, gayrı

-dIn b. 230-4

bile ile, birlikte, beraber

¹ Bu indeksin hazırlanması esnasında, metin taraması sonucu elde ettiğimiz indeks ile Aysu Ata tarafından hazırlanan Nehcü'l-Ferâdis III Dizin-Sözlük karşılaştırılmış ve bir bütünlük sağlamak amacıyla Aysu Ata'nın hazırladığı indeks şekil olarak benimsenmiştir.

Ø b. 72-9; 178-17; 370-12.

birle ile, birlikte, beraber

Ø b. 2-8; 4-9; 6-13; 8-6, 7, 15; 11-6, 7, 12; 12-16; 14-11; 15-2, 7, 13; 16-6, 14; 17-3; 18-3; 19-14, 17; 21-16; 22-5, 10; 23-13, 14; 24-10; 25-12; 26-9, 16; 27-3, 4, 9, 12; 28-5, 7, 10, 13; 29-10. 11; 30-4, 13, 15, 17; 32-4, 8, 9, 15; 35-12, 15; 37-1; 38-4; 39-12; 40-8, 10, 13; 42-15; 43-7, 8, 13; 44-2, 9; 45-9; 47-6, 7, 16; 48-9, 16. 17; 49-4, 12, 17; 50-1, 12. 13; 52-1; 55-4, 5, 6; 56-5, 6, 16; 57-11; 58-1. 2, 3, 14, 16, 17; 59-3, 6, 7. 11, 16; 60-4, 10, 17; 61-7, 10, 15, 16; 64-14; 66-13, 14, 15; 67-1, 4, 8, 12; 68-2, 8, 9; 69-2; 71-2, 8, 10, 14, 16; 72-12, 16; 73-4, 15; 74-15, 16; 75-3, 5, 15; 76-6; 77-4, 7, 12; 78-11; 79-7, 13; 80-3; 81-8; 82-9. 12; 83-10, 14; 84-1; 85-13; 86-6; 87-1, 14; 88-14, 16; 90-5, 8, 12; 91-4; 92-13; 94-14, 15; 95-10; 96-6, 8; 99-9; 101-4; 103-2; 105-17; 106-15; 108-2; 110-1, 3; 111-6, 11; 112-2, 9, 15; 113-3, 5, 6, 7; 115-3, 6, 11; 116-3, 7; 117-2, 4, 6, 7; 118-6, 11, 14, 16, 17; 120-4, 10, 14, 17; 121-5, 17; 122-7; 123-15; 126-3, 10, 12, 13, 17; 127-1, 17; 128-1, 14; 129-5, 13; 130-4; 131-2; 132-17; 133-1; 134-10, 13, 16; 135-7, 10, 11, 13, 16; 136-3; 138-4, 7, 11, 14; 139-13; 141-6, 16, 17; 142-11, 17; 143-3, 15, 16; 146-6, 15, 16; 147-4, 7, 10; 148-14, 16; 149-15; 150-2, 14; 151-5, 6, 8; 152-12; 153-15; 154-4, 10; 158-6; 159-6, 16; 160-2, 12; 161-15; 163-3; 164-1, 4; 165-11; 167-17; 168-9, 10, 13; 170-5, 13; 172-4; 174-7, 8, 14, 17; 175-16; 176-3, 7; 177-4, 5, 11; 179-7, 13, 14; 182-15, 16; 183-1, 4, 11, 16; 184-6, 7, 14; 186-4; 187-2, 3; 188-14, 15; 189-3, 4, 10; 191-9, 15; 192-3; 193-7, 15; 194-11; 197-9, 12; 199-5, 6, 8, 15; 200-4; 201-4, 5, 11, 12; 203-2, 9, 15; 204-12; 205-14; 211-10, 12, 13; 212-2, 6, 15; 213-8, 12; 214-13; 215-11, 13; 216-6; 218-14; 219-13; 223-5; 224-6, 8, 9; 225-1; 227-6, 7, 10; 229-1, 11; 231-2; 232-6; 233-17; 234-4, 5, 14, 16; 235-8, 10, 12, 15; 236-12, 16, 17; 237-4, 5, 6, 15; 239-9, 10, 11; 240-8, 12 13 17; 241-3 4 6 7 10 14; 243-12; 244-1, 2, 13, 15; 245-2; 246-17; 247-7, 9, 10, 12; 248-2, 11; 249-1, 9, 11; 253-7; 256-5; 262-9, 10, 13, 16, 17; 264-7, 12, 13, 14 15, 16; 265-2, 4, 13, 15; 266-4, 5, 13; 267-9; 268-6, 8, 9, 16, 17; 269-2, 4, 10; 271-6; 272-8, 11; 274-10, 11; 277-5; 281-15, 16; 283-5; 284-1, 16; 285-1, +9; 286-5; 287-14, 16, 17; 288-8, 11; 289-1; 291-12; 292-6, 10; 294-4; 295-7, 13; 296-1, 3, 7; 297-1; 298-15; 299-10, 17; 300-8, 17; 301-5; 302-13, 15; 303-11, 17; 305-16; 307-7, 13; 308-5, 6, 9, 10, 13; 309-5, 6, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 17; 310-8, 14, 15; 312-1; 313-6, 15, 17; 314-12; 315-4, 8, 12, 14; 316-1, 7, 14; 317-1, 7, 9; 320-17;

-nİng b. 16-9; 20-3, 12; 21-11; 40-11; 106-15; 115-6, 11; 120-10; 125-7; 131-16; 138-2; 168-16; 197-13; 200-13; 226-10; 227-5, 9; 228-1; 232-2; 243-9; 244-6; 246-11; 249-11; 256-5; 267-9, 17; 269-10; 279-7; 289-2, 3, 5, 17; 290-5; 310-1, 3;

-m b. 12-13; 25-8; 31-13; 57-15, 16; 186-15; 197-7; 207-16; 232-5; 239-8; 247-17; 267-10; 268-12; 287-10; 289-13; 293-8; 314-7; 318-17; 319-2, 4, 5;

-İng b. 61-6, 14; 83-14; 206-9; 214-6; 223-14, 17; 232-14; 249-11; 312-12; 320-17;

-sİ b. 5-10; 10-8; 17-7; 18-3; 21-12; 22-10, 11, 16, 17; 25-11, 13; 27-15; 37-14; 39-1, 4, 7; 45-12; 46-6, 16; 47-9; 56-4; 57-3; 61-3; 73-8, 9, 10, 11, 12; 74-3; 77-11; 78-16; 80-3; 83-8, 9; 85-4, 10; 90-4, 6; 91-14; 95-7; 99-15; 101-5; 105-17; 109-1; 116-3; 121-17; 124-14; 127-5; 133-6; 140-14; 141-7; 142-9, 10; 148-2, 12; 150-2, 14; 153-2; 155-7; 160-17; 161-14; 162-10; 163-13; 170-12; 171-6, 17; 172-1; 181-12; 188-13, 14, 15; 191-7; 198-9; 200-4; 205-4; 207-1; 209-4, 17; 210-11, 16; 212-9; 214-5; 215-15; 218-15; 219-12, 14; 225-11; 226-8; 227-15; 228-8; 229-15; 230-5; 231-14; 237-1; 241-8; 247-1; 249-5; 253-5, 11, 12, 13; 254-5; 256-7; 261-17; 262-1; 263-14;

264-17; 266-3; 272-13; 277-9; 278-6, 7, 10; 279-11, 13, 15; 287-12; 289-6; 292-17; 293-2, 3; 296-2; 297-9; 300-1; 301-3; 303-5, 6, 7, 8, 9; 304-11; 305-19; 308-3, 4, 17; 310-4; 312-1; 316-2; 317-3; 318-6; 319-1, 16; 320-7

-İngİz b. 41-8; 186-10; 186-10; 208-1; 304-4;

-İArİ b. 2-17; 6-3; 10-14; 11-17; 14-2; 17-10; 21-16; 33-7; 40-1, 5; 42-5; 44-5; 45-7; 61-1; 64-14; 69-9; 73-6; 75-3; 98-3; 110-9; 125-12; 143-3; 147-15; 158-6; 168-11, 12; 169-17; 175-10; 180-12; 183-1; 188-10; 203-2; 206-17; 247-11; 271-11; 316-3; 318-11; 320-7, 17; 321-14; 323-1, 2, 3, 15; 324-9, 13; 325-17; 326-2, 11; 327-6, 8, 13, 17; 328-1, 4, 5, 16, 17; 329-7, 15; 330-1, 17; 331, 3, 4, 12, 16; 332-5, 13; 333-9, 16; 334-7, 9; 335-2, 6, 7, 16; 336-4, 5, 8, 10; 337-1, 2; 338-13, 16; 339-13; 340-5, 11; 341-8, 9; 342-8, 10; 343-8, 13, 16; 344-17; 345-12, 17; 346-9, 16; 347-3, 4, 6, 17; 348-4; 349-5, 6, 7, 9, 12; 350-4, 5, 6, 7, 12; 351-1, 9, 10, 12, 14, 15, 16; 354-1; 355-9; 356-3, 11, 16; 357-8, 12; 358-2, 8; 359-11; 360-13; 361-12; 362-5, 14; 365-7; 366-4, 6; 367-1, 12; 368-8, 12; 369-9; 370-5, 9, 10, 12, 16, 17; 371-1, 9, 10, 15; 372-1, 9, 10, 14, 15; 373-1, 11, 12, 15; 374-2, 4, 5, 7, 14; 375-11, 14; 376-10; 377-14; 378-9, 10; 379-1, 2, 6, 10, 16; 380-3, 7; 381-12, 15, 16; 382-4, 10, 11; 383-1, 6, 7, 9, 12, 15; 384-2; 386-6, 10, 17; 387-6, 8, 9, 10, 14, 17; 388-2, 7; 389-6, 8, 10, 11, 14; 390-4; 391-8, 17; 392-1; 394-2, 8, 10, 16, 17; 395-13, 15; 396-11, 16; 397-5; 398-11; 400-6, 9, 11; 401-4, 6; 402-7, 8, 12, 15; 403-3, 14, 15; 404-3, 11, 12; 405-2, 5, 6, 13, 14; 406-4, 11, 13; 407-15; 408-12; 13, 15, 16; 409-2, 3, 5, 11; 410-1, 4, 5, 6, 9; 412-14; 413-3, 7, 11, 12, 15; 414-10, 16; 415-8, 11, 15, 17; 416-1; 417-17; 419-4, 9, 13, 14, 17; 420-9, 16; 421-2, 10; 423-1, 11; 424-1; 425-14, 15; 426-1, 12; 427-5, 16; 428-1; 429-1, 2, 3, 10, 11; 430-8, 9, 11, 12, 13; 431-17; 432-4, 9, 11, 12; 433-2, 7, 15; 434-3, 6, 12; 435-9; 436-5, 10, 12, 14; 437-10, 17; 438-5, 17; 439-8; 440-9; 441-4, 8; 442-17; 443-6, 9, 10, 13.

bur(u)n önce

-dİn b. 36-15; 55-14; 110-17; 194-15;

-dİn b.-rak 66-6; 69-5; 289-4; 433-17; 434-1

ķadar kadar

Ø ķ. 28-15; 66-15; 75-14; 129-8; 246-6; 351-16; 385-12

ķarşı karşı

-ķA ķ. 3-15; 27-9, 10; 40-9, 10, 12; 49-3; 57-9; 66-1; 72-4; 111-2; 131-17; 171-8; 339-2; 345-2; 408-15; 420-11; 425-8

ķata defa, kere

Ø ķ. 4-9; 7-17; 12-11; 13-2; 22-12, 17; 28-6; 30-6, 8; 38-3; 39-8; 40-7; 41-12; 61-9, 17; 62-8; 64-3; 85-16; 88-2, 4; 90-1, 9; 104-5; 126-9; 146-13; 152-12; 154-9, 10, 11; 157-9, 13, 14, 16; 175-12; 176-3; 191-8; 193-13; 198-11; 212-5, 6, 8; 215-14; 232-3, 4; 248-6; 267-10, 12, 14, 15; 280-3, 4; 286-10; 287-14, 15, 17; 288-3, 7, 8, 9; 289-12; 293-6; 317-2; 322-11; 324-11; 325-9; 326-3; 333-15; 336-5; 337-3; 339-6; 346-2, 3, 13; 347-12, 14; 348-5, 16, 17; 361-4, 5; 383-17; 403-3; 429-11; 430-3; 437-3

ķayra tekrar, yeniden, geri

Ø ķ. 9-8; 11-14; 134-1

kedin sonra
-dA k. 29-17.

köre göre
-kA k. 79-3; 103-8; 109-7 110-14;

mengizlig gibi
Ø m. 13-12; 14-10; 30-5, 7, 8; 54-7; 56-11; 58-1, 2, 3; 60-17; 176-13, 14; 184-8; 198-10; 202-7; 225-12; 237-7; 272-9; 277-4; 291-11; 295-5; 299-6; 302-5, 8; 304-10, 15; 308-11; 316-1; 318-16; 319-13; 347-12; 351-13; 352-6; 373-10, 12; 379-9; 390-15; 392-2, 397-11, 13; 415-12; 417-16; 418-16; 438-13

-nInġ m. 306-3 ; 395-7, 9; 438-11

-Im. m. 263-17;

-I m./ sI m. 315-11; / 304-10

-InġIz m. 391-5, 6

-IArI m. 53-2; 57-3, 4; 235-9; 276-13; 280-10; 392-13; 402-6;

oza önce

Ø o. 41-4

-dIn o. 5-4, 5, 7; 7-4; 58-13; 178-6; 192-5; 313-7; 326-1; 328-15; 367-17; 390-1; 419-13, 15

önġ başka, gayrı

-dIn ö. 89,16

önġin başka, diġer

-dIn ö. 58-9; 78-15; 83-15; 91-13, 97-14; 107-5; 108-8; 129-3; 145-10, 198-2; 234-6,7; 239-10; 242-10; 248-9 ;248-10; 264-11, 13; 308-5, 6; 316-5; 322-1,2; 332-17; 335-4; 358-3; 416-7; 437-10;

ötrü ötürü, dolayı

-dIn ö. 3-7, 15; 15-3; 17-17; 31-11; 125-2; 159-11; 171-5; 199-2; 266-16; 276-12; 284-1; 296-6; 297-12; 306-4; 315-7; 340-11; 349-16; 369-15; 396-14; 409-13; 413-17

özge başka, diġer

-dIn ö. 23-2; 85-17; 253-16;

song son, sonra

-dIn s. 5-16; 6-8, 14,15; 8-13; 10-1, 11, 14; 12-11; 13-14; 14-13; 15-3; 18-8; 19-4, 6, 11; 20-13, 17; 21-3, 11, 16, 17; 22-9, 11, 12, 17; 23-14; 24-3; 25-12, 16; 26-3, 8, 12; 27-1; 29-11; 30-4, 13, 16; 31-2, 8; 32-6; 33-9, 12; 34-15; 36-14; 37-2, 11; 40-6, 14; 44-5; 45-7, 12, 14, 17; 46-1, 17; 47-6, 9; 48-14; 49-2, 3, 15; 50-8, 12; 51-6, 7, 14; 52-2, 4; 53-12, 16; 54-4, 10, 14; 55-1, 6, 13, 17; 56-6, 11, 17; 57-12, 14; 61-1, 14; 62-4; 63-3, 4, 5, 6, 16; 66-2, 11; 68-10; 72-3, 5; 73-1; 74-13, 17; 75-8; 77-4, 9; 78-1, 3, 9; 79-6, 11; 80-4, 12; 81-7, 12; 82-8, 13; 83-1; 84-1, 5, 7, 9, 12, 14; 85-2, 4, 11; 86-12; 87-1, 5, 8, 9, 10; 88-2, 15; 89-9, 11; 90-7; 92-9, 12; 93-8, 12; 94-15; 95-5, 10; 96-7, 14; 98-12; 99-8, 13; 100-7, 10, 11; 101-16, 17; 102-9, 12, 16; 103-1, 11, 12, 14; 104-8, 16; 105-3, 4, 5, 14; 106-5, 6, 9, 14; 107-7; 108-1, 2, 13; 109-1; 110-2, 9; 111-9,

10, 12; 113-8, 10; 114-5, 7; 115-4; 116-12; 118-10; 119-4, 9, 12, 13; 120-7; 121-7, 17; 122-5, 13, 14, 15; 123-9; 124-13, 17; 126-2; 127-4, 9, 11; 129-11; 130-5; 132-1, 2, 15; 134-16, 17; 135-1, 2, 17; 136-10, 15; 137-11, 15; 13811; 139-5; 140-4; 143-10; 144-3, 4, 5, 12, 15; 145-12, 14; 146-3; 147-16; 148-1, 2, 11; 149-2, 6, 8; 150-9, 13; 151-2, 6; 154-7, 13; 156-7, 9; 159-7; 160-3, 7; 162-3, 15; 163-16; 166-4; 167-4, 5, 8; 168-2; 169-5; 170-6, 10; 173-4; 174-8, 9; 175-6, 10; 177-11, 12; 178-1, 4; 179-5; 181-7, 14, 16; 183-9, 11; 184-13; 185-4; 186-14; 187-1, 6; 189-10, 17; 191-17; 192-10; 193-14; 194-2, 5, 15, 16; 195-7, 11; 197-15; 202-4, 5, 13, 15; 203-3, 4; 204-6, 13; 205-9; 206-8; 207-4, 15; 208-16; 210-9; 212-10; 214-12; 215-6, 12; 218-10; 219-5, 16; 220-10, 13; 221-13; 222-2; 224-6, 12, 13; 226-17; 227-2, 10; 228-4; 230-6, 9; 231-15; 233-10; 234-13; 235-10, 12; 237-1, 6; 238-2, 5, 10, 13; 239-15, 17; 243-14, 16; 244-7, 10; 245-4, 7; 246-2, 5, 13, 14; 247-14, 17; 248-1, 5; 249-9; 250-2, 12; 252-12, 14; 253-1; 257-14; 259-2; 262-6, 10, 15; 263-2, 9; 265-7; 266-10, 13; 267-5, 6, 13, 14; 268-4, 5; 270-4, 5, 6; 271-1; 272-15, 17; 273-1; 274-3; 276-8; 277-8, 12, 15, 16; 278-4, 6, 11, 14; 279-1, 7, 10; 280-1, 4, 12; 282-4, 11, 14; 283-10; 287-16; 289-6; 290-6, 10; 292-10, 14; 293-4; 294-15; 295-2, 6; 296-11; 298-6, 7, 10, 11; 301-6; 302-13; 304-9; 307-11, 14; 308-2, 3; 309-13, 17; 310-8; 311-9, 10; 312-10, 11, 12; 314-6, 17; 315-6, 14; 317-2, 9, 16; 318-1, 2; 320-13; 324-2, 5; 327-15; 328-16; 331-11; 334-6; 335-3, 7, 9, 17; 336-1, 4, 5, 8, 17; 337-5, 7, 16; 338-11; 341-4; 342-9; 343-3, 12; 347-4, 8; 348-4, 8, 12, 17; 349-2; 352-13; 353-15; 354-2; 355-10; 356-1, 14; 357-10; 358-1, 11; 359-8; 362-10; 364-4; 365-2, 3, 6; 366-1, 11; 367-2; 368-9; 372-6; 376-6; 377-5, 17; 379-2, 11; 381-13, 16; 382-9; 383-3, 11; 385-16; 386-4; 389-7; 392-6; 396-3; 398-17; 399-8, 10, 16, 17; 403-2, 5; 404-3; 405-9; 411-5; 412-16; 414-17; 417-8, 10; 418-6, 15; 419-9; 422-6; 423-1, 16; 425-7; 430-17; 431-15; 433-13; 434-12; 435-9, 11; 437-15; 438-3, 9; 439-3, 6, 9; 440-16; 441 -11; 442-16

-I s. 125-5

songra sonra

-dIn s. 78-4; 79-10; 81-16; 85-14; 147-7; 189-7; 194-7; 199-6; 332-8; 416-8; 436-17

tapa -a/-e doğru, -a/-e

Ø t. 61-9; 78-14; 139-7; 161-13; 23-6;

-niñg t. 102-9

-I t. 197-6.

teg gibi

Ø t. 9-8; 10-12, 13-12; 24-1; 26-1; 30-8; 32-13; 41-2; 46-17; 47-2; 52-7; 53-4; 54-10, 11, 15; 55-7; 61-7; 65-14; 66-11; 73-11, 16; 74-4; 91-7; 96-12; 102-7; 123-8,14; 126-16; 127-15; 128-13; 133-17; 139-11; 141-8; 142-2; 158-2; 160-9; 191-1,17; 194-9; 198-7; 207-6, 7; 214-3; 215-11; 217-17; 224-11,13, 17; 241-6, 9, 13; 244-4; 256-11; 257-5; 259-2; 264-1; 271-10; 276-15, 16; 278-6; 282-11; 284-12; 289-10; 294-4; 307-17; 309-16; 310-10; 321-16; 331-9; 335- 12; 342-11; 356-1; 360-5; 366-10; 374-11; 382-1; 387-15; 389-14; 391-7; 410-17; 413-6,16,17; 415-11, 16; 421-5; 422-2; 423-15; 429-7; 430-15; 435-4, 5; 441-2, 4

-I t. / -sI t. 7-5; 10-13; 43-14; 54-6, 114-11; 150-7; 155-6; 172-1, 234-15; 263-15; 266-9; 341-8; 395-12

-İngİz t. 172-5

-nİng t. 23-6; 35-9; 41-9; 42-17; 45-4, 15; 61-16; 64-12; 67-1,4; 70-4; 84-5; 98-17; 110-6; 137-6; 177-17; 178-1; 180-3,7; 183-15; 213-4, 14; 216-14; 217-1; 231-9; 253-17; 283-4; 307-15, 319-14; 320-12; 335-9, 338-10; 345-1; 364-13; 365-8; 367-15; 368-1; 369-4, 10, 12; 373-15; 375-3, 17; 376-6; 387-11, 425-4; 439-5; 440-9;

tegi kadar

KA t. 10-13; 11-5, 8, 9; 19-8; 20-5, 6; 21-1, 12; 24-13; 29-14, 16; 33-3; 38-6; 40-2, 8; 44-14; 45-9; 47-5; 62-7; 63-3; 64-3, 4; 66-7; 71-5, 6, 7; 82-17; 90-1; 94-11; 100-6, 8; 102-11; 107-16; 110-8; 113-10; 120-1; 130-12; 132-17; 133-1; 139-4; 142-9; 144-9; 145-1, 2; 147-15; 155-6, 9; 164-13; 170-6; 173-1, 17; 176-10; 186-5, 17; 190-14; 191-3; 192-3; 196-13; 198-14, 15; 199-1; 202-5; 210-11; 212-1; 213-2; 214-12; 219-17; 223-5, 8; 226-5; 233-13, 15, 16; 239-10; 240-10; 244-2; 250-11; 257-13; 260-16; 266-15; 269-5; 279-5; 282-8; 283-15; 289-8, 12; 293-11; 295-4, 5, 8; 296-1; 307-3; 308-3; 315-6; 317-5, 8; 321-9, 14; 331-10; 332-1; 333-3, 4; 334-10; 338-11; 345-15; 349-6; 366-1, 3; 367-8; 373-9; 386-1; 394-4, 6, 7; 414-16; 415-13; 416-13; 418-7; 432-5; 433-12; 434-11; 437-10; 438-15; 442-16; 443-14.

tegrü kadar

KA t. 8-2; 10-9; 186-3; 217-6, 413-8.

tep diye

Ø t. 2-9; 3-11; 4-5, 6, 7; 5-6, 14; 6-7; 7-11; 8-3, 12; 9-13; 10-8; 11-11; 12-3, 12, 15; 13-3, 4, 5, 6, 9, 12, 15; 14-1, 3, 5, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13; 15-1, 4, 5, 14, 17; 16-1, 13; 17-1, 2, 4, 5, 15, 17; 18-2, 4, 9, 12, 13; 19-3, 4; 20-2, 5, 6, 10, 11, 14; 21-3, 7, 8, 13, 16; 22-7, 8; 23-1, 10; 24-5, 11, 12; 25-7, 8, 10, 16; 26-6, 15, 16; 27-10, 13, 14, 17; 28-13; 29-1, 4, 6, 9, 11; 30-13, 16; 31-1, 2, 4, 11, 14, 15; 32-2, 4, 10, 15; 33-8, 17; 34-3, 6, 13, 16; 35-2, 6; 36-2, 7, 11; 37-2, 12, 13; 38-2, 7, 8, 13, 15; 39-1, 6, 8, 9, 12; 40-3, 6, 7, 13; 41-1, 7, 9, 10, 12; 42-9, 14; 43-6, 9, 15, 16; 44-16; 45-2; 46-6, 11 ; 47-1, 11 ; 48-2, 5, 7, 9, 10, 11, 16; 49-7, 13; 50-7, 8, 14, 15, 16, 17; 51-12, 15; 52-3; 54-5, 7, 9, 14; 55-6, 11, 13, 16; 56-2, 9, 16, 17; 58-5, 7, 11; 59-4, 7; 60-1, 2, 3, 4, 6, 14; 61-8, 11, 12; 62-1, 14, 15, 16; 63-1; 64-8, 9, 16; 65-4, 5; 66-1, 8, 16, 17; 67-11, 13, 14; 69-2, 6, 16, 17; 70-2 6, 8, 10; 71-1, 9; 72-1, 4, 16; 74-1; 75-10; 76-1, 9; 77-2, 15, 16; 78-6, 8; 79-2, 12; 80-3, 6, 7, 10, 11, 16, 17; 81-11, 15, 16, 17; 82-7, 8, 16; 83-3, 17; 84-9, 11, 12, 16; 85-4, 7; 86-2, 8, 17; 87-17; 88-3; 90-5, 6, 8, 13, 15, 17; 91-1, 3, 4, 6; 92-4, 5, 9, 11; 93-8, 11, 13, 17; 94-3; 95-1, 5; 96-4, 9, 10, 16; 97-1, 14; 98-7, 8, 13, 16; 99-2, 14, 17; 100-5, 8, 10, 15; 101-5; 102-2; 103-1, 3, 6; 104-8, 11; 105-8; 106-1; 107-5, 11; 108-17; 109-17; 110-14, 15; 112-2, 4, 7, 10, 17; 113-8; 114-6, 11, 14; 116-11, 12; 117-11, 12, 17; 118-1, 5, 7, 12; 119-11, 14; 120-2, 8, 11, 16; 121-4, 8, 9, 12, 14; 122-12; 124-10, 11; 125-1, 2, 10, 12; 126-1, 9, 15; 128-2, 10, 14, 17; 129-1, 5, 16, 17; 130-9; 131-16; 132-14; 134-11, 12, 15; 135-2, 8, 9, 10; 136-6, 13; 137-1, 5; 138-2, 17; 139-5; 141-2, 12; 142-5,13; 143-12, 17; 144-8; 145-5; 146-1, 3, 15; 147-2, 6, 8, 10, 11, 12, 14; 149-10, 17; 150-6; 151-5, 9, 14; 152-11; 153-6, 8; 154-11; 155-5, 1 1; 156-8; 157-7; 158-5, 7, 9, 14, 15; 159-12; 160-2, 6, 12, 13; 161-3, 8; 163-5; 164-14; 165-1, 2, 3, 7, 14, 17; 166-1, 3, 5; 167-1, 10, 12, 14; 168-1; 169-9, 12; 170-4, 9, 12, 15; 171-1, 3; 172-2; 173-2; 174-6, 15; 175-6, 8; 176-7, 9; 177-4, 7, 17; 178-3; 179-15; 180-5, 17; 181-4; 183-2, 4, 6, 13, 15, 16; 184-1, 3; 185-8; 187-7, 9, 17; 188-2, 8, 10, 17; 189-2, 7, 8, 10, 11, 15;

190-1, 2, 4, 7, 10, 16, 17; 191-12; 192-3; 193-1, 17; 194-2, 3, 6, 7, 10; 195-9, 13;
 196-11, 13; 197-7, 13, 16, 17; 198-1; 199-2, 4; 201-7, 14; 202-2, 4, 14; 203-6,
 11, 16; 204-6; 205-2, 9; 206-1, 6; 207-5; 208-1, 6, 14, 15; 209-10; 210-17; 211-5, 7,
 13; 212-14, 15; 213-12; 214-4, 8, 10; 216-1, 14; 217-5; 218-3; 219-11; 220-1, 12, 15,
 16; 221-1, 3, 11; 222-1, 3, 10; 223-2, 17; 224-6, 8; 225-12, 15; 226-2, 5, 14, 17;
 227-1, 5, 8, 9, 11, 12; 228-1, 3, 10; 230-6, 7, 8, 9, 14, 17; 231-3, 17; 232-2, 4, 8, 10;
 233-8; 234-2, 3, 6; 235-3, 10; 236-5, 7, 11, 16; 237-2, 3, 8, 12, 13, 15; 238-14;
 239-1, 2, 10, 14, 15, 16; 240-2, 12; 241-5, 7, 11, 13, 15; 242-2, 6, 11, 12, 13, 16;
 243-3, 5, 6, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17; 244-4, 13; 245-3, 8, 13, 14; 246-5, 8, 9,
 11; 247-5, 15; 248-2, 6, 8, 15; 249-2, 8, 11, 12; 250-6, 16; 251-3, 4, 8; 252-9,
 13, 15, 16; 254-13, 14; 256-16; 257-5, 6, 7, 12, 15; 258-5, 7, 17; 259-1, 7; 260-6;
 261-10, 17; 262-6, 8, 12, 14, 16; 263-3, 6; 264-1, 2, 5, 16; 265-5; 266-4; 267-14,
 17; 268-1, 2, 12, 15, 16, 17; 269-1, 3, 7, 10; 270-1, 13, 14, 17; 271-2, 6, 9, 11; 272-
 1, 2, 5, 12; 273-2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12; 274-3, 9, 11, 14; 275-3, 9, 10, 12, 13,
 14; 276-1, 3, 4, 6, 10; 277-8, 10, 11; 278-12, 14; 279-14, 15; 280-11, 13; 281-5,
 7; 282-3, 9, 10, 15; 283-2, 4, 9, 16; 284-3, 4, 6, 13, 15; 285-10; 286-10, 11;
 287-3, 5, 9, 11, 13; 288-2, 5, 11, 15; 289-2, 5, 9, 11, 13, 16; 290-2, 3, 9, 10, 13,
 16; 291-8, 9, 10, 12; 293-11; 294-2, 5, 10, 12, 16; 295-3, 9, 14, 16; 296-3, 5, 10,
 11, 13, 16; 297-10, 11, 12, 15, 17; 298-1, 6, 9; 299-7, 13; 300-3, 12, 17; 301-7,
 15; 302-1, 8, 11, 12, 14; 303-4, 7, 8, 9; 304-5, 9, 14; 305-9, 10; 306-1, 4, 9, 10,
 12, 14, 17; 307-1, 3, 4, 5, 8, 9, 13, 15, 16; 308-5, 7, 10; 309-2, 3, 17; 310-5;
 311-3; 312-2, 4, 6, 8, 12; 313-4, 5, 6; 314-1, 13, 17; 315-3, 9, 10, 11, 13, 15; 316-2,
 5, 11, 12, 14, 15, 16; 317-1, 5, 17; 318-6, 9, 13, 14, 16; 319-6, 15; 320-2, 6, 7, 8,
 12, 16; 321-1, 4, 6, 8, 12, 16, 17; 322-7, 11, 12, 14, 15; 323-4, 13; 324-5, 10, 11,
 14; 325-8, 9, 11, 13, 17; 326-5, 11, 13; 327-4, 12, 13, 15, 16; 328-1, 2, 7, 17;
 329-1, 5, 9, 13; 330-1, 7, 10, 14; 332-14; 333-1, 9; 334-1, 3; 335-5, 8, 10, 12,
 15; 336-1, 2, 5, 12, 15, 17, 337-6, 9; 338-1, 16, 17; 339-1, 3, 11, 15, 16; 340-2, 3,
 7, 13, 16; 341-4, 13; 342-1, 7, 16; 343-1, 4, 5, 8, 15; 344-5, 9, 15, 16; 345-1, 12;
 346-1, 3; 347-2, 6; 348-4, 6, 9, 10, 13; 349-1, 11, 13, 15; 350-1, 3, 10, 16; 351-6, 8, 14;
 352-7, 13, 17; 353-3, 4, 6, 9, 15; 354-11, 13; 355-5, 8, 14, 16; 356-2; 357-7, 11, 12;
 358-9, 11, 15; 359-3, 6, 7, 8, 13; 360-11; 361-6, 7, 8; 362-7, 16; 363-1, 2, 3, 6, 15;
 364-4, 7, 14; 365-6; 366-2, 14; 367-3, 9; 368-1, 8, 9, 12, 16, 17; 369-2, 4, 12; 370-
 6; 371-7, 11, 12; 372-7, 10, 14, 16; 373-2, 5, 6, 13; 374-5, 13, 17; 375-3, 5, 6, 9, 13, 14,
 16; 376-1, 2, 4, 6, 8, 12, 16; 377-1, 2, 4, 6, 7, 13; 378-5, 8, 12, 13, 14, 15, 17; 379-1,
 2, 4, 5, 6, 9; 380-1, 2, 12, 15; 381-4, 5, 6, 7, 12, 15, 16, 17; 382-4, 8, 11, 13; 383-5, 6,
 8, 13, 16, 17; 384-2, 17; 385-4, 12; 386-5, 7, 8, 9, 14; 387-1, 7, 11, 14, 16, 388-3, 6,
 9, 12; 389-15; 390-4, 5, 7, 13, 16; 392-3, 5, 14, 16; 393-2, 3, 7, 8, 10, 13; 394-6, 7, 14,
 17; 395-1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 14, 17; 396-3, 5, 17; 397-5, 8, 15; 398-3, 10, 12, 13, 15;
 399-1, 4, 7, 10, 11, 12, 13; 400-2, 3, 8, 13, 14; 401-5, 7, 9, 11, 16; 402-2, 4, 8, 12,
 16; 403-2, 6, 7, 9, 10, 13, 17; 404-3, 7, 12, 13, 15, 17; 405-1, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 14; 406-
 1, 2, 8, 10, 15, 16, 17; 407-3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 16; 408-1, 2, 5, 7, 10, 16;
 409-4, 6, 9, 13, 16, 17; 410-2, 3, 5, 8, 10; 411-10, 14, 15, 17; 412-1, 3, 5, 7, 14; 413-
 3, 13; 414-1, 3, 5, 7, 11, 14, 15; 415-6, 7, 16, 17; 416-5, 8; 417-7, 8, 10, 11; 418-6,
 10, 13, 15, 17; 419-1, 5, 11, 15; 420-1, 6, 8, 12, 17; 421-6, 9, 12, 13; 422-1, 3, 5, 7, 9,
 11, 13; 423-2, 7, 9; 424-12, 13; 425-6, 7, 12, 15; 426-3, 6, 7, 8, 11, 13, 14; 427-3, 10,
 11, 16, 17; 428-1, 3, 4, 8, 10, 15; 429-12; 430-1, 5, 7, 16; 431-1, 3, 14; 432-1, 2,
 3, 4, 6, 8, 10; 433-3, 9, 11, 13, 16; 434-1, 2, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 435-8,
 10, 13, 14, 15, 16, 17; 436-1, 3, 7, 9, 12, 14, 16, 17; 437-2, 3, 4, 6, 8, 10; 438-1, 2,
 4, 8, 9, 11, 13, 15; 439-7, 8, 12, 17; 440-3, 9, 17; 441-1, 3, 8; 442-16; 443-7

teyü diye

Ø t. 9-6; 16-14; 42-5; 76-4; 97-2, 5; 98-12; 99-8; 154-7; 167-8, 9; 178-1; 275-9; 349-16; 434-11

üçün için

Ø ü. 4-14; 8-10; 12-12; 13-1, 8; 15-1, 3; 17-5; 19-13; 20-11; 21-8; 24-1, 14; 27-3, 12; 28-8; 30-17; 31-12; 34-14; 35-16; 36-8, 9, 15, 17; 37-4, 5, 13; 39-14, 15; 42-1, 2, 6, 7, 10; 43-8; 44-7, 8, 13, 17; 47-1; 62-2, 11; 63-17; 69-9, 10; 70-6; 71-8, 9; 72-17; 73-3; 75-9; 82-4; 83-2; 86-8; 87-16; 88-11, 12; 89-7; 91-13; 92-3; 93-16; 95-10, 14; 96-7; 97-10; 98-7, 9; 102-14; 107-4; 109-14; 111-1 ; 112-1, 12; 117-6, 10; 119- 8, 9; 121-11; 122-2, 10; 125-15; 129-10; 137-15; 140-5, 7, 9, 11; 141-3, 8 13; 142-2, 6; 146-12, 16; 151-8; 156-7; 159-2, 3, 5, 10, 13; 163-14, 15; 164-9; 172-2; 174-6, 17; 180-12; 181-2, 3, 4, 12; 182-15, 16, 17; 183-9; 185-5; 189-3; 193-5; 194-2; 199-11; 203-8; 204-2; 205-13; 208-7; 209-1, 8; 211-8, 10, 11, 12; 212-12, 13, 17; 213-16; 214-5, 10, 16; 215-1, 3, 5, 7, 8, 15; 216-12; 218-8; 222-8, 15; 223-6, 7, 14; 224-3, 8; 225-8, 9; 226-16; 228-5, 8; 231-7, 9; 232-9; 236-15; 237-9, 12; 238-3; 239-3; 242-6, 8, 9; 246-5, 7; 248-10, 12; 254-7; 255-6; 256-12; 258-2, 13; 259-6, 17; 260-5, 6; 261-2; 263-9, 16; 264-3, 4; 267-5, 6, 14; 268-6; 269-6; 270-2, 12; 274-1, 4, 12; 276-1, 4, 6, 7; 277-13; 281-12; 282-10; 285-12; 288-6; 291-1, 4; 294-3, 4; 295-1, 8; 298-5, 17; 301-7, 9, 15; 302-12, 16; 304-13, 17; 306-6, 10, 11, 15, 16; 307-2, 17; 308-11, 13; 311-5; 312-11; 313-5, 13, 17; 314-8; 315-8, 9; 316-15; 317-16; 318-3, 6, 7; 322-10; 323-16; 324-13; 326-13; 328-11; 329-16; 332-10; 339-12; 346-3; 351-3, 10; 353-2; 354-8; 356-8; 357-11; 362-16; 363-11, 12, 13; 364-8; 366-16; 367-3; 373-1, 2, 8; 376-14; 381-12; 382-11; 383-17; 384-4; 389-10; 390-15; 392-9, 11; 393-9, 10; 394-3; 396-8, 9, 10, 11, 13, 16; 397-10, 17; 399-9; 401-6, 10, 13, 14; 402-12, 15; 403-6, 15; 404-1, 17; 405-7, 8, 10, 14; 406-2, 11, 12, 13; 407-1, 3, 9, 14; 408-9; 409-3; 411-7, 9; 415-1; 417-12; 418-4; 420-4; 421-8; 423-3, 7, 8; 424-11 ; 426-11; 427-1, 13; 429-13; 434-10, 16; 435-1, 11; 438-17; 441-6

ne ü. 13-6; 34-5; 84-3; 119-1, 130-6; 169-12; 172-8; 181-1; 182-6; 200-11; 274-17; 280-13, 14, 16; 311-10; 314-15; 343-2; 349-15; 360-2; 379-4; 403-9; 422-3, 9 442-13

üstün üst, yukarı

-dIn ü. 57-1; 221-17

üze üzeri, üst, üstünde, üzerine, - da/-de, ile, için

Ø ü. 2-11, 12; 9-7; 28-8, 9; 31-15; 32-3; 42-3; 43-12; 45-8; 56-8; 57-14; 66-12; 77-14; 87- 7; 93-11; 96-16; 106-8; 120-10; 133-17; 137-12; 156-6; 161-17; 164-8; 171-6, 8; 176-5; 188-14; 189-3; 204-3, 9; 205-8; 206-10; 210-5, 6, 7; 215-16; 217-16; 226-3; 229-6; 235-14; 239-16; 240-17; 250-2; 264-5; 274-1, 275-6, 9; 278-13; 290-16; 293-17; 294-14; 307-9; 310-3; 315-16; 316-2, 10; 317-7, 10; 336-16; 337-1; 346-14; 350-8; 353-6; 370-10, 15; 372-4; 381-7; 392-1; 395-15; 403-5, 6; 407-5; 425-4; 442-11;

-nInġ ü. 2-8; 4-10; 36-7, 16; 58-5, 7; 88-17; 91-12; 176- 8; 188- 17; 202-14; 238-12; 259-10; 313-7; 348-1, 10, 15; 399-8; 402-7; 443-6

-m ü. 90-7; 102-8; 137-13; 272-3; 304-9, 15; 361-5; 414-1; 419-5;

-Inġ ü. 102-13; 438-3;

-I ü. / sI ü. / -lArI 6-5; 8-14; 41-13, 16; 74-14; 78-17; 79-5, 7; 87-4; 109-2; 123-

6; 139-16; 143-1; 154-11; 165-11; 168-14; 169-13; 187-17; 197-3, 4, 11; 228--
17; 255-9; 274-16; 302-9; 329-8, 11; 330-2, 4; 363-15; 366-2; 394-11; 406-5;
411-3; 441-12;
-mIz ü. 143-17; 144-14
-İngIz ü. 77-8; 139-9; 144-10;

üzre üstünde
Ø ü. 210-8; 391-17; 391-17
-I ü. 215-14

yolı defa, kere.
Ø y. 69-14; 71-16; 74-3; 80-9; 109-14; 278-14; 316-9.

4.2.2. Gösterme Edatları

tā ta, kadar, değin.
t. 225-6; 294-14.

uş işte
u. 16-4; 33-4; 37-3; 49-11, 12; 94-7; 100-13; 104-9; 111-7; 119-3; 120-9, 14; 144-
5; 147-4; 182-11; 227-7; 231-16

4.2.3. Soru Edatları

mu, mü. 9-3; 16-1, 2, 8, 10, 17; 17-5; 18-10; 21-16; 22-1, 6; 23-3; 24-4, 12; 27-
17; 295; 41-9; 43-10, 11; 46-7; 481; 52-17; 55-15, 16, 17; 56-2; 64-12; 65-6, 7;
71-10, 11; 72-11; 76-6; 79-6; 80-10; 819; 84-8; 87-13; 88-10, 11; 90-5; 97-8;
99-2; 100-17; 102-9; 103-10; 104-1; 106-1, 15; 107-1, 2, 5; 110-13; 114-5, 17; 115-
1, 9; 117-13; 118-12; 119-5; 120-1; 122-1; 123-12; 124-5; 126-14; 128-1; 129-14;
130-10; 135-7; 145-5; 146-1, 12, 13; 149-17; 150-3; 151-14; 152-1; 154-9; 157-16;
158-9, 10, 11; 160-3, 4, 11; 161-5; 162-3, 8; 167-12; 168-16; 169-16; 170-8; 172-
14; 173-11; 174-2; 175-15; 176-7, 15, 16; 179-2, 17; 180-11; 182-1, 7, 9, 10, 12,
16, 17; 183-10; 185-2; 186-14; 187-8; 190-13, 15; 191-12, 14; 193-8; 194-2, 7; 195-
5, 10, 17; 196-10; 200-16; 201-2; 203-11; 204-5, 8, 13; 205-9; 207-15; 209-2;
212-14; 213-1, 15, 17; 216-15, 17; 217-10; 221-5; 222-13; 223-6, 7, 8, 17; 224-
5; 225-11, 12; 226-4; 227-8; 232-4, 14; 234-9; 235-6, 9, 16; 236-5, 11; 242-12,
14, 15; 243-6, 9; 246-3, 9; 247-2, 17; 249-12; 251-17; 252-7; 253-15; 254-4, 6;
258-3, 5, 10, 17; 260-13; 261-14; 267-2, 9; 268-2; 270-17; 271-1, 5, 6, 11; 273-
4; 276-6; 277-2, 11; 281-1; 283-16; 284-4; 286-13, 16; 287-5; 290-2, 3; 291-4; 299-
15; 301-9; 304-12; 308-5; 309-2, 3, 10; 311-4; 314-17; 315-11; 316-5; 317-15;
320-6, 13; 321-17; 322-1, 17; 323-3; 324-10; 325-6, 17; 326-1; 329-6; 330-14; 334-
2, 3; 335-8, 10; 340-6, 16; 343-1; 344-13; 348-5, 9; 349-1; 352-7; 353-17; 354-1,
3; 355-7, 13; 356-15; 357-6, 17; 358-6, 13; 359-8; 360-6; 361-4; 362-1, 3, 5; 363-1,
2; 369-12; 370-14; 371-7; 373-15; 374-5; 375-2, 6; 377-6; 381-14; 382-11; 384-8;
385-4; 388-15; 391-1; 392-15, 16; 393-8; 395-16; 397-3; 398-15, 17; 399-1, 7;
400-2, 3; 402-2, 7; 405-12; 411-3; 413-13; 415-2, 15; 416-5, 12; 420-7; 425-2,
10; 427-2, 9; 431-1, 5, 10, 12; 432-4; 433-11, 14; 434-11, 16, 17; 435-10, 14,
15; 436-5, 6, 17; 437-2; 442-5
mı 190-6

4.2.4. Seslenme Edatları

ey ey

e. 4-4, 7; 6-3; 9-11; 11-10, 15; 12-11; 13-3, 5, 10; 14-16; 15-10; 18-11; 19-2, 4; 25-10; 26-3, 8, 12, 13; 28-9; 30-15; 31-8; 32-1, 11; 33-16; 34-5; 35-11; 37-8; 39-4; 40-16; 42-12; 47-13; 48-3; 49-11, 15; 50-3, 6; 51-7, 11, 14, 17; 52-6, 13; 53-7; 55-10; 58-5; 631; 66-4; 68-11; 72-13; 73-15; 74-1; 76-10, 13, 15; 78-15; 80-7, 12; 81-1; 83-14, 16; 84-7, 9, 10; 85-11, 15; 87-1, 13, 15; 88-5; 90-11, 12, 13, 17; 91-6; 92-15; 93-17; 94-9; 98-7, 9, 12; 99-14; 103-9, 10, 14; 104-3, 4, 7, 8; 105-5, 10, 11, 12, 14; 106-13; 107-1, 2, 7; 108-3, 6, 13; 113-9, 15; 114-5; 115-8; 116-5, 8, 13; 118-3; 119-3, 9; 119-5, 6; 120-6; 121-2; 124-2, 16; 125-6, 7; 126-7, 9; 127-9; 129-4; 130-6, 10, 13; 131-15, 16, 17; 134-15; 137-17; 138-5; 139-12; 140-5; 142-3, 11; 143-15; 144-5, 9; 145-14; 147-6, 13; 148-15; 150-5; 152-1, 15; 153-4; 154-12, 16; 155-7, 8; 156-4; 158-4, 14; 159-17; 161-12, 13, 16; 162-3, 5, 15, 17; 164-9; 165-12; 166-4; 167-9, 10; 168-14; 169-8, 11, 16, 17; 170-2, 4; 171-2, 14; 172-6; 175-12, 14; 176-1, 4, 11, 17; 177-7, 17; 182-3, 7, 10, 16; 183-2; 184-3; 187-6, 189-12, 13, 16; 190-12; 191-2; 192-17; 197-5, 7, 14; 200-4, 5, 6, 8; 202-6, 7, 11, 12; 203-11; 204-4, 7, 12; 207-9; 212-4, 7, 10; 214-11, 14; 215-2, 4, 7, 17; 217-15; 218-17; 219-2; 220-17; 221-4, 14; 222-3; 226-7; 227-5, 6, 8; 231-12, 14; 232-2, 4, 7, 13, 15; 233-12; 234-2, 3, 13; 236-5; 238-6, 7, 8, 11, 12, 16; 239-1, 11; 241-10, 14; 242-6; 243-7, 12; 244-17; 245-15; 246-2, 3, 13; 247-2, 7, 8, 14, 15, 16; 248-5, 17; 251-14, 17; 252-17; 253-13; 254-2, 5; 256-2, 15; 257-16; 259-5, 8; 263-9, 16; 264-3; 266-3, 17; 267-2; 268-16, 17; 270-11, 17; 271-1, 11, 12; 272-3, 15; 275-3, 5; 276-2, 6, 8; 277-1, 9, 17; 278-7; 279-6; 280-5; 282-2; 284-15; 286-1, 10; 287-6, 12, 13; 288-2, 4, 6; 289-2, 3, 5, 8; 294-1; 295-4, 13; 297-7; 298-8, 9, 10, 11, 12, 13; 301-9, 10, 13, 15, 16, 17; 302-14; 304-4, 16; 308-6, 9, 17; 309-13, 14; 310-15; 311-3, 10, 12; 313-6; 315-17; 316-1, 6, 10; 317-3, 4, 9, 15, 16; 319-14, 15; 320-10, 17; 321-9, 16, 17; 322-6, 15, 17; 323-1; 324-9; 325-16; 326-11, 13, 14; 327-2; 329-3; 330-4, 11, 332-2; 333-5; 334-2; 336-6; 339-11; 341-15, 17; 342-3, 5, 6; 345-11; 348-16; 350-13; 351-7; 352-15; 353-5, 6, 9, 16; 354-2, 5, 7, 12, 17; 355-6, 15; 360-1; 366-2; 368-6; 369-8, 12; 370-13, 17; 373-5; 378-2; 379-7; 381-1; 384-8; 388-7; 389-4, 15; 390-15; 392-2, 7, 9; 393-3, 5; 395-1, 2, 14; 396-1, 3; 397-2; 398-11, 14; 399-12, 13; 400-7; 402-7, 10, 14; 403-2, 14; 405-16; 406-6; 408-6; 409-8, 10; 410-2, 5, 13; 411-5; 412-2, 6; 413-7; 416-11, 12; 417-1, 2, 11; 419-7, 10; 420-11; 421-5, 7; 422-3, 12; 423-1; 425-2, 4, 7, 9; 428-13, 17; 430-6; 431-4, 10; 432-11, 12, 13; 434-2, 9; 435-6, 8, 11, 14; 436-15; 438-2, 6; 440-12; 15; 441-14, 442-13; 443-4, 7

eyā ey

e. 76-4

yā ey

y. 4-5; 6-5, 7; 7-6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 17; 8-3, 5, 8, 10, 13, 16, 17; 9-3, 6, 9, 14; 10-4, 6; 11-4, 6; 12-7; 13-5; 14-5, 6, 9, 11; 15-17; 16-1, 7, 13, 16, 17; 18-12; 19-7, 17; 20-9, 12, 14, 15, 16; 21-2, 8, 9, 10; 22-4, 6, 9, 13; 24-4; 25-9; 26-4; 28-14, 15, 16; 29-4, 6, 8, 14; 30-10, 11; 31-13, 15; 32-7, 11; 33-2, 13, 16, 17; 34-10, 14; 35-10, 13; 37-17; 38-7, 17; 39-2; 40-2, 5, 9; 43-10, 11, 12, 17; 44-6; 45-8, 11, 12, 15; 46-2, 4, 6, 8, 11, 12; 47-2; 48-4, 10, 14, 16, 17; 49-4, 8, 9; 50-3, 10, 11, 12, 14, 15; 51-2, 15, 17; 52-17; 53-6, 11, 14; 54-1, 7, 12, 16; 55-2, 9, 12, 15; 56-8, 10, 12, 13; 57-1, 10, 13, 14, 17; 58-10, 12, 16, 17; 59-4, 7, 12, 13, 15; 61-6, 8, 10, 13, 16, 17; 62-2, 3, 10, 14; 63-6, 16; 64-12; 65-

1, 5, 6, 7, 8, 9, 10; 66-2, 14; 67-3, 4, 6, 8, 11, 12, 16; 68-2, 3, 5, 6, 8, 9; 70-1, 3, 6; 71-10; 72-10; 73-3, 8, 12, 14, 17; 74-2; 75-13, 15, 17; 76-2; 77-1, 2, 13; 78-10, 13; 83-7; 84-3, 5, 8, 13; 85-3, 5, 6, 12, 17; 86-1, 3, 7, 10, 12, 13, 15; 87-6, 14, 17; 88-3, 4, 10, 11, 13, 15, 17; 89-2, 3, 5, 8, 12, 13, 16; 90-3, 5, 14; 91-5; 95-3, 4, 7, 8, 9; 97-3, 5, 10; 99-10, 12, 16; 100-2, 6, 13, 15; 101-2, 3, 12; 102-3, 9, 10, 12, 13, 14, 17; 103-2, 3, 12; 104-1; 105-10, 12; 106-13, 15; 107-9, 10, 15; 108-5, 15; 109-13; 110-2, 10; 114-4, 7, 17; 115-2, 5, 9, 14, 17; 116-15; 117-8, 12; 118-12, 16; 119-1, 12; 120-9, 14, 17; 121-6, 7, 9, 122-1, 3; 123-10, 13; 124-10, 14, 17; 125-14; 126-3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 15, 16; 127-1, 3; 128-13, 16; 129-2, 7, 9, 11, 13; 132-9, 15; 133-2, 5; 134-11; 137-10, 13; 138-13; 139-2, 5; 140-7; 141-2, 12; 142-7, 12; 143-7, 13; 144-10, 13; 145-10; 146-8; 147-3, 6, 9, 10, 11, 16, 17; 148-8, 17; 149-3, 13; 150-6, 13; 153-1, 2, 14; 154-11; 157-8, 11, 13, 16; 158-9, 10, 12; 159-1, 5; 160-3, 4, 5, 9, 10, 13, 16; 161-1, 4, 6, 8, 11; 162-4, 7, 8, 9; 163-2, 14; 165-5; 166-9; 167-8; 168-2; 169-5, 14, 15; 170-3, 8, 9, 10, 11, 13; 171-1; 172-8, 10, 13, 14; 173-1, 3, 4, 6, 11, 14, 16; 174-1; 176-12,17;177-12; 178-8, 9, 11, 15, 17; 179-5, 8, 9, 10, 12, 13, 15; 180-5, 15; 181-3, 5, 8; 182-1, 6, 9; 184-16, 17; 185-2, 7; 189-1, 9; 190-8; 191-5, 11; 192-10; 195-3, 8; 196-2, 14; 197-13, 15, 17; 199-1, 15; 200-11, 13, 15, 16; 201-2, 3; 202-11; 204-8; 205-12; 206-9, 10; 207-5; 208-16; 209-1,2; 212-12, 16; 213-7, 10, 13, 17; 214-2, 6, 10; 216-15, 17; 217-9, 10; 221-7; 222-12, 13; 223-12; 224-2, 6, 10, 15, 17; 225-1; 226-14; 228-1, 4; 230-2, 16; 232-13, 14; 236-11; 237-3, 8, 13; 238-16; 239-7; 240-1; 242-4, 14; 243-2, 10; 245-11; 246-14; 247-2; 248-15; 249-6, 10, 11; 250-1, 4; 251-17; 252-15; 253-2, 9; 254-12; 255-4; 256-9, 13; 258-8, 9, 13; 260-13, 14; 261-6, 9, 13, 14, 15, 17; 262-5, 6, 8, 11, 12, 15, 17; 263-2, 3, 5, 6, 14; 266-4, 6, 7, 11; 267-8, 10, 12, 16, 17; 268-1, 2; 269-6, 10; 270-7; 272-1, 17; 273-1, 5, 11; 274-3, 17; 275-7, 8; 276-4, 7; 277-2, 8, 10, 12; 278-i , 2, 3; 279-1, 2, 5, 7, 12, 14, 16, 17; 280-1, 13; 281-10; 282-4; 283-9, 10, 14, 17; 284-4; 285-5, 12, 14; 286-1, 3, 12, 14, 16; 287-1, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17 ; 290-2, 8, 10, 14; 294-6; 295-2; 296-15; 297-6, 10; 298-4; 299-9; 300-11; 301-2; 304-2, 6, 12, 17; 305-2, 5; 306-3, 8, 9, 11, 13; 308-5, 7, 12; 309-11; 311-1, 6; 314-5, 11, 14; 315-1, 2; 316-4, 12, 13; 317-5, 11, 14; 315-1, 2; 316-4, 12, 13; 317-13, 15, 17; 318-13; 321-4; 324-10, 12; 325-3, 4; 327-3, 7, 12, 17; 328-4; 329-5, 17; 330-8, 15; 331-7, 15; 333-5, 10, 14; 334-5, 6; 335-5, 10, 17; 336-1, 4; 337-17; 338-8, 9; 339-5; 340-1, 3, 6, 7, 13; 341-6; 343-15; 344-3, 9, 14; 346-1, 3; 347-2, 5, 17; 348-2, 3, 7, 9, 14, 17; 349-3, 9, 15, 17; 350-3, 14; 352-12; 353-4; 355-9, 13; 356-5, 15, 16; 357-1, 7, 8; 360-9, 14, 16, 17; 361-1, 3, 5, 7, 14, 15; 362-3, 10, 17; 365-7, 9, 12, 16; 371-6, 10, 11; 372-3; 373-11, 14, 15; 375-3, 6; 376-17; 377-5, 12, 17; 378-6, 14; 379-4, 12, 15; 380-3, 7, 9; 381-9; 384-1, 2, 14, 17; 385-3, 9, 11; 386-2, 7, 8, 9, 11, 75; 387-1; 388-2, 14, 17; 391-1, 3, 6, 7, 9, 11; 392-15; 393-6, 7, 17; 394-1, 2, 13, 15; 395-3, 6, 17; 396-4; 398-5, 13, 15, 17; 399-2, 11; 400-2, 4; 401-17; 402-2, 4; 403-8, 11; 404-6, 14; 406-11, 17; 407-8; 408-2, 13; 409-1; 412-3, 13; 413-12; 415-15; 416-2, 10, 15; 417-4; 418-3, 5; 419-6; 423-2; 424-11, 13, 14; 426-16; 427-17; 428-2, 6, 15; 431-17; 432-2, 3, 6, 16; 433-10, 11; 434-8, 11, 14, 15, 16; 435-2, 4; 436-3,8,11,12,13,15,16;437-1, 4; 438-1, 3, 9, 16; 439-1, 6,8,11.

4.2.5. Cevap Edatları

belī evet

b. 9-3; 190-13; 260-14; 320-14; 324-10; 391-1

4.2.6. Bağlaçlar

ammā ama, yalnız sadece

a. 95-13; 98-1; 121-12,14; 265-10; 273-14; 305-17; 444-9.

bārī bari, hiç olmazsa

b. 249-11; 428-4; 429-6,7.

bel-hod belki de, bilhassa, özellikle

b. 45-5; 209-10; 273-2; 275-2.

eger eğer, şayet

e. 4-7; 12-6; 13-3, 14; 15-11; 16-6, 9, 16; 17-2; 19-15; 20-11, 16; 21-12; 22-7; 23-2, 3; 25-7; 31-5, 14; 32-3; 35-5, 10; 37-11; 39-16, 17; 40-9; 41-12; 44-8, 9, 10, 11, 12; 46-6; 53-3, 4; 59-8, 14; 60-1. 2, 3, 4, 9; 66-6, 11; 68-3; 705; 71-11; 76-9; 79-3; 81-6; 82-10, 14; 84-10; 85-15, 17; 86-7; 87-11, 12; 91-13; 93-3, 5; 97-10, 11; 99-3, 6; 102-5; 103-11, 15, 16; 104-16; 107-10; 110-14; 111-2, 4, 5, 16, 17; 114-8; 115-17; 116-1, 16; 117-2, 9; 119-4; 120-11; 124-10; 125-15; 130-7; 132-6, 13; 139-7, 8, 9; 140-8, 10; 141-11; 143-15; 144-8, 9, 16; 145-5; 147-12; 149-7; 152-7; 154-3; 155-1; 159-12; 161-11; 163-9; 166-10; 167-4; 168-15, 16; 169-1; 171-16; 173-4, 8, 16; 174-4, 11; 176-1; 177-5, 8; 181-6; 182-17; 183-3; 184-2, 12; 189-4, 5, 6; 192-4, 14; 193-1, 11, 13; 194-8, 14, 15; 195-9; 196-6, 7, 10, 11; 202-3; 203-16; 207-4; 208-3, 7, 8; 209-7; 212-1; 214-4, 5, 9; 215-2; 216-16; 217-10, 12, 13; 220-12, 13; 222-14; 226-17; 228-10, 11, 12; 229-14, 16, 17; 230-2, 3, 4, 5, 10, 11, 14; 231-1; 232-10; 233-9; 237-4, 13; 240-13, 14, 16; 242-6, 8; 244-10, 17; 245-3, 16, 17; 246-1; 247-10, 12; 248-11, 12; 251-10, 11; 256-5, 7; 258-1; 259-8,9; 260-3, 17; 261-1, 16; 262-1, 2, 4, 5, 9, 12; 263-4; 264-15; 266-1; 267-10, 12; 269-4, 6; 272-1, 8; 273-17; 275-4, 6, 13; 276-11; 278-15; 282-3; 283-11; 285-7; 286-9; 290-1, 5; 291-12, 13, 14; 293-1, 6, 12; 294-7, 8; 295-4, 11; 296-2, 14; 300-1, 10; 301-15; 302-4; 303-6, 7, 13, 15; 304-1; 307-1, 17; 310-10; 312-6; 314-2, 4; 315-5; 318-12, 15; 319-5; 321-7; 325-5; 329-2, 4, 15; 330-2, 13; 331-10; 333-2, 17; 335-6, 13, 14; 336-13; 340-9; 341-13, 14; 343-5, 14; 347-13; 348-13; 349-10; 350-6, 8, 9, 10; 351-5, 6; 352-8; 355-9; 358-3; 360-7, 8; 362-1, 6, 7; 365-3, 11; 366-8; 367-2; 369-15; 370-14; 374-12; 375-10, 12, 16; 376-3, 4, 5, 7; 377-3, 5, 15; 381-14, 15; 382-13; 383-12; 384-10; 385-6, 16; 386-2, 11, 12; 389-8; 390-2, 15; 394-11; 396-1, 5, 6, 15; 397-4, 15; 403-7; 405-16; 406-4, 7; 409-8, 11; 411-3; 413-16; 416-17; 417-4, 6; 420-3, 7; 427-2, 3, 4, 7, 8, ; 428-4; 429-5, 7; 430-15; 434-2, 14, 15; 439-11, 14, 17; 441-9; 442-6, 17.

emdi şimdi

e. 6-3; 13-4; 14-17; 15-9; 26-6; 32-9; 33-3; 38-1, 5; 46-12; 59-12, 14; 63-16; 69-5; 73-13; 79-1; 81-17; 86-6; 89-13; 90-17; 102-1; 103-8; 105-7, 9;107-15; 110-16; 129-17; 131-7; 132-17; 134-17; 135-7; 137-4; 144-11; 146-11; 147-10; 149-4; 153-3, 8; 155-10; 157-12; 158-15; 163-15; 167-1, 3; 174-10; 177-7, 17; 178-17; 181-4; 188-16; 189-4, 11; 190-17; 193-15; 195-4, 10, 12; 208-7; 214-16; 215-2; 217-1; 220-14; 221-9, 11; 223-17; 224-10; 228-5; 234-13, 14, 15; 238-13; 240-12; 243-5; 245-5, 12; 247-2; 256-5; 259-11; 270-12; 275-3; 278-7; 279-5; 281-1; 286-5, 13, 16; 288-1, 8; 292-4; 300-16; 305-1; 309-16; 311-17; 327-1; 329-8; 331-10;

333-5; 335-8; 338-1; 341-14, 16, 342-15; 343-15; 344-9; 347-9, 15; 349-5; 350-10; 356-11, 16; 359-6; 365-3; 366-2; 367-6; 368-15; 387-15; 394-11; 398-17; 404-16; 407-6; 408-5; 410-4; 411-8; 412-2; 413-7; 417-4; 422-12; 424-2, 3; 425-4; 426-12; 428-7,17; 430-8, 10; 442-5

erki şüphe ve tereddüt edatı

e. 47-11; 320-6.

erkin şüphe ve tereddüt edatı

e. 213-1, 2

hele özellikle, öyleyse, o halde

h.133-4; 152-12; 249-11; 332-7; 365-4; 411-4

hem hem, da, de

h. 3-17; 5-9; 49-8; 51-13; 64-1; 69-9; 88-11; 94-7; 102-6; 103-1, 3; 105-8, 16; 108-14; 112-17; 114-14; 115-15; 126-8; 136-12; 137-13; 153-9; 164-13; 169-13; 185-15; 189-3; 192-5; 194-12; 198-17; 199-4; 209-3; 210-2; 225-8; 230-10; 231-9; 244-8; 247-6; 248-5; 251-6, 8; 256-5, 15; 269-8; 270-7; 273-2; 302-2; 339-15; 340-8; 341-1; 356-13; 363-17; 364-17; 369-10; 373-17; 376-12; 387-17; 395-14; 401-8, 13; 405-17; 427-11;

h. takı 16-4; 31-11, 12; 46-9; 49-8; 68-4; 69-10; 88-12; 997; 111-17; 113-1; 114-6, 14; 127-17; 131-8; 134-6; 135-1; 145-8; 153-7; 158-16; 174-13; 184-6; 198-15, 17; 199-4; 207-8; 211-10; 217-1; 221-9; 222-15; 225-8; 229-12, 13; 240-12; 251-7; 283-1; 309-5, 17; 339-10; 352-16; 361-9; 387-17; 394-7; 396-9; 402-3; 406-13; 427-4, 8; 429-1;

hergiz asla, hiçbir zaman

h. 40-15; 93-5; 284-14,15.

illā illa, mutlaka

i. meger 265-4; 366-17

kaçan ne zaman

ķ. 16-14,27-15;28-13; 69-11;80-14; 92-6; 124-6; 141-14; 171-4; 208-10; 238-7; 241-12; 259-11; 268-10; 293-11; 304-6; 305-8; 392-17; 436-7; 441-7

kaçan kim ne zaman ki

ķ.kim 3-17; 4-15, 16; 6-1; 15-1, 2, 15; 16-5; 18-17; 20-14; 26-11; 29-17; 32-5, 11, 16; 33-5, 15; 35-1, 16; 37-16; 38-4, 6, 11, 17; 39-9, 11, 14; 40-3; 42-3, 14, 15; 43-2, 5, 15; 44-3; 45-2, 10; 46-10, 13; 47-1, 12; 48-6; 50-6; 52-12; 53-10; 55-2, 11; 57-7; 58-7; 61-2, 5, 11, 13; 62-1, 13, 16; 64-7; 69-1; 70-11, 16; 71-12, 14; 72-11; 73-10, 17; 75-1, 12; 77-11, 13; 78-8; 79-4; 80-5; 81-8, 12; 83-5, 11; 84-2; 85-1, 2; 86-9, 14; 87-2, 7; 88-6; 89-9, 11, 14; 90-15; 91-17; 92-9; 93-6; 97-12; 98-4, 5, 10, 14; 101-9, 14; 103-17; 104-3, 6, 11; 105-1; 108-3, 5; 109-10; 110-5; 111-7; 1 3-6, 17; 114-2, 13; 116-4; 122-9; 123-8, 11, 14; 124-3; 127-5; 128-1, 2; 133-16, 17; 134-11; 135-13, 15; 138-17; 140-7, 9, 11; 141-7, 13, 16, 17; 142-2; 145-2, 147-2; 151-1, 16; 152-14; 153-9; 155-11; 157-2, 4, 5, 7, 10, 15; 158-17; 159-15; 161-3; 163-12, 17; 164-8; 166-6; 168-1; 169-9; 170-6; 171-7, 8; 172-16; 173-9, 17; 174-3, 14; 176-8; 177-3, 8; 179-6; 181-7; 183-5, 7, 17;

190-11; 191-10, 17; 197-1; 199-16; 204-6; 206-3; 207-2; 210-8; 211-5, 16; 213-6; 216-3, 4, 5, 10; 217-7, 13; 218-4, 7, 12, 15; 219-11; 220-15; 222-12; 227-4, 13, 17; 233-17; 235-8, 9; 237-11; 238-3, 14; 239-4; 243-1, 6; 245-6; 247-3, 6; 248-2, 3; 249-10, 17; 250-1, 3; 251-1, 9; 254-17; 255-2, 12, 17; 257-3, 14; 258-2, 12; 261-4; 264-2; 265-5, 6; 266-13; 267-8; 268-6, 7, 9; 270-6, 15; 271-17; 273-4; 275-8; 276-5, 17; 278-17; 279-13, 15; 281-8; 284-5, 8,11; 287-7; 288-3; 293-12; 296-1; 299-2, 3; 301-7; 302-16; 304-5; 307-8; 308-17; 310-14; 311-7; 312-17; 314-10; 315-7; 318-17; 321-9, 13; 322-9, 11, 12, 14; 323-9; 326-6; 328-17; 329-12; 335-11; 336-15; 337-8; 338-5, 15, 17; 339-1, 13; 344-14; 345-12; 347-13; 348-5; 349-4; 350-1; 354-14; 356-4; 357-6; 358-16; 363-6, 7, 8, 13; 364-8, 15; 365-2, 15; 367-4, 13; 368-10, 16; 369-2, 13; 372-8; 374-2, 7. 17; 375-1; 376-13; 378-9; 385-4; 388-12; 392-4, 9; 395-2, 7, 8; 396-17; 397-4, 6. 11, 13; 398-7; 401-8; 402-17; 404-12; 405-12; 407-16; 408-10; 413-12; 414-6, 9. 415-11, 14; 416-9; 417-15. 17; 418-1, 13; 419-16; 420-11; 427-15; 429-14, 15, 16. 430-2; 433-12; 438-14; 439-12; 441-14, 17; 442-9, 10. 12; 443-2, 7
 k.er- 432-8
 k.tur- 234-8

kim ki

k. 2-13, 16, 17; 3-1, 5, 9, 11, 12, 16; 4-2, 8, 11, 12, 14; 5-8, 9, 10, 11, 13; 6-3, 7, 8, 15, 16; 7- 16, 17; 8-3, 4, 6, 8, 9, 10, 16; 9-9, 11, 14; 10-3, 5, 7, 8, 9; 11-1, 3, 8, 11, 15, 17; 12-12; 13-5, 7, 16; 14-7, 9, 10, 14; 15- 5, 8, 9, 11, 14; 16-3, 9, 12, 15, 16; 17-2, 4, 6, 7, 10; 18-2, 5, 8, 11, 15,; 19-3, 5, 8, 9, 11, 13, 14; 20-1, 5, 6, 11, 12, 17; 21-4, 11, 14; 22-1, 9, 10, 11, 16, 17; 23-11, 13; 24-2, 3, 6, 12, 17; 25-2, 5, 6, 10, 15, 16; 26-4, 5, 7; 27-2, 3, 5, 8, 10, 11, 17; 29-1, 3, 5, 30-10, 12, 14; 31-1, 8, 9, 10, 11, 15; 32-3, 4, 7, 8, 10, 15 ; 33-4, 6, 7, 10, 15, 16; 34-8, 11, 12, 15, 16; 35-6, 12, 17; 36-5, 10, 11; 37-1, 2, 5, 8, 11, 12, 13, 17; 38-7, 9, 13; 39-1, 6, 8, 12,13,15;40-1,2, 5, 9; 41-2, 4, 6, 11, 14, 15; 42-8, 17; 43-8, 10, 14; 44-2, 6, 13, 16, 17; 45-3, 4, 9, 15; 46-11, 14; 47-4; 48-1, 2, 3, 5, 7, 8; 49-1, 5, 9, 10; 50-3, 7, 8, 10,13, 15, 16; 51-2, 5, 11, 17; 52-11; 53-14; 54-6, 9, 13, 14; 55-4, 5, 8, 9, 13; 56-2, 4, 14, 15, 17; 57-6, 14; 58-1, 9, 16, 17; 59-1, 3, 5, 7, 9, 10, 14, 16; 60-1, 2, 5, 11, 13, 16; 61-4, 6, 10,12,14,15,16; 62-2, 8, 10, 14, 15; 63-1, 7, 9, 13, 14; 64-1, 8, 9, 11, 12, 15, 16; 65-15; 66-5, 6, 8, 11, 14, 15, 16, 17; 67-1, 2, 4, 7, 11, 13, 16; 68-2, 3, 6, 8, 9, 11, 15, 16, 17; 69-2, 3, 5, 7, 9, 12, 14, 15, 16, 17; 70-1, 2, 4, 7, 12; 71-1, 4, 5, 6; 72-1, 3, 4; 73-3, 4, 12, 13; 74-1, 9, 14, 17; 75-7, 9, 14, 15; 76-5, 6, 7, 10; 77-8, 15, 16; 78-2, 3, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 79-1, 3, 7, 11, 13, 15, 16; 80-2, 6, 7, 9, 11, 14, 15; 81-5, 9, 11, 14, 15, 17; 82-7, 11, 13, 17; 83-2, 3, 9, 13, 15; 84-8, 12, 14, 16; 85-8, 9; 86-2, 3, 5, 15, 16, 17; 87-3; 88-2, 13; 89-6; 90-1, 3, 4, 6, 7, 14; 91-1, 2, 3, 4, 12, 14; 92-1, 5, 6, 12, 14, 15; 93-4, 7, 10, 11 , 13, 15; 94-1, 2, 3, 17; 95-1, 5, 10, 12, 13, 14; 96-1, 8, 9, 14, 16, 17; 97-6, 15; 98-1, 7, 10, 13, 16; 99-13, 16, 17; 100-1, 2, 4, 5, 15, 17; 101-17; 102-4, 11, 14; 103-5, 11, 13; 104-11, 16, 17; 105-5, 8, 17; 106-3, 9; 107-1, 5, 6, 10, 12, 16; 108-7, 9, 13; 109-2, 16, 17; 110-8, 11, 13; 111-13, 14; 112-4, 6, 15; 113-2, 4, 7, 14; 114-5, 6, 10, 12; 115-3, 14, 17; 116-9, 11, 12, 14, 15; 117-2, 3, 4, 6, 11, 15; 118-1, 5, 6, 7, 14, 15, 16, 17; 119-10; 120-7, 9, 10, 13, 14, 15, 17; 121-10, 11 , 12, 13, 15; 122-3, 7, 8, 10; 123-2, 4, 13, 15; 124-2, 9, 10, 17; 125-3, 5, 8, 9, 11, 14, 15; 126-1, 5; 127-9; 128-6, 8, 16; 129-9, 11, 16, 17; 130-12, 15; 131-5, 7, , 15; 132-1, 10, 13, 17; 133-1, 7, 8, 11, 15, 16; 134-6, 7, 8, 12, 13, 15; 135-1, 2, 5, 8, 10; 136-2, 8, 13, 14; 137-10, 11, 15, 16; 138-5, 6, 15, 17; 139-6, 8, 12, 14; 140- 3, 10, 12, 17; 141-9; 142-7, 16, 17; 143-7, 11; 144-6, 15; 145-1, 4, 7, 10, 15, 16, 17; 146- 3, 4, 8,

14, 16; 147-15, 17; 148-1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10; 149-6, 10, 17; 150-3, 6, 15; 151-4, 8, 11, 13, 16; 152-10, 11, 12; 153-2, 3, 5, 7, 10, 14; 154-1, 4, 6, 9, 14, 16; 155-2, 4, 6, 7, 8, 10, 14; 156-2, 4, 5, 8, 16; 157-1, 8, 9, 11, 12, 14, 16; 158-2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16; 159-2; 160-6, 11; 161-1, 3, 5, 7, 14, 15, 17; 162-2, 5, 8, 9, 16, 17; 163-1, 3, 5, 15; 164-1, 16, 17; 165-5; 166-4, 9, 13, 17; 167-1, 14, 16; 168-3, 8, 9, 11, 14, 17; 169-2, 6, 8, 12; 170-3, 10, 13; 171-4, 10, 14; 172-2, 3; 174-5, 6, 15, 17; 175-2, 4, 6, 15; 176-10, 12, 16; 177-1, 4, 9, 15, 16, 17; 178-3, 17; 179-1, 2, 16, 17; 180-1, 3, 5, 6, 8, 15, 16; 181-3, 10, 13, 16; 182-1, 3, 4, 9, 10, 16, 17; 183-2, 5, 10, 12, 14; 184-1, 2, 10; 185-1, 2, 5, 8, 9, 14; 186-5, 9, 14, 15, 17; 187-6, 10, 11, 14, 15, 16, 17; 188-1, 4, 5, 9, 12, 13; 189-1, 3, 4, 9, 15, 17; 190-4, 8, 12, 13, 15, 16; 191-2, 6, 12, 15; 192-1, 5, 8, 17; 193-6, 7, 11, 13, 17; 194-1, 2, 4, 6, 8, 11, 14, 17; 195-1, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 196-3, 5, 10, 12, 13, 14; 197-5, 8, 9, 11, 14; 198-6, 8, 9; 198-14, 15, 16; 199-2, 17; 200-3, 12, 13, 14, 16; 201-1, 6, 7, 9, 10, 11, 12; 202-2, 5, 13, 16; 203-2, 5, 6, 8, 11, 14, 16, 17; 204-2, 6, 9, 15, 16, 17; 205-2, 4, 7, 8, 12, 17; 206-1, 2, 3, 4, 5, 6, 14, 15; 207-4, 5, 6, 7, 12, 15, 17; 208-3, 5, 12, 14; 209-2, 4, 6, 8, 10, 12; 210-13, 17; 211-1, 4, 7, 9, 12, 14, 15; 212-12, 14, 16, 17; 213-4, 14; 214-1, 3, 5, 13, 17; 215-2, 4, 5, 7, 9, 10, 15, 17; 216-6, 12, 13; 217-1, 6, 7, 11; 218-3, 11, 13, 16, 17; 219-1, 2, 9, 10, 12, 14, 17; 220-9, 11, 14, 15; 221-1, 2, 5, 9, 10, 12, 14; 222-1, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 15; 223-1, 6, 7, 13; 224-2, 9, 17; 225-1, 2, 4, 5, 6, 8, 14, 15, 16; 226-3, 5, 7, 14; 227-8, 11, 12; 228-2, 5, 8, 9, 10, 13, 14; 229-5, 9; 230-2, 3, 7, 13, 16; 231-1, 6, 8; 232-5, 7, 8, 15, 17; 233-1, 3, 4, 7, 9, 12, 13; 234-2, 3, 4, 5, 8, 9, 15, 16, 17; 235-5, 7; 236-1, 3, 8, 16, 17; 237-6, 9, 13; 238-11, 13; 239-1, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 16; 240-1, 2, 5, 17; 241-4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 15, 16, 17; 242-1, 3, 4, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 17; 243-2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 14; 244-1, 3, 6, 12; 245-1, 3, 12, 15; 246-3, 5, 7, 9, 10, 15; 247-2, 4, 7, 9, 13, 14, 16; 248-1, 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 17; 249-5, 6, 8, 10, 11, 12, 15; 250-2, 5, 11, 12, 14, 15, 17; 251-13, 15, 17; 252-4, 5, 9, 15; 253-8, 13, 15; 254-3, 7, 9, 10, 13, 16, 17; 255-1, 6, 8, 10, 11, 15; 256-1, 11, 13, 17; 257-3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 16, 17; 258-7, 9, 11, 13, 16; 259-1, 3, 5, 6, 8, 11, 17; 260-1, 13; 261-1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15; 262-7, 10, 11, 15; 263-2, 5, 6, 10, 12, 15, 16; 264-1, 6, 8, 11, 15, 16; 265-1, 8, 9, 12, 13; 266-3, 6, 9, 16, 17; 267-3, 9, 10, 14, 15, 17; 268-3, 6, 7, 10, 11, 17; 269-1, 10, 14; 270-1, 2, 9, 17; 271-1, 2, 3, 8, 12, 15, 17; 272-4, 6, 7, 14, 16, 17; 273-1, 2, 4, 6, 7, 11, 14, 15; 274-3, 4, 12, 15, 16; 275-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14; 276-4, 9, 12, 13; 277-1, 2, 6; 278-1, 7, 11, 14; 279-5, 12; 280-2, 6, 8, 10; 281-2, 14, 16; 282-2, 5, 13; 283-1, 4, 5, 6, 10, 13, 14, 15; 284-1, 7, 9, 16; 285-5, 6, 14; 287-2, 7, 11, 17; 288-6, 9, 15, 17; 289-4, 7, 9, 10, 15, 16, 17; 290-2, 6, 12; 291-3, 6, 16, 17; 292-2, 7, 16; 293-5, 16; 294-1, 2, 6, 11, 13, 16; 295-1, 2, 4, 5, 8, 9, 11, 17; 296-3, 9, 10, 12, 14, 15; 297-2, 10, 12, 17; 298-5, 9, 17; 299-8; 300-4, 5, 8, 10, 13, 15, 16; 301-2, 6, 7, 10, 11, 14, 16, 17; 302-4, 7, 11, 12, 13, 14; 303-7, 8, 12, 17; 304-4, 6, 9, 10, 13, 17; 305-1, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12; 306-14; 307-2, 5, 8, 11, 14, 15, 16; 308-6, 8, 9, 12, 14; 309-3, 4, 14; 310-2, 6, 12, 14; 311-7, 8, 14, 17; 312-2, 4, 7, 9, 16; 313-2, 4, 5, 10, 12, 13, 15, 16; 314-2, 3, 7, 8, 11, 12, 14; 315-7, 11, 12; 316-8, 9, 16, 17; 317-1, 4, 7, 15; 318-3, 4, 5, 6, 7, 10, 15, 16, 17; 319-7, 15, 17; 320-5, 6; 321-1, 2, 3, 5, 10, 15; 322-6, 8, 12, 15; 323-8, 17; 324-1, 2, 3, 6, 8, 13; 325-6, 8, 9, 17; 326-1, 4, 11, 12; 327-9, 11, 14, 16, 17; 328-1, 4, 6, 8, 12, 15, 16; 329-2, 8, 14; 330-1, 4, 8, 9, 12, 14; 331-1, 2, 17; 332-3, 8, 16; 333-1, 8, 11, 17; 334-3; 335-1, 6, 11, 13, 14; 336-4, 6, 8, 9, 13, 16, 17; 337-2, 4, 5, 8, 9, 10, 17; 339-3, 4, 9, 10, 14, 16, 17; 340-1, 4, 7, 8, 13, 14, 15; 341-4, 12, 14; 342-1, 5, 6, 10; 343-1, 2, 5, 10, 13, 15; 344-2, 3, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17; 345-4, 7, 9, 11; 346-2, 5, 7, 9, 12, 14, 15, 16; 347-2, 3, 5, 6, 9, 11, 14, 15; 348-6, 11, 12; 349-1, 10, 13, 14, 15; 350-2, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 15, 17; 351-1, 2, 3, 9, 10, 11, 12, 14, 16; 352-8,

9, 10, 13; 353-2, 9, 10, 12, 13; 354-6, 8, 10, 12, 14, 15, 17; 355-3, 8; 356-1, 5, 6, 9, 11; 357-6, 9, 12, 13, 14, 16, 17; 358-6, 9, 10; 359-2, 4, 5, 6, 9, 12, 15; 360-1, 3, 4, 5, 11, 15; 361-5, 8, 11; 362-1, 9, 13; 363-2, 3, 6, 9, 14, 16; 364-2, 4, 5, 6, 9, 15; 365-3, 5, 11; 366-2, 10, 13, 16; 367-1, 3, 7, 8, 10, 14; 368-7, 9, 11, 13, 15, 16; 369-1, 4, 8, 9; 370-7, 14; 371-5, 6, 8, 11, 17; 372-1, 4, 6, 8, 12, 13, 15, 17; 373-5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 374-5, 14; 375-1, 2, 2, 7, 9, 12, 14, 15, 16, 17; 376-2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15; 377-8, 12, 13; 378-6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 17; 379-1, 3, 7, 11, 15; 380-2, 7, 10, 13, 381-3, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 16; 382-1, 2, 3, 7, 9, 14, 16, 17; 383-3, 5, 6, 7, 15, 16, 17; 384-3, 4, 12, 13, 14; 385-1, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 17; 386-1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 14, 17; 387-1, 10, 13, 15; 388-5, 9, 11, 13, 17; 389-2, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16; 390-1, 6, 11, 12, 15; 391-2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 17; 392-4, 9, 11, 14, 17; 393-1, 6, 14; 394-2, 4, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 395-1, 3, 6, 7, 10, 11, 14, 16; 396-2, 6, 8, 13, 16; 397-3, 7, 9, 10, 16; 398-2, 4, 6, 12, 13, 16; 399-1, 2, 3, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 400-3, 5, 8, 11, 12, 14; 401-2, 3, 5, 11, 12, 15; 402-1, 7, 8, 10; 403-1, 2, 4, 6, 10, 12, 14, 16, 17; 404-7, 10, 15, 16; 405-2, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 15; 406-2, 8, 10, 11, 12, 14, 16, 17; 407-3, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 15; 408-1, 3, 6, 11, 12; 409-4, 6, 10, 11, 13, 14, 15, 16; 410-1, 3, 11, 13; 411-1, 3, 5, 13, 15, 17; 412-1, 2, 6, 7, 8, 13, 14, 15; 413-2, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 16, 17; 414-1, 4, 6, 13, 15, 16, 17; 415-2, 3, 5, 6, 7, 16, 17; 416-4, 6, 8, 12, 14, 15, 16, 17; 417-3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13; 418-2, 9, 12, 13, 15, 16, 17; 419-3, 7, 11, 12; 420-2, 4, 15, 16, 17; 421-1, 2, 5, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17; 422-3, 7, 9, 10, 12, 16; 423-2, 3, 8, 11, 13; 424-2, 3, 4, 6, 12, 13, 14, 16; 425-2, 5, 10, 11, 12, 14, 17; 426-2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 17; 427-1, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17; 428-3, 8, 9, 11, 15; 429-2, 3, 4, 11, 13, 16, 17; 430-4, 6, 7, 10, 12, 13; 431-3, 6, 8, 9, 13, 15, 16; 432-5, 8, 11, 13, 14, 17; 433-6, 8, 15, 16, 17; 434-1, 3, 4, 5, 6, 8, 14, 15; 435-6, 8, 11, 14, 15; 436-1, 2, 8, 16; 437-2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14; 438-3, 5, 6, 7, 10, 11; 440-4, 8, 9, 13, 14, 17; 441-2, 3, 5, 6, 7, 9, 15; 442-3, 8, 16, 17; 443-4, 5, 14, 16, 17; 444-3, 9, 11.

lācerem şüphesiz
I. 424-5.

meger meğer, yalnız, sadece, eğer, o halde, öyleyse, demek ki
m. 3-9, 12; 11-9; 13-2; 23-1; 43-3; 65-17; 68-16; 83-15; 88-1; 91-16; 92-8; 93-2; 94-2, 11; 117-10; 120-4; 124-6; 130-1; 134-16; 137-11; 150-4; 184-9; 189-16; 201-12; 216-9, 11; 234-7; 235-16; 244-16; 260-4; 265-7; 268-3, 14; 275-11; 278-17; 279-8; 285-6; 295-5, 15; 307-6; 330-15; 335-2; 341-3; 347-4, 379-4; 396-13; 400-1; 401-15; 416-6; 417-8; 431-11; 441-17; 442-8;
illā m. 265-4; 366-17.

ne kim ne ki
n. kim 5-12; 6-12; 7-5; 8-15; 16-5; 25-12; 29-7; 41-7; 45-13; 49-1; 52-6; 58-1, 2; 60-17; 61-7; 64-4; 66-17; 77-2, 10; 79-17; 80-13; 82-6, 16; 89-16; 143-15; 177-10; 188-7; 212-11; 219-10; 224-14; 229-15; 233-15; 240-8; 252-14; 262-15; 266-6; 294-6; 325-3; 328-13; 329-9, 13; 364-5; 375-11; 380-14; 382-9; 394-4, 16

neçe kim nasıl ki
n. kim 15-15; 140-1; 146-2; 226-4

neçeme kim nasıl ki, ne zaman ki
n. kim 29-12; 34-1; 40-15; 42-15; 71-16; 72-1, 4; 115-2; 141-4; 149-11; 155-16;

164-10; 173-15; 186-12; 211-17; 215-14; 241-2; 244-11; 255-9; 284-2, 7; 322-4; 326-15; 336-7; 352-2; 404-4; 422-1; 430-8 >

neteg kim nasıl ki

n. kim 3-14; 17-16; 47-3; 69-4; 103-13; 107-17; 116-11; 120-16; 122-13; 137-11; 156-11; 171-17; 199-7; 202-7, 9; 208-5; 209-11; 225-9, 13; 230-1; 231-4; 233-2; 234-11; 240-16; 244-8; 261-3; 276-14; 277-3; 282-11; 284-12; 285-11, 13; 290-16; 299-5; 305-3, 7, 11; 308-11; 318-16; 321-5; 343-7; 350-12; 351-12; 368-12; 371-12, 15, 17; 375-7; 377-9, 10; 384-5; 387-9; 390-15; 397-17; 411-14; 412-11; 426-2; 428-2;

oğ – ök kuvvetlendirme edatı

o. 233-4.

ö. 355-12.

takı daha, da/de, ve

t. 2-7, 11, 12, 14, 16, 17; 3-10, 11, 13, 17; 4-2, 3, 4, 12, 14, 16; 5-2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 6-9, 10, 11, 13, 14; 7-3, 9, 12, 14, 16, 17; 8-3, 5, 7, 8, 9, 11, 15, 16, 17; 9-5, 9, 10, 12, 14, 16, 17; 10-2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14; 11-1, 2, 4, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16; 12-5, 7, 8, 9, 11, 16, 17; 13-4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15; 146, 7, 8, 11, 12, 15; I5-1, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16; 16-4, 6, 8, 11, 13, 14, 16; 17-2, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16; 18-1, 2, 4, 5, 6, 9, 16; 19-3, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17; 20-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 17; 21-5, 14, 16; 221, 3, 11; 12, 13, 16; 23-5, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 24-1, 5, 7, 10, 11, 14, 15; 25-1, 2, 3, 4, 7, 9, 11, 14, 16, 17; 26-1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 16, 17; 27-4, 11, 12, 13, 14, 15, 16; 28-2, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17; 29-1, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 30-1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 14; 31-7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16; 32-1, 2, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 33-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15; 34-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 15, 17; 35-6, 7, 8, 9, 10, 13, 14; 36-1, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 37-1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 17; 38-1, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16; 39-3, 4, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16; 40-6, 8, 10, 12, 14, 17; 41-7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17; 42-1, 4, 5, 9, 10, 12; 43-1, 2, 3, 4, 5, 11, 17; 44-1, 2, 3, 4, 11, 14, 15, 16; 45-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 16; 46-1, 4, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17; 47-1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 15, 16; 48-2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15; 49-1, 5, 8, 10, 11, 15, 16; 50-13, 14, 17; 51-1, 6, 8, 9, 11, 13, 15; 52-1, 7, 15, 16; 53-1, 2, 3, 4, 6, 9, 11, 13, 15, 16, 17; 54-1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17; 55-2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16; 56-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16; 57-1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17; 58-2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15; 59-1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 17; 60-5, 8, 9, 10, 11, 13, 14; 61-1, 3, 4, 5, 7, 8, 16, 17; 62-2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 17; 63-1, 2, 10, 12, 13, 14, 15, 16; 64-1, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15; 65-5, 6, 11, 12, 13, 16; 66-2, 3, 5, 7, 8, 9, 14, 16, 17; 67-1, 2, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 17; 68-1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 17; 69-2, 3, 4, 5, 11, 12, 13, 16, 17; 170-4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 71-3, 5, 12, 14, 15; 72-2, 6, 7, 8, 12; 73-5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 74-2, 3, 5, 10, 14, 15, 16; 75-1, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16; 76-1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17; 77-1, 3, 4, 10, 11, 13, 17; 78-2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 79-1, 2, 5, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17; 80-1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17; 81-2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15; 82-2, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 17; 83-1, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 16, 17; 84-6, 7, 10, 12, 13, 14, 16, 17; 85-1, 2, 3, 4, 6, 9, 11, 15, 17; 86-1, 3, 4, 8, 15; 87-1, 2, 5, 6, 11, 12, 16; 88-8, 9, 10, 12, 15; 89--1, 4, 13, 14, 17; 90-1, 6, 8, 9, 10, 17; 91-3, 4, 7, 8, 13, 15, 17; 92-2, 3, 7, 10, 12, 13, 14, 16; 93-2, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17; 94-1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 14; 95-2, 4, 5, 6,

7, 8, 11, 14, 15, 16; 96-1, 2, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16; 97-1, 3, 4, 8, 9, 12, 13, 15, 16; 98-1, 2, 4, 10, 11, 13, 14, 15, 16; 99-4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15; 100-1, 2, 7, 9, 11, 14, 17; 101-1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 15, 16, 17; 102-3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 17; 103-1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 17; 104-2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 17; 105-2, 3, 6, 7, 9, 10, 15; 106-2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 15, 16; 107-2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17; 108-1, 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 109-1, 2, 5, 6, 7, 9, 11, 16, 17; 110-1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 16; 111-1, 2, 3, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 17; 112-10, 11, 12, 17; 112-1, 7, 14; 113-9, 11, 12, 13, 16; 114-1, 2, 3, 6, 9, 14, 15, 16, 17; 115-3, 4, 9, 11, 12, 15, 16; 116-2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 15, 16, 17; 117-5, 7, 8, 9, 12, 16, 17; 118-2, 3, 4, 6, 8, 10, 16; 119-2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 15, 16; 120-2, 8, 9, 14; 121-1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17; 122-6, 9, 12, 13, 14, 16; 123-4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16; 124-11, 12, 13, 14, 15, 16; 125-4, 6, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17; 126-1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17; 127-2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17; 128-1, 4, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 17; 129-1, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 15; 130-1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17; 131-1, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 17; 132-3, 4, 5, 6, 8, 9, 16; 133-3, 5, 6, 8, 17; 134-1, 3, 4, 6, 9, 10, 13, 14, 15, 17; 135-1, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16; 136-2, 11, 12, 13, 16, 17; 137-2, 3, 4, 6, 12, 13, 17; 138-3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 16; 139-1, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 16, 17; 140-2, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16; 141-2, 3, 4, 5, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 142-1, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 16, 17; 143-2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 17; 144-1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 17; 145-1, 4, 6, 7, 8, 11, 13, 14; 146-2, 3, 7, 9, 13, 15; 147-3, 5, 13, 14, 15, 16; 148-4, 5, 6, 9, 10, 11, 14, 15, 17; 149-4, 9, 10; 150-1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 17; 151-2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17; 152-5, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 17; 153-2, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 16; 154-3, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16; 155-1, 2, 3, 4, 6, 7, 12, 13, 14, 15; 156-1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17; 157-1, 6, 7, 8, 15, 17; 158-1, 10, 13, 14, 16; 159-1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17; 160-1, 2, 3, 4, 5, 10, 14, 15, 17; 161-1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17; 162-1, 10, 11, 12, 13, 14, 17; 163-3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17; 164-1, 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 15; 165-2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13; 166-2, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 167-2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 17; 168-3, 4, 10, 12, 17; 169-2, 5, 6, 8, 9, 10; 170-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17; 171-1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17; 172-1, 3, 5, 10, 11, 16, 17; 173-1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 15; 174-4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15; 175-5, 7, 8, 9, 10, 14, 17; 176-5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14; 177-6, 7, 8, 10, 12, 13, 14; 178-1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; 179-1, 3, 4, 8, 11, 12, 13, 14, 15; 180-4, 5, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17; 181-1, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 17; 182-4, 5, 7, 11, 12, 13, 17; 183-1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; 184-2, 3, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 16; 185-1, 3, 4, 6, 7, 15, 16; 186-1, 2, 4, 7, 11, 13, 14, 16, 17; 187-4, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 17; 188-1, 2, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17; 189-3, 8, 10, 14, 16; 190-4, 5, 9, 10, 11, 16, 17; 191-1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 16; 192-2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; 193-1, 2, 3, 7, 9, 12, 16; 194-1, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12; 195-2, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 196-2, 4, 7, 12, 13, 17; 197-2, 3, 6, 12, 13, 14, 16; 198-7, 9, 12, 13, 15, 16, 17; 199-4, 5, 8, 9, 14, 15, 16; 200-1, 3, 6, 9, 10, 14, 15, 17; 201-1, 2, 3, 4, 10, 11, 13, 15; 202-1, 4, 8, 9, 12, 15, 17; 203-2, 3, 4, 7, 14, 17; 204-2, 4, 7, 8, 10, 11, 14, 16; 205-1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17; 206-1, 2, 4, 9, 10, 11, 17; 207-1, 3, 6, 7, 8, 13, 15, 17; 208-1, 3, 5, 6, 7, 9, 13, 15, 17; 209-1, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 17; 210-1, 2, 3, 5, 6, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 17; 211-2, 3, 4, 10, 11, 12, 14, 17; 212-3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 15, 16; 213-1, 4, 7, 9, 10, 12, 14, 16, 17; 214-10, 12, 14, 16, 17; 215-4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; 216-3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; 217-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 15; 218-2, 4, 5, 7, 8, 10, 13, 17; 219-4, 5, 6, 10, 11, 13, 14, 16, 17; 220-2, 3, 5, 10, 12, 14, 17; 221-3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 16; 222-2, 3, 5, 7, 8, 11, 14, 15, 17; 223-2, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 16, 17; 224-4, 6, 7, 9, 11, 12,

13, 15; 225-3, 4, 6, 8, 10, 14, 17; 226-1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16; 227-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 16; 228-1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 15, 17; 229-1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; 230-3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 231-1, 3, 6, 7, 8, 12, 14; 232-1, 2, 3, 6, 9, 10, 11, 15, 16, 17; 233-1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16; 234-2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 17; 235-1, 2, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 15; 236-3, 4, 6, 9, 10, 12, 13, 15; 237-4, 6, 7, 11, 12, 14, 16, 17; 238-2, 4, 5, 7, 9, 10, 16, 17; 239-6, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17; 240-1, 2, 6, 7, 10, 12, 14, 15; 241-2, 3, 4, 10, 14, 16, 17; 242-4, 5, 6, 8, 10, 13; 243-1, 2, 4, 11, 14, 15, 16, 17; 244-1, 2, 5, 7, 11, 14, 16, 17; 245-4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17; 246-5, 8, 12, 13, 14, 17; 247-3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15; 248-3, 4, 10, 11, 14, 17; 249-1, 3, 4, 8, 9, 10, 12; 250-5, 8, 9, 10, 13, 15, 16, 17; 251-1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 16; 252-1, 2, 4, 9, 11; 253-2, 3, 5, 7, 8, 14, 17; 254-1, 7, 8, 10, 11, 12, 13; 255-1, 3, 16, 17; 256-2, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 16, 17; 257-1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 12; 258-1, 4, 5, 6, 9, 12; 259-1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 13; 260-2, 4, 5, 7, 8, y, 10, 11, 14, 15, 16, 17; 261-1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17; 262-4, 5, 7, 10, 13, 14, 17; 263-1, 2, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16; 264-1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17; 265-1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 16, 17; 266-1, 2, 5, 6, 7, 8, 11, 15, 17; 267-1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 13; 268-3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16; 269-1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 17; 270-2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 17; 271-4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17; 272-1, 2, 5, 8, 10, 12, 13, 15, 16; 273-2, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16; 274-1, 2, 5, 8, 10, 11, 13, 15; 275-8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 276-1, 2, 3, 4, 10, 13, 14, 15, 16, 17; 277- 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17; 278-1, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16; 279-3, 4, 9, 10, 11, 12, 13; 280-4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16; 281-1, 2, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14; 282-2, 5, 6, 7, 11, 13, 14; 283-1, 2, 10, 12, 14, 15, 16; 284-1, 3, 5, 6, 12, 14, 16, 17; 285-6, 7, 8, 9, 12, 14, 16; 286-1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 17; 287-2, 6, 8, 9, 15, 16; 288-1, 6, 13, 15, 16, 17; 289-4, 8, 11, 12, 14, 17; 290-1, 2, 4, 5, 8, 12, 13, 16, 17; 291-1, 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17; 292-2, 5, 6, 8, 9, 13, 14, 15, 16; 293-2, 3, 4, 5, 6, 9, 13, 17; 294-2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 15, 17; 295-1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 17; 296-2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 16; 297-2, 3, 4, 7, 11, 13, 14, 16, 298-1, 2, 3, 5, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 16; 299-3, 5, 6, 7, 10, 12, 15, 16, 17; 300-2, 3, 4, 6, 7, 11, 14; 301-1, 4, 5, 13; 302-2, 5, 6, 10, 16, 17; 303-1, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 304-2, 6, 7, 8, 14; 305-6, 9, 10, 13, 15, 16; 306-1, 3, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 17; 307-1, 6, 12, 17; 308-4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16; 309-4, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 310-3, 6, 7, 12, 17; 311-2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 16, 17; 312-2, 3, 5, 6, 8; 313-1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13; 314-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 15, 16, 17; 315-4, 7, 8, 13, 17; 316-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 16; 317-2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; 315-2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 16, 17; 319-1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 320-1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 16; 321-3, 5, 7, 14, 15, 16; 322-7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 323-1, 2, 3, 9, 10, 11, 12, 13; 324-1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 17; 325-1, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15; 326-2, 4, 8, 9, 11, 12, 15; 327-2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17; 328-2, 3, 6, 9, 10, 13; 329-1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17; 330-2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17; 331-1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 17; 332-2, 3, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16; 333-1, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 16; 334-2, 5, 7, 8, 11, 12, 13; 335-1, 3, 5, 6, 7, 8, 14, 16, 17; 336-4, 10, 11, 12, 13; 337-4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17; 338-3, 4, 5, 6, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17; 339-1, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; 340-2, 4, 5, 8, 11, 15, 16, 17; 341-1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17; 342-1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17; 343-3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16; 344-4, 6, 7, 8, 10, 12, 17; 345-1, 2, 4, 5, 8, 11, 12, 13, 14, 15; 346-2, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 347-1, 2, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 348-2, 3, 4, 12, 14, 16, 17; 349-2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 16; 350-1, 3, 5, 7, 14; 351-1, 2, 3, 4, 7, 8,

9, 11, 13, 15, 16, 352-1, 3, 5, 10, 11, 12, 13, 16, 17; 353-1, 2, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16; 354-1, 2, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17; 355-1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 17; 356-1, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16; 357-4, 9, 11, 13, 14; 358-3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17; 359-1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 17; 360-7, 8, 9, 10, 12, 13; 361-3, 6, 9, 11, 13; 362-1, 2, 5, 6, 9, 10, 14, 17; 363-1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17; 364-1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 17; 365-1, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17; 366-2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16; 367-1, 2, 3, 6, 9, 10, 12, 14, 16, 17; 368-3, 4, 5, 6, 8, 10, 14; 369-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; 370-2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17; 371-1, 9, 10, 13, 14; 372-1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 373-1, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12; 374-1, 2, 4, 5, 6, 10, 13, 16, 17; 375-4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 17; 376-1, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17; 377-4, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 17; 378-1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15; 379-1, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17; 380-1, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; 381-2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17; 382-1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 15, 16, 383-1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16; 384-1, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16; 385-2, 3, 5, 7, 12, 14, 16; 386-2, 4, 6, 7, 9, 11, 13, 16; 387-2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 17; 388-1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16; 389-1, 3, 5, 6, 7, 9, 13, 15, 16, 17; 390-1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 13, 14; 391-2, 3, 5, 6, 7, 11, 13; 392-3, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 15, 16, 17; 393-2, 4, 5, 7, 13, 14, 15, 16, 17; 394-1, 2, 3, 4, 6, 7, 14, 16, 17; 395-1, 2, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 15; 396-1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16; 397-1, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17; 398-1, 3, 8, 9, 15, 17; 399-3, 9, 10, 12, 13, 17; 400-1, 5, 10, 11, 13, 14; 401-3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 17; 402-1, 3, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 17; 403-1, 5, 10, 11, 12, 13, 16; 404-1, 2, 3, 6, 9, 11, 13, 14, 17; 405-3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 15, 17; 406-1, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 407-1, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 17; 408-3, 4, 7, 8, 9, 12, 15, 17; 409-1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 17; 410-1, 2, 4, 6, 7, 12, 14, 15, 16, 17; 411-1, 3, 5, 6, 9, 10, 13, 14, 16; 412-1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 15; 413-2, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17; 414-2, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 415-1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; 416-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 15, 16, 17; 417-4, 5, 12, 14; 418-2, 3, 11, 12, 14; 15, 16, 17; 419-1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 16, 17, 420-3, 6, 7, 9, 12, 13, 1-1. 15; 421-1, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17; 422-1. 4. 17; 423-1, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 424-2. 2. 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; 425-1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 13, 15, 17; 426-1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16; 427-2. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16; 428-1, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 16; 429-1, 2, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17; 430-5. 13, 14, 15, 16, 17; 431-3, 4, 5, 7, 10, 12, 13; 432-1, 2, 3, 9, 10, 11, 15; 433-1, 2, 7, 10, 13, 17; 434-1, 5, 6, 8, 12, 13, 16, 17; 435-1, 2, 4, 5, 6, 7, 12; 436-2, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 17; 437-1, 2, 4, 5, 6, 10, 13, 15, 16; 438-1, 4, 5, 10, 12, 14, 15, 16; 439-3, 4, 6, 9, 13, 14, 16; 440-5, 6, 7, 8, 11, 14, 15, 16; 441-1, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 13, 14, 16; 442-1, 2, 4, 9, 11, 12, 13, 14; 443-1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 444-2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11.

ve ve

v. 2-5, 11; 3-1; 4-5, 9; 8-7; 9-4, 15; 14-11, 12; 15-1; 17-2; 18-16; 21-8; 25-7; 28-8, 9; 31-14; 32-1; 36-17; 41-12; 44-11, 12, 14; 49-17; 50-9; 53-3, 4; 58-2, 3, 5; 59-2, 3, 16, 17; 60-1, 2, 3, 4, 9; 61-3, 8, 10; 66-5; 68-3; 70-13; 73-12, 16; 79-3, 10, 14; 82-10, 14; 83-9; 84-1, 10; 85-15, 17; 86-9, 16; 87-12, 13; 89-4, 7; 92-15; 95-17; 97-16; 101-10; 103-16; 104-6; 109-11; 110-4, 14, 15; 111-4, 5, 16, 17; 114-8; 116-1; 120-11; 128-7; 130-4; 139-8, 9; 147-12; 154-3; 164-2, 10; 165-8, 11; 166-8, 16; 176-3; 177-5; 178-16; 179-5; 182-11, 13, 16; 183-13; 184-3; 185-14; 185-15; 186-4, 7, 10; 188-7; 189-5, 6; 190-14; 193-1, 13; 194-8, 15; 196-6, 8, 10, 11, 15; 197-2, 14; 198-6, 8; 199-3, 6, 7; 201-3, 4, 7; 202-1; 209-7, 9; 210-8; 212-1;

217-1, 13; 218-2, 5, 17; 219-10; 222-7; 223-5, 9, 15; 228-6, 12, 17; 229-17; 230-5, 10, 11, 13,14; 233-10, 14, 16; 234-17; 235-1, 9; 236-8, 17; 237-2; 239-2; 240-6, 13, 14, 16; 241-1, 3, 16; 242-14; 243-12, 17; 244-3, 9, 10, 16; 245-3, 6; 246-1, 12; 247-16; 248-11, 12; 250-7, 11, 17; 251-9; 255-14; 256-7; 258-1; 259-17; 260-6, 9, 10, 12, 17; 261-1, 4, 17; 262-2, 4, 10, 14; 263-6, 17; 266-1, 2; 267-4; 268-6, 8, 9; 269-4, 11, 15; 270-2, 8, 9, 10; 272-8, 9; 273-14, 15; 274-12, 14, 17; 275-8, 13, 17; 276-10, 14; 277-5, 6; 278-15; 279-6, 10; 281-9; 283-2; 284-1, 14; 285-6, 11; 286-4, 9; 287-8, 16; 288-6, 7; 290-1, 5, 6, 12, 17; 291-4, 12, 13, 14; 292-6; 294-9, 11; 296-1; 299-5; 300-10; 301-11; 302-13, 17; 303-6, 7; 304-11; 307-1; 310-3, 6, 15; 312-17; 313-6; 314-4, 12; 315-1, 4, 9; 316-2, 14; 317-12; 318-3, 12; 319-1, 2, 3, 4, 6; 320-8, 13; 321-6, 7, 9, 11, 12, 14; 322-4, 6; 323-4, 12, 16; 324-17; 325-2; 327-8, 10, 11; 327-14, 16; 328-1, 4, 5, 7, 10, 12, 13; 329-2, 3; 330-3, 7, 10; 331-5, 6, 8, 10; 333-5; 335-14; 336-10; 341-3; 342-6, 17; 343-5, 11, 14; 345-17; 346-7, 13; 351-6, 8; 353-9, 12; 354-14; 360-8; 362-7, 14; 363-17; 364-14; 365-10; 366-3, 6; 369-1, 7, 9, 11, 13; 372-6; 373-2,14; 374-12; 376-5; 377-3; 379-16; 381-15; 383-10, 12; 387-15; 388-4, 6; 390-2, 13; 392-13; 393-16; 394-1, 11; 396-6, 9, 11, 13; 400-15; 401-5, 6, 7, 12, 14; 402-16; 403-6, 12, 14, 17; 404-10; 405-16; 406-2; 407-2, 8, 9, 10; 408-3, 6, 7, 8; 411-3, 10, 16; 412-13; 413-14; 414-2; 416-17; 417-6; 418-4; 419-6; 420-7, 9; 422-14; 424-4, 11, 12, 13; 425-6, 9, 11, 12, 17; 426-2, 4, 6, 7, 8; 427-4, 8, 10, 13; 428-4; 430-12, 14; 434-15; 439-15, 17; 440-9; 441-2; 442-1, 2, 7, 13; 443-4, 10, 12; 444-4, 10.

velī fakat, lâkin
v. 70-3

velîkin yalnız, sadece, fakat, ama, böylece, kısaca
v. 3-1 1, 4-6, 13; 5-7; 9-1; 11-10, 16; 12-6, 7; 13-4, 8, 17; 15-5; 18-1; 22-2; 26-10; 3115; 32-4, 8, 74; 34-1, 13; 36-7, 9, 14, 16; 37-6; 39-15; 40-16; 42-6, 16; 43-8; 48-15; 55-6; 56-16; 60-7, 10; 71-8; 72-17; 76-8; 77-10; 79-17; 81-5; 86-16; 91-14; 94-12; 96-13; 100-2; 103-5; 105-8; 115-2, 7; 117-3; 121-10; 124-7; 127-4; 131-7; 136-7, 15; 137-14; 143-16; 146-1, 7; 152-6; 153-5; 157-13; 158-7; 160-4, 10; 161-6; 163-6; 164-11; 166-8; 167-2; 169-4; 171-13; 172-4; 174-17; 181-15; 175-13; 176-8; 178-3, 5; 191-2; 192-12; 193-11, 13; 198-9; 206-16; 207-9; 212-13; 220-7; 225-9; 226-12; 228-14, 15; 229-11; 230-12, 17; 231-3, 15; 232-6; 235-15; 236-8; 237-5, 9; 238-11; 241-8; 244-13; 246-4; 251-6, 8; 252-8; 259-9; 260-11; 263-4; 265-2; 272-16; 274-4, 5; 280-6, 15; 284-2, 7; 293-7; 297-8, 15; 300-6; 301-4; 302-2; 303-8; 306-10; 316-15; 320-5; 321-2, 11; 324-7; 332-13; 333-17; 340-10, 13, 14, 16, 17; 341-2, 17; 346-2, 3, 14; 351-4, 8, 11; 352-9; 355-16; 359-16; 360-14; 361-8, 17; 364-17; 366-3, 16; 367-15, 16; 369-14; 370-4; 379-7; 380-3; 383-5; 385-17; 386-3, 17; 387-16; 388-3, 5; 390-7; 392-17; 395-12, 13; 396-3, 10, 400-7; 402-1, 6, 11, 15; 403-11; 404-9; 405-13, 14; 408-17; 409-4; 413-14; 414-7; 416-12; 417-7, 13; 418-10; 425-6; 426-9, 11, 13; 429-3, 16; 430-1, 8, 9; 431-5; 441-10.

ya ya, ya da, ve
y. 17-12; 22-1; 23-3; 144-11; 176-1; 193-8; 212-14; 225-11; 246-8; 261-14; 271-6; 283-13; 364-16; 366-14; 411-3; 435-10;

yâ taķı ya da

y. takı 9-14, 16; 15-10; 16-8; 60-9; 62-10; 67-6, 10; 80-10; 83-6; 85-15; 88-10; 92-3; 109-3; 112-17; 114-12, 17; 115-1; 126-14; 134-17; 151-4; 160-4; 182-7, 17; 186-14; 189-10; 194-7; 202-8; 204-8; 213-1; 215-5; 224-11; 225-12; 228-10, 11; 229-8, 14, 15; 232-17; 234-9; 236-11; 246-8; 250-8; 261-17; 262-13; 270-10; 283-12; 284-6; 285-8, 9; 295-16; 299-3; 305-9; 306-15; 313-5; 323-9, 10; 330-14; 334-2; 335-3, 8; 336-10, 11; 340-16; 347-12, 13, 14; 351-4; 353-14; 362-1, 5, 14; 363-1; 364--16; 366-14; 367-9; 382-3, 8; 387-3, 4, 5, 6, 10, 12, 14; 388-3; 393-2; 398-3, 15, 17; 402-7; 403-11; 412-8, 10; 416-16; 420-3; 427-4, 6, 9, 11; 433-11; 434-16; 436-6, 17; 437-13; 438-10; 444-5

yāhod yahut, veya
y. 420-5.

ya`ni yani
y. 5-6; 14-10; 35-8; 45-15; 47-2; 58-4, 6, 9; 83-6, 8; 912; 92-6; 95-14, 17; 120-12; 137-11; 143-10; 168-17; 171-11; 199-6; 212-3; 217-16; 225-11; 230-3, 4, 12; 232-6; 233-2; 243-17; 255-9; 267-1, 17; 269-15; 275-12; 285-8, 10, 11; 303-5; 322-1; 323-16; 346-9; 351-5; 358-1; 362-14, 15; 368-14; 407-1; 412-5; 418-10.

yana yine
y. 2-10; 3-6, 7; 4-3, 10; 5-8, 9; 6-7; 7-10, 16, 17; 9-5, 8, 9, 10; 10-3; 14-9; 22-12, 17; 23-2; 26-13; 28-4; 29-10 30-6, 8; 31-10; 32-6, 16; 33-8; 34-4, 15; 35-1, 12, 13, 15; 36-1, 13; 40-10, 11, 12; 41-5, 16; 44-1; 46-5; 47-17; 52-3; 58-15; 59-1, 4, 5, 7, 8, 10; 61-8, 11, 16; 63-9, 11; 64-5, 13; 65-3, 5, 7, 8, 10; 66-9, 13; 67-2, 5, 7, 10, 15; 68-5, 7; 69-11, 14; 75-16; 77-4; 78-16; 82-12; 85-4; 86-12; 88-2, 14; 89-10; 96-11; 97-14; 99-2; 100-10, 11; 102-6; 103-6; 105-11, 12, 14; 112-3, 11, 13; 116-7; 118-1; 119-3; 120-4, 11, 16; 121-8; 123-6;..... 124-8; 125-4; 126-15; 127-2; 132-3; 134-16; 135-17; 141-6, 7, 16; 147-8; 148-3, 4, 5, 7; 151-10; 152-10; 154-12, 15; 157-6, 9; 160-14; 162-17; 165-2, 16, 17; 166-1, 14; 167-9, 16; 175-17; 187-17; 191-17; 194-5, 10; 196-9; 197-7, 9, 11, 17; 198-11; 201-2; 203-4; 212-8, 15; 213-5; 215-14; 216-6; 224-17; 225-5, 7; 232-3, 11; 233-6; 235-12; 240-10; 241-5, 9, 13, 14, 16; 247-5; 250-10, 14; 262-11, 15; 263-2; 265-5; 271-2, 10, 16; 272-6; 274-9; 275-5, 7; 276-7, 12; 283-10; 284-4; 285-10; 286-11, 14; 287-14, 17; 288-3; 293-2, 6, 7; 294-2; 299-11, 12, 14; 302-11; 312-5; 315-1, 14; 317-2, 12; 320-12; 322-11, 13, 14; 324-11; 325-9; 327-11; 329-14, 16; 330-11; 331-15; 334-1, 8, 13; 336-17; 338-2; 340-12, 15; 346-10; 347-17; 348-3, 4, 5, 13; 349-2; 350-16; 352-14; 353-1; 360-16, 17; 361-1, 3, 5, 10; 363-16; 364-10; 366-9; 370-13; 371-17; 375-16; 377-7; 380-4; 381-10, 13, 14, 17; 382-1, 3; 383-9; 384-4; 385-15; 386-16; 388-16; 389-6; 391-6, 7, 9, 11; 393-3; 394-4; 395-10; 397-7; 399-14, 17; 402-4, 12; 405-7; 406-16; 407-7; 408-1; 410-16; 411-2; 412-2, 5; 413-4, 13; 414-13; 416-13; 423-4, 7; 424-12, 14; 425-4; 429-11; 435-7, 11; 13; 437-4, 14, 17; 439-3, 6, 7, 9; 440-5, 6; 441-12; 444-2, 4, 7

4.2.7. Ünlemler

āh ah!
a. kıl- 147-14.
a. te- 237-17; 240-1; 298-3.

āmīn amin, ya Rab duamızı kabul eyle!

ā. 68-12

ā. (ā. Rabbe'1- ālemīn) 229-3; 346-4; 371-1

ā. te- 13-5; 105-11, 12, 13; 124-17; 316-11; 345-15.

heyhāt heyhat! Ne yazık ki!

h.h. 198-1; 283-11.

kāşkī keşke!

ķ.9-1; 138-17; 140-5; 180-16; 201-13; 237-2; 284-3; 320-4; 404-10

vāy vay!

v. bol- 364-4.

zinhār sakın ha!, kesin, muhakkak

z. 284-15; 351-8;

z.u / ve z. 15-5, 9; 58-14; 79-12; 85-16; 87-1; 92-12; 114-13; 151-5; 184-3; 199-6;

201-1, 3; 202-1; 239-2; 243-13; 322-6; 341-3; 342-6; 353-9;443-4.

4.2.8.Yardımcı Fiiller

4.2.8.1. İsimlere yanaşarak birleşik fiil oluşturan yardımcı fiiller

4.2.8.1.1. Geçişli birleşik fiil oluşturanlar:

Kıl- Yardımcı Fiili

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

ķ. -ur-men 25-11; 32-10; 37-1,8,9, 12; 38-1; 42-10; 61-6, 10, 14, 17; 74-2; 77-8; 79-13; 83-14; 88-4; 89-6; 120-10, 14; 128-9; 139-14; 141-3, 5, 13,15; 142-8; 144-15; 152-6; 157-11; 161-16; 181-8; 207-6, 16; 221-2; 225-9; 243-14, 15,17; 244-1; 247-15; 256-5; 267-10; 268-1; 276-4; 277-13; 279-7; 285-14; 287-11; 300-16; 306-8,9,12; 308-14; 318-11, 12; 324-13; 343-14; 347-3,4; 349-9; 350-5; 361-15; 369-10; 375-1; 383-5; 386-3; 389-8; 394-2; 401-4; 404-16; 410-5; 418-6; 420-6; 426-10; 430-2; 433-15; 434-3; 442-17

ķ. -ur-sen 16-3; 42-9; 50-5; 52-14; 117-15; 128-6; 161-16; 166-9; 170-1; 233-12; 246-3; 247-17; 254-5; 272-3; 280-14; 289-9; 300-12; 306-10; 318-3; 325-16; 340-6; 373-12; 377-15; 425-2; 442-5

ķ. - ur 2-5; 12-1; 18-16; 25-7; 39-7,8; 52-9, 15; 53-14; 65-3; 86-7; 95-12; 100-5; 106-4, 14; 125-6; 128-7, 8; 136-13; 150-14; 152-10, 11; 156-17; 158-3; 176-7; 182-15; 185-4, 16; 186-3, 5, 7; 190-15; 210-17; 219-16; 222-6; 225-1, 5, 8, 10; 227-8, 14; 233-14; 240-8; 243-17; 244-10, 14; 248-2; 250-7; 254-9, 16; 255-8; 259-7; 260-13; 261-9; 263-16; 264-1, 2, 17; 274-6, 8; 285-12, 16; 286-7; 294-9, 13; 303-2; 308-9; 312-14; 313-1, 2, 3,4; 315-12; 323-9; 331-12; 340-15; 344-5; 350-11,17; 351-1, 2, 3, 4; 356-1; 366-3; 372-16; 375-8; 381-7; 385-17; 387-9, 10; 389-14; 395-8; 396-8;

400-10; 401-13, 14, 15; 404-10; 406-4; 411-14; 422-17; 423-8; 426-4,6,11; 427-1, 3; 430-14; 432-8; 433-6; 442-8; 443-4, 7

ķ. -ur-biz 94-12; 220-14; 277-5; 324-12; 394-13

ķ. -ur-miz 141-4, 14; 195-11; 291-12; 355-10; 428-7; 430-6

ķ. -ur-siz 11-10; 154-14; 191-5; 202-6; 207-5; 216-13; 243-10; 295-11; 304-14; 314-15; 368-6; 402-7; 403-17; 404-8; 428-8; 430-8; 442-14

ķ. -urlar 11-15; 12-15; 13-6; 18-5; 36-10; 38-6; 39-8; 41-7, 8; 44-9; 56-4; 67-3,9, 11, 12; 77-15; 82-15, 16; 135-15; 142-16; 149-17; 160-13; 164-15; 165-7; 167-14; 171-5; 205-5; 214-13; 222-7; 244-14; 248-8; 255-9; 268-8, 9; 301-9; 301-11; 305-15; 318-11, 16, 17; 319-2, 3, 5; 337-17; 352-15; 353-8; 362-17; 380-8; 386-6; 387-9, 16; 396-8,9; 409-17; 439-14

ķ. -ur mu-sen 186-14; 196-10

k. -ur mu 320-6; 330-14; 433-11

ķ. -ur mu-siz 145-5; 195-10

ķ. -mış-sen 32-9; 362-9; 425-9

ķ -mış 29-1; 31-17; 61-4; 64-1; 167-11, 15; 198-7; 221-2; 235-11; 241-15; 297-17; 346-7; 390-6; 398-11; 413-1, 5; 416-2

ķ -mış-siz 242-4

ķ -mışlar 47-17;

ķ. -dım 18-12; 50-17; 52-7; 53-6, 11; 54-3, 8, 12; 56-9; 58-11; 59-7, 13; 65-5; 70-6, 8; 76-9; 86-17; 98-10; 100-13; 101-6, 17; 114-11; 152-12; 154-1; 163-5; 170-5; 172-5; 179-10, 16; 180-11; 182-3; 189-17; 190-6; 192-1; 194-6; 197-17; 199-16; 208-14; 209-1, 5; 215-3; 219-2; 224-3, 10; 226-2; 228-4; 234-4; 242-3; 245-13; 247-8, 11; 252-12; 261-10, 11, 12; 266-6, 9; 268-4, 12, 15; 271-17; 272-1, 2, 5; 273-12; 276-4,7; 278-2; 281-10, 12; 283-16; 286-4; 288-15; 289-5; 293-1; 295-2; 296-4, 5, 9; 298-11; 300-13, 15, 16, 306-13; 307-12, 13; 309-10; 311-11; 312-12; 315-14; 316-5; 318-1, 2; 330-4,15; 332-17; 348-1,15; 351-13; 354-17; 356-1; 361-17; 365-16; 373-1; 377-17; 381-15, 16; 386-17; 401-16, 17; 402-11, 15; 405-10; 406-11; 407-1, 2, 9,10; 411-4,6; 414-13; 420-2; 425-10; 436-10,11; 443-5

ķ. -dınđ 32-15; 47-14; 57-11; 59-16; 66-3; 70-3, 8; 73-4, 12; 82-7; 102-2; 147-7, 8,11; ;154-1; 176-3; 181-13; 189-16; 216-1, 15; 222-5; 224-5; 236-11, 12; 252-8; 259-11; 267-10; 269-10; 276-6; 277-4; 288-8; 294-16; 307-12,15,16; 311-11; 317-10,11; 327-12; 328-5; 348-9; 351-16; 361-16; 386-16; 387-1; 406-10, 17; 407-6, 8, 12; 411-6; 425-6,7; 439-15, 16; 440-1,12

ķ. -dı 5-11, 14; 6-13, 16; 7-10; 10-3,5,6,9,10, 13; 11-1,13,14; 13-8,13,14; 14-2; 15-6, 14, 17; 16-9; 21-5, 7, 10; 22-13; 24-15; 27-4; 29-10,11; 31-1,2,8,11,13; 32-6, 17; 33-13; 34-6; 35-15; 37-4,6,17; 38-4; 39-4; 40-4; 41-13, 14; 43-10, 11, 13,14; 44-2; 45-2, 17; 46-1, 6; 47-13; 48-1; 51-1, 5, 6, 8, 16; 52-13; 54-11, 17; 55-10, 11; 56-4; 58-10; 59-2, 3, 7, 11, 12; 60-3; 61-4; 64-7, 15; 65-8; 70-13, 14; 71-3, 4; 72-10, 12, 14; 73-13; 74-15; -75-8, 13; 76-4, 13, 15; 77-3, 17; 78-12; 80-3; 81-7, 10; 83-2; 84-7; 85-10; 86-3; 87-1; 89-9, 10; 90-4, 6, 8; 93-5, 7; 95-2; 96-4, 8; 97-13, 14; 100-9; 101-8; 102-8; 103-14, 17; 105-3,6,8, 10; 106-17; 107-14; 108-7, 12, 13, 17; 110-1, 6; 113-4, 12; 114-2, 10, 17; 116-7; 118-6, 9, 15; 119-12; 120-14, 16; 122-8, 9, 15; 124-13; 125-14; 127-7,8,11, 12, 13; 128-4, 6; 129-9, 10; 131-1; 131-16, 17; 133-5; 135-8; 136-2, 8, 9; 138-4, 6, 11, 12; 139-16; 140-14; 141-8; 145-11; 146-2, 4, 5, 15; 147-2, 14; 148-11; 151-6; 152-13, 14; 153-8; 154-5,6; 155-14; 156-7,8, 10, 11, 12; 157-14; 159-16; 160-2, 13, 14, 15; 161-1,3,8, 17; 166-11, 14; 167-6, 7, 8; 168-3; 169-9,15; 170-10,13; 172-7; 174-7; 175-5, 6, 8, 9, 13; 177-11, 12, 13; 180-9, 16; 181-1,6, 14, 16, 17; 183-14; 184-8; 186-13, 16; 187-7; 188-9,12; 189-8,14; 190-11; 191-1, 3, 6, 7, 9; 192-10; 193-6, 15; 194-2, 12; 195-2, 14, 15; 197-10, 13; 198-2, 15; 199-12; 202-14, 16; 203-

17; 205-4, 9, 10, 11; 206-1, 2, 4, 6; 206-9, 10; 207-11, 14, 15; 211-10; 212-3, 5, 6; 213-2; 215-12; 216-6, 9, 16; 218-16; 219-4, 6, 17; 220-2, 3, 5, 9; 221-7, 13; 222-2, 3, 5; 224-14, 15, 16, 17; 226-13; 227-3; 228-1, 2,4; 231-11; 232-2; 233-8, 9, 10, 11, 16; 235-9; 237-11; 238-5,16; 239-6; 242-6, 12; 243-5; 245-8, 13, 14; 246-12, 14; 247-1,5; 248-5; 249-8; 252-9, 11; 253-2, 9, 13; 254-6. 12; 256-14, 15; 257-1, 7, 8. 13; 258-6; 263-11,13; 264-3. 4; 266-11; 267-7, 14; 269-9; 270-17; 271-11; 272-7, 15; 273-4, 10, 12, 13; 274-9; 275-3,4; 276-3, 14, 15; 278-7; 280-10; 282-11. 14; 283-7, 14; 285-6, 14. 286-11; 287-15; 288-3; 290-14; 292-1, 13; 294-5; 295-?: 295-9; 296-9; 297-6, 7; 299-7, 8; 300-3, 14; 301-1, 6; 302-11, 12, 14; 303-13; 306-2, 3, 4, 7; 307-6; 309-2; 313-6, 13; 314-1, 5, 13, 16, 17; 315-14; 316-7; 317-2, 6; 318-2, 6,9,16; 321-1; 322-4; 325-8, 9, 15, 17; 326-8, 11, 12; 327-2; 329-8, 12; 330-1, 10, 12; 331-15; 332-14; 333-1,17; 334-11, 13; 335-5, 17; 337-15; 339-3, 5, 10, 11; 340-2; 342-7, 14; 347-1; 348-12; 349-10; 351-8, 14; 352-3; 354-10, 13; 356-5; 357-17; 359-8; 361-15; 362-17; 363-3; 364-7, 11; 365-3; 366-10; 367-1,8; 368-1,3.4. 6, 17; 369-1, 6, 8; 370-10. 16; 374-8, 16; 3, 16; 376-1,3; 378-9, 12, 15; 380-2; 381-13, 14, 17; 382-1. 383-3, 4; 384-16; 385-1-386-2; 387-11; 388-16; 390-5,8; 392-8; 393-5; 395-1,4. 10, 13; 398-2; 401-5; 404-4. 405-4, 12; 409-5, 10; 410-1. 15; 413-2, 3,5, 10, 11; 414-4; 417-4; 419-9; 420-14; 421-4, 9; 422-2; 423-14; 424-10, 13, 14, 17; 425-1, 3, 4, 6, 13; 426-2; 428-2; 429-11, 13; 430-17; 431-7, 10, 13; 432-16; 433-10; 434-12; 435-6, 17; 436-1; 438-2, 8; 440-7,9, 11, 14; 441-3; 442-7; 444-3, 6, 7, 8, 9

k. -duk 2-9, 11, 12; 25-16; 26-13, 17; 29-16; 30-1; 51-16; 58-10; 63-3; 67-14; 85-17; 103-10; 149-13; 157-7, 8; 163-15; 168-13; 175-8; 189-1; 196-15; 222-5; 282-2; 309-8; 358-10; 367-6, 7, 10; 380-10; 385-12; 404-15; 418-2; 439-15

k. -dınġız 75-14; 107-6; 117-3; 119-3; 135-7; 144-11; 155-8; 156-4; 170-1; 205-12; 252-7, 13; 296-10; 298-9, 10; 301-17; 312-2; 376-16; 402-11; 429-3; 430-3

k. -dılar 12-15; 15-3; 19-16; 21-17; 24-1, 9, 15; 25-4; 27-5, 14; 28-13; 29-12; 31-12; 33-8; 35-8; 39-6,11; 40-4, 8; 46-16, 17; 47-1, 5; 48-6; 53-7; 56-5; 57-8; 65-10; 69-3, 6, 14; 70-11, 13; 71-3; 72-15; 74-3; 75-3, 6; 77-4; 80-9; 82-9; 85-10; 90-15; 93-8, 10; 94-15; 96-9; 104-8; 109-17; 110-8, 9; 111-2, 9; 114-16; 115-16; 118-10; 119-7; 122-14; 124-7, 11; 125-1; 127-6; 131-11, 12; 132-3; 134-3; 138-7; 139-17; 140-1, 16; 141-6, 9; 142-2, 8, 9; 143-4, 5, 17; 145-3, 4; 146-1, 147-15; 150-8; 154-13,14; 155-6; 164-2; 168-4; 169-14; 172-2; 173-14; 177-6; 178-1, 2, 4; 179-13, 14; 180-14; 181-5; 183-12; 184-12,17; 185-3; 188-17; 189-8; 199-12; 201-7; 206-6,8,11; 217-5; 218-5; 220-2; 225-2, 5, 6; 226-9,12, 16; 227-2; 228-4; 232-5, 6; 243-10; 248-8; 249-6, 7, 9, 10; 252-2, 3; 254-1; 255-15, 16, 17; 266-4; 277-3; 278-5, 6,17; 280-7; 282-1,5; 283-9, 10; 284-4,5; 285-13; 290-12; 292-12; 293-12; 296-7; 297-5; 306-8; 309-3; 310-7, 8; 315-10; 322-8; 324-8; 340-1, 13, 15; 343-12; 349-11, 12; 353-12, 16; 354-11; 355-12; 359-1,9; 363-5; 367-1,3,6; 368-5,9; 378-6; 379-4; 383-9; 386-9; 389-15; 403-5, 16; 404-6, 15; 407-6; 409-1; 411-15; 413-2; 419-16; 420-1; 423-15; 424-7; 427-16; 429-15; 430-10; 431-13, 16; 432-1; 434-4; 436-2; 437-1, 4; 440-5; 441-2

k. -dınġ mu 381-14

k. -dınġız mu 242-12

k. -ġay-men 32-10, 13; 37-2; 59-17; 94-14; 120-16; 130-8, 9; 154-2, 3; 161-9; 165-8; 180-6, 9; 194-5; 243-5; 264-15; 269-6; 343-5; 356-1; 370-4; 394-4, 397-6, 7; 402-8; 411-4; 420-2; 433-13

k. -ġay-sen 25-15; 42-9; 167-4; 187-7; 192-4; 323-4; 364-12

k. -ġay 10-10; 17-3; 32-15; 56-13; 59-5; 69-4; 71-9; 75-15; 87-8, 9; 98-10; 114-13; 116-14; 128-2; 147-13; 153-8, 14; 177-8; 184-4; 188-8; 198-8; 200-9; 205-14, 15;

- 207-8; 209-10; 229-3; 231-3; 239-8; 240-14, 15, 17; 259-12; 260-1; 261-2,5; 262-3,5; 270-1, 13, 14; 272-7, 8; 274-3, 4; 275-15, 16; 276-16, 17; 296-11; 298-13; 305-17; 325-17; 327-7; 331-3; 332-6, 9; 336-16, 17; 341-13; 344-12; 350-16; 356-13; 362-15; 370-4; 378-12, 13; 380-15; 381-10; 388-10; 396-10, 16; 400-13; 401-9; 402-8, 10; 404-3; 406-10, 17; 407-8; 416-17; 433-16; 434-1, 2; 437-3; 444-12
- ķ. -ğay-miz 14-2; 41-12; 46-11; 71-12; 95-16; 132-14; 145-15; 154-15; 253-16
- ķ. -ğay-siz 39-17; 79-12; 87-9; 103-16; 119-14; 174-3; 181-6, 16; 353-17; 443-6
- ķ. -ğaylar 2-17; 19-10; 36-11; 81-6; 87-9; 131-4; 158-4, 5; 176-16; 179-3; 241-14; 243-6; 248-13; 250-9, 17; 268-8; 277-2, 4, 11; 314-9, 10; 327-16; 328-3; 376-1; 397-7, 8; 401-11; 402-5; 403-10, 12; 408-1; 410-10
- ķ. -ğay mu 435-10
- ķ.-ayın 7-12; 13-5; 20-15; 25-10; 39-2; 49-6; 78-12; 95-11; 102-2, 13; 105-8, 9; 117-9; 129-13; 138-2; 152-8, 9; 163-6; 167-4; 170-3; 173-4, 10; 180-4; 181-9, 15; 186-16; 189-11; 193-9; 203-13; 205-14; 209-10; 225-1; 244-11; 256-8; 259-11; 261-1; 266-6; 270-13; 274-3, 14; 282-6; 289-10; 290-14; 293-4; 299-12; 329-6; 341-15; 349-16; 353-9; 355-1; 357-6; 360-4; 364-11; 365-6; 369-17; 377-13; 389-2; 396-5; 397-14, 15; 410-2; 420-6; 421-3; 430-15,16; 432-3,10; 440-16; 441-10; 442-3
- ķ. -ğıl 10-6,12; 12-11; 14-16; 15-14; 16-13; 21-10; 23-3; 25-2; 30-15; 35-12; 39-1; 40-9, 10; 41-10; 42-14; 48-5; 53-6, 11; 54-2; 57-15, 17; 59-1,4,5,7; 61-3,9,12, 17; 62-4, 11; 63-1, 17; 66-3; 68-12; 71-5; 76-16, 17; 83-8; 86-12; 87-12; 89-13; 93-13; 97-3; 101-4; 102-14; 105,8, 11, 12, 13; 112-16; 114-8; 116-6,9; 119-6; 119-7,9,11; 121-4; 123-16; 126-5; 128-14; 129-10; 132-1; 134-11; 138-6; 144-13; 152-10; 153-3, 5, 11; 157-15; 164-9; 165-9, 12; 170-4; 170-10, 15; 180-11; 182-3; 183-4; 194-1,7; 196-8; 200-7, 8; 212-17; 217-11; 220-6; 221-8,10; 223-2; 224-11,16; 225-1; 226-5; 232-8; 236-2; 245-1; 247-14, 15; 249-2; 255-6; 259-10, 11; 260-17; 261-7, 15; 262-8, 11, 12, 13, 16; 263-1; 266-8; 268-7, 10; 270-13; 274-3; 275-8, 16; 285-11, 12, 13; 289-6; 290-5, 6, 15, 16; 294-8; 295-3, 304-6; 308-1; 312-4; 314-11, 12; 316-9, 10, 11; 317-4; 321-5; 325-4, 8, 13; 329-5; 331-16, 17; 332-7; 333-6, 13; 334-7; 339-5; 340-3; 341-7; 342-7; 343-15; 347-3; 348-10, 16; 356-11, 17; 357-6; 359-13; 369-17; 370-1, 5, 7, 15, 16; 371-1; 380-1, 12; 381-13; 384-14, 15; 385-4; 388-3; 389-4; 392-7; 396-2, 3, 6, 7; 408-6; 410-15; 416-17; 419-6; 420-12; 421-6; 426-6; 434-15; 435-5, 13; 440-17; 441-9, 10, 11; 443-9,10,11
- ķ. -sun 2-9; 13-2; 14-17; 31-11; 40-11; 46-14; 47-4; 52-7; 62-3; 81-11; 86-6, 7; 131-7; 137-1; 144-7; 175-4; 244-7; 257-6; 303-5, 7; 314-9, 10; 316-8; 325-11; 349-15; 361-6; 373-1; 401- 11; 419-1
- ķ. -alınğ 39-16; 40-2,7; 47-16; 53-6; 80-8; 93-10; 107-16; 111-8; 114-17; 133-4; 143-9, 11, 13, 17; 168-2; 191-15; 196-15; 229-16, 17; 253-8; 258-4; 281-4; 292-11; 366-9; 409-4
- ķ. -alık 40-7
- ķ. -ınğ 14-3; 25-10; 34-3; 38-7; 39-5; 47-2; 49-8, 10; 73-13; 82-6; 85-15, 16; 87-2; 110-11; 115-9; 143-10, 11; 171-16; 178-7; 194-14; 201-3; 215-3; 217-4; 224-3; 225-17; 226-11, 12; 227-6; 253-2; 264-1, 3; 265-13; 269-1; 278-14; 280-6; 294-2, 305-3; 308-9; 309-11; 316-8; 329-9; 344-4; 347-10; 350-6; 355-7; 358-9; 366-11, 14; 377-12; 384-12; 395-3; 422-12; 435-16,17
- ķ. -ınğız 29-1; 178-3
- ķ. ınğlar 25-8; 39-1; 41-12; 378-14; 379-4
- ķ. -sunlar 15-4; 33-8; 37-13; 40-12, 13; 48-5; 67-14; 95-1; 98-7; 128-17; 129-1; 231-2; 305-5; 365-14; 367-8; 381-6; 394-6; 401-7; 405-9; 407-5; 425-15
- ķ. -ayın mu 201-2

ķ. -sam 32-8; 41-9; 53-3, 4; 86-2; 92-6; 114-13; 121-12; 180-11, 17; 182-12; 206-2; 222-1; 246-4; 268-12; 279-5; 289-3, 4; 290-1; 296-13; 298-1; 321-10; 335-7; 358-7; 369-13; 372-6; 375-17; 383-1; 402-2; 418-6; 432-10

ķ. -saŋġ 9-15; 20-1; 34-15; 37-11; 38-9, 10, 11; 56-14; 59-10; 77-2; 78-11; 79-2; 114-8; 116-1; 124-17; 129-12; 147-12; 158-10; 183-3; 196-10; 215-1; 221-5; 223-2; 228-16, 17; 233-9; 234-15; 248-2, 10; 258-1; 259-9; 260-16; 261-8; 279-6; 283-10; 284-2; 300-1; 306-10; 341-14; 350-6; 361-4; 364-16; 372-8; 404-1; 408-7, 8; 424-12, 15, 17

ķ. -sa 10-4; 11-1; 24-10; 29-7; 44-14; 59-1,7, 10; 60-1, 3, 4,12; 64-3; 77-13, 85-9; 95-15; 98-1; 107-10, 12; 115-14; 134-17; 135-6; 139-6; 140-12; 144-8; 146-11; 148-3, 4; 151-1; 153-6; 181-6; 188-1; 192-12; 198-7, 9; 200-13, 17; 206-1, 16, 17; 207-6,7; 209-7, 10; 215-9, 11; 218-16; 220-1; 221-5; 224-7; 225-16; 228-10; 229-17; 230-3, 14; 231-3; 234-15; 241-3, 4; 243-3; 244-3, 10; 251-10, 13; 261-17; 262-1,4, 5; 263-15; 265-6, 7; 266-1; 267-15; 269-4, 15, 16; 273-7; 274-2; 275-9, 14, 16, 17; 280-8; 283-12; 284-6, 11, 14, 15, 16; 288-15, 16; 289-16; 294-3,7, 13; 300-7, 17; 301-1; 302-8, 16, 17; 305-7; 306-15; 312-9; 313-10; 314-2, 3, 4, 13; 315-12; 321-14; 324-16, 17; 335-3; 337-12; 341-14; 344-11; 347-13; 349-17; 350-7; 351-1,3; 352-4; 353-10; 362-14, 15; 375-15; 378-4; 381-14; 383-15; 385-17; 386-2, 3; 396-10, 11, 12; 397-12, 13, 16; 401-14; 407-13; 412-10, 16; 420-9; 423-4; 426-1; 427-4, 5, 6; 427-7, 8, 9; 431-9; 439-13; 440-9; 444-11

ķ. -saķ 19-6, 12; 40-6; 47-17; 48-2; 69-5; 72-4; 145-15; 155-11; 195-9; 258-3; 291-13, 14; 295-11; 310-6; 318-16,17

ķ. -saŋġiz 33-4; 69-14; 125-15; 131-7; 132-10, 12; 138-7; 145-10; 168-17; 174-1, 5; 180-4, 6, 16; 192-9; 195-5; 196-4; 205-6; 220-1; 221-11; 246-15, 17; 249-6; 281-2; 285-6, 7; 295-4; 305-11; 366-13; 367-3; 384-10; 386-10;

ķ. -salar 10-10; 41-9; 42-16; 49-1; 69-12; 93-9; 135-15; 145-6, 7; 206-16; 219-13; 241-7, 11, 15; 276-13, 14, 15; 303-15; 304-8; 313-15; 319-1; 327-12, 17; 328-13; 372-9,10; 396-9; 444-11

ķ. -ur ermiş-sen 172-4

ķ. -ur ermiş 190-7

ķ. -ur ermişler 410-4

ķ. -ur erdim 38-1; 129-17; 231-15; 289-8; 293-8; 308-3; 316-17; 374-1; 441-7, 8

ķ. -ur erdi 7-5, 11; 11-17; 13-4; 24-10; 31-8; 38-16; 47-11; 68-9, 10; 78-7; 92-1; 94-16; 106-10, 11, 12; 110-12, 13; 120-12; 127-15; 132-11; 137-13; 153-9; 157-13; 161-7; 168-9, 11; 183-5; 187-3; 188-4; 190-1; 191-8,9; 198-11; 199-6; 207-3,4; 208-11; 210-7, 16; 218-2; 219-14, 16, 17; 221-17; 222-16, 17; 224-15; 232-1; 233-16; 239-11; 241-17; 245-8, 9; 249-2; 251-10, 11; 253-13; 269-4; 283-6; 290-17; 295-6; 296-2; 310-13; 312-8; 321-9, 14; 328-14; 331-7; 341-9, 10,11; 342-17; 353-3; 356-2; 367-14, 16; 382-10, 11; 384-15; 414-7; 420-10, 13; 428-5; 431-8; 437-9

ķ. -ur erdük 31-3; 241-16; 321-1; 437-10

ķ. -ur erdiŋġiz 25-9; 31-3; 197-9; 297-7; 399-9; 408-3

ķ. -ur erdiler 11-7; 24-12, 17; 44-12; 66-16; 67-1; 68-1; 78-7; 97-16; 127-17; 159-7; 165-12; 210-6, 16; 216-7; 251-9; 266-2; 284-1, 2; 313-14; 331-7; 366-4, 5; 391-4, 16,17; 419-5

ķ. -ur mu erdiler 392-15

k. -ur erdi erse 92-15

k. -ur erse 92-16

ķ. -miş erdim 30-5, 7; 232-12; 289-10; 293-5; 430-3

ķ. -miş erdiŋġ 231-12

- ķ. -mış erdi 23-9; 34-17; 61-9; 151-15; 154-16; 178-3; 188-13; 198-12; 201-6; 210-3; 231-10; 288-1,14; 299-12; 326-3; 338-16; 364-10; 375-16; 439-10; 441-1
- ķ. -mış erdük 203-6
- ķ. -mış erdiler 49-16
- ķ. -dım erdi 212-11; 226-1; 247-9; 268-13; 276-5; 411-8
- ķ. -dınġ erdi 411-7
- ķ. -dı erdi 33-1; 73-4,8; 118-4; 121-4; 139-16; 173-13; 257-2; 439-3
- ķ. -duķ erdi 54-9; 321-3
- ķ. -dınġız erdi 428-15
- ķ. -dılar erdi 64-7; 71-16
- ķ. -dım erse 11-4; 25-3; 30-9; 32-10; 57-15; 58-15; 59-2, 6, 7, 11; 99-17; 114-9; 117-17; 119-2; 135-6; 166-3; 169-5; 181-14; 197-16; 100-1; 130-13; 228-1; 232-2, 3, 4, 11; 252-14; 268-15, 17; 271-17; 283-5; 293-3; 294-16; 306-14; 317-17; 319-15; 320-12; 335-16, 17; 384-2; 386-8, 16; 402-2; 403-9; 411-8; 413-13; 432-10; 436-9
- ķ. -dınġ erse 59-14; 77-1; 181-13; 248-17; 272-1; 279-4, 5; 293-1, 6, 12; 319-17; 320-6; 407-8, 11
- ķ. -dı erse 12-5; 13-12, 15; 26-3; 32-2, 11; 34-4; 38-2, 9; 39-5; 40-1; 41-10; 42-14; 49-8, 14; 54-17; 55-7; 61-17; 72-16; 77-13; 80-16; 82-5; 92-10; 93-5; 97-10, 16; 100-11; 105-1; 106-1,3; 108-11, 15; 113-3; 119-11; 120-8; 124-14; 127-5; 128-6; 129-6; 131-11; 138-2; 139-11; 140-7; 141-2, 12; 142-5; 154-5, 10; 155-7; 156-2, 4; 157-10; 163-8; 167-9; 174-3, 9, 15; 180-12; 181-10; 182-13; 183-5, 8; 186-12; 188-17; 189-2, 15; 190-10; 191-4; 193-5, 8, 10; 194-10, 12; 195-6; 203-10; 204-1; 205-9; 206-3; 208-1; 211-6; 212-4; 213-2, 5; 218-15; 220-14; 222-4; 223-2, 11; 224-13; 232-12; 239-4; 243-4; 245-4; 246-11; 247-4, 252-13; 254-13; 255-12; 258-2; 259-13; 267-17; 268-2; 271-2, 12; 273-3; 277-11, 15, 16; 279-14; 280-13; 281-5; 283-17; 285-17; 287-5, 13, 14; 288-2, 3, 9, 11; 289-2; 290-2, 3, 9; 291-9; 295-10; 298-9; 299-7; 301-15; 306-11; 307-5, 10, 15, 16; 308-5; 311-10; 312-10; 316-4, 6; 320-9; 321-17; 324-10, 11; 325-15; 326-3, 6, 11, 13; 329-12, 13, 16; 330-8; 333-13; 335-8; 340-2, 3; 342-2; 343-5, 12; 344-15; 346-1; 348-6,9; 349-1, 13, 14; 350-1; 352-5,7; 353-5,6; 355-14; 356-15; 358-6; 363-1, 2; 364-14; 366-7; 367-3; 369-4, 12; 371-7, 11; 375-3; 376-17; 377-1, 6, 7, 13; 379-5; 382-12, 13; 385-5; 390-5; 392-3, 6; 393-6; 394-15; 395-6; 398-3, 12, 13, 15; 399-1; 410-3; 414-16; 415-6; 416-5; 421-13; 422-1, 4,5, 10, 12, 15; 424-2; 425-12; 428-14; 429-11; 432-2, 3,4; 433-10; 435-8,15; 436-8,12, 16; 440-17; 441-4
- ķ. -duķ erse 170-6; 190-5
- ķ. -dınġız erse 52-6
- ķ. -dılar erse 13-6; 19-17; 29-2; 40-13; 45-6; 51-16; 70-11; 119-15; 138-12; 140-9; 149-11; 169-10; 191-12; 199-2; 205-2; 220-2; 225-12; 226-15; 237-9; 243-8; 248-15; 252-6; 258-5; 273-5; 283-16; 284-5; 297-16; 300-12; 302-14; 306-5; 309-3; 316-9, 16; 317-12; 321-1; 323-14; 334-8; 340-7,14, 16; 355-11; 392-16; 394-14; 404-7; 405-1, 412-3; 414-11; 423-2; 436-2,4
- ķ. -ġay erdim 32-4; 97-12; 201-8; 321-8; 330-2, 14; 352-8; 409-9
- ķ. -ġay erdinġ 300-2
- ķ. -ġay erdi 145-1; 220-14; 247-13; 267-12; 330-3; 409-12
- ķ. -ġay erdük 46-7; 409-3
- ķ. -ġay erdinġiz 365-11
- ķ. -ġay mu erdinġ 377-6

- . -sa erdim 38-2; 184-13
 .-sa erdiŋ 140-5; 223-8
 .-sa erdi 184-14; 189-17; 242-7; 315-5; 330-2, 13; 349-10; 352-2
 .-sa erdük 378-11
 .-sa erdiler 404-12
 . -salar erdi 144-16; 226-17
 . -maz-men 59-13; 89-3; 125-16; 152-6; 157-10; 196-9; 225-9; 259-12; 319-4; 321-11; 327-1; 347-4; 370-3; 404-13; 418-6; 420-8
 . -mas-men 152-7
 . -maz-sen 55-17; 128-5; 246-11; 316-2; 325-5; 361-4
 . -mas-sen 289-2
 .-maz 38-6; 45-17; 98-4; 106-15; 128-9, 10; 183-2, 3; 196-15; 257-7; 286-8; 294-12, 15; 297-3; 304-5; 309-5; 325-6; 363-7; 386-1; 403-7; 423-9; 426-9,10,11; 439-2
 . -mas 56-15
 . -maz-miz 197-10; 322-2; 430-7
 . -maz-siz 190-17; 201-10; 217-2; 221-1
 . -mazlar 67-12; 129-2; 291-13, 14; 377-15; 404-16; 424-5
 . -maz mu-sen 325-6; 355-13
 . -maz mu-siz 322-1
 . -madım 48-15; 55-16, 17; 121-12; 135-1; 147-9; 201-12; 224-6; 242-2; 252-12; 283-15; 293-5; 297-8; 361-16; 381-15; 408-7; 420-2; 442-14,15
 .-madıŋ 42-9; 279-2; 281-13; 287-10; 352-9; 369-9,11; 379-5; 384-17; 407-11; 440-2; 442-5
 .-madı 10-5; 17-8; 31-11; 74-11; 81-10; 93-5; 108-14, 15; 127-15; 132-9; 146-8; 174-8,9,10; 175-13; 186-12
 187-9; 190-6; 193-4,6; 196-12; 209-11; 222-14, 15; 226-5, 12; 251-16; 257-12; 269-6; 281-7; 295-9; 297-5; 315-6; 317-6, 8; 327-15; 329-17; 330-9; 333-14; 338-1; 368-5; 369-7; 376-15; 379-4; 402-12; 413-10, 419-8; 422-1; 423-16; 425-7
 . -madu 385-9
 . -madıŋız 111-2; 117-7; 123-11; 204-10; 256-3; 295-9; 297-7; 327-16; 377-1
 .-madılar 71-2; 94-12, 14; 139-11; 220-13, 15; 226-16; 243-4; 273-9; 306-11, 12; 333-3; 396-14; 398-17; 399-3
 . -maay-men 219-3; 274-1; 370-1; 377-17; 397-16; 418-15,17
 . -maay 7-7, 13; 8-10; 45-14; 121-14; 209-10; 232-10; 396-8,12; 425-5
 . -maay-miz 366-15,16
 . -maay-siz 26-14, 15; 108-10
 . -maaylar 292-3

 . -maayın 202-10
 .-maıl 9-15; 29-6; 87-11; 132-1; 144-14; 177-13; 213-14; 226-8; 247-17; 248-1; 260-16; 261-17; 262-8, 12, 17; 263-3; 279-6; 293-5; 320-15; 321-12; 349-9; 380-1,4, 11; 396-6; 425-5
 . -masun 215-9; 329-2; 401-10; 426-6, 10
 . -maŋ 52-6; 66-16; 80-9; 135-7; 202-2; 203-6; 263-10; 303-7; 350-4, 9; 371-12; 384-8,10
 . -maŋız 84-4; 356-2; 388-8

- . -mayınđız 388-8
 . -masunlar 301-2; 305-6; 334-1; 388-12; 425-15
 . -mağayın mu 314-17; 326-1
 . -masam 31-14; 41-16; 75-15; 118-1; 202-5
 . -masađđ 38-10; 196-7, 11; 222-14; 229-2; 248-3; 258-1; 269-6; 372-5
 . -masa 68-11; 109-3; 119-1, 4; 132-13; 243-1; 250-8; 269-4; 288-16; 292-3; 300-7; 318-8; 371-9; 426-1
 . -masağ 291-14
 . -masađđız 41-12; 82-14; 85-15; 226-4; 285-6
 . -masalar 110-15; 121-15; 139-8; 303-15; 304-1; 335-13
 . -maz ermiş 211-5
 . -maz erdim 202-5
 . -maz erdiđđ 166-9
 . -maz erdi 7-6; 28-5; 207-13; 222-16,17; 269-5; 289-1; 295-15; 296-2; 310-14; 352-2; 356-2; 367-17; 404-5; 415-14
 . -mas erdi 15-16; 68-3; 212-1; 266-1,2
 . -maz erdük 31-4
 . -maz erdiler 190-11; 259-7; 306-6; 340-12; 393-1
 . -maz ersenđđ 411-3
 . -maz erken 424-1
 . -madı erdi 413-9
 . madım erse 272-4; 374-8
 . -madıđđerse 278-1
 . -madı erse 118-2; 220-16; 278-17; 337-15; 342-15; 352-4; 440-11
 . -madılar erse 31-13; 306-12
 . -mağay erdim 259-8; 377-6, 8; 397-16
 . -mağay erdiđđ 377-7
 . -mağay erdi 329-3
 . -mağay erdiler 13-3
 . -masa erdim 76-9
 2. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf olarak kullanılması
 . -đalı 188-3; 337-16; 432-15; 438-16
 . -đanı 129-10; 263-9; 306-16
 . -đanım 242-8
 . -đanıđđ 404-1
 . -đanıđđız 242-6; 291-4, 5
 . -đanrak 183-4
 . -đınça 403-16
 . -ıp 2-9; 6-1; 16-16; 17-15; 18-2; 25-5, 10, 13; 27-3, 4, 12; 30-6, 8; 33-12; 36-7; 39-2; 40-7; 41-11; 45-1; 59-2; 67-10; 69-4; 75-10; 79-3; 80-8; 81-6; 82-3; 88-17; 89-2, 5; 90-7; 99-11; 100-4; 105-2; 112-3, 9; 119-13; 122-14; 125-13; 128-10; 132-13; 146-6, 7; 147-1, 12; 161-4; 165-10; 182-14; 196-11; 208-9; 211-17; 215-8; 222-4; 226-3; 227-8; 228-16; 234-6; 241-8, 12; 244-14; 248-10; 250-13; 251-13; 255-14; 256-4, 10, 11, 12; 259-8; 264-7; 269-15; 271-8; 272-12; 273-10; 274-2; 275-16; 282-3; 286-15; 288-10; 292-12; 294-17; 295-3; 295-13; 296-7, 13; 299-11; 300-17; 301-12; 302-8; 303-7, 11; 304-11; 309-5,7,12; 311-17; 313-10, 17; 321-11; 326-7; 334-

1; 336-14; 360-11; 365-9, 17; 374-3, 15; 376-2; 380-14; 383-13; 384-15; 387-14; 389-16; 390-8; 395-16; 396-17; 397-1; 398-1; 400-11; 404-12, 15; 405-2; 406-6; 408-15; 412-4; 414-11; 418-4; 420-14; 421-3; 422-10,13; 425-11; 426-1; 427-4; 435-11,437-16; 439-17

ķ. -maġanlarnıġ 274-5

ķ. -maġınça 386-1

ķ. -maķ 9-16; 19-7; 24-14; 35-16; 36-9, 15, 17; 42-1, 2, 6, 7; 47-1; 71-9; 83-1; 88-11, 12; 92-8; 96-7; 109-14; 141-8; 146-12; 164-9; 174-7, 8; 181-2, 4; 182-14; 205-12; 213-16; 218-8; 224-3; 225-10; 232-16;

ķ. -maķnıġ 323-16

ķ. -mış tēġ 207-6, 7; 269-10; 276-15, 16; 294-4

ķ. -mışda 211-10, 11, 12; 244-15; 267-5

ķ. -mışdın 389-17

ķ. -mışı 10-13; 155-6;

ķ. -mışım 10-12; 220-10; 301; 14; 433-1

ķ. -mışında 84-6

ķ. -mıřınġda 315-2

ķ. -mıřınġız 391-5

ķ. -mıřınġızda 47-2

ķ. -mışlarında 340-11

ķ. -mışta 6-9; 34-8; 47-4; 240-15; 286-15; 299-11; 352-8; 388-17

ķ. -u 29-4; 36-16; 39-15, 17; 57-8; 65-3; 67-2; 72-15; 80-10; 88-10, 11; 101-10; 109-12; 128-1; 132-6; 160-5; 165-14; 197-1; 199-10; 208-13; 216-8, 12; 223-10, 11; 240-14; 244-15; 262-14; 272-11; 275-2; 287-8; 291-12; 292-7; 299-11; 317-5; 339-2, 14; 345-16; 354-15; 356-3; 358-16; 359-14; 364-9; 366-3; 401-2; 410-17; 414-15; 431-6; 434-7; 436-7; 439-13

ķ. -ur 244-14

ķ. -urda 164-17; 174-1; 179-7; 243-8

ķ. -urında 291-5

ķ. -mışdın soġıġ 31-8; 37-2; 52-1, 4; 85-8; 103-14; 122-14; 170-5; 181-14; 204-13; 207-4; 243-16; 262-9; 292-14; 301-6; 309-13; 317-2; 320-13; 368-9; 381-16; 383-11; 385-16; 431-15; 438-8

ķ. -ur erken 218-5; 247-17; 272-14; 283-3; 320-9; 332-10; 338-7; 401-17; 402-1

3. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede tümleç olarak kullanılması

ķ. -ġandın 401-4

ķ. -ġaġa 117-2, 4; 150-17; 188-2; 390-6

ķ. -ġanıġa 414-5

ķ. -ġanıġa 170-2

ķ. -ġanıġ 257-9

ķ. -ġanlardın 184-13; 207-1; 333-6

ķ. -ġanlarġa 216-1; 260-8; 274-7, 8; 407-15

ķ. -ġuçılarġa 324-1

k. -ġuçılarķa 93-6

ķ. -maķıdın 209-5

ķ. -maķınġdın 295-14

ķ. -mış 62-3; 444-4

ķ. -mıřınıĝķa 153-11

ķ.-maķdın 13-7; 198-8; 230-13; 244-2; 263-2; 264-7, 9; 266-15; 281-3; 290-9; 311-16; 341-12; 371-17; 380-10; 384-4, 5; 385-15; 419-7, 8, 10,11; 432-11

ķ.-maķĝa 59-15; 87-11; 100-9; 120-2; 124-13; 148-3; 166-12; 181-5; 199-3; 213-5, 13; 227-9, 11; 230-11; 249-5, 7; 261-6, 16; 267-1; 268-13; 274-1; 275-15; 282-14; 290-3; 300-14; 302-1; 303-7; 304-8; 316-12; 333-14; 354-8; 388-13, 15; 397-6; 405-7; 408-11; 417-11; 427-1

ķ.-maķķa 16-16; 31-14; 37-3; 44-6; 49-3; 58-13; 63-17; 117-6; 120-2; 124-4; 132-9; 140-12; 200-1

4. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede özne olarak kullanılması

ķ. - ĝanıĝ 246-10

ķ. -daçı 4-4

ķ. -ĝanı 39-9; 83-2; 281-5;

ķ. -ĝanlar 3-1; 322-12; 347-12; 394-5

ķ. -ĝannınıĝ 406-3

k. -ĝu 72-13; 257-1, 2; 374-8

ķ. -ĝuçu 130-8; 169-16; 386-2, 4; 414-4; 421-12, 16; 443-17

ķ. -ĝuçılar 67-5, 12; 303-11; 308-12; 322-13; 386-8

ķ. -maĝan 40-10; 66-15

ķ. -maĝanı 43-8

ķ. -maĝanını 297-5

ķ. -maķı 60-14; 209-6; 211-13; 228-9; 284-10; 309-10; 321-7; 383-13; 385-10

ķ. -maķım 242-16; 261-14; 266-16; 326-15; 420-5,7

ķ. -maķınıĝ 68-13; 423-11

ķ. -maķınıĝ 323-2; 411-9

ķ. -maķınıĝız 323-15; 403-15

ķ. -maķnınıĝ 283-1

ķ. -mış 393-9;

ķ. -mışı 118-15; 307-16; 332-3; 410-8

ķ. -mışımız 332-17

ķ. -mıřınıĝ 204-13; 369-15

ķ. -mışlarm 324-15

k.-ĝan 11-2; 32-14; 35-8; 38-6; 40-10; 44-3; 45-1; 56-14; 63-8; 75-1; 83-11; 86-11; 88-5, 6; 89-5; 91-5; 95-16, 96-9, 13; 102-14; 110-2; 117-10; 124-5; 161-8; 186-1; 195-8; 200-5; 207-13, 14; 222-2; 224-7; 232-17; 233-1; 236-9; 254-14; 263-16; 265-7; 268-2; 269-16; 271-2,12; 284-13, 14; 291-11; 306-1; 307-3; 312-5, 6; 313-11; 314-17; 321-6; 333-6, 8; 346-14, 16; 364-16; 372-16; 374-13; 379-3; 384-12; 385-17; 387-4; 403-6; 444-10

ķ.-maķ 6-4; 28-3; 32-9; 37-4, 9, 8, 11; 39-8; 61-15; 65-15; 92-7; 95-10; 98-16; 111-6; 123-17; 146-11; 185-8; 203-13; 207-2; 230-11, 17; 232-9; 235-7; 236-1, 13; 243-9, 11, 12; 244-1; 258-2; 262-12, 14; 263-17; 264-12, 13; 265-2,4, 10; 267-4; 269-1; 270-3, 12; 274-9, 10, 12; 276-11; 278-15; 282-15; 283-2; 288-1, 6; 290-7; 295-8; 296-3; 300-15; 302-15; 306-4; 308-1; 309-15; 311-15; 313-8; 322-10; 324-15; 340-7; 346-4, 12; 359-16; 369-5, 12; 370-1; 371-2; 373-13; 376-14; 379-13, 16; 381-11; 382-1,17; 383-12; 384-4; 385-15; 387-12,14,17; 388-3; 393-9, 10; 396-11, 12, 17;

398-9; 400-15; 406-11; 407-4; 410-6, 7; 417-10; 430-6; 433-2; 434-10; 435-11; 436-2; 438-17; 441-6

5. Kıl- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede nesne olarak kullanılması

ķ -maķını 117-7; 321-8

ķ. -ganımıznı 11-5

ķ. -ġanımın 404-11

ķ. -ġanını 277-14;

ķ. -ġanınġıznı 309-1

ķ. -ġanlarınġ 274-4

ķ. -ġannı 273-13; 307-2; 401- 4

ķ. -maķ 20-1; 185-15; 197-14; 205-16;

ķ. -maķınġnı 410-5

ķ. -maķnı 95-17; 194-4; 384-11; 389-15

ķ. -maķnıġ 283-1; 315-13;

ķ. -mamış 131-8; 302-7

Tur- Yardımcı Fiili

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Tur- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

t.-ur-men 6-7; 33-16, 17; 35-11; 45-13; 53-9; 56-1; 64-16; 65-8, 10; 86-11; 105-10, 12, 13; 108-7; 117-15; 125-7; 130-9; 131-10; 133-9; 137-15; 139-13; 141-1, 10; 161-14; 170-8; 176-12; 189-12; 190-13; 202-11; 204-8, 9; 212-13; 232-7; 239-7, 8; 248-1; 272-4, 5; 301-14; 307-10; 310-2, 5; 317-15; 320-11; 334-5; 346-9; 349-14; 352-7; 356-9, 10, 11; 357-17; 361-9, 11; 366-11; 369-4, 10; 372-13; 373-10, 16; 374-6; 375-2, 5; 377-2; 377-12; 379-5; 381-5; 398-12; 399-1; 400-3, 7; 401-3; 403-5; 415-2, 3; 417-5, 6; 426-13; 431-1; 432-17; 436-5, 6; 438-7; 440-15; 441-6,15,17

t.-ur -sen 13-12; 18-9; 47-15; 50-4, 6; 65-9; 72-13; 79-17; 102-4; 116-2; 137-13; 160-5; 161-15; 183-4; 204-14; 213-16; 238-12; 264-1; 272-15; 289-9; 318-3; 320-11; 333-6; 344-16; 349-13; 352-9; 357-17; 369-15; 373-12; 376-4; 377-8; 398-12; 404-14; 409-2; 410-14; 441-15

t. -ur 2-13, 14, 15, 16; 3-2, 3, 13, 16; 6-17; 8-3, 6, 16, 17; 10-6, 15; 11-2; 12-8; 13-7, 8; 14-5, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 16-5, 9; 17-4, 16; 18-4, 8, 9, 13; 19-7, 8, 9, 11, 14, 16; 20-1,5, 12; 21-11, 14; 22-2, 3,4, 5, 14; 23-3, 4, 5, 6, 8; 24-4; 26-4, 5, 6; 27-6; 28-2, 15, 16; 29-8; 30-10; 32-12, 13, 14; 33-4; 34-16; 35-2, 4, 6, 8, 9, 17; 36-3; 37-10, 11, 12; 38-7, 13; 39-8, 9, 12; 40-17; 41-10; 42-10, 17; 43-7, 15, 17; 44-7, 13, 15, 17; 45-5, 12, 16; 47-15; 49-5, 8; 50-2, 6, 7, 8, 10, 11; 51-2, 5, 6, 7, 13, 14; 52-8,9, 11; 53-4, 9, 10, 11, 14, 15; 54-2, 7, 8, 12, 16, 17; 55-3, 8, 10; 56-1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 17; 57-1,4,5,6,7, 13, 14; 58-1, 2, 3, 9, 10; 59-1, 5, 7, 8; 60-6, 7, 8, 9,10,11, 13, 14, 15; 61-2, 6; 62-12; 63-2; 64-2, 10, 13,17; 65-1, 2,4, 5; 66-5, 6, 15; 67-1,4, 6,7, 11,12, 13, 15, 16; 68-2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 14; 69-7, 11, 17; 70-9; 72-4; 74-16; 75-1; 76-5; 77-2, 5, 6, 7, 8; 78-15, 16, 17; 79-13, 17; 80-6; 81-1,2,5; 82-8, 11; 83-11, 14, 16; 84-2, 5; 85-4; 86-4, 5, 10; 87-5, 16; 88-3, 4, 5, 6, 16; 89-7; 91-8, 9, 12, 14; 93-2, 15. 17; 94-6, 10; 95-10; 96-17; 97-1; 98-16; 99-5, 7, 12; 100-14; 101-1; 102-1, 10, 14, 15, 16; 103-2, 3, 13; 104-2,14; 105-7,15; 106-5. 14; 108-3; 110-6,7; 111-14; 115-7,14; 116-16; 117-4,5. 6, 7; 118-12; 119-14, 15. 16; 120-1, 2; 121-11, 14, 16, 17; 122-1, 13, 17; 123-1,3, 13; 124-6, 8, 10; 125-1, 7; 126-3; 127-9; 128-8; 129-3, 9; 130-1, 2, 8, 13, 14, 15, 16; 132-1, 10, 17; 133-10, 11, 16; 134-5, 7; 137-5, 7, 8, 11; 138-14;

140-4; 142-17; 143-15; 144-16; 145-7; 146-1,6, 8, 9; 147-11, 12, 17; 148-1,4, 6,7, 10, 11, 16, 17; 149-1, 5, 17; 150-1, 5, 14; 152-4, 7; 153-5,7; 154-17; 155-7, 9, 15, 17; 156-4, 5, 14, 15, 16, 17; 158-2, 12, 16; 159-1, 2, 17; 160-4, 7, 8, 10; 162-8, 13; 164-10, 11, 12; 165-2,3; 166-1,2,3; 168-5, 6, 8, 16; 169-1, 7; 170-14, 15; 171-11; 172-9; 173-1, 12; 174-5,12,13; 175-2,4; 176-3;177-1,5,16; 178-11; 179-4, 9, 11, 14; 180-2, 6; 181-10; 183-11; 185-2, 3, 11,12; 186-5; 187-17; 189-1, 15; 192-2,4; 193-11, 17; 194-10, 11, 13, 14, 17; 195- 10, 15, 16; 197-17; 198-1, 3, 4; 199-17; 200-10, 11, 12; 201-9, 10; 202-2, 7, 9; 204-5, 14; 205-1,2; 106-7, 12, 14; 207-10; 208-3, 13, 14, 15; 209-6; 212-17; 213-4, 14; 214-11; 215-1, 2; 216-12,17; 217-12; 218-16, 17; 219-1, 7, 8; 220-1, 7, 8, 12; 221-9, 10; 222-13; 223- 7, 15; 224-1, 2; 225-2, 3, 4, 5, 11, 13, 14, 16; 227-6,9, 12; 228-10, 13, 14, 15, 17; 229-3, 4, 6, 7, 8, 10, 15; 230-3,6,7,8,9,12,15,17; 231-6, 7, 8; 232-8, 10, 17; 233-2, 4, 11; 234-2, 4, 8, 10, 16; 235-5, 7, 13, 14; 236-1, 16; 237-3; 238-11; 240-3, 4, 7, 12; 243-8, 17; 244-2, 6, 8, 12; 245-6, 15, 16; 246-10, 16; 247-13, 15; 248-11; 249-13, 14; 250-6; 251-5; 252-5, 10; 253-14, 17; 254-7, 11, 12, 16; 255-1, 11; 257-4,7, 12, 16, 17; 258-10, 17; 259-1, 14, 15; 260-4,16,10; 261-8; 262-2, 6; 263-2; 264-6, 8, 11, 15; 265-1, 3, 10, 11, 12, 16; 266-15, 16; 267-4, 16, 17; 268-14; 269-1, 2, 11, 12; 270-3, 8; 271-9; 273-1, 11; 274-10, 11, 15, 16; 275-3,4, 5, 7, 12; 276-2, 11; 279-3, 14; 280-1, 2, 3; 281-1, 2, 7; 282-15, 16; 283-1, 2, 4, 5, 8,9, 10, 11; 285-2; 286-12, 14; 287-12; 288-2, 6; 291-4, 9, 10, 11, 16; 293-14, 15, 17; 294-17; 295-14; 296-4, 6; 297-12; 298-12, 17; 301-3, 17; 302-11, 13; 303-1, 2, 7, 9, 15; 304-17; 305-2,3,6,10,14,17; 306-1,14; 307-5, 14; 308-7, 14; 309-4, 16; 310-5; 312-13, 14; 313-4, 8, 9; 314-7; 315-5, 10, 11; 316-1, 7, 9; 317-7; 318-9, 14; 319-10, 11, 12, 15, 16; 320-2, 16; 321-7; 323-5, 6, 15; 324-7, 11, 14, 15; 325-4, 6; 326-14; 329-1; 330-2, 9, 10; 331-8; 332-3; 333-8, 9; 334-14,15; 336-11; 337-10,11; 338-17; 339-1, 3; 340-14, 16, 17; 341-1, 4; 344-11, 15, 16; 345-8; 346-1,5,11; 346-12, 13, 14; 347-4, 10, 14, 15; 348-11; 349-1, 10, 16; 350-12, 15, 17; 351-1,2, 3, 10; 352-12, 13; 353-10; 354-4, 10, 11; 357-7, 15, 16; 358-4; 359-4, 13; 360-8; 361-2, 8, 10; 362-1, 5, 6,7,11, 12; 363-1, 3; 364-3, 5, 6, 17; 365-4; 366-16, 17; 367-13; 368-7; 370-1,2,4; 371-2,3, 8; 372-3, 12; 373-9; 375-7,14, 15, 17; 376-7, 8, 10, 11; 377-1,9, 11, 13; 378-2, 17; 379-13; 380-16, 17; 381-3, 5, 7, 11, 17; 382-13, 14; 384-2, 5, 12; 385-12, 14,15, 16; 386-9, 10, 14; 387-12, 14, 17; 388-2, 4, 5, 6; 389-8, 10, 13; 390-9, 10, 12, 13; 391-4, 14; 392-11, 12; 393-2, 6, 9, 14; 395-2, 3, 17; 396-1, 14, 16, 17; 397-3,8, 11; 398-3, 4, 7, 8, 9, 10; 399-8; 400-3, 16; 401-5, 11; 403-12, 15; 404-7; 406-2, 3; 408-12; 409-15, 16; 410-7, 8; 411-11, 12, 17; 412-1, 3, 5, 11, 16; 413-13, 14, 16; 414-1, 4, 14; 415-6, 7, 16; 416-3, 417-6, 7, 11, 12; 418-7, 10, 11,12; 420-8, 12, 15; 421-6, 11, 3, 14; 422-6, 7, 14, 15; 423-1,4,5,6, 11, 13; 424-3; 425-15, 17; 426-3, 14, 16, 17; 427-1, 7, 14; 428-3, 16; 430-7, 9; 431-2, 6; 432-1,5, 12,13; 433-2, 4, 9,10, 11, 15; 434-3,4, 5, 7,8,11; 436-1, 3, 5, 16; 437-4, 6; 438-11, 12, 13; 439-7, 12; 440-9, 13,17; 441-9; 442-3, 17; 444-3,4, 9

t. -ur-miz 112-1; 114-1; 141-4; 171-15; 241-15; 291-11; 332-16; 354-3, 4; 409-4; 426-16; 439-16

t. -ur-biz 76-1

t. -ur-siz 64-8, 16; 76-10; 80-11;116-13;145-10; 171-15; 176-12; 204-8; 226-3; 241-10, 14; 331-8; 352-7; 355-6; 402-15; 430-9; 432-12

t. -urlar 54-2; 55-4, 5; 66-14, 15; 67-2, 4, 7, 8, 9; 102-15, 17; 103-1, 3, 5; 115-2, 6; 116-1; 144-6; 155-1; 162-4; 169-7; 217-1; 262-2; 301-11; 308-8, 12, 13; 327-1; 373-10; 386-7, 9; 397-13; 418-10; 432-13

2. Tur- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf olarak kullanılması

t.-up 231-11; 283-13; 421-1; 436-6

Kör- Yardımcı Fiili

1. İsimlere yanan kör- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil grubunun yüklem olarak kullanılması

k. -medim 293-10

k. -medi 418-16

k. -gey 237-1

k. -megey 250-13

k. -er-sen 246-10

k. -di erse 372-16

2. Kör- yardımcı fiiliyle oluşan birleşik fiil grubunun cümlede zarf olarak kullanılması

k. -medin 272-11

k. -üp 58-14

4.2.8.1.2. Geçişsiz birleşik fiil oluşturanlar:**Er- Yardımcı Fiili**

1. İsme Yanan Er- Fiilinin Oluşturduğu Birleşik Fiillerin Yüklem Olarak Kullanılması

a. Er- fiilinin geniş zamanda basit çekimiyle oluşan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

e. -ür-sen 273-5

e. -ür-siz 324-13

e. -ürler 206-15; 424-4

e. -ür mü-siz 190-13

b. Er- fiilinin geniş zamanda olumsuz basit çekimiyle oluşan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

e. -mez-men 196-5, 6; 308-4; 345-5; 361-9; 417-12; 432-13

e. -mes-men 7-15, 17, 18; 249-7

e. -mes-sen 62-12; 63-2

e. -mez-sen 96-6; 410-8

e. -mes 19-13; 23-6; 44-17; 60-10, 11, 14; 63-11; 64-13; 70-5,8; 86-5; 92-16; 121-11; 204-3; 207-9; 248-15; 287-3

e. -mez 23-4 5, 8; 42-10; 45-5; 51-5; 56-5; 67-13, 15; 77-2; 78-17; 83-16; 93-2, 15; 111-6; 124-6; 129-3, 8; 145-10; 146-8; 177-16; 181-9; 183-11; 204-10; 227-6; 228-13; 229-9, 10, 11, 12, 13; 230-12; 311-7; 323-3,324-8; 340-17; 347-9; 366-17; 368-7; 372-3; 374-13; 381-6; 382-7,15; 387-4, 5, 6; 388-3; 393-13, 14; 394-12; 396-17; 402-3; 415-16; 420-2, 6; 422-1; 427-5, 9; 429-1, 2; 430-4,9; 431-1

e. -mez-miz 440-3

e. -mez mü-men 273-4

e. -mez mü-sen 374-5

e. -mez mü 72-11; 99-2; 213-15; 224-5; 226-4; 323-3; 395-16; 420-7; 431-5,12

e. -mezler mü 232-14

c. Er- fiilinin -miş'li geçmiş zamanda basit çekimiyle oluşan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

e. -miş-men 375-13

e. -miş-sen 431-6

e. -miş 36-11; 89-15; 92-5; 99-8; 105-1; 180-3, 7, 8; 203-13; 211-13; 212-14, 15; 214-1; 224-10; 226-10, 11; 242-11; 246-2; 252-16; 270-2; 311-2; 336-9; 351-6; 358-16; 362-9; 407-14; 410-3; 429-4; 432-9; 433-15; 435-2

d. Er- fiilinin -di'li geçmiş zamanda basit çekimiyle oluşan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

e. -dim 9-6; 27-9; 28-7; 37-17; 85-12; 99-15; 119-4; 137-16; 147-6, 9; 149-16; 158-8; 183-2; 197-3; 242-1; 286-2, 3; 289-7; 292-12; 293-3; 317-16; 326-16; 327-4; 386-13,17, 395-12; 407-3; 432-3

e. -diñg 62-14; 107-10; 147-7, 8; 241-6; 288-7; 416-12; 432-2

e. -di 4-13; 5-2, 8,9, 11, 12, 14, 15, 16, 17; 6-11, 12, 15, 16; 12-7; 13-9; 15-1, 6, 7; 16-7, 14; 17-10, 14; 18-17; 21-2,4; 22-2, 14, 15; 23-13, 16, 17; 24-6, 8; 27-11; 28-3; 29-2,3, 13, 14; 30-12; 31-7, 11, 12; 32-9; 34-8; 36-12; 37-4,14,15, 16; 38-8; 39-13; 41-3,4,5; 42-2,4, 17; 43-3, 4,6, 8,17; 44-4; 45-1; 47-12; 49-1; 50-9, 17; 52-16; 53-2; 55-9; 56-6; 57-9; 62-15; 65-6, 11, 12; 68-3,5; 69-7, 15; 70-14, 15, 16; 71-9; 72-4, 6, 8, 9, 14; 73-2, 3, 5; 75-4; 76-12; 79-6; 80-1, 13; 82-3, 5, 6; 83-2, 3; 84-14; 86-13; 87-3; 88-14; 90-2, 5; 92-11; 93-9; 94-4, 7, 17; 95-2; 96-1, 2; 97-15; 98-13; 100-10; 102-7, 8; 105-6, 7; 106-9; 109-10; 110-13, 14; 11-9; 112-8, 13, 15; 113-2, 12, 13, 14; 114-11; 116-4, 11; 117-11,12; 118-1,3, 11,13; 119-1, 8, 9; 120-5; 121-5; 122-7, 8; 123-4,6, 16; 124-11; 126-13; 127-1, 16, 17; 128-16; 129-4; 130-15; 131-9, 13; 133-14; 134-6; 135-4, 5, 9, 11, 13; 136-8; 137-12, 14; 140-9, 12, 13; 143-4; 144-1, 15; 145-3; 146-14; 147-16; 149-15; 150-10, 14; 151-10, 11; 153-3, 17; 154-4,5; 156-2; 157-12; 158-8; 163-4; 164-16; 166-17; 167-7; 168-1; 170-11; 171-4; 172-11; 177-11,15; 178-4; 179-8, 6; 181-16; 183-8; 184-2, 6, 10; 185-16; 186-1,2; 187-10,13; 190-2, 3, 7; 191-6; 197-4; 198-2; 199-12, 14, 16; 201-12; 203-1, 9; 206-7; 207-1, 13, 14; 209-7, 12, 16; 210-1, 2; 211-3, 13, 14, 15; 212-16; 213-4; 216-7, 9; 218-3, 11, 13; 219-14, 15; 221-3; 222-17; 223-7, 9; 224-9, 14; 226-6, 13; 227-4; 231-9, 10, 13, 15, 17; 233-6, 7, 15; 235-3, 4; 238-2, 3, 17; 239-3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 16; 243-6; 245-13; 259-4, 10; 251-8, 12; 252-8, 14; 253-7, 8, 9, 12; 255-11, 12, 15; 256-17; 257-11; 258-6, 15, 16; 259-2, 6; 268-3; 269-3, 4, 8; 271-3; 272-6; 273-12; 276-17; 278-15; 280-9, 10; 281-7; 283-6, 7; 286-2, 3; 288-11, 13; 289-8; 290-17; 291-8, 17; 293-3, 7; 295-6, 15; 296-7, 16; 297-1,8, 13; 299-9; 301-4; 306-2, 3,4; 310-8, 12; 312-7; 313-8; 319-7; 320-5, 8; 321-8, 13; 323-1, 4; 325-3, 7; 326-10, 15; 327-3, 9; 328-8, 9, 11, 15; 329-13; 330-5,16; 331-4; 333-9, 15; 334-2; 335-11; 337-2, 5, 7, 8, 13, 14; 338-16; 339-7, 8, 9; 341-4, 5, 6; 342-12, 13, 14; 351-17; 352-1,6; 356-6, 8; 358-1, 3; 359-11, 16; 360-1, 8, 9; 362-3; 364-7,8; 366-7; 368-1,2,3, 10; 370-7; 372-10; 373-13, 17; 376-13; 378-12; 379-3; 384-13; 385-4; 391-10; 392-17; 394-14; 404-4; 406-14, 15; 407-4; 408-2, 4, 17; 409-1, 16; 411-5, 7; 412-2; 416-14; 419-5, 7, 11; 420-8, 10; 422-5, 10; 424-7, 8; 428-4, 5; 429-8, 10, 16; 435-8; 437-9, 17; 438-4; 439-5; 440-3, 4; 441-2,4,12; 443-16

e. -dük 120-4; 157-1; 290-7; 388-7

e. -diñgiz 85-13; 241-10, 14

e. -diler 42-16; 70-15- 79-15- 187-14; 188-10; 215-16; 237-8; 288-14; 306-2; 367-1; 391-12, 399-3; 408-17; 441-13

e. Er- fiilinin şart kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

e. -señg 416-16

e. -se 22-9; 23-9; 48-12; 49-5, 13; 60-17; 64-4; 67-1; 79-3, 4; 82-17; 106-14; 132-10; 134-8, 14; 138-1; 145-6; 148-9; 165-8; 180-15; 188-7; 192-4; 196-8; 199-8; 201-8; 217-11; 222-17; 234-6; 243-6; 245-3; 246-15; 247-10; 262-9; 266-12; 296-6; 297-3; 300-15; 304-12; 323-16; 329-9; 347-10; 348-1, 10, 15; 351-9; 362-2; 364-6; 379-

3, 5; 381-10; 399-14, 15, 16; 406-7; 407-14; 412-16; 413-13; 426-9, 10; 432-8; 434-2, 7; 436-8; 441-9

f. Er- fiilinin geniş zamandaki olumsuz birleşik çekimiyle oluşan birleşik zamanlı fiil gruplarının yüklem olarak kullanılması

e. -mez erdim 105-7

e. -mes erdi 196-1; 286-13

e. -mez erdi 40-16; 117-5; 146-15; 185-8; 223-10; 231-9; 278-15; 286-16; 299-15; 402-1; 429-9

e. -mez ermiş 387-16

2. Çekimli Fiile Yanaşan Er- Fiilinin Oluşturduğu Birleşik Zamanlı Fiillerin Yüklem Olarak Kullanılması

a. Er- fiilinin rivayet birleşik çekimiyle oluşan birleşik zamanlı fiillerin yüklem olarak kullanılması

e. -miş-sen

-(y)ur e. 172-4; 408-2

e. -miş

-mAz e. 185-9; 211-5; 387-16; 429-5

-mes e. 288-9

-r/-er/-(y)Ur e. 190-7; 234-17; 235-10; 300-5; 301-1; 302-8, 15, 16; 317-1; 351-5; 354-7; 407-14; 420-1; 430-11

-ürler e. 175-3

e. -mişler

-ur e. 125-14; 410-4

b. Er- Fiilinin Hikaye Birleşik Çekimiyle Oluşan Birleşik Zamanlı Fiillerin Yüklem Olarak Kullanılması

e.-dim

-dım e. 102-5

-ĠAy e. 9-2; 12-6; 22-2, 4; 31-6; 32-4; 81-6; 91-13; 97-11,12; 125-5; 184-15; 201-8; 202-4; 307-17; 310-11; 321-8; 330-2. 14; 352-9; 397-17; 398-1; 409-9

-mağay e. 31-6; 197-15; 242-9; 259-9; 377-7, 8; 397-16

-masa e. 76-9; 202-4

-mAz e.) 105-7; 202-4; 395-12; 434-12

-mes e. 293-9

-mlş e. 30-5,7; 32-4; 232-12; 289-10; 293-5; 309-12; 320-6; 346-2; 430-3; 435-11

-r/-Ar/-(y)Ur e. 24-17; 38-1; 55-13; 86-1; 99-9; 105-7; 106-11; 129-16, 17; 131-2; 158-11; 161-7; 182-8; 190-15; 201-14; 202-2; 231-15; 288-8; 289-8; 292-4, 13, 15,16; 293-8; 308-3; 316-16, 17; 325-17; 374-1,7; 406-13; 422-11; 441-7, 8

-sA e. 9-1, 2; 31-5; 38-2; 123-14; 138-17; 184-13; 197-15; 237-2; 263-4; 300-17; 330-14; 365-11; 404-11

e.-diñg

-GAy e. 267-13; 300-2, 3; 325-6,13; 329-15; 377-16

-ğay mu e. 377-6

-mAGAy e. 173-9; 301-1; 377-7

-masa e. 173-17

-maz e. 166-9

-miş e. 231-12; 407-6; 422-13

-r/-(y)Ur e. 18-3, 4; 228-5; 320-5; 374-5

-sA e. 59-14; 97-10, 11; 140-5; 173-8; 223-8; 267-11, 12; 300-1, 2; 301-16; 329-15

e.-di

-r/-Ar/-(y)Ur e. 4-13, 15; 5-1; 7-5, 11; 11-3, 17; 13-2, 3, 4; 14-14; 15-16; 17-11, 12, 13, 14, 15; 20-7, 8; 21-8; 23-14; 24-2,10,11,13; 25-6, 14; 28-4; 31-8; 34-9, 12; 38-16; 39-14; 41-5; 42-3; 43-4, 5, 6, 12; 44-3; 47-11; 50-7, 8; 67-15, 17; 68-3,6,7, 9, 10; 69-15; 70-14; 71-14; 72-1, 5, 6, 9; 73-3; 74-11; 77-1, 17; 78-7; 79-6, 15; 82-12; 83-11, 12, 17; 84-16; 89-17; 90-2,3,7,8, 11, 13, 17; 91-3,4,6; 94-1, 16,17; 95-5; 96-3, 16, 17; 97-1, 2; 99-13, 15,16; 101-8; 102-9; 105-16; 106-9, 10, 11, 12; 107-14, 15; 108-5; 110-12, 13, 15; 114-12, 14; 118-6; 120-12, 13, 17; 121-9; 122-4; 123-4, 8; 125-3, 10; 127-12, 15, 16; 127-17; 128-13, 15; 132-11; 135-12; 136-1, 15, 16; 137-13; 139-2,4,5; 146-5; 147-1; 151-12; 153-7, 9, 12; 154-7; 157-2, 13; 158-7, 8; 161-7; 165-4, 12; 165-3; 166-8; 168-10, 11; 171-4, 5; 177-9, 16, 17; 178-1; 183-5,6; 186-4,6,7,8,9; 187-3, 15; 188-4; 189-17; 190-7; 191-8, 9; 193-7; 198-10, 11, 12, 13, 15, 16, 17; 199-6; 200-8; 201-15, 16; 207-3, 4, 5; 208-10, 11; 209-13, 14, 15, 17; 210-4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13,14,15,16, 17; 211-1, 2, 3, 14; 212-1; 216-12, 13; 217-17; 218-2, 11, 15; 219-14,16, 17; 221-1, 3, 17; 222-9,"16, 17; 223-10; 224-15; 230-16; 232-1, 4; 233-7, 8, 16, 17; 236-16, 17; 237-2, 3, 12, 13, 15; 238-1,3; 239-10, 11; 240-1, 2; 241-17; 243-2, 3, 6, 7, 10; 245-8, 9; 249-2; 251-10, 11; 253-7, 13; 258-6; 266-4, 10; 269-4, 5, 7; 272-16; 280-10; 281-16; 282-1,4; 283-6; 289-8, 9; 290-17; 291-17; 295-2, 6, 7, 16, 17; 296-1,2,3,5; 297-1, 10, 11, 13; 298-7; 307-9; 310-12, 13, 14; 312-8; 314-17; 315-3, 4; 316-11, 12; 318-8, 9; 321-9, 14, 15; 328-10, 11, 12, 13, 14; 329-14; 330-9; 331-1, 6, 7; 333-16, 17; 334-4; 337-3, 4, 5; 341-8, 9, 10, 11; 342-17; 345-16; 347-17; 352-2; 353-1, 2, 3; 355-16; 356-2; 357-5; 359-6, 14, 15, 16; 360-14; 364-9; 367-14, 15, 16; 369-1; 372-11; 373-4,5, 8, 15; 380-13; 382-9, 10, 11; 383-5; 384-16; 387-15; 389-12; 392-2; 400-14; 405-6,15; 406-6; 414-7, 8, 17; 415-12, 13, 15; 417-16; 418-1; 419-3, 5, 16; 420-10, 11, 13; 420-9; 428-5, 6; 429-9; 431-8, 9; 437-9, 10, 13, 14, 15, 16, 17; 438-1

-rler / urlar e. 18-17; 23-1: 172-15; 243-7; 394-9

-mAz e. 7-6; 15-9; 24-13; 28-5; 29-13; 68-4; 60-15; 101-3; 117-5; 135-4; 146-15; 165-4; 184-9; 185-8; 186-3; 198-15, 16; 207-13; 211-2, 15; 215-16; 221-4; 222-16, 17; 223-10; 231-9; 245-9; 269-5; 278-15; 286-16; 289-8; 289-1; 293-7; 295-15; 296-2; 297-10, 11; 299-15; 310-14; 321-9; 336-1; 338-12; 339-10; 352-3; 353-2; 356-2; 360-1, 14; 367-15, 17; 372-11; 402-1; 404-5; 414-6; 415-12, 14; 417-17; 429-9; 440-10

-mAs e. 13-2; 15-16; 68-3, 4; 166-8; 196-1; 208-12; 212-1; 220-17; 237-12; 261-12; 266-1, 2; 286-13

-mİş e. 4-12, 14; 5-8; 6-8: 11-11; 20-15, 16; 21-5; 22-8, 16; 23-10; 28-6; 30-4, 6, 8; 31-13; 34-17; 35-12, 14; 37-14; 43.7; 44-3; 56-7; 61-9. 12; 70-12; 73-8; 74-3; 81-3; 118-1; 129-6,15, 16; 131-15; 132-3, 5; 142-3; 144-16; 150-7, 12; 151-8, 15, 16; 154-11,12,16; 155-5; 166-4. 17; 167-3; 171-17; 177-10. 178-3, 6, 7; 188-10, 13, 15; 193-6; 197-7, 8, 9, 11; 198-12; 201-6; 209-12; 210-1,2. 3, 4; 211-16; 215-14, 16; 223-9; 231-11; 240-17; 281-9, 15 ; 288-1, 14; 289-7; 293-1, 6, 13; 296-16; 299-6, 12; 312-7, 8; 326-3, 15; 330-6. 17; 334-10; 338-3, 15, 16; 339-13; 341-12, 14; 342-14; 349-7; 351-16; 352-4; 353-1; 354-15; 356-3, 6; 359-6; 361-13; 362-8; 363-16; 364-10; 366-17; 370-17; 373-3; 374-14; 375-16,376-13; 378-13; 382-5; 388-13; 399-14; 405-14; 413-6; 439-10; 441-1,12

-up e. 82-3

-memiş e. 39-12

-dum /Dİm e. 32-8; 34-12; 102-5; 164-2, 3, 4; 179-1; 182-3; 188-3; 200-8; 212-11; 226-2; 247-9; 268-13, 14; 276-5; 288-5; 296-15; 341-13; 347-5; 358-7; 374-3; 411-8; 413-12; 414-10, 16; 426-15; 428-13, 14

- diñg e. 164-1; 411-7
- DI e. 21-6; 33-15; 43-5, 7; 48-9; 50-16; 73-4, 8, 9, 14, 16; 79-9; 80-15, 16; 111-11; 118-4; 121-4; 130-12; 139-3, 17; 142-13; 145-3; 150-9; 160-8; 167-11; 173-13; 188-16; 257-2; 288-1; 342-5; 355-16; 370-8; 439-4
- duk e. 54-9; 126-11, 15; 127-2; 321-3
- dünğüz /-dünğüz e 46-11, 12; 428-15; 435-6
- dılar e. 47-9; 64-8; 71-16; 73-11; 83-1; 342-10
- mAdım e. 286-7
- mAdI e. 166-6; 413-9
- mAdUk e. 155-9
- GAy e. 16-4; 21-13; 76-9; 104-17; 117-3, 10; 144-17; 145-1; 184-15; 220-14; 237-14; 245-16, 17; 246-1; 247-13, 263-4; 267-12, 13; 275-7; 300-1, 17; 326-16; 330-3; 340-10; 348-13; 349-11; 383-2; 389-9; 409-12,13
- GAYlAr e. 80-2; 394-11
- sA e. 3-14; 7-5; 12-6; 21-12, 15; 22-3; 32-3; 104-16; 117-9; 125-5; 184-9, 14; 189-17; 207-2; 220-13; 237-11, 14; 242-7, 9; 243-1, 7; 245-16, 17; 246-1; 247-13; 259-8; 296-1; 302-6, 7; 307-17; 315-5; 320-4; 330-2, 13; 349-11; 352-2; 355-4; 378-11; 389-9; 390-16; 393-1; 409-9, 11; 414-6; 417-15,17; 420-11
- mAGAy e. 3-14; 21-16; 59-14; 117-10; 123-14; 145-2; 163-11; 173-17; 302-7; 329-3; 330-3; 369-16, 17; 383-2; 390-16
- sAlAr e. 144-17; 207-4; 226-17; 296-3; 340-10; 443-1
- mAsA e. 41-2; 81-6; 117-2; 163-10; 321-7; 329-3; 352-8; 377-15
- e.-dük
- ar/-(y)Ur e. 25-10; 31-3; 72-6; 120-5; 241-8, 9, 12, 13, 16, 17; 321-1; 368-14; 436-10
- maz e. 31-4
- mas e. 241-8
- mlş e. 203-6; 241-17; 412-17; 413-4; 422-3; 430-3
- üp e. 80-6
- ğay/-kay e. 22-1; 379-11; 409-2,3
- sa e. 241-8; 378-11
- e.-diñgiz
- er/-(y) ur e. 25-9; 31-3; 178-17; 197-9; 297-7; 399-9,10; 408-3
- mez e. 76-11
- mış e.234-2; 399-10
- gay e. 365-11
- e.-diler -r/-Ar/-(y)Ur e. 5-6; 11-7, 8; 12-4, 13, 14; 13-2, 11; 16-15; 17-10, 11; 19-1; 24-7, 8, 12, 17; 25-5, 16; 26-13, 17; 27-1; 29-12; 30-17; 38-17; 40-5; 43-3; 44-12; 45-1; 50-9; 54-13; 62-16; 64-15; 66-15, 16, 17; 67-1; 68-1; 71-2; 72-6, 17; 78-7; 88-14; 91-7, 17; 93-9; 97-15, 16; 98-12, 13; 111-13; 112-2, 3, 7, 11; 117-12; 124-8; 125-2; 135-9; 140-17; 141-9; 147-2; 148-14; 158-3; 159-7, 10; 160-11, 12; 165-11, 12; 168-1; 177-15; 184-9; 186-8; 190-2; 196-13; 209-17; 210-5,6, 15, 16; 211-16, 17; 216-7; 217-7; 237-13, 15; 243-2; 245-14; 251-8, 9; 259-6; 266-2; 284-1,2; 291-8; 297-12; 313-13, 14; 316-11; 320-8; 321-8; 331-7; 355-4; 357-12; 366-4, 5, 6; 367-5; 372-11; 391-4,5, 8, 10; 13; 392-16, 17; 393-1, 2; 394-9; 414-14; 415-5, 14; 419-15; 437-7, 11,14; 443-2
- ar/-ur mu e.392-15, 16
- mAz e. 11-7, 8; 44-12; 80-13; 146-14; 190-17; 218-3; 231-11; 259-7; 306-6; 331-14; 333-16; 340-12; 373-8; 375-9; 393-1

- mAs e. 6-1; 72-5; 201-6
 -mlş e. 49-17; 104-10; 133-7; 159-9;171-7; 188-12; 216-10; 345-15
 -GAy e. 46-7; 76-9; 145-2;' 226-17; 242-8;. 246-8; 275-5
 -mağay e. 13-3
 -sA e. 13-3; 112-3; 275-4, 7; 394-11; 404-11, 12; 419-15; 443-1
 -masa e. 389-9
 c. Er- Fiilinin Şart Birleşik Çekimiyle Oluşan Birleşik Zamanlı Fiillerin Yüklem Olarak Kullanılması
 e.-señg
 -r e. 370-15
 -maz e. 411-3
 e.-se
 -ur e. 92-16
 -DIIm/-dUm e. 7-16, 17; 8-1,8, 9; 9-7, 8, 9; 11-4,6; 18-10; 25-3, 10; 28-9, 11, 15; 29-4, 5; 30-9, 10; 32-5, 10; 53-14; 54-7,12,16; 55-3,10; 56-9, 12; 57-8, 13, 15; 58-3, 7, 15, 17; 59-2,4, 6, 7, 11, 13; 64-16, 17; 65-1,4,7, 9; 66-15; 67-4,7,8; 67-11, 16; 68-6,8; 76-13; 99-11,14,17; 100-2/3; 102-13; 103-4, 7; 104-2; 106-13,16; 107-9,15; 120-1; 121-1; 123-12; 126-14, 15; 127-2; 130-9, 11, 13, 15, 16; 131-16; 135-6; 136-14, 16; 138-3; 150-8, 9; 156-4; 157-12; 158-9; 163-6; 166-3; 169-4, 6, 12, 14; 170-4; 171-12; 172-3, 9; 176-8, 11, 12, 16; 177-1; 179-1, 4, 9, 13; 181-12, 14; 189-9; 190-4; 191-17; 193-5; 197-14, 16, 17; 199-16; 200-12; 202-12; 205-17; 206-9; 208-14, 16; 209-2, 3; 222-4; 223-14; 228-1; 232-3, 5, 8, 10, 11, 13, 15; 238-7; 242-3; 252-14; 260-14; 261-6; 266-7; 268-16,17; 269-1; 271-17; 274-17; 275-3, 5, 8; 283-5; 288-8; 292-17; 293-3, 16; 296-15; 297-17; 306-14; 317-17; 318-2; 320-4,11,12; 323-1326-14,17; 335-16,17; 336-2; 347-9; 351-14; 374-5; 384-2; 386-8, 14, 16; 391-1, 14; 402-2; 403-9; 405-11; 411-8; 413-8, 13; 415-3, 16; 416-9, 11, 12; 417-1, 3, 14; 428-16; 432-10, 14; 433-11; 436-9,13
 -DIñg e. 59-14; 77-1; 181- 13; 222-5; 248-17; 268-3; 272-1; 279-4, 5; 281-13; 293-1,6, 12; 319-17; 320-7; 327-1
 -DI e. 4-1, 5, 16; 5-5; 6-2, 4, 5, 6; 7-7, 9, 12, 13, 15; 8-1, 2, 7, 12, 15; 9-2, 5,17; 10-10, 11, 12; 11-12, 15; 12-3, 5, 8, 9, 10, 12, 17; 13-4, 13, 15, 16; 14-3, 4, 5, 6, 7, 8, 9;15, 17; 15-4, 10, 12, 17; 16-6,7,9, 10, 11, 13, 17; 17-3, 5; 19-2,4,7, 9, 11, 12, 13, 15; 20-2,3,9,12,13,14,16; 21-1,9, 15,16; 22-4, 5,6,7, 14; 23-3; 24-6, 16; 25-3; 26-2,3,4, 5, 7, 8; 27-1, 15, 16; 28-1, 14, 15; 29-1, 7; 30-3, 17; 31-4,6, 16; 32-2, 11; 33-6, 10, 11, 14, 16, 17; 34-7, 10,11,14; 35-11,15,16; 37-3; 38-2, 7, 8, 9, 14, 17; 39-2, 3, 5, 10; 40-1, 4, 6, 13, 15; 41-10; 42-1, 5, 7, 8, 9, 11, 14; 43-16; 44-1,7, 8; 45-2,6, 10, 12, 14, 17; 46-4, 5, 8, 10, 12, 15; 47-3, 5, 13, 14, 16; 48-1,4,6,7, 12, 13, 14, 16, 17; 49-2, 3,5,6,7,8,9, 10, 11,14; 50-10,11,15,16; 51-15; 52-5, 13, 14, 16, 17; 53-8,9,11; 54-3,5,6,8,17; 55-7, 10, 12, 15; 56-1, 2, 4, 9, 15; 57-12, 15, 17; 58-6, 11, 12,14,16; 59-1,5,7, 10,15; 61-4,5,6,9, 10, 11, 17; 62-2,3,4,5, 17; 63-1, 17; 64-8, 16, 17; 65-8,6; 69-1, 10, 14, 17; 70-3, 6, 8, 9, 10, 12, 16; 71-7, 10, 11, 12, 14; 72-9, 11; 73-2; 75-7, 13, 14, 15, 16; 76-1, 2, 3, 17; 77-11, 13; 78-3,4, 5,12, 13; 79-5, 6, 7; 80-5, 8; 81-5, 8,10,16; 82-2, 5,9, 16; 83-11; 84-2, 3, 5, 8, 11; 85-2,3,4,5,6,7,10, 12, 16; 86-2, 4, 5, 7, 9, 11, 14, 17; 87-3,5, 12, 14, 15; 88-1, 3,4,7,8,9,11,12, 16; 89-2, 3, 5, 12, 13, 14, 15; 90-4, 5, 9,10; 92-4, 10; 93-5, 7; 94-8, 9, 10; 95-3, 8, 9, 10; 97-6, 7, 8,10, 12, 16; 98-5, 8, 11,15, 99-3,7, 10, 12; 100-6,7, 10, 11, 12, 14, 16, 17; 101-1,5, 9, 11, 15; 102-8, 10; 103-9, 13; 104-1, 3, 11; 105-1, 3, 11,13, 14; 106-1,4,5,8,15, 17; 107-1, 2, 6; 108-1, 5, 6, 7, 10, 12, 15; 109-5, 11, 14, 15, 16, 17; 110-3, 8; 111-8; 112-14, 17; 113-3,4,6,8,9, 15, 17; 114-2, 3, 4, 9, 11; 115-1, 4, 5, 8, 9; 116-5, 6; 117-7, 8, 9, 10, 13,

14, 16, 17; 118-7,9, 11, 13, 14, 15, 17; 119-1, 3, 5, 6, 12, 14; 120-5,8,9; 121-2,4,6;
 122-1,6,9; 123-5,7,9, 17; 124-7, 11,15,17; 125-1,4,7,16; 126-4,5,6,7,11,12, 14, 16,
 17; 127-2,4,5, 12; 128-3,6, 11; 129-2, 4, 6, 10, 13, 14; 130-2,6,7, 11, 12, 17; 131-9,
 11, 12, 14; 133-4, 8, 10, 11, 12, 13; 134-4, 5, 12, 13; 135-6, 16; 136-3, 6; 137-3; 138-
 2,3,7, 16, 17; 139-1,2, 11, 12, 13, 14, 15; 140-6,7, 11, 13, 15; 141-2, 3,4,7, 8,12, 13,
 14, 16, 17; 142-5,7, 8,9, 12; 144-2,7, 12; 145-8, 12; 146-2,4; 147-2,3; 148-3, 15;
 149-1,2,5, 11, 13; 150-3,5,6, 14; 151-14; 152-1,3, 4, 5, 6,7, 8, 10, 12, 14, 15; 153-4,
 10, 11, 13, 15, 16; 154-1,4, 5,7, 9, 10; 155-7, 8, 11, 12, 15; 156-1,2,4,5; 157-2, 3, 4,
 5, 6, 8, 10, 15, 16; 158-1,3,10,12,17; 159-1,3; 160-2,4,9,13,16; 161-1,2,4,5, 12, 13,
 14, 15, 17; 162-2,3,4,5,7, 8, 16; 163-1,2, 8, 13, 14, 17; 164-5, 8; 165-5, 8, 9; 166-6,
 9, 10; 167-9, 10, 16; 168-2,3; 169-10, 16, 17; 170-1, 5; 171-2, 5, 9; 172-8, 10, 11,
 12, 14, 15, 17; 173-3, 6, 9, 11, 12, 16; 174-3, 9, 13, 15; 175-1, 2, 5, 8, 11, 12, 14, 15,
 17; 176-4, 10, 17; 177-8; 178-8, 9, 10, 12, 15; 179-2, 10, 11, 15, 17; 180-1, 2,4,6, 8,
 10, 11, 14, 16; 181-1,2,3,5,6, 7, 8,9, 11, 13, 15; 182-2,3, 5,6,9,10,11,12,13; 183-5, 7,
 8,9, 11; 184-1,4, 10, 16, 17; 186-5, 6, 11, 12, 15, 16; 187-1,2,9; 188-14, 17; 189-2,
 11, 12, 14, 15; 189-16; 190-1, 6, 9, 10, 11, 12, 13; 191-1,3,4,5,7,10,13; 192-6, 8, 11;
 193-2, 4, 5, 8, 10, 16; 194-3, 9, 10, 11, 12, 13, 15,16; 195-1,6,7,9,11,13, 15, 17; 196-
 1,4, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 16; 199-13, 14, 16; 200-2, 9, 11, 16; 201-2, 8; 202-6, 11,
 12; 203-3, 5, 6, 8, 10, 13, 14; 204-1,4,5,7, 8, 9, 10, 12, 15; 205-1, 9; 206-3,4,7; 207-
 15; 208-1,9, 10; 209-1, 3, 4; 211-6, 12; 212-3,4,5,7,8,12,17; 213-2,4, 6, 8, 9, 10, 11,
 15, 17; 214-1, 2, 3,4, 5, 6, 7, 8, 9, 11; 215-2, 6, 12; 216-1,3,4, 5, 15, 17; 217-3, 5, 7,
 10,12, 13, 16; 218-4,6, 12, 15, 16; 219-1, 2, 3, 4; 220-2, 6, 8, 10, 13, 14; 221-6, 8, 12;
 222-4, 7, 11, 12, 13, 14, 15; 223-2,3,5, 12, 14; 224-2, 3,5,7, 9, 11, 12, 13, 16, 17;
 225-1, 13, 15, 17; 226-4, 7, 8, 12; 227-1, 4, 5, 17; 228-3; 231-13; 232-7, 9, 12; 233-9,
 10, 14; 234-1 3, 15; 235-6,7,9, 17; 236-1, 2, 5, 8, 11, 12; 238-4, 6, 12, 15, 16; 239-4,
 6, 12; 242-12, 14; 243-4; 245-1, 4, 15, 16, 17; 246-1, 2,3,6,7,8, 11, 14, 17; 247-2,
 3, 4, 7; 248-6; 249-3, 7; 251-15; 252-7, 9, 13, 17; 253-1, 2, 4, 9, 10, 15, 16; 254-
 2,3,4,8, 13; 255-4, 12; 256-1, 8; 257-7, 15, 16, 17; 258-2, 3, 7, 10, 11, 13, 14, 16, 17;
 259-1,3,4,8,9, 13; 260-9, 14; 261-5, 11, 12, 14, 17; 262-8, 12, 16; 263-3; 265-14, 15;
 266-8, 11, 13; 267-7, 8, 17; 268-1, 2, 4, 5, 17; 270-6, 15, 17; 271-2, 12, 16, 17; 273-
 2,3,4,9; 276-6, 7; 277-1, 9, 10, 11, 14, 15, 16; 278-2,3,7,8,9, 12, 17; 279-2, 3, 4, 6, 7,
 8, 12, 14, 16, 17; 280-1, 2, 4, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17; 281-1, 2, 3, 4, 6, 10; 282-6, 8;
 283-16, 17; 284-12, 15; 285-16, 17; 286-1.8, 12, 13, 14, 16, 17; 287-1,5, 12, 13, 14,
 15; 288-2, 3, 5, 9, 11, 12, 13; 289-2,5,6; 290-1, 2, 3, 9, 11, 14, 15; 291-1,6,9; 292-1,
 2, 3, 6,8, 9, 15; 293-4, 5; 294-7, 17; 295-8, 9, 10, 12; 296-8, 16; 297-3, 4, 6, 7, 9, 15;
 298-1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 12, 13; 299-7,9, 13, 16, 17; 300-3; 301-5, 6, 15, 17; 302-4,
 10, 14; 304-2, 5, 12, 13, 16; 305-1, 2; 306-3, 9, 11; 307-5, 10, 12, 13, 15, 16; 308-1,
 2, 3, 6, 7, 8; 309-7, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17; 310-1, 2,4, 7, 9, 11, 15, 16, 17; 311-1, 2,
 3, 5, 6, 10, 11, 12; 312-1, 2, 3, 9, 10, 11, 14; 314-5, 10; 315-3, 5, 11; 316-4,6,8, 10,
 13; 317-8, 14, 15, 16; 318-13, 14; 320-2,7,9, 11, 14, 16; 321-15, 17; 322-1, 2, 4, 5,
 7; 324-10, 11; 325-3,4,5,7, 11,14, 15; 326-2, 4, 6, 9, 11, 13; 327-2, 4; 329-1, 3, 5, 6,
 7, 10, 12, 13, 14, 16; 330-3,4, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15; 331-2, 3, 9, 13, 16; 332-2, 3, 4,
 6, 7, 9, 11,14, 15, 17; 333-1,2,6, 13; 334-3,4,5,7,9, 11, 12; 335-8, 9, 10, 11, 16; 336-
 1, 5; 337-10, 11, 13, 16; 338-1, 4,5,8,9, 10, 14, 17; 339-2, 3,5, 12, 15, 17; 340-2,3,5,
 7, 15; 341-1,5, 15; 342-1,2, 3, 7, 9, 11; 343-1, 2, 5, 11, 12; 344-1,4,5,8,9; 344-14, 15,
 17; 345-1, 5, 6, 9, 13, 16; 346-1; 348-2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17; 349-1, 2,
 3,8,9, 13, 14, 15, 17; 350-1, 5, 7, 15; 353-4, 5, 6, 8, 11; 354-6,9,11, 14, 16, 17; 355-2,
 8, 12, 14, 16, 17; 356-14, 15, 17; 357-6, 7, 9, 13, 16, 17; 358-2, 4, 6, 7, 10, 12; 359-
 1,7; 360-2,3,4,5,6,8, 10, 13, 15, 16, 17; 361-1, 4, 7, 8, 11,12,16,17; 362-2, 3, 4, 5, 7;

363-1, 2; 364-11, 12, 14,15,17;365-1,2,4,5,11, 14,16,17; 366-7, 10, 11,12, 14; 367-2,3,4,7,9,11; 368-8, 11; 369-2,3,4,5, 12, 17; 370-1,2,3,4,5,7,9,10,11, 12, 14, 15, 16; 371-6,7, 10, 11; 372-2, 7, 14; 373-3, 11, 15, 16, 17; 374-13; 375-3,5; 376-14, 17; 377-1, 4, 6, 7; 381-11, 12, 13; 382-6, 12, 13, 14; 383-2,5,7,8; 385-1, 3,5,6,9,10; 386-11,14,16; 388-12, 15; 389-2, 4, 5, 6, 13; 390-5, 8; 391-1, 14; 392-3,4,5,6,7,8, 15; 393-6, 11, 13, 16; 394-1, 12, 15, 17; 395-2,3,5,6,10,12,14,16; 396-5; 397-2, 3; 398-4,5,12, 13, 14, 15; 399-1,2, 15, 16; 400-1; 400-2, 3, 4, 11; 404-13; 405-7, 9, 10, 12; 408-13; 409-6, 7, 9, 17; 410-3, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 17; 411-1, 4, 6; 412-3, 15; 413-1, 5, 6, 12, 17; 414-9, 16; 415-1, 2, 3,4, 6, 7; 416-6, 8, 10, 13; 417-1, 2, 3; 418-1, 2, 5, 12, 13,16; 419-1,6,10,16; 420-15, 16, 17; 421-1, 7, 12, 13, 14,15,16,17; 422-1, 2, 3,4, 5,6, 8, 10, 11; 423-1,2, 12, 15, 17; 424-2; 425-7, 9, 12; 426-15, 17; 428-3, 11, 14, 17; 429-11, 14, 17; 430-5, 10, 16; 431-1,2, 3, 5, 9, 10, 11, 13; 432-2, 3,4, 5,6, 17; 433-10,14; 434-9,10; 435-4, 8,10, 13, 15; 436-4, 8, 9, 11, 12,15,16,17; 438-2, 9; 439-1, 2, 3, 5, 6, 8, 9; 440-4,7, 8, 12, 13, 14, 15, 17; 441-4,5, 6,9, 11, 14, 15, 16, 17; 442-1,3,5

-DUK e. 27-9, 10; 30-2; ,53-5, 7, 10; 54-4, 10, 15; 55-17; 64-15; 146-12; 157-9; 170-6; 238-17; 309-11; 315-2; 415-11

-dİngİz/-dUnġUz e. 39-17; 52-6; 90-15; 103-8; 215-3; 292-5

-DİlAr e. 4-7; 13-1, 6, 7; 14-1, 3; 15-7, 11, 15; 16-15, 16; 17-1; 19-2, 6, 9; 21-2, 13; 22-1; 24-4; 27-2, 14; 28-2, 5; 29-2; 34-16; 35-2; 38-12,15; 39-11, 14, 16; 40-1, 13, 15; 41-15; 42-3,4, 5; 43-2; 44-1; 45-6; 46-9; 47-10; 48-12, 13; 52-3, 5; 53-6; 57-10; 58-8; 61-13; 64-12; 65-10; 66-3; 69-17; 70-2, 11; 73-17; 77-3, 15; 78-2, 8; 81-13; 82-1, 2, 10; 84-17, 85-8; 86-10; 92-13; 93-13; 94-12, 15; 97-2; 101-1, 13, 14; 103-3, 12; 108-2; 110-1, 3, 6, 7, 12; 112-12; 113-4, 11; 115-10; 119-13; 122-11; 123-10; 124-8; 127-6; 128-1; 130-13; 132-7, 8; 133-5, 8, 10, 14, 17; 134-3, 7, 14; 135-9, 14; 136-1,4; 137-17; 138-12,15; 139-10; 140-9; 141-5, 15; 142-10; 143-13, 14; 144-11, 14; 145-5, 11, 17; 146-5, 7; 148-14; 149-11, 14; 152-16; 153-14; 154-14; 155-13, 14; 156-1; 159-15; 160-6; 164-1; 167-17; 168-1; 169-10; 171-8, 16; 172-7, 16; 173-2; 174-2,4; 180-13; 181-12; 183-13; 184-17; 185-1; 186-16; 187-4, 8; 191-12, 14; 192-9; 195-4; 196-16,17; 197-1,2; 199-2; 201-9; 202-1; 204-3, 15; 205-2, 6, 12, 13; 206-4, 5; 211-9; 213-12; 216-15; 217-14; 218-8; 218-8, 13, 14; 220-2,11; 225-12,15; 226-1, 5, 10, 15; 235-8, 10; 237-9; 238-15; 239-1; 242-14; 243-8, 10; 248-9," 16; 249-7, 10; 252-6, 10; 255-5, 13, 14; 256-13, 14; 258-5; 266-4; 277-5; 283-7, 11, 16; 284-5, 16; 293-11, 12; 297-14, 16; 299-8, 11; 300-12; 301-8; 302-13, 14; 305-2; 306-5; 307-7; 309-3; 311-8,9; 314-16; 316-9, 14, 16; 317-12; 321-1; 323-14; 324-10, 13; 325-8, 16; 326-4; 329-1; 330-1, 12; 334-8; 337-8; 339-4, 13, 17; 340-6, 8, 14, 17; 342-9; 343-3, 9, 10, 13, 15,16; 344-5, 7,10,13; 345-6; 347-3, 7, 10; 348-7; 352-17; 353-3, 10, 13, 14; 354-15,7, 11, 15; 356-4,5; 357-13; 358-2, 5, 16; 359-2, 5, 10, 11; 365-9, 10; 366-9, 10, 13, 17; 367-4, 10; 374-15; 375-6; 378-6; 379-12; 380-4; 384-17; 385-2, 8, 9; 386-10, 12; 388-13; 389-12; 392-16; 393-8; 397-2, 4; 403-17; 404-8; 405-1; 408-16; 409-5; 410-11; 411-15; 412-3; 414-11; 418-14; 423-2; 428-9; 430-15; 431-14; 435-16; 436-2,3,4; 437-2,4

-madım e. 57-10; 272-4; 332-17; 374-8; 428-16

-madiġ e. 278-2

-mAdl e. 10-2, 3; 21-6; 30-2, 48-1, 2; 56-16; 101-3; 107-1; 118-2; 128-2; 134-9; 155-10; 178-4; 180-9; 187-2; 191-11; 220-16; 222-9, 11; 238-1; 245-11; 257-1, 2; 278-17; 287-9; 296-5; 310-10; 331-14; 337-15; 339-2; 342-15; 352-4; 355-14; 361-14; 384-17; 388-16; 410-16; 411-9; 440-11

-mAdllAr e. 31-13; 151-7;j 155-16; 193-10; 306-12; 331-15; 366-12

e.-señgiz

-er e. 367-2

Bol- Yardımcı Fiili

1. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

b. -ur-men 15-12; 145-7; 316-15, 17; 350-3; 375-7; 382-4; 401-5

b. -ur-sen 49-5; 176-4; 296-3; 349-17; 435-10; 436-14

b.-ur 2-16; 3-5, 8, 16; 4-2, 3; 8-3; 9-11, 14; 10-17; 11-16; 16-12; 17-4, 6; 18-15; 27-8, 16; 32-2; 36-5; 37-8; 41-2; 43-10; 48-3; 50-3; 51-2, 5, 11; 53-13; 58-1; 60-16; 62-10, 16; 68-15; 74-9; 83-5, 13; 91-12; 93-1; 94-13; 95-13; 98-1; 104-16, 17; 105-17; 116-3; 117-2; 123-2; 124-2, 9; 125-2; 134-16; 137-10; 139-7, 8; 140-10; 142-16; 143-7; 148-4; 163-3; 168-11; 169-13; 177-3; 185-14; 187-17; 188-1,17; 189-5; 191-16; 192-10, 11, 12, 17; 193-8; 194-15; 197-5, 8, 11; 198-6; 199-4, 17; 201-2, 6, 10, 11; 204-17; 206-14; 207-12; 208-3, 5; 211-7; 213-3, 5, 6; 215-17; 217-15; 219-9; 227-12; 228-9; 229-1, 5; 230-2, 4; 231-4; 232-15; 233-3; 240-5, 17; 243-8; 247-14; 248-7; 249-15; 255-8; 258-11; 259-17; 260-8, 10; 261-5; 264-16; 269-14; 270-16; 272-2; 274-13; 276-5; 279-1; 282-2, 10, 13; 283-1; 284-11; 285-5; 291-3; 293-16; 294-1; 295-12; 299-5; 300-4; 302-7; 303-14; 304-4; 305-5, 8, 12; 311-14; 312-16; 313-10, 12, 15, 16; 314-1,5,6, 11; 315-7; 317-7; 319-14; 323-8, 17; 324-6; 333-8; 335-1,2,4; 336-8; 344-2; 345-4,7, 11; 346-7, 12; 352-11, 14; 358-1; 362-13; 363-9; 368-13; 371-5, 8; 372-4, 5; 373-5; 375-9; 378-7; 380-7; 383-6; 384-7; 385-10; 387-10; 389-4; 390-11; 401-2; 403-4; 405-4; 408-9; 411-13; 412-5, 12, 13, 14; 417-10; 418-9; 422-16; 424-5, 6; 428-1; 433-6,7; 442-11, 12

b. -ur-miz 32-2; 192-9

b. -urlar 214-15; 260-10; 291-15; 303-15, 16; 305-16; 308-10; 317-4,5; 319-1; 408-16; 424-5

b. -ur mu 193-8; 194-7; 247-2; 261-14

b. -maz-sen 361-8

b. -mas 47-15; 60-8,9; 86-11; 117-2; 189-3; 193-13; 194-16; 276-12; 284-9,10,11; 294-8

b. -maz 60-7; 93-17; 134-16; 183-3; 189-3, 6, 7; 194-8, 10; 224-8, 9; 244-14; 260-11; 265-7; 327-4; 335-1, 5; 340-7; 347-15; 361-9; 377-3,4; 393-4; 404-7; 414-5; 431-2; 440-14; 441-15

b.-maz-miz 335-14

b.-maslar 245-2

b.-mazlar 304-14; 319-6

b. -mas mu-sen 157-16

b. -mas mu-siz 76-6

b. -mış-sen 288-4

b. -mış 96-8; 136-4; 142-13, 14; 183-14, 15; 200-2; 218-5; 234-1; 288-4; 344-6; 388-2;

b. -mış-siz 242-5

b. -mışlar 53-5; 379-8

b. -dum 7-12; 29-2; 38-1; 49-12; 100-13; 151-13, 14; 152-2; 169-14; 189-11; 214-16; 215-2, 3; 228-5; 242-15; 271-5, 15; 286-5, 6; 299-13; 327-4; 371-10; 406-12; 411-10; 415-12, 13

b. -madım 223-15

b. -duñg; 223-17; 227-9; 288-4; 371-10; 411-8; 435-9

- b. -dı 4-15, 16; 5- 4, 6, 9, 10, 17; 6-6, 16; 7-12, 14; 8-7, 8; 9-5, 10; 10-2, 11; 12-11; .14-7; 15-11, 15; 16-11; 17-7,8; 18-6; 20-4; 21-1; 24-16; 28- 9; 29-3, 7; 30-10, 13; 31-13; 34-8; 37-11; 40-8, 14; 41-4, 17; 42-1; 43-3, 8; 45-10; 47-1,7; 48-2, 7, 10; 51-2; 52-16; 56-13; 62-12, 17; 63-6; 70-11; 72-3, 9, 11, 12, 16; 73-7, 74-12; 75-6; 77-3; 78-9; 80-1, 3; 81-4; 83-3; 84-15; 85-2; 89-12; 90-10; 92-6; 95-12, 13; 96-1; 97-17; 101-2, 3, 9; 102-9; 103-12; 104-6, 13; 106-7; 107-16, 17; 108-8; 112-4, 17; 116-15; 117-5; 118-2; 121-8; 123-17; 124-8, 15; 127-2; 128-6; 129-17; 130-5; 134-1; 136-8; 141-11; 142-14; 145-16; 147-14; 150-12; 151-6; 151-13, 17; 152-11, 16; 153-1, 13; 158-1; 159-1, 2, 3; 163-11; 167-16; 170-2, 10, 13; 173-3; 175-14; 176-8, 9; 178-4; 179-1, 5-; 180-9; 188-16; 194-11; 196-1; 197-3, 4; 200-2, 6, 17; 203-7, 13; 205-3; 206-2; 211-4; 212-7, 9, 14; 216-5; 217-16; 218-1, 3; 221-4; 224-16; 226-4, 8, 9; 227-2; 230-7; 233-12, 15; 234-14, 15, 16; 235-4, 12; 236-12; 238-7; 239-7, 14, 15, 17; 240-1; 242-8, 10; 243-5; 244-16, 17; 245-5, 12; 247-13; 251-3; 251-16; 253-4, 5; 255-3, 7; 257-3, 9, 10; 258-15; 263-9, 14; 269-3, 6, 9; 270-1; 271-1,3, 16, 17; 272-1; 276-13; 278-8, 9; 280-8; 281-10; 284-4; 286-5; 288-5, 8; 291-8; 299-13; 309-9; 310-1; 311-7; 315-1; 316-6; 318-4; 321-2; 322-11, 16; 326-14; 327-4; 328-2; 329-14, 16; 330-11, 17; 331-3; 332-3; 333-4, 13; 337-8; 338-5, 6, 10; 340-13, 15, 16; 342-12; 343-15; 345-12; 351-16; 353-12; 356-14; 359-7, 10, 17; 362-1; 364-9; 365-7, 16; 366-2, 12; 370-8, 17; 375-9; 376-15; 379-6, 14; 380-4; 382-5; 385-13; 393-2, 17; 394-1; 395-11; 407-13; 413-12; 415-10; 418-2; 419-4, 8, 10; 422-13; 423-16; 424-2, 7; 425-12; 427-11, 12; 429-15, 16; 430-10; 431-3, 13; 440-15; 442-1; 443-15, 16
- b. -duķ 77-1; 191-12; 327-8, 13; 328-1,5
- b. -duņguz 249-10; 395-6
- b. -dılar 24-6; 49-14; 56-4; 71-17; 72-1, 2; 73-11; 74-4, 5; 75-6, 7; 80-1; 82-17; 96-9; 98-15; 111-11, 12; 131-5; 140-3; 144-12; 164-6; 184-7; 197-2; 251-12; 253-12; 271-4, 10, 15; 284-8; 297-14; 300-8; 317-11, 13; 342-8; 367-15; 368-4; 393-3; 419-17; 440-5
- b. -duņg mu 249-12
- b. -duņguz mu 124-5
- b. -madım 135-1; 223-14
- b. -madiņg 267-9; 440-2
- b. -madı 3-9; 109-1; 136-4; 189-2; 247-9; 249-5, 6; 271-4; 311-12; 321-2; 327-10; 328-2, 7; 395-11; 429-12
- b. -ğay-men 24-11; 120-11; 227-11; 317-5; 321-10; 374-12; 375-16; 376-15; 381-15
- b. -ğay-sen 245-4; 416-16;
- b.-ğay 7-13; 8-10; 9-4; 11-11; 19-15; 21-15; 28-1, 10; 30-12; 40-2; 49-13; 63-7; 79-4; 80-8; 82-10; 87-8; 97-6; 99-6; 110-8; 116-15; 118-17; 121-10; 128-11; 132-12; 143-11, 16; 144-6, 7; 155-4; 169-2; 174-11; 176-9; 178-9; 179-6; 183-16; 190-4; 193-14; 194-1; 199-9; 207-12; 211-9; 213-11; 214-5; 215-11; 217-11; 219-2; 221-11; 228-8; 233-8; 235-17; 236-10; 241-13; 242-15; 247-5; 250-14; 251-2, 3, 4; 251-15; 257-17; 258-2; 259-9; 260-2; 266-3, 17; 268-15; 270-8; 275-9; 284-6, 13; 295-6; 304-12, 13, 15; 310-4; 324-5; 330-13; 331-3; 336-16; 341-16; 344-10; 352-16; 353-13; 357-9; 360-11, 15; 364-7; 368-9; 373-6, 7, 13, 17; 375-13; 376-8; 386-7, 13; 387-2, 3; 396-7, 13; 397-12; 406-9, 10; 413-1, 5, 11, 15; 415-8, 9; 417-13; 420-3, 421-2, 3; 425-12; 426-14; 427-8; 428-8; 430-5; 431-15; 432-15; 444-1, 4
- b. -ğay-miz 28-10; 45-11
- b. -ğay-siz 354-6; 384-10
- b. -ğaylar 11-11; 45-4; 59-8, 9; 103-6; 125-12; 414-3; 431-14
- b. -ğay mu-men 283-16; 287-5

- b. -ğay mu 27-17; 106-15; 129-11; 182-1; 195-5; 235-16; 344-13; 371-7; 382-11; 402-2
- b. -ğaylar mu 277-11
- b. -ğusı turur 137-4
- b. -mağay-men 283-17; 376-16
- b. -mağay-sen 283-17; 287-6
- b.-mağay 94-3; 120-3; 192-6; 193-13; 214-5; 274-4; 283-14; 295-5; 302-17; 350-7; 376-6; 430-12,13; 438-4
- b. -ayın 170-12; 193-16; 219-3; 231-2; 245-5; 293-11; 366-11; 406-15
- b. -ğıl 4-10; 30-11; 32-7; 60-5; 78-15; 120-7; 124-16; 126-9; 144-10; 155-8; 162-9; 166-17; 227-12; 229-6; 262-9, 16; 265-10; 273-14; 276-11; 301-10; 308-12; 314-12; 351-9; 386-2; 387-1; 395-3; 414-4
- b.-sun 36-11; 49-9, 11, 13; 54-3, 4; 56-10; 58-4; 75-9; 81-5; 84-13; 87-13; 91-1, 5; 93-11, 12; 103-11; 115-8; 121-9; 126-13; 127-1; 131-8, 9; 137-5; 140-17; 141-10; 142-3; 156-1; 170-13; 194-14; 196-16; 208-17; 217-5, 13; 239-6; 244-12; 279-15; 298-5, 6; 299-3; 302-1; 329-5; 346-2, 15; 364-4; 367-8; 382-6; 388-3, 4; 398-16; 406-15; 407-5, 12; 418-3; 426-7; 427-3; 437-8; 438-15
- b. -alıñg 45-5
- b.-uñg 4-7; 76-5; 81-1; 103-9; 105-5; 198-8; 207-9; 247-15; 336-6; 403-6; 408-11; 412-7; 421-2
- b. -uñgız 94-7; 144-12
- b. -uñglar 82-14
- b. -sunlar 13-1; 116-10, 14; 245-3; 425-15
- b. -mağayın 348-10
- b. -mağıl 435-13
- b. -masun 36-2; 69-9; 101-5; 118-4; 121-12; 239-1; 246-5; 307-13; 348-8; 353-3; 383-13 400-8; 414-7; 418-17
- b. -mağalıñg 437-10
- b.-mañg239-2
- b. -masunlar 166-10; 209-8; 322-14
- b. sam 152-11; 154-3; 203-16; 221-6; 233-8; 344-11; 345-1; 377-5; 381-17; 413-8; 433-16, 17; 441-8
- b. sañg 40-9; 49-5; 108-4; 129-13; 220-12; 244-17; 247-14; 318-12; 342-6; 355-9; 366-8; 380-3, 8; 382-13; 396-5, 6
- b. -sa 4-10; 6-4; 12-3; 15-2; 18-16; 19-1, 9; 20-6, 10; 23-8; 24-9; 25-7; 44-11, 12; 45-16; 49-1, 2; 60-3, 9; 62-8, 15; 70-6; 71-11; 75-7; 78-14; 79-3; 82-10; 85-15, 17; 86-7; 93-3; 94-13; 98-1, 2, 5, 7; 106-10; 115-3; 120-11, 15; 121-10; 127-10; 134-16; 140-9; 145-9, 10; 148-2; 151-5; 154-15; 159-7; 164-10; 167-1; 169-8; 171-4, 16; 175-1; 176-1; 177-3, 5; 182-12; 187-10, 11; 189-5, 6, 7; 196-3,6; 198-9; 208-1; 209-10; 214-9; 218-11; 219-10, 11, 12, 16; 220-11; 221-6; 227-13; 228-8, 14, 15; 230-5, 11; 232-10; 233-13; 234-8; 235-2, 7; 236-10, 15; 237-4, 5; 238-8, 14; 240-6, 8, 9, 14; 246-17; 247-16; 248-2, 13; 251-1; 254-17; 255-1, 2, 10; 259-5, 17; 260-3, 17; 261-4, 5; 262-1; 263-1,7; 264-2; 265-7, 11, 17; 267-2, 3; 268-6, 8, 10; 270-10; 271-5; 272-8, 10; 275-13; 279-9; 285-8; 286-9; 288-16; 289-4, 15; 292-11; 294- 6, 7, 8, 11; 295-3; 299-1, 2, 4; 300-5, 8, 10; 301-3, 16; 304-1,7; 305-3,9; 306-15; 308-17; 312-5; 313-1; 314-2; 315-7; 322-9, 14; 323-10; 325-1, 12; 326-5; 327-5; 328-12, 17; 331-11, 17; 335-2, 3, 4, 8; 337-1; 341-15; 343-6, 7; 346-9; 347-16; 350-15; 351-5; 362-6, 7; 363-

- 3, 4, 7, 8, 9, 14, 17; 364-5, 6, 9; 367-13, 16; 368-11, 15; 371-6, 16; 376-4; 377-4; 380-13, 14; 382-2, 8; 383-11; 385-7; 386-5, 11; 387-7; 388-1; 388-10; 389-10, 16, 17; 390-2; 391-7, 9; 392-10; 394-12; 400-6; 401-3, 4, 7, 10, 13; 403-7; 404-13; 405-1,3; 406-2, 4, 5; 414-8; 416-3, 17; 417-13; 418-17; 411-16; 412-1, 8, 14, 16; 420-3, 7; 423-7, 8, 17; 426-12; 427-1, 2, 3, 4; 429-5; 432-14; 433-13; 434-10; 437-3, 5; 439-12; 442-7, 9, 11; 443-8
- b. -sağ 40-2, 143-16; 208-1; 344-10; 394-14
- b. -sağız 4-7; 111-14; 139-7; 144-9; 149-8; 155-1; 168-15; 196-3; 267-1; 303-5; 350-9; 400-7; 405-16
- b. -sağızlar 343-4
- b. -salar 13-14; 59-17; 66-7; 223-16; 250-2; 262-1; 298-1, 13; 303-17; 304-8; 308-12; 324-4; 336-14; 347-13; 375-11; 388-1; 397-6; 404-1; 437-12, 13; 443-3
- b. -masağ 79-3
- b. -masa 69-13; 75-6; 79-4; 82-10; 174-5; 177-8; 203-17; 211-4,15,16; 212-1; 215-10; 242-17; 251-11; 267-15; 288-17; 329-4; 351-6; 397-4; 401-9; 429-5
- b. -masağız 82-14; 111-17
- b. -masalar 84-2; 277-14; 298-14
- b. -ur ermiş 234-17; 300-5; 302-15, 317-1; 407-14
- b. -maz ermiş 429-5
- b. -ur erdi 13-2; 17-14; 198-12,13; 211-1; 233-7; 243-2 7; 296-1; 315-4; 417-16
16
- b. -ur erdük 241-9
- b. -ur erdiler 366-6
- b. -maz erdi 336-1
- b. -mas erdük 241-8
- b. -miş erdi 144-16; 178-6; 376-13; 378-13
- b. -miş erdük 241 -17
- b. -miş erdiğiz 399-10
- b. -dılar erdi 83-1
- b. -dum erse 121-1; 223-14; 242-3
- b. dı erse 4-1; 5-5; 6-6; 21-1; 35-15; 37-16; 38-17; 45-10; 48-6, 7; 49-7; 52-16; 62-1; 71-14; 73-9; 78-3,4; 84-2;87-3; 101-9; 104-1, 3, 6; 105-14; 122-6, 9; 124-7, 11;125-4; 130-6; 134-13; 138-17; 141-7, 142-9; 143-12;145-3 152-14;166-6; 173-9; 175-11; 176-10; 183-5; 187-1 190-11; 193-16; 204-3; 208-10; 213-9; 218-4; 219-4; 223-5; 226-7; 227-4; 234-1; 243-14; 247-6; 254-1; 256-1; 257-15; 260-9; 267-8; 278-9; 281-10; 284-12; 295-8; 301-5; 310-17; 311-12; 314-10 316-13; 317-8; 320-7, 16 321-15; 322-4; 326-9; 330-6 331-2; 335-11; 338-4; 344-5,9; 345-12; 354-14 357-5; 367-4; 378-14; 380-1; 388-12; 409-7; 412 15; 419-1,16; 429-14
- b. -dılar erse 13-7; 52-5; 255 13
- b. -madı erse 56-16: 296-5
- b. -ğay erdim 202-4
- b. -ğay erdi 76-9; 117-3; 246-1; 340-10; 409-13
- b. -ğay erdiler 145-2; 226-17; 443-2
- b. -mağay erding 301-16
- b. -mağay erdi 302-7; 330-3;
- b. -sa erdim 184-13; 404-11
- b. -sa erdiğ 173-8; 267-11, 12; 300-1,2; 301-16; 3-29-15; 369-15

b. -sa erdi 3-14; 21-12; 32-3; 104-16; 237-11, 14; 242-9; 243-1, 7; 246-1; 247-12; 259-8; 302-6, 7; 414-6; 417-15; 420-11

b. -sa erdük 241-8

b. -sa erdiler 112-3; 275-4; 394-11; 443-1

b. -salar erdi 443-1

b.-masa erdi 163-10

2. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf olarak kullanılması

b. -ğan 74-13

b. -ğandın berü 13-11

b. -ğanım 315-9

b. -ğanımdın soñğ 267-6

b. -ğınça 72-11; 249-17; 250- 11, 17; 395-16; 435-10

b. -ğu teg 224-17

b. -ğumça 361-3

b. -madın 45-12; 71-15; 117-6; 203-6; 241-12, 16; 324-4; 377-3; 388-11; 404-14; 435-7; 437-2; 442-15

b. -mazdın oza 178-6

b. -mış 284-12; 351-13

b. -mışdın soñğ 48-14,15; 134-16; 135-1; 136-10; 237-6; 267-6; 335-3; 336-1, 4

b.-u 18-7; 40-7; 53-14; 63-9; 68-17; 80-2; 82-5; 87-12; 100-1; 101-5; 113-14; 115-11; 164-3,4; 166-16; 175-14; 177-6; 195-7; 196-2; 212-2; 213-13, 17; 227-13; 236-13; 237-10; 238-2, 5; 240-2; 242-5; 249-9; 256-10; 271-9; 272-9; 281-3, 16; 298-3, 15; 315-8, 15; 319-13; 324-10; 330-6; 331-1; 332-1,2; 333-17; 336-12; 342-5; 345-16; 356-13; 365-1; 374-3, 9, 11, 12; 391-13; 395-9, 15; 401-14; 413-11; 425-13; 426-1, 3; 427-6; 434-13; 437-14; 438-12; 439-6

3. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede nesne olarak kullanılması

b. -ğanını 96-3; 382-7

b. -ğanınñğ 387-6

b. -maķı 83-6;

b. -maķını 204-2; 371-7; 372-2; 404-2

b. -mış 401-13

b. -ur 148-5

4. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede özne olarak kullanılması

b. -ğan 5-14, 15; 113-1; 145-6; 188-16; 197-4, 6; 230-3; 236-13; 240-13; 270-11; 277-13; 279-1; 282-10; 308-7; 309-3,4; 323-1; 328-9; 336-12; 338-16; 400-11; 402-4; 423-6; 424-8; 430-11; 431-17

b. -ğanı 260-10

b. -ğanlar 24-8; 329-15

b. -mağan 437-9

b. -maķım 361-2

b. -mışı 170-11

b. -mışım 29-3

b. -mış 394-10

5. Bol- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede tümleç olarak kullanılması

b.-ğanınğa 329-17

- b.-ğanlardın 387-8
- b.-ğanlarğa 75-9; 272-5
- b.-ğanlarğa 143-1
- b.-mağanlarğa 272-2
- b.-mağdın 361-5
- b.-mağı 284-8
- b. -mıŝ 358-14;

Ber- Yardımcı Fiili

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

- b. -ür-men 22-6; 45-15; 78-16; 79-16; 83-15; 175-1; 195-13
- b. -ür-sen 8-12; 126-14
- b. -ür 43-14; 57-16; 91-1; 95-11; 110-7; 123-2; 137-10; 156-16; 165-14; 299-4
- b. -ür-biz 216-1
- b. -ür-siz 109-15
- b. -ürler 4-4;
- b. -ür mü-sen 22-6
- b. -ür mü-siz 388-15
- b. -mez 152-10
- b. -mes 180-3; 302-10
- b. -mez-miz 39-17; 94-12
- b. -mezler 11-6
- b. -mesler 44-6
- b. -mez mü-sen 11-4
- b. -miş 122-4
- b. -dim 59-3; 89-13; 94-8; 110-17; 180-14; 215-9; 270-12; 279-6; 308-1; 406-12;
- b. -diñġ 110-11; 395-11
- b. -di 5-13; 12-14; 23-16; 26-2; 30-16; 32-6; 35-13; 43-15; 47-7, 8; 51-6; 54-1, 11; 56-15; 64-9; 73-12, 13; 74-9, 10; 88-9; 90-7; 91-3; 100-9; 102-7; 104-5; 110-10; 111-9, 11; 114-15; 119-10; 123-5, 7; 138-5; 143-13; 145-12; 147-3; 165-14; 175-9; 182-13; 195-16; 197-1; 282-15; 331-10; 333-10; 342-11; 358-8; 380-2; 388-13; 409-16; 412-14; 414-9; 416-11; 419-5; 421-14;
- b. -diñġiz 76-14,15
- b. -diler 18-11; 23-17; 25-13; 26-7; 27-5; 94-11; 105-3; 122-15,16; 145-12; 183-7; 235-10, 12; 239-5; 307-7; 311-9; 390-5
- b. -diñġiz mü 195-17
- b. -diler mü 290-3
- b. -medi 146-3; 372-8, 10; 388-16
- b. -mediler 146-16; 227-16; 290-4
- b. -gey-men 74-1; 95-17; 260-6;
- b. -gey-sen 356-14
- b.-gey 9-4; 34-11; 59-15; 87-7; 93-6; 122-5; 139-10; 230-4; 340-5; 341-16; 362-4;
- b. gey-siz 206-3
- b. -geyler 116-17
- b. -megey-men 268-5
- b. -megey 150-17
- b. -megey-miz 98-3

- b. -eyin 167-12; 174-17; 182-11; 253-1; 417-3
 b. -eyim 366-14
 b. -gil 29-15; 40-11; 48-17; 68-12; 71-7; 72-16; 74-2; 75-15; 76-2; 88-8; 104-4; 144-14; 170-11; 231-13; 248-17; 279-5; 335-6; 362-4; 372-17; 409-10
 b. -sün 25-4; 35-14; 121-8; 179-10; 340-1
 b. -eliŋg 26-1; 45-9; 145-5; 183-10
 b. -iŋg 94-8; 186-15; 260-14; 311-1; 417-1, 3
 b. -megil 48-4; 380-9
 b. -mesün 122-6; 150-4, 6; 440-1
 b. -meŋg 184-4; 357-9
 b. -eyin mü 260-13
 b. -sem 16-16; 174-5
 b. -seŋg 180-8; 189-10
 b. -se 35-11; 46-13; 87-12; 91-2; 161-11; 201-14; 229-16; 230-3; 342-1; 362-14
 b. -seŋgiz 15-4; 39-16; 88-12; 127-9; 180-10; 183-6; 252-7; 358-6; 416-10
 b. -seler 145-6; 250-4; 290-5; 304-7; 347-11, 14
 b. -mesem 167-5
 b. -mese 87-11; 184-3; 230-3
 b. -mesenŋiz 112-1
 b. -meseler 44-8; 290-5
 b. -ür erdi 17-15; 34-12; 71-14; 315-3; 419-16
 b. -ür erdiler 38-17
 b. -miş erdi 289-7
 b. -dim erdi 347-5
 b. -gey erdim 9-2; 22-4
 b. -se erdiler 275-7
 b. -dim erse 32-5
 b. -di erse 12-7; 27-1; 41-10; 76-3; 88-8, 9; 94-10; 107-2; 123-9; 125-1; 140-11; 282-6; 354-9; 357-7; 364-12; 370-10, 11; 385-6; 433-14
 b. -dük erse 30-2
 b. -diler erse 84-17; 97-2; 206-4; 218-13; 343-9
 b. -medi erse 48-1; 388-16
 2. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf olarak kullanılması
 b. -ip 68-12; 97-16; 255-16; 335-13, 14; 336-6
 b. -medin 88-7; 241-1; 284-9
 b. -mişde 100-14
 b. -mek 21-8; 27-12; 73-3
 b. -mekke 26-7;
 3. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede özne olarak kullanılması
 b. -mişŋg 194-3
 b. -gen 32-14; 50-1; 83-8; 94 13; 330-9; 333-15; 395-11; 417-11
 b. -genler 25-16
 b. -megenler 251-5
 b. -mek; 89-15; 94-12; 129- 2, 3
 b. -mekim 174-13

- b. -meki 275-6
4. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede nesne olarak kullanılması
- b. -genning̃ 25-13
- b. -megen 250-16
- b. -mekni 4-6
5. Ber- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede tümleç olarak kullanılması
- b. -megenlerning̃ 250-9
- b. -megenlerke 251-3
- b. -mekke 300-14; 369-5; 409-14;
- b. -mekimdin 298-17
- b. -mekidin 110-16

Tut- Yardımcı Fiili

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Tut- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması
- t.-Dı 211-7; 211-8; 338-10
- t.-dılar 345-13
- t.-madım 286-3,4
- t.-mağaylar 45-5
- t. -ar-men 320-14
- t. -ar-sen 201-17
- t. -ar-biz 254-7
- t. -arlar 176-15
- t. -maz-men 125-15; 397-4
- t. -ar mu-siz 309-2; 320-13
- t.-ğil 286-10
- t. -mağıl 436-15
- t.-sam 258-10
- t.-sañg̃ 372-4
- t. -sa 148-10; 148-11; 169-2
- t.-sañgız 169-1,3
- t.-masa 258-12
- t.-ar erdi 201-15; 232-1; 420-9
- t.-ar erdiler 391-5
- t.-mış erdi 223-9
- t.-sa erdim 92-13
2. Tut- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiilerin cümlede özne olarak kullanılması
- t.-mak 429-4; 334-12
- t.-guçı 139-12
- t.-ğan 379-1
- t.-ğanlar 399-12;
3. Tut- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiilerin cümlede zarf olarak kullanılması
- t.-a 78-2
- t.-up 69-14; 78-4; 202-2

Teg- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Teg- yardımcı fiiliyle oluşturulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

t.-di 39-11-1;69-2;84-15;113-4; 167-16; 184; 326-8; 345-13; 428-17; 430-8

t.-gey 98-8

t.-megey 89-16

t.-er 202-9

t.-mesün 48-16

t.-se 289-9

t.-miş erdi 326-15

t.-gey erdi 117-10

t.-di erse 70-12

2. Teg- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiillerin cümlede zarf olarak kullanılması

t.-mişte 324-17; 412-15

Çal- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Çal- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

ç.-dı 47-6; 214-12; 216-8; 275-10

ç.-duk 157-8

ç.-dılar 237-7

ç.-madı 164-13

ç.-maz 237-5

ç.-ğay-sen 323-4; 434-11

ç.-masun 91-15

ç.-mişlar 415-8

2. Çal- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede nesne olarak kullanılması

ç.-ğan 25-9

3. Çal- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede zarf olarak kullanılması

ç.-ıp 415-17

Çaldur- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Çaldur- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

ç.-dılar 378-11

Aİ- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Aİ- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

a.-dı 140-13; 205-11

a.-madı 349-13

a.-sam 26-10

a.-sa 409-15

a.-ğay 352-17

a.-ayın 432-3

2. Al- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede özne olarak kullanılması

a.-mak 205-14

Keltür- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Keltür- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

k.-di 246-13; 394-1

k.-gey 31-9

k.-eyin 149-8

k.-gil 31-15

k.-seler 110-13

k.-meseler 110-15

k.-memiş erdi 39-12

Kel- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Kel- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

k.-di 38-17; 39-2; 62-2; 73-8; 123-15; 252-9; 278-14; 279-14; 340-4; 378-14; 394-15

k.-gey 250-13; 251-1; 359-3; 374-10; 392-14; 399-11,12; 402-12,16; 403-7; 407-15

k.-se 258-1

k.-se erdi 117-9

k.-di erse 101-5; 380-14; 394-17

Tüş- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Tüş- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

t.-tüm 247-10

t.-tüñg 224-1

t.-tü 117-11; 192-7

t.-er-men 361-2

t.-er 227-13; 265-6

t.-mesün 215-8

Qılın- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Qılın- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

q.-dı 240-16; 273-13

Kıldur- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Kıldur- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

q.-salar 94-3

q.-dı 184-3

ķ.-dılar 317-17; 318-1

ķ.-unġlar 77-16

ķ.-mış erdi 209-12

Ķoy-/ Ķođ Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Ķoy- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

ķ.-ġay-siz 87-7

ķ.-dılar 365-5

ķ.-dı erse 370-9

Yet-Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Yet- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

y.-se 298-14

Yap- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1.Yap- yardımcı fiiliyle kurulan birleşik fiil gruplarının cümlede yüklem olarak kullanılması

y.-ayın 28-12

4.2.8.2. Fiil şekillerine yanaşarak onların durumunu bildiren yardımcı fiiller

4.2.8.2.1.Sürekli bildiren yardımcı fiiller

Tur- Yardımcı Fiili

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Tur- fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

turur

-u turur-men 37-3

-p/-Ip/-Up turur-men 15-11; 23-10; 58-13, 14; 85-5; 106-5; 107-6; 119-17; 142-4; 154-17; 158-15; 195-5; 196-16; 222-12; 310-2; 360-4; 364-14; 371-14; 369-13; 381-9; 425-11; 430-2; 442-2, 4

-mAdln turur-men 180-1; 227-10

-u turur-sen 360-2

-Ip/-Up turur-sen 70-10; 74-1; 161-15; 245-15; 326-13; 339-16; 377-14; 425-9, 11; 434-9

-A/-(y)U turur 19-5; 66-14; 103-7; 113-15; 120-13; 133-7; 152-15; 153-12; 169-11; 172-13; 175-17; 242-12; 286-1; 329-12; 343-12; 383-4; 403-8; 428-1, 3, 4; 429-7; 436-7

-p/-Ip/-Up turur 6-2; 8-14; 9-9; 11-2; 15-5; 16-17; 21-14; 22-3; 33-13; 36-17; 45-7; 57-3, 14; 62-4; 64-7; 65-3; 66-16, 17; 69-16; 70-9, 10; 76-7; 79-11; 81-2; 94-6; 107-3; 111-8; 113-11; 125-11; 133-10; 137-4; 142-11; 148-17; 149-3,4,6,7; 153-8; 161-7;162-10, 11, 12; 167-1, 13; 170-17; 174-12; 178-5; 18-9; 221-9; 222-11; 227-7; 229-9, 12; 234-4; 241-11; 244-8; 250-3; 253-13; 258-4; 261-3; 276-1; 279-14; 281-4; 290-10; 294-2; 295-10, 11; 298-3; 302-12; 304-5; 310-16; 313-11; 314-8, 15; 320-12; 329-2; 338-3; 339-5; 351-11; 353-13; 363-11; 375-14; 384-5; 391-8, 11; 393-12;

395-14; 396-1; 397-11; 402-15; 406-1; 415-17; 423-11; 429-1; 431-11; 432-7, 14, 16, 17; 434-3, 435-1

-mAdln turur 92-12; 182-8; 234-3; 394-12; 438-8

-ip/-up mu turur 290-9; 399-1

-u turur-miz 436-13

-ip/-up turur-miz 112-1; 408-15; 428-7

-medin turur-miz 107-4

-a turur-siz 48-16

-ip/-üp turur-siz 169-6; 207-17

-ip turur-sizler 385-10

-e/-U tururlar 13-11; 66-14; 167-12; 179-8; 200-10; 386-8

-p/-Ip/-Up tururlar 12-2, 8; 32-1; 42-13; 44-6,9; 67-11; 76-8; 81-13; 89-1, 2; 97-5; 107-3; 109-13; 113-7; 136-11; 166-15; 171-3; 172-15; 232-13; 245-2; 251-14; 290-8; 295-17; 332-11; 339-12; 391-6; 415-17; 424-2

-medin tururlar 33-2; 81-13; 241-1

-ip mü tururlar 80-10

-medin mü tururlar 80-10

2. Tur- fiilinin hikaye geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

turdu

-ü turdu 317-2

-madın turdu 222-1

-ip turdılar 147-15

3. Tur- fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

turğıl

-a/-u turğıl 265-14; 356-17

-ip turğıl 129-7

4. Tur- fiilinin şart kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

tursa

(y) u tursañg 428-1

-ip tursa 325-1

5. Tur- fiilinin geniş zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

turur erdi

-p/-Ip/-up turur erdim 158-11; 182-8; 202-2; 292-4; 325-17

-(y)ü turur erdi 102-9

-p/-Ip/-Up turur erdi 4-13; 11-3; 14-14; 23-14; 24-2; 39-14; 41-5; 70-14; 73-3; 74-11; 79-15; 82-12; 96-3; 101-8; 105-16; 120-17; 122-7; 123-4; 125-3, 11; 146-5; 151-12; 153-7; 165-3; 177-9; 183-6; 209-15,16; 210-12; 211-14; 221-3; 232-4; 238-3; 258-6; 269-7; 291-17; 328-10, 11, 12; 329-14; 330-9; 333-16; 341-10; 347-17; 352-2; 353-3; 359-6; 367-16; 369-1; 429-9; 431-8, 9; 437-16

-medin turur erdi 136-1; 153-12

-up turur erdük 241-12

-p/-Ip/-Up turur erdiler 12-4; 24-7, 8; 30-17; 34-3; 40-5; 54-13; 64-15; 91-17; 97-15; 112-11; 135-9; 148-14; 186-8; 394-9

-Up tururlar erdi 172-15; 394-8

-madın turur erdiler 140-17; 141-9

-up turmaz erdiler 373-8

6. Tur- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede zarf olarak kullanılması
 -ip tururda 78-5; 421-12
 -Up turur erken 82-4; 393-15
 -madın turur erken 440-10
7. Tur- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede özne olarak kullanılması
 -u turmak 227-15
 -a/-(y) ü turmağınğ 290-11, 13

Kal- Yardımcı Fiili

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Kal- fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 ı.-ur
 bağa ı. 439-17
- 2.a. Kal- fiilinin geçmiş zaman kipinde basit fiil çekimiyle yüklem olarak kullanılması
 ı.-dı
 örü ı. 400-1
 bolup ı. 333-17
- 2.b. Kal- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede nesne olarak kullanılması
 uyup ıalğanlarını 414-17

Başla- Yardımcı Fiili

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

1. Başla- fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 b. -ır 395-9
2. Başla- fiilinin görülen geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 b. -dım 9-8;179-5;405-12;435-14
 b.-dınğ 15-11
 b.-dı 79-10; 84-3,15; 88-7; 98-17; 107-6; 113-16; 130-6; 136-1; 154-6,7; 157-5; 161-12; 163-9; 167-11; 177-14; 178-16; 182-6; 191-10; 203-8; 233-14; 237-8; 238-5,10; 280-12; 326-10; 355-5; 358-13; 360-2; 435-1,5; 440-15; 441-14; 442-1
 b.-dınğız 435-7
 b.-dılar 13-10; 28-3; 42-17; 70-11; 71-16; 73-16; 87-6; 90-10,11; 99-8; 138-9; 172-17; 215-12; 287-17; 338-5
3. Başla- fiilinin gelecek zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 b.-ğay 66-11
4. Başla- fiilinin geniş zamanın hikayesi birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 b.-yur erdi 243-2
5. Başla- fiilinin geçmişzamanın hikayesi birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 b.-dım erdi 179-1
 b.-dı erdi 33-15; 48-9
 b.-dınğız erdi 435-6

6. Başla- fiilinin geçmiş zamanın şartı birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b.-dım erse 417-14 b.-p 26-2; 29-8; 33-5; 130-17; 132-8; 134-3; 138-10; 139-10; 145-9

b.-dı erse 11-12; 12-17; 55-12; 117-8; 153-4; 173-2; 184-16; 191-10; 238-10; 292-8; 331-16; 333-2; 334-3; 354-9; 358-12; 383-7; 393-11; 397-1; 410-10

b.-dılar erse 14-1; 27-2; 108-2; 213-12; 238-15; 354-11; 355-13; 365-9

4.2.8.2.2. Yeterlilik bildiren yardımcı fiiller

Bil- Yardımcı Fiili

Görevlerine Göre Sınıflandırılması

A. 1. Bil- fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b.-ür-siz

ķılı b. 76-8

b.-mez

alu b. 391-11

eşitü b. 90-15

kılı b. 3-15; 122-3; 244-15; 252-5

kopa b. 221-9

sözleyü b. 420-17

туру b. 84-15

yüriyü b. 21-1

b.-mez-miz

aytu b. 204-1

tirilü b. 128-13

b.-mesler

kötrü b. 67-6

saklayu b. 121-14

b.-mez-men

bërü b. 417-2

çıkā b. 45-13

keçü b.7-12

ķılı b.227-12; 271-16; 321-11; 369-10; 381-9

sözleyü b. 371-14

b.-mes-sen

köndürü b. 6-7

b.-mes

kılı b. 194-17

2. Bil- fiilinin gelecek zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b.-gey

ķılı b. 122-3; 191-2; 198-9

saķlanu b. 300-10

b. -megey-men

ķılı b 193-1; 258-14

b. -megey-sen

tuta b. 439-1

b. -megey

aytu b. 164-17

- bağa b. 360-16
 bërü b. 230-4
 çıka b. 102-2
 kelü b. 263-8
 kılu b. 61-13; 64-12; 71-1; 145-8; 244-11; 312-6; 319-9; 320-10
 kirü b. 77-10
 kötrü b. 150-3
 b.-megeyler
 aytu b. 327-11, 15; 328-8
 kılu b. 229-17; 230-1; 304-10
 kıtılı b. 100-3
 3. Bil- fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 b.-eliñg
 kılu b. 390-7
 b.-mesün
 yöriyü b. 265-13
 4. Bil- fiilinin şart kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 b.-se
 kılu b. 192-12; 270-6
 b.-mese
 kılu b. 192-15; 300-11; 429-6
 tura b. 240-14
 b.-meseler
 öteyü b. 59-8
 5. Bil- fiilinin hikaye-geçmiş zaman kipinin olumsuz basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması
 b.-medim
 bitiyü b. 190-3
 bolu b. 385-1
 kelü b. 100-13,16; 101-1
 kılu b. 171-12; 268-3; 289-11; 322-16; 358-9
 tuta b. 289-14
 b.-medinğ
 kılu b. 268-4
 b.-medi
 azğuru b. 214-6
 bolu b. 3-12
 kıyataru b. 34-2
 kılu b. 13-7; 30-15; 45-11; 138-11,12; 267-8; 365-4
 teyü b. 183-11; 191-7; 377-5
 b.-medük
 kılu b. 327-8, 13; 328-1,6
 tepretü b. 149-11
 b.-mediler
 aşı b. 367-4
 bërü b. 188-17
 kıçuru b. 75-2

ķılı b. 46-8; 71-16; 255-13

kirü b. 56-16

sözleyü b. 160-7

tepretü b. 140-2; 149-12

B.1. Bil- fiilinin geniş zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

b.-mez erdi

aytu b. 360-1

kelü b. 184-9

ķopa b. 221-4

b.-mez erdiler

kelü b. 218-3

ķılı b. 231-11

tepretü b. 146-14

2. Bil- fiilinin hikaye-geçmiş zamanın şart birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

b.-medi erse

baru b. 151-13

kelü b. 101-3

ķılı b. 384-17

b.-mediler erse

aytu b. 193-10

3. Bil- fiilinin gelecek zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

b.-megey erdi

ķılı b. 3-14; 123-14

4. Bil- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede zarf olarak kullanılması

b.-medin

baru b. 22-5

ķılı b. 315-15; 323-14; 326-7, 9, 17

tuta b. 90-16

b.-megeni için

kötrü b. 82-4

b.-ür erken

ķılı b. 304-1

5. Bil- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede özne olarak kullanılması

b. -megey

b.-ü b. 230-4

4.2.8.2..3. Tezlik bildiren yardımcı fiiller

Ber- Yardımcı Fiili

A. 1. Ber- fiilinin geniş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b. -ür-men

ığa b. 82-15

2. Ber- fiilinin rivayet geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b.-miş

ıda b. 126-7; 408-5

3. Ber- fiilinin hikaye-geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b.-dim

bitiyü b. 409-13

ıda b. 133-16; 181-13

kılu b. 300-16

b. -di

aytu b. 423-12

bitiyü b. 409-6

ıda b. 7-16; 25-3; 31-1; 38-8; 39-15; 48-11; 79-1,15,17; 80-4, 14; 81-8, 17; 82-13; 86-9; 94-15; 109-10; 111-14; 125-17; 126-1, 4; 127-13; 128-11; 131-6; 133-6, 12; 135-10; 145-17; 146-7; 151-8, 10, 13; 159-5; 163-17; 174-6, 17; 175-7; 180-5; 184-2; 186-14; 193-3; 196-10; 203-10; 218-8; 222-9; 247-1; 253-6; 257-11, 13; 277-15; 287-9; 325-8; 335-13; 338-12; 339-6; 357-12; 372-17; 373-11; 390-6; 394-2; 418-4; 425-14,15

kılu b. 7-9; 263-14

b. -dük

ıda b. 146-12

b. -diler

ıda b. 45-7; 257-14

kılu b. 35-16

4. Ber- fiilinin gelecek zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b.-gey

kılu b. 324-16; 325-2; 383-12,14,16

5. Ber- fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b.-eyin

aytu b. 382-13; 421-7

b.-gil

alu b. 159-5

aytu b. 52-17; 80-16; 225-1; 252-17; 411-5; 436-15

ıda b. 20-16; 48-10; 126-6; 138-1; 151-9; 312-8; 443-8

kılu b. 7-8; 318-14; 438-1

b.-inġ

aytu b. 117-8; 171-16; 200-16; 224-10; 317-17; 355-1

ayta b. 4-5

kılu b.) 162-9; 261-14

üneyü b.70-3; 139-1

b.-eyin mü

aytu b. 52-17; 200-16

kılu b. 162-8

6. Ber- fiilinin şart kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

b.-señġ

ıda b. 151-16; 229-1

ķılı b. 424-13

b.-se

ıda b. 77-12; 78-10

b.-señgiz

alu b. 339-12

ıda b. 133-3

ķılı b. 201-7

7. Ber- fiilinin zarf fiil ekini alarak oluşturduğu birleşik fiil gurubunun tur- yardımcı fiiliyle birlikte yüklem olarak kullanılması

b.-ip tur-

ıda b. 70-14; 73-2; 82-12; 133-10; 146-5

8. Ber- fiilinin oluşturduğu birleşik fiil gurubunun cümlede zarf olarak kullanılması

b.-mişte

ıda b. 250-1

B. 1. Ber- fiilinin geniş zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

b.-ür erdi

ıda b. 253-7

2. Ber- fiilinin rivayet geçmiş zamanın hikaye birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

b.-miş erdi

ıda b. 132-2, 5

3. Ber- fiilinin hikaye-geçmiş zamanın şart birleşik çekimiyle oluşan birleşik fiilin yüklem olarak kullanılması

b.-dim erse

aytu b. 163-6; 292-17

ıda b. 181-12

b.-di erse

aytu b. 114-4; 334-5

ıda b. 30-16; 82-16; 151-14; 152-1; 175-8; 187-2; 193-4; 196-12; 277-16; 325-11,14; 390-8

b.-dük erse

ıda b. 146-11; 315-2

b.-diler erse

aytu b. 112-12

ıda b. 183-17; 186-16

Ķop- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Ķop- fiilinin hikaye-geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

ķ. -tı

öre ķ. 93-17; 132-9

örü ķ. 204-4; 287-10

2. Ķop- fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

ķ.-sun

örü k. 399-14

3. op- fiilinin zarf-fiil ekini almasıyla oluşan birleşik fiillerin cümlede zarf tümleci olarak kullanılması

ķ. -up

örü ķ. 373-8

Tur- Yardımcı Fiili

Görevlerine göre sınıflandırılması

1. Tur- fiilinin hikaye-geçmiş zaman kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

t.-dum

örü t. 293-11

t. -dı

öre t. 235-16; 317-2

2. Tur- fiilinin emir kipinin basit çekimiyle oluşan birleşik fiillerin yüklem olarak kullanılması

t.-sun

örü t. 399-15, 16, 17

3. Tur- fiilinin zarf-fiil ekini almasıyla oluşan birleşik fiillerin cümlede zarf tümleci olarak kullanılması

t.-up

örü t. 283-13

SONUÇ

Yardımcı sözler, tek başına anlamları olmayan ve kullanılmayan kelimelerdir. Bu kelimeler, ancak kullanıldıkları cümle içerisinde bir dereceye kadar anlam kazanmakta veya cümle içerisinde çeşitli görevlerde kullanılmaktadır.

Çalışmamızda, Nehcü'l-Ferâdis'te yer alan yardımcı sözler, cümle içerisindeki görevleri ve kazandıkları anlamlar açısından incelenmiştir.

Türk dili incelemelerinde kelime sınıflandırmalarından ve yardımcı söz kelimesinin kapsadığı anlamdan hareketle sözlerin bağımsız sözler ve yardımcı sözler olarak sınıflandırılmasının mümkün olabileceği öne sürülmüştür. Bu sınıflandırmada edat, bağlaç, ünlem ve yardımcı fillerin yardımcı sözler başlığı altında değerlendirilmesinin mümkün olduğu görülmüştür. Türk dili incelemelerinde terim birliğinin sağlanması amacıyla, bu tarz adlandırmaların doğru olacağı kanaatindeyiz. Ayrıca karşılaştırmalı Dil bilimi incelemelerinde karşılaşılan güçlükler de bu sayede aşılmış olacaktır.

KAYNAKLAR

- Acarlar, K., (1972). “Olmak“ Fiilinin Özellikleri, *Dilbilgisi Sorunları II*, TDK, Ankara, ss.307-311.
- Ahanov, K. (1993). *Til Biliminin Negizleri*, Sanat, Almata, ss. 92-95, 312-314.
- Ata, A. (1998). *Nehcü'l-Ferâdîs Uştmaqlarınġ Açuk Yolu Cennetlerin Açık Yolu III Dizin-Sözlük*, TDK, Ankara, ss. 1-501.
- Banguoġlu, T. (1979). *Ana Hatlarıyla Türk Grameri*, İstanbul, Dergah Yayınları, ss.111, 112-115, 152-153, 398-402.
- Banguoġlu, T. (2000). *Türkçenin Grameri*, TDK, Ankara, ss. 319, 385, 482-494.
- Bayat, F. (2003). *Türk Dili Tarihi (Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Dili)*, y.y., Ankara, ss.128-130.
- Bilgegil, K. M. (1963). *Türkçe Dilbilgisi Edebiyat Bilgi ve Teorilerine Giriş*, Güzel İstanbul Matb., Ankara, ss.147-148, 166, 226-229, 280-281.
- Caferoġlu, A.(2001). *Türk Dili Tarihi I-II*. Alfa Yay., İstanbul, ss.112-115.
- Coşkun, V. (2000). *Özbek Türkçesi Grameri*, TDK, Ankara, ss.200-213, 226-233, 242.
- Denny, J. (1941). *Türk Dili Grameri (Osmanlı Lehçesi)*, Çeviren: A. Ulvi Elöve, İstanbul Maarif Vekaleti, ss.144-705.
- Devellioġlu, F. (1997). *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, ss. 203.
- Dizdaroġlu, H. (1963). *Türkçede Fiiller*, TDK, Ankara, ss.30-36.
- Eckmann, J. (1963). Nehcü'l-Ferâdîs'in Bilinmeyen Bir Yazması, *TDAY-Belleten* 1963, Ankara, ss. 157-159.
- Eckmann, J. (1979). Harezmi Türkçesi, *Tarihi Türk Şiveleri*, Sevinç Mat., Ankara, ss. 183-223.
- Eckmann, J. (2004). *Nehcü'l-Ferâdîs Uştmaqlarınġ Açuk Yolu*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, ss. 13-15.
- Ercilasun, A.B. (1984). *Kudatgu Bilig Grameri*, Ankara, ss. 48, 52, 56.
- Ercilasun, A.B. (2004). *Türk Dili Tarihi*, Akçağ, Ankara, ss. 359-371.
- Ergin, M. (1993). *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Bas. Yay. Tan., İstanbul, ss. 205-373.
- Gabain, A. Von (2000). *Eski Türkçenin Grameri*, Çev. Mehmet Akalın, TDK, Ankara, ss. 72, 88, 90-97.
- Gülensoy, T. (2000). *Türkçe El Kitabı*, Akçağ, Ankara, ss. 114-115, 425-426.

- Gürsoy, E.N. (1997). *Türk Dünyası Gramer Terimleri Klavuzu*, TDK, Ankara, ss. 20, 36, 81.
- Hacıeminoğlu, N. (1992). *Türk Dilinde Edatlar*, MEB Yay., İstanbul, ss. 1-315.
- Hacıeminoğlu, N. (2003). *Yapı Bakımından Fiiller*, Ankara, ss. 75-95.
- Hacıeminoğlu, N.(1997). *Harezmi Türkçesi Ve Grameri*, Ankara, ss. 1-4.
- Kalyuta, A.(2004) *Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, ss. 2004.
- Karamanlıoğlu, A. F. (1968). Nehcü'l-Ferâdis'in Dil Hususiyetleri I, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XVI, ss. 55-72.
- Karamanlıoğlu, A. F. (1969a). Nehcü'l-Ferâdis'in Dil Hususiyetleri II, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XVII, ss. 33-56.
- Karamanlıoğlu, A. F. (1969b). Nehcü'l-Ferâdis'in Dil Hususiyetleri III, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XVII, ss. 57-80.
- Karamanlıoğlu, A. F. (1971). Nehcü'l-Ferâdis'in Dil Hususiyetleri IV, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XIX, İstanbul, ss. 145-170.
- Koç, Doğan, K.(2004). *Kazak Türkçesi Grameri*, Gazi Yayınevi, Ankara, ss.318-319, 339-341.
- Komisyon, (1985). *Büyük Türk Klasikleri*, Söğüt-İstanbul, ss.27.
- Korkmaz, Z. (1995) *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, Ankara, ss.94-97.
- Korkmaz, Z. (1998) Türkçede Birleşik Fiiller ve Anlam Kaymaları, *Türk Dili Dergisi*, 559, ss. 3-14.
- Korkmaz, Z. (2000). *Gramer Terimleri Sözlüğü*, TDK, Ankara, ss. 224, 234.
- Korkmaz, Z.(2003). *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*, TDK, Ankara, ss. 32, 79, 241.
- Köprülü, M. F. (2003). *Türk Edebiyatı Tarihi*, Akçağ, Ankara, ss. 313-314.
- Nurmahanova, A.N. (1971). *Türki Tillerinin Salıstırmalı Grammatikası*, Mektep Baspası, Almatı, ss.131-139.
- Orazov, M. (1997) *Kömekşi Sözler I-II*, Navrız, Taşkent, 1-180.
- Öner, M. (1998) *Bugünkü Kıpçak Türkçesi*, TDK, Ankara, ss. 263.
- Öztürk, R. (2005). *Özbek Türkçesi El Kitabı*, Çizgi Kitabevi, ss. 85-89, 91-93.
- Pamir Dietrich, A. (2001). *Slovar Lingvistiçeskih Terminov*, İstanbul, ss. 127.
- Sağol, G. (2004). Nehcü'l-Ferâdis Üzerine, *Zeynep Korkmaz Armağanı*, Ankara, ss. 314-332.
- Tiken, K. (2004). *Eski Türkiye Türkçesinde Edatlar, Bağlaçlar, Ünlemler ve Zarf Fiiller*, TDK, Ankara, ss. 1-118.
- TDK. (2005). *Türkçe Sözlük*, Ankara, ss.180, 599, 2058.
- Yaman, E. (2005). *Özbek Türkçesinde Edatlar*, Gazi Kitabevi, Ankara, ss. 21, 35, 134.

ÖZ GEÇMİŞ

1980’de Gaziantep’te dünyaya geldi. İlk ve ortaöğrenimimi Gaziantep’te tamamladıktan sonra 1997 yılında Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne kaydoldu. 2001’de bu bölümden mezun oldu ve aynı yıl Gaziantep Şehitkâmil Mehmet Çolakooğlu İlköğretim Okulunda Türkçe öğretmeni olarak göreve başladı. Halen, İzmir Karşıyaka Bayraklı Lisesinde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak çalışıyor. Evli ve bir erkek çocuk annesidir.

VITAE

She was born in Gaziantep in 1980. She graduated from primary school and high school in Gaziantep. She graduated in 2001 from department of Turkish Language and Literature, of Arts and Sciences Faculty at Balıkesir University. An that year he started to study as a Turkish teacher at Gaziantep Şehitkamil Mehmet Çolakoğlu primay school. She has been studying at Karşıyaka Bayraklı High School in Izmir for two years. She is married and has a son.